

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ
ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ Η' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. Γενική εἰσαγωγή περὶ βουκολικῆς ποιήσεως, περὶ τοῦ Θεοκρίτου, τοῦ ἔργου του, τῆς γλώσσης καὶ τοῦ μέτρου αὐτοῦ.
2. Ἰδιαίτερα εἰσαγωγικά σημειώματα εἰς ἔκαστον εἰδύλλιον.
3. Τὸ κείμενον κατὰ συντακτικὴν σειρὰν τῶν λέξεων.
4. Σχολικὴ μετάφρασις τοῦ κειμένου.
5. Παρατηρήσεις γλωσσική (λεξιλογική, γραμματική, συντακτική), πραγματική, αἰσθητική.
6. Ἐπιγραφαὶ καὶ Περιλήψεις.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
38 — ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ — 38

1953

ΒΙΚΤΩΡΟΣ Δ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ Η' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. Γενική είσαγωγή περὶ βουκολικῆς ποιήσεως, περὶ τοῦ Θεοκρίτου, τοῦ ἔργου του, τῆς γλώσσης καὶ τοῦ μέτρου αὐτοῦ.
2. Ἰδιαίτερα είσαγωγικά σημειώματα εἰς ἔκαστον ειδύλλιον.
3. Τὸ κείμενον κατὰ συντακτικὴν σειρὰν τῶν λέξεων.
4. Σχολικὴ μετάφρασις τοῦ κειμένου.
5. Παρατηρήσεις γλωσσικαὶ (λεξιλογικαί, γραμματικαί, συντακτικαί), πραγματικαί, αἰσθητικαί.
6. Ἐπιγραφαὶ καὶ Περιλήψεις.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.

38 — ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ — 38

1953

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας».

Τέλοις «Ἐλληνικῆς Ἐνδοτικῆς Ἐταιρείας» Α.Ε., Παπαδιαμαντοπούλου 44, Ἀθῆνας.
Ἐκμετάλλευσις Ἀλεξ. Φιλοπούλου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βουκολική ποίησις.

Βουκολική λέγεται ή ποίησις, ή δποία εμπνέεται από τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἔχει ὡς θέμα τὴν ζωὴν τῶν βουκόλων, τῶν ποιμένων, τῶν ἀλιέων καὶ ὄλων τῶν κατὰ φύσιν βιούντων ἀπλῶν ἀνθρώπων. Ἐξυμνεῖ τὸν φυσικὸν καὶ ἥρεμον ἀγροτικὸν βίον, δ δποίος παρουσιάζει τὸν ἀνθρωπὸν ἀγνὸν καὶ ἀδιάφορον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πολυθόρυβον ζωὴν τῶν ἀστικῶν κέντρων, δπου δ ἀνθρωπὸς μαζὶ μὲ τὸν πολιτισμὸν ἀποκτᾷ πλείστας κακίας, ἵνα ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς πολλαπλὰς ἀπατήσεις τοῦ βίου. Ἐλαβε δὲ ή ποίησις αὐτῇ τὸ ὄνομά της ἐκ τῶν βουκόλων, ἦτοι ἐκ τῆς ἐπιφατεστέρας κατηγορίας ἀνθρώπων, τῶν δποίων ή ἀπλοϊκὴ ζωὴ ἔδωσεν ἐμπνευσιν εἰς αὐτήν.

Δημόδης βουκολικὴ ποίησις ὑπῆρχεν ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων. Ἀσματα ποιμενικά, λαϊκὰ καὶ αὐθόρμητα, συνέθεταν καὶ ἐτραγουδοῦσαν οἱ ποιμένες, εὑρίσκοντες εἰς αὐτὰ τρόπον ψυχαγωγίας καὶ τέρψεως κατὰ τὰς ὁρας τῆς ἐν ὑπαίθρῳ μαραρᾶς διαμονῆς των μετὰ τοῦ ποιμνίου των. Τουαῦτα ἄσματα ἐκυρλοφόρουν καὶ ἤσαν γνωστὰ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰδίᾳ εἰς Σικελίαν, δπου ή καλλονὴ τῆς φύσεως καὶ ή εὐτραπελία τῶν κατοίκων συνετέλεσαν εἰς τὴν παραγωγὴν αὐτῶν.

Ἄλλος ή ἔντεχνος βουκολικὴ ποίησις διεμορφώθη ἀργότερον, καὶ κυρίως κατὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν ἐποχήν, ἦτοι κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους π. Χ. αἰῶνας. Ὁ κόσμος εἶχεν ἐκθῆλυνθῆ τότε μέχρους ὑπερβολῆς. Ἡ ζωὴ τῆς πολυανθρώπου Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν ἀλλων μεγάλων πόλεων ἐπὶ Πτολεμαίων εἶχεν ἀπομακρύνει τὸν ἀνθρωπὸν ἀπὸ τὴν φύσιν. Εἶχε δημιουργήσει ἀτμόσφαιραν ἀποτνικτικὴν μέσα εἰς τὰ πολυθόρυβα ἀστικὰ κέντρα καὶ εἶχε προκαλέσει τὸν κόρον τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν πολυσύνθετον ζωὴν καὶ μὲ τὰς συμβατικὰς ἐκδηλώσεις της. Ὁ ἀνθρωπὸς ἥσθιαντο τὴν νοσταλγίαν τῆς ἐλευθέρας φύσεως καὶ ὀθεῖτο νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν κλειστὸν χῶρον πρὸς τὸ ἀνοικτὸν περιβάλλον τοῦ ὑπαίθρου. Τῶν τάσεων τούτων ἔγινε φορεὺς ή ἔντεχνος βουκολικὴ ποίησις, τῆς δποίας κύριος ἐκπρόσωπος τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὑπῆρξεν δ Θεόκριτος.

2. Ὁ Θεόκριτος καὶ τὸ ἔργον του.

Ὁ Θεόκριτος, ὁ ὅποιος προίγαγεν εἰς τέλειον εἶδος τὴν βουκολικὴν ποίησιν, ἐγεννήθη ἐν Συρακούσαις τῆς Σικελίας τὸ 305 π.Χ. Ὁ πατήρ του ὀνομάζετο Πραξαγόρας, ἢ δὲ μήτηρ του Φιλίνη. Ὁ Θεόκριτος ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἀπλοϊκὴν ζωὴν τῶν ποιμένων, τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ἀλιέων τῆς πατρίδος του.⁷ Έκαμεν ὅμως πολλὰ ταξίδια, τὰ δποῖα τοῦ ἔδωσαν ἀφορμὴν νὰ διευρύνῃ τὸν πνευματικὸν του βίον. Εἰς τὴν Μίλητον ἐγνώρισε τὸν Ιατρὸν καὶ ποιητὴν Νικίαν, μετὰ τοῦ δποίου συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας.⁸ Επὶ μακρὸν δέτριψεν εἰς τὴν νῆσον Κῶν, ὅπου ἔγινεν ἀκροατὴς τοῦ ἐλεγειοποιοῦ καὶ ἐπιγραμματογράφου Φιλητᾶ καὶ ἄλλων ἐκεῖ ποιητῶν. Ὡς φαίνεται, τὸ 270 προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, δποῦ ἔγινεν εὐμενῶς δεκτὸς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοὺς κύκλους τῶν σοφῶν καὶ ποιητῶν, τοὺς δποίους είχε συγκεντρώσει εἰς τὴν πρωτεύουσάν του δ φιλόμουσος ἐκείνος βασιλεύς. Περὶ τὸ 265 ἐπανῆλθεν εἰς Συρακούσας βασιλεύοντος τοῦ Ἰέρωνος Β', εἰς τὸν δποῖον ἀπηγόρισε τὸ ποίημά του «Χάριτες ή Ιέρων». Ἐκεῖ δέ, ἐν Συρακούσαις, ἀπέθανε τὸ 245 π.Χ.

Ὁ Θεόκριτος εἶναι ὁ μόνος ποιητὴς τῆς Ἀλεξανδρινῆς περιόδου, δποῖος ἔσχε τὰς ἐμπνεύσεις του οὐχὶ ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐλευθέρου φυσικοῦ κόσμου. Εἰς τοῦτο πολὺ συνετέλεσαν αἱ ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας.⁹ Εγραψεν οὗτος καὶ ἄλλων εἰδῶν ποιήματα, ἥτοι ὑμνους, μέλη, ἐλεγείας, λάμβους καὶ ἐπιγράμματα. Τὴν δόξαν του ὅμως δφείλει κυρίως εἰς τὰ βουκολικά του εἰδύλλια. Ἡ λέξις εἰδύλλιον (ὑποκοριστικὸν τοῦ εἰδοῦς) ἐσήμαινε μικρὸν εἶδος, μικρὸν ποίημα, περιέχον μικρὰν εἰκόνα τῆς ζωῆς, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μεγάλα λυρικὰ καὶ χορικὰ ποιήματα.

Τὰ πρόσωπα τῶν βουκολικῶν ποιημάτων τοῦ Θεοκρίτου ἔχουν φυσικότητα καὶ παρίστανται ὡς ζῶντα πραγματικὴν ζωὴν μέσα εἰς τὴν περιβάλλουσαν αὐτὰ φύσιν, ἥ δποία εἰκονίζεται μὲ ἀλήθειαν καὶ χάριν.

3. Ἡ γλῶσσα τοῦ Θεοκρίτου.

Ὁ Θεόκριτος ὡς Συρακούσιος ἦτο Δωριεύς. Διὰ τοῦτο μετεχειρίσθη κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν δωρικὴν διάλεκτον, ἥ δποία ἄλλωστε ἐκ παραδόσεως ἦτο ἥ γλῶσσα τῶν λαϊκῶν βουκολικῶν ἀσμάτων.

Πάντως ἡ δωρικὴ τοῦ Θεοκρίτου δὲν εἶναι ἀμιγῆς, ἀλλὰ περιέχει στοιχεῖα διμηρικὰ καὶ αἰολικά.

Γενικὰ γνωρίσματα τῆς δωρικῆς διαλέκτου εἶναι :

1) Τὸ ἄ ἀντὶ τοῦ ἀττικοῦ η : *σκαπάναν, νίκας, ἀπέβα.* Ἀντιστρόφως δύμως εὐδίσκουμεν τὸ η ἐκ συναιρέσεως ἢ ιράσεως ἀντὶ τοῦ ἀττικοῦ ἄ : *λυσσῆν, δρη, κήγρω.*

2) Τὸ εο συναιρεῖται εἰς ευ (ἀττ. ου) : *βουκολιάζευ, ὠθεῦνται, θέρευεν* (ἢ μένει ἀσυναίρετον : *βουκολιάζεο*).

3) Ἡ κατάληξις τῆς γεν. πληθ. -ᾶν (ἀντὶ ὥν) : *γραιᾶν, μνᾶν, δαμαλᾶν.*

4) Ἡ κατάληξις -ω τῆς γενικῆς ἐνικοῦ τῶν δευτεροκλίτων : *τῶ πολλῶ ὅχλω, ἀενάω, τῷ ἀνθρώπῳ.*

5) Ἡ κατάληξις -ως τῆς αἰτ. πληθ. τῶς μόσχως, κοησμώς.

6) Ἡ κατάληξις τοῦ α' πληθ. τῶν οημ. -μες : *ειλμὲς* (= ἐσμὲν) λαλεῦμες (= λαλοῦμεν).

7) Ἡ κατάληξις ντι τοῦ γ' πληθ. : *φαντὶ* (= φασί), *φέροντι* (= φέρουσι) κτλ.

Εἰς μερικὰ ἔργα του ὁ Θεόκριτος ἔχοντιμοποίησε τὴν αἰολικὴν διάλεκτον. Δεῖγμα ταύτης ἔχομεν εἰς τὴν «*Ἡλακάτην*» τῆς παρούσης ἔκλογῆς. Χαρακτηριστικὰ τῆς διαλέκτου ταύτης γνωρίσματα εἶναι ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου (*γύναιξιν, φύτον, πάτρις*), ἡ ψύλωσις (*οὔτως, ύδωρ, δς, ως*), ἡ κατάληξις τῆς μετοχῆς -οισα (ἀττ. -ουσα) καὶ τὸ σύμπλεγμα σδ ἀντὶ ζ (*παῖσδε, ἀντὶ παῖξε*) κ.ἄ.

4. Τὸ μέτρον τοῦ Θεοκρίτου.

Κατὰ κανόνα ὁ Θεόκριτος μετεχειρίσθη τὸ γνωστὸν ἐκ τῆς διμηρικῆς ποιήσεως δ α κ τ υ λ i κ ὁ ν ἑ ἔ ἄ μ ε τ ρ ο ν. Ὁ δακτυλικὸς ἔξαμετρος στίχος ἀποτελεῖται ἐκ πέντε δακτύλων (— — —) καὶ ἐνὸς ἔκτου ποδὸς σπονδείου (— —) ἢ τροχαίου (— —), διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς τελευταίας τοῦ στίχου συλλαβῆς. Δύναται δύμως δάκτυλός τις ν^ο ἀντικατασταθῇ εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ στίχου ὑπὸ σπονδείου.

Τὸ δακτυλικὸν ἔξαμετρον τοῦ Θεοκρίτου διαφέρει τοῦ ἐν τῇ ἐπικῇ ποιήσει χρησιμοποιούμενου μόνον κατὰ τὸ εἶδος τῆς τομῆς. Οὗτο ἐν τῇ βουκολικῇ ποιήσει χρησιμοποιεῖται κυρίως ἢ λεγομένη βουκολικὴ τομὴ (ἢ διαίρεσις) μετὰ τὸν δ' πόδα κατὰ τὸ ἔξης σχῆμα :

— — — — — || — — —
1   2   3   4   5   6

Παράδειγμα :

εἰπέ μοι | ὃ Κορύ | δων, τίνος | αἱ βόες || ἦ φα Φι | λών δα ;
 — ∑ ∑ | — ∑ ∑ | — ∑ ∑ | — ∑ ∑ || — ∑ ∑ | — ∑

Νομεῖς 1.

Κατ' ἔξαίρεσιν ὁ Θεόνοιτος μετεχειρίσθη εἰς τὴν «^οΗλακάτην»,
 ἥ δοποία περιέχεται εἰς τὴν παροῦσαν ἐκλογήν, τὸν λεγόμενον μέγαν
^οΑσκληπιάδειον στίχον, δστις ἀποτελεῖται :

α') ἐκ τοῦ πρώτου ποδὸς δισυλλάβου : σπονδείου (— —) ἥ λάμβου
 (— —) ἥ τροχαίου (— ∑).

β') ἐκ τριῶν χοριάμβων (— ∑ ∑) καὶ

γ') ἐξ ἑνὸς λάμβου (— —), ἥ σπανίως δύο βραχέων (— ∑).

Τοιουτορόπτως ὁ μέγας ^οΑσκληπιάδειος στίχος ἔχει τὸ ἀκόλουθον σχῆμα :

— ∑ | — ∑ ∑ — | — ∑ ∑ — | — ∑ ∑ — | ∑ ∑

Παράδειγμα :

Γλαύκας | ὃ φιλέριθ' | ἀλακάτα | δῶρον ^οΑθα | νάας
 — — | — ∑ ∑ — | — ∑ ∑ — | — ∑ ∑ — | ∑ —

^οΗλακάτη 1.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

1. Νομεῖς Βάττος καὶ Κορύδων (IV)

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ.—*Ἡ σκηνὴ τοῦ παρόντος εἰδυλλίου ὑποτίθεται διι διεξάγεται εἰς τὰ λιβάδια πλησίον τῆς πόλεως Κρότωνος τῆς κάτω Ἰταλίας. Συνομιλοῦν δύο ἀπλοῦκοὶ βοσκοὶ (νομεῖς), ὁ Κορύδων καὶ ὁ Βάττος. Ὁ πρῶτος βόσκει τὰς ἀγελάδας τοῦ κυρίου του Αἴγανος, ὃ δὲ δεύτερος τὸν πλησιάζει καὶ ἀρχίζουν νὰ συζητοῦν μὲ ἀφέλειαν διὰ τὸν ἀπόντα κύριον τοῦ Κορύδωνος, διὰ τὰς ἀγελάδας του, ποὺ τὸν νοσταλγοῦν, καὶ δι' ἄλλα θέματα σχετικὰ μὲ τὴν ποιμενικὴν ζωήν. Ἡ συνομιλία τελειώνει μὲ χαριτωμένον καὶ εὐθυμον ἐπεισόδιον, διότι μία ἄκανθα πληγώνει τὸν ἀπρόσεκτον Βάττον εἰς τὸ πόδι.*]

α) Οἱ δύο βοσκοὶ συνομιλοῦν διὰ τὸν Αἴγανα καὶ διὰ τὸ κατάντημα τῆς ἀγέλης του (στ. 1 - 25).

Κείμενον

(κατά λογικήν σειράν τῶν λέξεων)

BATTOΣ.— Εἰπέ μοι, ὁ Κορύδων, τίνος (εἰσὶν)* αἱ βόες; ἢ ρά (εἰσι) Φιλώνδα;

KORYDΩΝ.— Οὕκ (εἰσι Φιλώνδα), ἀλλ᾽ Αἴγανος· ἔδωκε δέ μοι αὐτάς βόσκειν.

B. Ἡ πα ἀμέλγεις ψε (= σφᾶς) πάσας κρύβδαν τὰ ποθέσπερα;

K. Ἀλλ᾽ ὁ γέρων ὑφίητι τὰ μοσχία κήμε (= κάμε) φυλάσσει.

* Ἐντὸς παρενθέσεως τίθενται ἡ αἱ παραλειπόμεναι ἐν τῷ κειμένῳ λέξεις, αἱ δοῖαι ἐννοοῦνται ἐκ τῶν συμφραζομένων, ἡ αἱ ἀντίστοιχοι λέξεις τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου.

Ἐρμηνεία

BATTOΣ.— Εἰπέ μου, Κορύδωνα, ποίου (εἰναι)^{*} αἱ ἀγελάδες; Μήπως (εἰναι) τοῦ Φιλώνδα;

KORYDΩΝ.— Οχι (δὲν εἰναι τοῦ Φιλώνδα), ἀλλὰ τοῦ Αἴγανος· καὶ μοῦ τὰς ἔδωσε νὰ τὰς βόσκω.

B. Καὶ βέβαια τὰς ἀρμέγεις ὅλας κρυφὰ τὸ βράδυ;

K. Ἀλλ᾽ ὁ γέρων (δηλ. ὁ πατὴρ τοῦ Αἴγανος) ἀφήνει ἀπὸ κάτω (ἀπὸ τὰς ἀγελάδας) τὰ μοσχάρια (νὰ βυζάξουν) καὶ μὲ παραφυλάγει.

* Ἐντὸς παρενθέσεως τίθενται λέξεις συμπληρώνουσαι τὴν ἐρμηνείαν ἡ ἀποδίδουσαι αὐτὴν ἐπεξηγηματικῶς.

- 5 Β. Αύτός δ' ὁ βουκόλος ἔς τίνα χώραν φέχετο ἄφαντος; Κ. Οὐκ ἄκουσας; Μίλων φέχετο ἄγων νιν ἐπ' Ἀλφειόν.
- Β. Καὶ πόκα τῆνος ὀπώπει ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἔλαιον;
- Κ. Φαντί νιν ἐρίσδειν Ἡρακλῆι βίην καὶ κάρτος.
- Β. "Εφαθ'" ἀ μάτηρ κῆμ' ἥμεν ἀμείνω Πολυδεύκεος.
- 10 Κ. Κόρχετο τουτόθεν ἔχων σκαπάναν τε καὶ εἰκατι μῆλα.
- Β. Πείσαι καὶ (=πείσαι ἄν) Μίλων καὶ τῶς λύκος λυσ-
σῆν αὐτίκα.
- Κ. Ταὶ δαμάλαι δὲ ὅδε πο-
θεῦντι αὐτὸν μυκόμεναι.
- Β. Δειλαῖαι γ' αὖται, ὡς κα-
κὸν εὗρον τὸν βουκόλον.
- Κ. Ὦ μὰν (=ῆ μὴν) (εἰσι) γε
δειλαῖαι, καὶ οὔκετι λῶντι
νέμεσθαι.
- 15 Β. Τήνας μὲν δή τοι τᾶς πόρ-
τιος λέλειπται αὐτὰ τῷστία (=τὰ
στία).
- Μὴ σιτίζεται πρῶκας, ὥσπερ
δέ τέττιξ;
- Κ. Οὐ Δᾶν, ἀλλ' ὁκά μὲν
(=δὲ μὲν)
νομεύω νιν ἐπ' Αἰσάροιο καὶ
δίδωμι καλὰν κώμυθα μα-
λακῶ χόρτοιο,
ἄλλοκα δὲ σκαίρει
ἀμφὶ τὸ βαθύσκιον Λάτυμνον.
- 20 Β. Λεπτὸς μάν (ἐστι) χῶ (=
καὶ δέ) ταῦρος δὲ πυρρίχος.
- Β. Καὶ ὁ ἴδιος ὁ βουκόλος εἰς ποίαν χώ-
ραν ἔφυγε (καὶ ἔγινε) ἄφαντος;
Κ. Δὲν τὸ ἔμαθες; "Ο Μίλων ἔφυγε καὶ
τὸν ἐπῆρε (μαζί του) εἰς τὸν Ἀλφειόν (δηλ.
εἰς τὴν Ὁλυμπίαν πρὸς συμμετοχὴν εἰς
τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας)."
- Β. Καὶ πότε ἐκεῖνος ἔχει ἵδει εἰς τὰ μάτια
του λάδι (δηλ. ἀπὸ πότε ἔγινε ἀθλητῆς καὶ
μεταχειρίζεται λάδι, μὲ τὸ δόποιον ἀλείφον-
ται οἱ ἀθληταί);
- Κ. Λέγουν ὅτι αὐτὸς ἀνταγωνίζεται (: πα-
ραβγαίνει) μὲ τὸν Ἡρακλέα εἰς τὴν ὁρμὴν
καὶ εἰς τὴν δύναμιν.
- Β. "Η μητέρα (μον) ἔλεγεν ὅτι καὶ ἐγὼ εἴ-
μαι ἀνάτερος (: πιὸ δυνατὸς) ἀπὸ τὸν Πο-
λυδεύκη.
- Κ. Καὶ ἔφυγε ἀπ' ἐδῶ (ὁ Αἶγων) ἔχοντας
(μαζί του) μίαν σκαπάνην καὶ εἴκοσι πρό-
βατα.
- Β. "Ο Μίλων θὰ ἡμιποροῦσε νὰ πείσῃ καὶ
τοὺς λύκους νὰ λυσάξουν ἀμέσως.
- Κ. Καὶ τὰ δαμάλια του ἐδῶ τὸν ποθοῦν
μουγκρίζοντας.
- Β. "Αλήθεια (=γε) αὐτὰ τὰ δυστυχισμένα,
πόσον κακὸν εύρηκαν τὸν βουκόλον τους
(: πόσον κακὸν βουκόλον ἔτυχε νὰ ἔχουν)!"
- Κ. "Αλήθεια εἰναι δυστυχισμένα, καὶ δὲν
θέλουν πλέον νὰ βόσκουν.
- Β. "Ἐκείνης βέβαια τῆς δαμαλίτσας
ἔχουν μένει μόνον τὰ κοκκαλάκια της.
- Μήπως τρώγει σταγόνας δρόσου, ὅπως ὁ
τζίτζικας;
- Κ. "Οὐχι μὰ τὸν Δία, ἀλλὰ ἄλλοτε μὲν
τὴν βόσκω πλησίον τοῦ Αἰσάρου (ποταμοῦ)
καὶ (τῆς) προσφέρω ἔνα καλὸ δεμάτι ἀπὸ
μαλακὸ χορτάρι,
ἄλλοτε δὲ σκιρτῆ
γύρω ἀπὸ τὸ βαθύσκιον (ὅρος) Λάτυμνον.
- Β. "Άδυνατος ὅμως εἰναι καὶ (αὐτὸς) ὁ
ταῦρος ὁ ξανθοκόκκινος.

Εἴθε λάχοιεν
τοιόνδε (ένν. ταῦρον)
τοι (έταιροι) τῷ Λαμπριάδα,
ὅκκα τοι δημόται θύωντι
“Ηρα”
δ γάρ δῆμος (έστι) κακοχρά-
σμων.
Κ. Καὶ μάν ἐλαύνεται
ἔξ Στομάλιμνον ἔς τε τὰ
Φύσκω,
καὶ ποτὶ τὸν Νήαιθον,
ὅπῃ πάντα φύοντι καλά,
αἰγίπυρος καὶ κνύζα καὶ
εὐώδης μελίτεια.

Μακάρι νὰ λάβουν ώς μερίδιον
ἔνα τέτοιον (ἀδύνατον ταῦρον)
οἱ (φίλοι) τοῦ Λαμπριάδου,
ὅταν οἱ δημόται προσφέρουν θυσίαν εἰς τὴν
“Ηραν”
διότι ὁ δῆμος (τους) (εἶναι) κακορίζεικος.

Κ. Καὶ ὅμως ὅδηγεται (: τὸν πηγαίνο)
εἰς τὸ Στομάλιμνον καὶ εἰς τὰ (λιβάδια)
τοῦ Φύσκου,
καὶ πρὸς τὸν (ποταμὸν) Νήαιθον,
ὅπου ὅλα φυτρώνουν ὕδωρα,
γιδοφότανο, καὶ ἀγριόθρουμπο καὶ εὐωδια-
στὸ μελισσοφότανο.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 ἡ ἄνα, τὸ α' βεβαιωτ., τὸ β' συμπερ. (ἴσχα)=μή λοι-
πόν, μήπως.—δωρ. γεν. **Φιλάνδα**=ἄττ. **Φιλάνδον** (καὶ πάντοτε δωρ. γεν.
-α=ἄττ. -ον).—3 ἡ σπα (πηγ)=ίσως, βεβαιώς (: ἂν δὲν κάνω λάθος).—δωρ. γε-
ψε=ἄττ. σφε ἡ σφᾶς.—**κρύβθαν**=ἄττ. κρύβθην κρυφίως.—**ποθέσπερα** (προθ.
ποτὶ = πρὸς καὶ ἐσπέρα)=πρὸς τὸ βράδυ.—4 δωρ. **ὑφίητι**=ἄττ. ὑφίησι, τοῦ
ὑφίημι βάζω ἀπὸ κάτω (διὰ νὰ βυζάξῃ).—δωρ. **κῆμε**=ἄττ. κάμε (καὶ ἐμέ).—
5 **ἄφαντος** προληπτικὸν ιτγυμ.—6 **νιν** αὐτὸν (ἀντικ. τοῦ ἄγων).—7 δωρ. **πόκνα**
=ἄττ. πότε.—δωρ. **τήνος**=ἄττ. ἐκεῖνος.—δωρ. **δπώπει** (ποκμ.)=ἄττ. δπωπε,
ἐώρακε (τοῦ ὅρῶ).—8 δωρ. **φαντί**=ἄττ. φασι λέγουν.—**νιν** αὐτὸν (ύποκ. τοῦ
ἐρίσθειν).—ἐρίσθειν, αἰολ. τύπος τοῦ ἐρίζειν.—**Ἡρακλῆι** (δοτ.=**Ἡρακλεῖ**)
ἀντικ. τοῦ ἐρίσθειν* ἐρίζω τιρι ἀνταγωνίζομαι μὲ κάποιον, παραβραίνω.—
9 **κῆμ** (=κῆμε)=κάμε, ὑπόκ. τοῦ ἀπαρ. **ἡμεν**=ἄττ. εἰναι.—10 **εἴκατε**=ἄττ. εἴ-
κοσι.—τοντόθε καὶ τοντῶθε=ἄττ. ἐνθένδος ἀπ' ἐδῶ (συναπτέον μὲ τὸ φχετο).—
μῆλον πρόβατον.—11 δωρ. **κα** (όμηρ. κε)=ἄττ. ἄν, δυνητ. μόριον πείσαι κα-
πείσαι ἡ πείσειν ἄν (δυνητ. εύκτ.).—δωρ. **τὰς λύκος**=ἄττ. τὸν λύκους.—
δωρ. **λυσσῆγ**=ἄττ. λυσσᾶν (ἀπαρ.).—12 δωρ. **ἄρθρον ται**=αλ.—δωρ. **πο-**
θεῦντι=ἄττ. ποθοῦσι.—14 ἡ μάν=ἡ μήν, βεβαιωτ.=ἄληθῶς.—λῶτε, γ' πληθ.
τοῦ λῶ=θέλω.—15 δωρ. **τήνας**=ἄττ. ἐκείνης.—**πόρτεις**, -ος ἡ νεαρὰ δάμα-
λις.—16 **τωστία**=τὰ δοτία.—**πρόκνεις** (αἱ) σταγόνες δρόσου (ἄχρ. καθ' ἐνι-
κόν).—17 **Δᾶν**, αἰτ. τοῦ Ζεύς.—δωρ. **δκά**=ἄττ. διὲ (διὲ μέν... διὲ δέ) —δωρ.
γεν. **μαλακῶ**=ἄττ. μαλακῶ.—18 **κάθμεις**, -υθος ἀγκαλιά, δεμάτι.—19 δωρ.
ἄλλονα =ἄττ. ἄλλοτε.—**σκαλῶ** σκιρτῶ.—20 **πυρρόχος** πυρρός, ἔνθυοκόκκι-
νος.—21 δωρ. **τοι τῷ Λαμπριάδα**=ἄττ. οἱ τοῦ Λαμπριάδον (έταιροι, ἄνθρω-
ποι).—δωρ. **δικα** (δικα κα)=ἄττ. διε ἄν, διαν.—δωρ. ὑποτ. γ' πληθ. **θύωντι**=
ἄττ. θύωσι.—22 **κακοχράμων** δυσκολομεταχείριστος, κακορίζεικος.—23 γεν.
δωρ. **Φύσκω**=ἄττ. Φύσκον.—24 **ποτὶ**=πρὸς.—δωρ. **φύοντι**=ἄττ. φύονσι.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—1 **Βάττος**, **Κρούδων** τὰ ὄνόματα τῶν συνδιαλε-
γομένων ἀπλοῖκων βοσκῶν.—**Φιλάνδας** Κροτωνιάτης, κύριος ἀγέλης βοῶν,
γνωστὸς εἰς τοὺς συνδιαλεγομένους.—**Αἴγων** δ κύριος τῆς ἀγέλης, τὴν
δοπίαν ἐπέβλεπεν δ Κορύδων, —**κρύβθαν...** ἀμέλγεις* ἐννοεῖ τὴν κλοπὴν τοῦ

γάλακτος, τὴν ὅποιαν ἐσυνήθιζον οἱ δοῦλοι καὶ ἔνοι βοσκοί.—4 ὁ γέρων, δηλ. ὁ πατὴρ τοῦ Αἴγωνος· ὁ γέρων οὗτος παριστάνεται ἐδῶ αὐστηρὸς ἐπόπτης τῶν κινήσεων τοῦ βοσκοῦ, διὰ νὰ προλάβῃ πᾶσαν τυχὸν αἰλοπῆν.—6 Ἀλφειδός ὁ παρὰ τὴν Ὁλυμπίαν φέντον ποταμός· ἐδῶ : ἐπεὶ Ἀλφειδόν = εἰς Ὁλυμπίαν.—*Μήλων*, ἀσημος ἀθλητῆς ἀπὸ τὴν Κρότωνα τῆς ἐν κάτω Ἰταλίᾳ Μεγάλης Ἐλλάδος, σύγχρονος καὶ γνωστὸς εἰς τοὺς διαλεγομένους· περίφημος ἡτο ὁ ὄμώνυμος, Κροτωνάτης ἐπίσης, ἀθλητῆς Μήλων τοῦ ἔκτου π.Χ. αἰῶνος.—7 ἔλαιον· οἱ ἀθληταὶ ἥλειφον τὸ σῶμα των μὲ ἔλαιον ἐδῶ λαμπάνεται ὡς κύριον γνώρισμα τοῦ ἀθλητοῦ: καὶ πότε ὁ Αἴγων ἔγινεν ἀθλητής;—9 Πολυνδεύκης καὶ Κάστωρ ἡσαν δίδυμοι ἀδελφοί, γνωστοὶ ὡς Διόσκουροι (νιοὶ τοῦ Διός)· ἐκ τούτων ὁ Πολ. ἡτο περίφημος πύκτης (πυγμάχος).—10 σκαπάναν· πρὸς ἀσκησιν οἱ ἀθληταὶ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ σκάπτονται.—11 πελσαὶ καὶ Μήλων· διὰ τῆς δυνητ. εὐκτικῆς ἐκφράζεται εὐχή: μακάρι ὁ Μήλων, δπως ἔπεισε τὸν Αἴγωνα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, νὰ ἡμιποροῦσε νὰ πείσῃ καὶ τοὺς λύκους νὰ λινοσάξουν, διὰ νὰ κατασπαράξουν τὴν ἀγέλην τοῦ Αἴγωνος, ἡ ὅποια ἐγκαταλειφθεῖσα καταστέφεται.—17 Αἴσαρος, παταμὸς παρὰ τὴν Κρότωνα τῆς ἐν κάτω Ἰταλίᾳ Μεγάλης Ἐλλάδος.—19 Λάτρυμον, ὅρος παρὰ τὴν Κρότωνα.—21 Λαμπρεάδας, κάποιος γνωστὸς τοῦ Βάττου, διὰ τὸν ὅποιον οὗτος ἐκφράζεται μὲ δυσμένειαν· φαίνεται ὅτι διάλογος διέκειτο ἐχθρικῶς πρὸς τὸν Λαμπράδαν καὶ πρὸς τὸν δῆμον, τοῦ δποίου δημότης ἡτο ὁ Λ., διὰ τοῦτο λέγει: οἱ συνδημόται τοῦ Λ. εἰνθε νὰ λάβουν τοιοῦτον λογχὸν ταῦρον εἰς τὸ μερίδιόν των κατὰ τὴν διανομὴν τῶν κρεάτων τῆς θυσίας (διότι μετὰ τὴν δημοσίαν θυσίαν τὰ κρέατα διενέμοντο εἰς τοὺς δημότας).—22 Ἡρα· ταύτην ἀναφέρει διάλογος διέκειτο ἐχθρικῶς πολιούχος θεά τῶν Κροτωνιατῶν.—23 Στρομάλιμον, λιμνοθάλασσα παρὰ τὴν Κρότωνα.—Φύσκος, κάποιος τῆς Κρότωνος, ἰδιοκτήτης λιβαδιῶν παρὰ τὴν πόλιν.—24 Νήαυθος (ἢ Ναύαυθος), ποταμὸς παρὰ τὴν Κρότωνα.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ βουκολικὸν τοῦτο εἰδύλλιον ὁ ποιητὴς παρουσιάζει διαλεγομένους δύο ἀπλοῖκον βοσκούς, τὸν Κορύδωνα καὶ τὸν Βάττον. Σύμφωνα μὲ τὴν φύσιν τῶν ἐμφανιζομένων προσώπων πλέκεται καὶ ὁ διάλογος, ὁ δποίος στρέφεται μὲ φυσικότητα καὶ χάριν γύρω ἀπὸ τὰ θέματα τῆς ζωῆς τῶν βοσκῶν. Τὰ ζητήματα ποὺ τοὺς ἀπασχολοῦν, τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα είναι δλα μέσα εἰς τὸν κύκλον τοῦ ἐνδιαιφέροντος τῶν ἀφελῶν βοσκῶν καὶ μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἰδικῆς των ἀπλῆς καὶ ἀπερίτου ζωῆς. Ἀκριβῶς δὲ ὁ διάλογος καρακτηρίζει τὴν ἀφέλειαν τῆς ψυχῆς των.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 1 - 25.—1 τίνος αἱ βόες; ἢ ἕσα Φιλόνδα; δύο ἐν συνεχείᾳ ἐρωτήσεις μετὰ φυσικότητος καὶ χάριτος, δηλοῦσα τὴν δικαιολογημένην περιέργειαν τοῦ βοσκοῦ, δ ὁδοῖς θέλει νὰ μάθῃ τὸν ἰδιοτήτην τῆς ἀγέλης ποὺ βλέπει νὰ βοσκᾶται δ φίλος του.—3 κερύβδαν... ἀμέλγεις, ἔκφρασις ἀ προσποίητος· χωρὶς περιστροφάς δ ἀπλοῖκός Βάττος πειράζει τὸν φίλον του (: ἀν δὲν κάνω λάθος, ηρυφά τὸ βράδυ ὀλες τις ἀρμέγεις καὶ παίρνεις δσο βαστᾶ ἡ ψυχή σου!).—4 ἀλλοὶ δ γέρων κτλ., ἀφέλεια αἱ δηλοῦσα δὲν διαμαρτύρεται διὰ τὸ πείραγμα, ἀλλὰ δηλοῖ ὅτι δὲν ἡμιπορεῖ νὰ κλέψῃ, διότι τὸν φυλάει δ γέρων (δ πατὴρ τοῦ ἰδιοκτήτου).—

6 οὐκ ἄκοντας* καὶ πάλιν ἀφέλεια· ὁ Κορύδων νομίζει, ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν κύριόν του καὶ γνωρίζει τὰ τῆς ζωῆς του.— 7 ἐν ὁρθαλμοῖσιν, πλεονασμῷ σὺν μετά τὸ δυπάτει* καὶ ἡμεῖς λέγομεν: πότε εἰδεῖς στὰ μάτια του τέτοιο πρᾶγμα; — ἔλασον, σχῆμα συνεκδοκῆς, ἀντὶ ἀγῶνα (τὸ δόγανον ἀντὶ τῆς ἐνεργείας).— 8 Ἡρακλῆ... ἐρέσθειν, ὑπερβολὴ ἡ λεγομένη εἰρωνικῶς.— 11 πείσαι καὶ Μίλων αὐτῷ, σαρκασμὸς (ἀφοῦ ὁ Μίλων ἐπήρε τὸν Αἴγανα, ἃς στείλη καὶ μερικούς λυσσασμένους λύκους νὰ φάνε τὸ κοπάδι του, ἕτοι ποὺ τὸ κατάντησε τὸ ἐρημο!).— 16 μῆτρῶνας στείξεται, εἰς ωντείς α.— ὥσπερ τέττεξ, παρομοίωσις ἐπιτυχῆς.— Οὐδὲ Δάνη* εἰς τὴν εἰρωνικήν ἐρώτησιν τοῦ Βάττου, ἀντὶ δάμαλις τρέφεται μὲταστάσεων λόγῳ τοῦ περιωρισμένου πνευματικοῦ περιεχομένου τοῦ δμιουλοῦντος· ὁ Ισχνός ταῦφος τοῦ γεννῆτην ιδέαν, ὅτι καλὸν θὰ ήτο νὰ ἔπαιρναν μεριδίον ἀπὸ αὐτὸν οἱ δημόται τοῦ Λαμπριάδου, τοὺς διοίσους δὲν συμπαθεῖ.— 22 κακοχράσμων αὐτῷ, σκωπτικὴ ἔκφρασις.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ὁ Κορύδων πληροφορεῖ τὸν Βάττον, ὅτι ὁ κύριός του Αἴγανος, παρακινηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μίλωνος ἀπῆλθεν εἰς Ὀλυμπίαν (1-11).— 2) Αἱ ἀγέλαδες τοῦ Αἴγανος ἔγκαταλειειμέναι εὑρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, παρ' ὅλας τὰς φροντίδας τοῦ Κορύδωνος (12-25).

β) Ἡ φλογέρα τοῦ Αἴγανος. Τὰ τραγούδια τοῦ Κορύδωνος. Ἡ Ἀμαρυλλίς (στ. 26-49).

ΒΑΤΤΟΣ. Φεῦ φεῦ βασεῦνται καὶ ταὶ βόες εἰς Ἀΐδαν, ὁ τάλαν Αἴγανος, ὅκα καὶ τὸ ἡράσσον κακᾶς νίκας χά σῦριγξ παλύνεται εὔρωτι ἀν ποκ' ἐπάξα.

ΚΟΡΥΔΩΝ. Οὐ τήνα γε, οὐ Νύμφας, ἐπει, ἀφέρπων ποτὶ Πίσαν, ἔλειπέ νιν ἐμοὶ δῶρον· 30 ἐγὼ δὲ εἰμὶ τις μελικτάς κεῦ μὲν ἀγκρούομαι τὰ Γλαύκας, εῦ δὲ τὰ Πύρρω.

Αἶνέω τάν τε Κρότωνα—

«ἄ τε Ζάκυνθός (ἐστι) καλὰ πόλις...»
καὶ (αἰνέω) τὸ ποταῷον τὸ Λακίνιον,

B. Ἀλίμονον, ἀλίμονον θὰ ὑπάγουν καὶ αἱ ἀγελάδες (σου) εἰς τὸν Ἀδην, δυστυχισμένες Αἴγανος, ἀφοῦ καὶ σὺ ἐπόθησες κακήν νίκην

καὶ ἡ φλογέρα (σου) σκεπάζεται μὲτοικήλαν, (ἡ φλογέρα ἐκείνη), τὴν διοίαν κάποτε κατεσκεύασες.

C. Ὁχι ἐκείνην τούλαχιστον, ὥχι μὰ τὰς Νύμφας, διότι, ὅταν ἔφευγε διὰ τὴν Πίσαν, τὴν ἀφῆσεν εἰς ἐμὲ ὡς δῶρον· καὶ ἐγὼ εἰμι σπουδαῖος (= τις) μουσικός, καὶ ώραία μὲν τραγούδω τὰ τραγούδια τῆς Γλαύκης, ώραία δὲ (ἐπίσης) τὰ τραγούδια τοῦ Πύρρου.

«Υμῶν καὶ τὴν Κρότωνα (λέγοντας τὸ τραγούδι ἐκεῖνο :)

«καὶ ἡ Ζάκυνθος εἶναι ώραία πόλις...»

καὶ (ύμνῳ ἐπίσης) τὸ ἀνατολικόν (ἀκρωτήριον) Λακίνιον,

ἄπερ δ πύκτας Αἴγων κατεδαίσατο μόνος δύδώκοντα μάζας.

35 Τηνεὶ ἄγε (=ῆγε) καὶ τὸν ταῦρον ἀπ' ὅρεος, πιάξας τὰς δόπλας, κῆδωκ' Ἀμαρυλλίδι, ταὶ δὲ γυναῖκες ἀνάσσαν μακρόν, χῶρούκλοις ἔξεγέλασσεν.

Β. Ὡρ χαρίεσσα Ἀμαρυλλίδι, μόνας σέθεν οὐδὲ θανοίσας λασεύμεσθα· δοσον αἰγές (εἰσι) φίλαι ἐμίν δοσον (φίλη οὖσα) ἀπέσβης.

40 Αἰαὶ τῷ μάλα σκληρῷ δαιμονος, δος λελόγχει με.

Κ. Θαρσεῖν χρή, φίλε Βάττετάχ' αὔριον ἔσσεται ἄμεινον. 'Ελπίδες (εἰσιν) ἐν ζωοῖσιν, θανόντες δὲ (εἰσιν) ἀνέλπιστοι.

Χῶρ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὄει.

Β. Θαρσέω. Βάλλε κάτωθι τὰ μοσχία·

45 τὰ γάρ δύσσοσα τρώγοντι τὸν θαλλὸν τᾶς ἐλαίας.

Σίτθ' (=σίττα), δο Λέπαργος.

Κ. Σίτθ' (=σίττα) ἀ Κυμαίθα, ποτὶ τὸν λόφον, Οὐκ ἔσακούεις;

Ἡξῶ, ναὶ τὸν Πᾶνα, δωσῶν αὐτίκα· κακὸν τέλος, εἰ μὴ ἄπει τουτῶθεν.

"Ιδε, ἀδε πάλιν αῦτο ποθέρπει. εἴθε ἥς (=ῆν) μοι βοικόν τι λαγωβόλον, ως πάταξά του.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—26 δωρ. μέλ. βασεῦται=ἀττ. βήσονται θάδιαβοῦν, θάύπαγον·—27 δωρ. δημα=ἀττ. δητε.—δωρ. τὺ=ἀττ. σύ.—κακᾶς νίκας (γεν.)=κακῆς νίκης (ἀντικ.)—ἡράσθ(σ)αο=ἡράσω, β' ἐν. ἀορ. τοῦ ἔραμαι=ἔραω· δο ποθῶ. —28 παλνοματ πασπαλίζομαι, σκεπάζομαι.—δενδράς, -ώτος μούχλα, σαπίλα.—ἄγ=ῆν.—δωρ. πόκα=ἀττ. ποτέ.—δωρ. ἐπάξα = ἀττ. ἐπήξω, β' ἐν. μέσ. ἀορ. τοῦ πήγγυνμαι, ἔδω=ουναρμοιογῶ, κατασκευάζω.—29 δωρ. τήγρα=ἀττ. ἐκεί-

ὅπου ὁ πυγμάχος Αἴγων κατέφαγε μόνος του δύδόντα ψωμιά.

'Εκεὶ ἔφερε καὶ τὸν ταῦρον ἀπὸ τὸ βουνό, ἀφοῦ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὰ νύχια, καὶ τὸν ἔδωσεν εἰς τὴν Ἀμαρυλλίδα, αἱ δὲ γυναῖκες ἐφώναζαν δυνατά, καὶ διουκόλος ἔσκασε στὰ γέλια.

Β. Ὡρ χαριτωμένη Ἀμαρυλλίδα, μόνην ἔσενα οὕτε πεθαμένην δὲν θά λημονήσωμεν· οἶσον αἱ αἰγες εἰναι ἀγαπηταὶ εἰς ἐμέ, τόσον (καὶ σὺ ησουν ἀγαπητὴ εἰς ἐμὲ καὶ) ἔσβησες.

'Αλιμονον διὰ τὴν πολὺ σκληρὰν τύχην, ἡ δοίοια μοῦ ἔλαχε.

Κ. Πρέπει νὰ ἔχῃς θάρρος, ἀγαπητὲ Βάττετάσσως αὔριον θά είναι καλύτερα.

'Ελπίδες (ὑπάρχουν) εἰς τοὺς ζωντανούς, (μόνον) δὲ οἱ πεθαμένοι (εἰναι) χωρὶς ἐλπίδας.

Καὶ δ Ζεὺς (: ὁ οὐρανὸς) ἄλλοτε μὲν είναι αἴθριος, ἄλλοτε δὲ βρέχει.

Β. 'Εχω θάρρος. Διῶχνε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος (τοῦ λόφου) τὰ μοσχαράκια· διότι τὰ χαμένα τρώγουν τὸ κλωνάρι τῆς ἐλιᾶς.

Φύγε ἔσου ὁ Λέπαργος (: φύγε ἀπ' ἔκει ἔσου μὲ τὴν ἀσπρῃ κοιλιά).

Κ. Φύγε ἔσου ἡ Κυμαίθα, πρὸς τὸν λόφον. Δὲν ἀκοῦς;

Θά ἐλθω, μὰ τὸν Πᾶνα, νὰ σοῦ δώσω ἀμέσως κακὸν τέλος.

Δὲν δὲν φύγης ἀπ' ἔκει.

Κοίταξε, νὰ τὴν πάλιν πίσω ξαναπηγαίνει. Μακάρι νὰ ἥταν εἰς ἐμὲ (: ἄχ, νὰ είχα) καμάρι γυριστή γκλίτσα, νὰ σὲ κτυποῦσα.

ην.—ἀφέρπω ἀποσύρομαι, φεύγω.—30 μελικτής (ἐκ τοῦ μέλος) μουσικός· ἡ δὲ προτασσομένη ἀρ. ἀντων. τίς=κάποιος, σπουδαῖος (πρβλ.. εἰμαι κάτι καὶ ἐγώ, ἔχω ἀρκετὴν ἀξίαν).—31 ἀγκρούομαι=ἀνακρούομαι τραγουδῶ· τὰ Γλαύκας καὶ τὰ Πύρρω, ἐνν. ἄσματα.—33 δωρ. ποταφός = ἀττ. προσηφός ὁ πρὸς ἀνατολάς, ὁ ἀνατολικός.—ἄπερ=ἡ περ ὅπου.—34 κατεδαίσατο, ἀρ. τοῦ καταδαίνυμαι=καταρράγω.—μᾶζα=ζύμη, ἀρτος κρίθινος.—35 δωρ. τηνελ = ἀττ. ἐκεῖ.—δωρ. ὕφεος=ἀττ. ὅρονς.—πιάξας=πιέσας, μηχ ἀρ. τοῦ πιέζω· ἔδω = πιάνω.—36 τᾶς σπλαῖς (γεν.) = ἀπὸ τὴν ὄπλην, ἀπὸ τὰ νύχια.—37 ἀνάνσαγ, ἀρ. τοῦ ἀνάνιον (ἀνὰ+αὐτό) φωνάζω δυνατά.—38 σέθεν=σοῦ.—αἰλό. θαρολοσας (γεν.)=ἀττ. θανούσης.—39 λασεύμεσθα, μέλ. τοῦ λάθομαι=λανθάνομαι.—39 δωρ. ἐμίν = ἀττ. ἐμοι.—δσσον ἀπέσβης, πρότ. ἐλλειπτ.=δσσον (φίλη οὖσα) ἀπέσβης.—40 δωρ. γεν. τῶν σκληρῶ = ἀττ. τοῦ σκληροῦ (δαίμονος)· γεν. τῆς αιτίας εἰς τὸ ἐπιφών. αἰλ.—λελόγχει, δωρ. πρκμ. τοῦ λαγχάνω (εἰς δωρ. διάλ. πρκμ. λελόγχω, εις, ει· εἰς ἥττ.=εἰληχα ἢ λέλογχα).—42 ζωδς ζωντανός.—δωρ. τρώγοντε=ἀττ. τρώγονσι.—δύσσοσος ὁ δυσκόλως οφεζόμενος, χαμένος.—στίθ* = σίττα, ἐπιφών. τῶν βισκών, διὰ νὰ ἐκδιώξουν τὰ ζῷα = ψίτ, φύγε ἀπ' ἐκεῖ.—Λέπαργος, ὄνομα μόσχου λευκοῦ κατὰ τὴν κοιλίαν.—46 Κυμαίθα ὄνομα ἀγελάδος.—47 δωρ. μέλ. ἥξω = ἀττ. ἥξω (τοῦ ἥκω).—δωρ. δωσᾶν = ἀττ. δώσων, μηχ. τελ.—48 δωρ. τουτῶθεν (καὶ τουτόθεν)=ἀττ. ἐντεῦθεν.—δωρ. ποθέρπω=ἀττ. προσέρπω.—49 δωρ. ἥσ=ἀττ. ἥν (γ' ἐν. πρτ. τοῦ ειμί). εἴθε ἥν μοι = εἴθε εἰχον.—δοικδς καμπουριασμένος, γυριστός.—λαγωβόλον ποιμενική ράβδος, γκλίτσα.—δωρ. τν (κοινὸς τύπος ὄνομ. καὶ αἰτ. ἐνικοῦ. ἔδω αἰτ.) = ἀττ. σε.— πάταξα ἐπάταξα· ὅς τν πάταξα = ἵνα ἐπάταξα σε· τελ. πρότ. (κατὰ τὴν νοούμενην ὑπόθ.: εἰ εἰχον... ἐπάταξα ἢν σε).

B' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—28 σύριγξ εἰναιή ποιμενική φλογέρα, ἡ ὁποία κατεσκευάζετο ἔξ ἐπτὰ ἀνίσων καὶ παραλλήλων καλαμίσκων οὗτοι ἐτοποθετοῦντο κατὰ τρόπον, ὃστε ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ν' ἀποτελοῦν εὐθεῖαν, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο κλιμακωτὴν γραμμήν καὶ συνεκολῶντο διὰ κηροῦ.—29 Πῖσα* ἀρχικῶς ἦτο πηγὴ ἐν Ὁλυμπίᾳ τῆς Ἡλιδος· ἐκ ταύτης ὠνομάσθη καὶ αὐτὴ ἡ Ὁλυμπία.—31 Γλαύκη κιθαρίστρια ἐκ Χίου, σύγχρονος τοῦ Θεοκρίτου.—Πύρρος Μιλήσιος ποιητής τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς.—32 «Καλὰ πόλεις...» ἦτο ἡ ἀρχὴ γνωστοῦ ἄσματος ὑμνούντος τὴν Ζάκυνθον.—33 Δακτύλιος, ἀκρωτήριον παρὰ τὴν Κρήταν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἡρας.—36 Ἀμαρυλλίς, ὄνομα νεαρᾶς βισκοπούλας.

G' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ παρὸν τμῆμα (26 - 49) τοῦ ειδυλλίου ὁ Θεόκριτος παρουσιάζει τοὺς δύο βισκούς συνεχίζοντας τὴν συνομιλίαν τῶν ἐπὶ ἄλλων θεμάτων τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν. "Ἡ συνομιλία εἰναι· οὲ ε υ σ τ ἡ, δηλ. εὔκολα ἐκτρέπεται ἀπὸ θέματος εἰς θέμα, ὅπως εἰναι φυσικὸν νὰ συμβαίνῃ εἰς διάλογον δύο ἀπλοϊκῶν ποιμένων, οἱ ὁποῖοι δὲν συζητοῦν ἔμβριθῶς ἐπὶ σοβαρῶν ζητημάτων, ἀλλ' ἀνταλλάσσουν πρόσχειρα φυλικὰ λόγια δι' ὅσα βλέπουν ἡ ἐνθυμοῦνται ἐκείνην τὴν στιγμήν. "Ετοι διμιοῦν διὰ τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν ποιμενικὴν σύριγγα τοῦ Αἴγανος, διὰ τὴν μουσικήν, διὰ κάποιαν ποιμενίδα κ.α. Καὶ ἔπειτα ἡ συνομιλία διακόπτεται, διὰ νὰ ἐπαναφέρουν τὰς ἀπομακρυνθείσας ἀγελάδας... .

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 26 - 49.—26 φεῦ φεῦ ἐ πι φ ώ ν η σις, δίς ἀμέ-

σως ἐπαναλαμβανομένη (ἀναδίπλωσις), γινομένη ἀπό τὸν βοσκὸν κατ' ἀπομίμησιν τῶν τραγικῶν ἐπιφωνήσεων.—ῳ τάλαν Αἴγαν, προσφόνησις καὶ αὐτὴ κατ' ἀπομίμησιν τῶν τραγικῶν.—βασσεῦνται εἰς Ἀΐδαν, περιφράσις καὶ αστίς, ἀντί: θαυμαῖται.—29 οὐ τήγα γ', οὐ νύμφας, ἐπαναφορὰ ἀρνήσεως πρὸς ἔμφασιν. (Σημ. Ἐπαναφορὰ λέγεται ἡ ἐπανάληψις τῆς ίδιας λέξεως εἰς τὴν ἀρχὴν δύο ἡ περισσοτέρων φράσεων).—30 ἔγω δέ τις εἰμὶ μελικετάς* ὁ Κορύδων λέγει τοῦτο αὐταρέσκως (ἄφελεια).—31 κεῦ... εὖ δέ, ἐπαναφορὰ οὐ φράσις δηλοῦσα ψυχικὸν πάθος.—32 δοσον... δοσον, ἐπαναφορὰ οὐ φράσις δηλοῦσα ποιητὴς ἐπίτηδες παρονοίασε τοὺς βοσκούς χρησμοποιοῦντας τραγικάς προσφωνήσεις καὶ ἐπιφωνήσεις, διὰ νάξου τὴν ἀπλοίκοτητα τοῦ καρακτῆρος των ἐδῶ θέτει εἰς τὸ στόμα τοῦ Κορύδωνος τετραμμένας παρονοίας καὶ φράσεις, αἱ ὅποιαι λέγονται κάπως ἀκαίρως (ἰλαρότης).—42 ἐλπίδες... ἀγέλπιστοι κτλ., ἀντίθεσις ζωηρά.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ὁ Βάττος ἐκφράζει τὸν οἰκτὸν του, διότι ὁ Αἴγανος ἄφησε τὰς ἀγελάδας του καὶ τὴν φλογέραν του (26 - 28).—2) Ὁ Κορύδων λέγει διότι ὁ Αἴγανος τοῦ ἐδώρησε τὴν φλογέραν του καὶ ὡς καλὸς μουσικὸς ἔδει ώραῖα τραγούδια (29 - 37).—3) Ὁ Βάττος ἐνθυμεῖται τὴν ώραίαν ἀμαρυλίδα καὶ ἐκφράζει τὸν πόνον του διὰ τὸν θάνατόν της* ὁ Κορύδων τὸν παρηγορεῖ (38 - 43).—5) Οἱ βοσκοὶ προσκαλοῦν διὰ φωνῶν τὰς ἀτακτούσας ἀγελάδας (44 - 49).

γ) Μία ἄκανθα διακόπτει τὸν διάλογον.

50 Β. Θᾶσσαί με, ὡς Κορύδων, πότε τῶν Διός (=πρὸς τοῦ Διός)*

ἀγάρ ἄκανθα ἀρμοῖ ἐπάταξέ με δῶδε ὑπὸ τὸ σφυρόν. Ὡς δὲ βαθεῖαι ἐντὶ τάτρακτυλλίδες (ταὶ ἀτρακτυλλίδες = αἱ ἀτρακτυλλίδες).

Κακῶς δλοιτο ἀ πόρτις· χασμεύμενος εἰς ταύτην ἐτύπην.

*Ἡ δά γε λεύσσεις;

Κ. Ναι ναί, ἔχω τέ νιν τοῖς δνύχεσσιν* ἄδε καὶ αὐτὰ (= καὶ αὐτή).

55 Β. Ὁσσίχον ἔστι τὸ τύμμα, καὶ ἀλίκον ἄνδρα δαμάζει.

Κ. "Οκχ" ἕρπης εἰς δρος, μὴ ἔρχεο νήλιπος, Βάττε· ὥρανοι τε γάρ καὶ ἀσπάλαθοι κομδώντι ἐν δρει.

Β. Κοίταξέ με, Κορύδωνα, δι' ὅνομα τοῦ Διός.

διότι (αὐτὸς) τὸ ἀγκάθι τώρα δὰ (= ἀρμοῖ) μὲ ἀγκύλωσε ἐδῶ κάτω ἀπό τὸν ἀστράγαλον. Καὶ πόσον πυκνὰ εἶναι τὰ σταυραγκάθια!

Κακὸ τέλος νά *χῃ (αὐτὴ) ἡ δαμαλίτσα· ἐνῷ ἀφηρημένος ἐπρόσεχα εἰς αὐτήν, ἐκτύπησα.

Μήπως τὸ βλέπεις;

Κ. Ναι, ναί· καὶ τὸ κρατῶ μὲ τὰ νύχια μου νά το καὶ τὸ ἔδιο (τὸ ἀγκάθι).

Β. Πόσον μικρὸν εἶναι τὸ κτύπημα, καὶ πόσον μεγάλον ἄνδρα καταβάλλει!

Κ. "Οταν πηγαίνεις εἰς τὸ βουνό, νὰ μὴν περιπατῆς ἔπιόλυτος, Βάττε· διότι καὶ παλιούριες καὶ ἀσπάλαθοι φουντώνουν (: ἀφθονοῦν) εἰς τὸ βουνό.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—50 δωρ. Θᾶσαι=άττ. θέασαι, β' ἔνικ. προστ. μέσ. ἀόρ. τοῦ θεῶμαι.—πότε=ποτὶ (άττ. πρός).—τῶ Διδεῖς=τοῦ Διέσ. —51 ἀρμοῖ, ἐπίο.=πρὸ δὲ λίγου, τώρα δά.—52 τὰτρακτυλλίδες, καὶ ὅτις μετὰ τοῦ δωρ. ἀρθρού ται: ταὶ ἀτρακτυλλίδες⁹ ἀτρακτυλλίδες εἰδος ἀκανθώδονς φυτοῦ ἔχοντος σχῆμα ἀτράκτου, σταυραγκάθι.—δωρ. ἔντι = ἀττ. εἰσί.—πόρτεις, βλ. στ. 15.—53 ἐτέπτην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ τύπτομαι.—δωρ. χασμεύμενος = ἀττ. χασμάμενος = χάσκων, ἐνῷ ἀφηγημένος ἐπρόσεχα εἰς αὐτήν.—λεύσσω = δρῶ, βλέπω.—54 ἀδει καὶ αὐτὰ = ἀττ. ἥδε καὶ αὐτὴ (ἥ ἀκανθά).—55 δσσίχος πόσσον μηρός.—ἀλίκον = ἡλίκον πόσσον μεγάλον.—59 δκχ¹⁰ (μετ' ἐκθλίψεως πρὸ δασείας) = δκκα = ἀττ. δταν.—τύμμα (ἐκ τοῦ τύπτω) = κτύπημα.—νήλιπτος (καὶ νηλίπονς) = ἀνυπόδητος.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—53 ἀτρακτυλλίδες καὶ κατωτέρω: ἔάμνοι καὶ ἀσπάλαθοι (57), εἰδὴ ἀκανθώδῶν θάμνων, οἱ ὅποιοι ἀφθονοῦν εἰς τὰς ἀκαλλιεργήτους ἐκτάσεις.—κακῶς δλοιτο¹¹ ὁ Βάττος καταράται τὴν δάμαλιν, διότι ἔγινεν αἰτία νὰ τρυπηθῇ ἀπὸ τὸ ἀγκάθι.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ εἰδύλλιον καταλήγει μ' ἔνα χαριτωμένον ἐπεισόδιον. 'Ἐνῷ δὲ Βάττος τρέχει νὰ διώξῃ τὸ μοσχαράκι (τὸν Λέπαργον) ποὺ ἔτρωγε τὰ κιλωνάρια τῆς ἐλαίνας, πάποιο ἀγκάθι τοῦ τρυπῆ τὸ πόδι. 'Η συνομιλία διαπότεται· οἱ δύο ἄνδρες ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἀγκάθι καὶ προσπαθοῦν νὰ τὸ ἀποσπάσουν ἀπὸ τὸ πόδι, εἰς τὸ δποῖον εἰχεν ἐμπηχθῆ! 'Ετσι τὸ εἰδύλλιον τελειώνει μὲ κάποιαν ἐντύπωσιν ὑλαρτητοῖς καὶ εὐθυμίασις.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 50 - 57.—50 ὁ Κορύδων, πότε τῶ Διέσ, πρὸ σφών ησις καὶ ἐπιφών ησις, δηλοῦσαι τὸν πόνον τοῦ βισκοῦ ἀπὸ τὸ τρύπημα τῆς ἀκάνθης.—52. κακῶς δλοιτο, κατάρα μαρτυροῦσα ἀπλοκότητα.—55 δσσίχον ἐστὶ τὸ τύμμα κτλ., τοῦτο λέγεται ἐν εἴδει γνωμικοῦ (λαϊκὴ θυμοσοφία).—56 εἰς δρός δκχ¹² ἐρπηγς κτλ. καταλήγει μὲ συμβουλήν, η δποία ἔχει τὸν τύπον παροιμιακῆς φράσεως.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Μία ἀκανθα τρυπῆ τὸ πόδι τοῦ Βάττου (50 - 53).—2) 'Ο φίλος του ἔξαγει τὴν ἀκανθαν καὶ τὸν συμβουλεύει νὰ μὴ βαδίζῃ ἀνυπόδητος εἰς τὰ ἀκανθώδη μέρη (54 - 57).

2. Συρακόσιαι ἢ Ἀδωνιάζονται (XV).

ΙΕΙΣΑΓΩΓΗ.—Ο Θεόκριτος εἶχε περιοδεύσει πολλὰ Ἑλληνικὰ κέντρα, εἰς τὰ δποῖα ἔγένετο εὑμεγῶς δεκτός. 'Ιδαιτέρως ἐτιμήθη ἐν 'Αλεξανδρείᾳ ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου Β' τοῦ Φιλαδέλφου (285 - 246). 'Ἐκεῖ εἰσῆλθεν εἰς τοὺς κύκλους τῶν σοφῶν καὶ ποιητῶν, τοὺς δποίους δι φιλόμονσος βασιλεὺς εἶχε συγκεντρώσοις εἰς τὴν ποωτεύουσαν τον. 'Απὸ τὴν ἐν 'Αλεξανδρείᾳ ζωὴν τοῦ δι Θεόκριτος ἐνεπνεύσθη τὸ παρόν εἰδύλλιον, τὸ δποῖον ἔχει μορφὴν μικροῦ δράματος. 'Ἐν αὐτῷ παρουσιάζονται δύο Συρακόσιαι, κάτοικοι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ Πραξινόη καὶ ἡ Γοργώ, αἱ δποῖαι μεταβαίνουν εἰς τὴν ἀνάκτορα, διὰ νὰ παραμολογήσουν τὴν ἔκει τελομένην ἕορτην τοῦ Ἀδώνιδος. 'Ο Ἀδωνις ἦτο θεός τῶν Ἀσιανῶν, τοῦ δποίου ἡ λατρεία διεδόθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οὗτος προσωποποεῖ τὴν βλάστησιν καὶ πιστεύεται διειδομένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους ἐπιστρέψει ἐκ τοῦ Ἀδου εἰς τὴν γῆν. Άλις ορταὶ τοῦ Ἀδώνι-

(τὰ Ἀδώνια) ἐτελοῦντο τότε ἐν "Αλεξανδρείᾳ μεγαλοπρεπῶς καὶ διήρκουν δύο ἡμέρας. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἔωράζετο ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἀδώνιδος ἐν μέσῳ γενικῆς χαρᾶς. Κατὰ τὴν δευτέραν ὅμως ἡμέραν τὸ ἄγαλμά του ἐρρίπιετο εἰς τὴν θάλασσαν, αἱ δὲ γυναικεῖς ἑθογήνοντα διὰ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς τὸν Ἀδην. Ἡ τελετὴ τῆς πρώτης ἡμέρας περιγράφεται εἰς τὸ δραμάτιον τοῦτο, τοῦ δποίου ἡ ὑπόθεσις ἔξελισται εἰς τρεῖς σκηνάς : α') "Ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Πραξινόης (στ. 1-43), β') καθόδον (στ. 44-77) καὶ γ') ἐν τοῖς ἀνακτόροις (στ. 78-149)."

ΣΚΗΝΗ 1η

Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινόης (1-43).

(Πρόσωπα : Γοργὼ καὶ Πραξινόη)

ΓΟΡΓΩ. Ἔνδοι (ἐστι) Πραξινόα;

ΠΡΑΞΙΝΟΑ. Φίλε Γοργοῖ, ὁς χρόνῳ (πάρει). Ἔνδοι (εἰμι). Θαῦμά (ἐστι) ὅτι καὶ νῦν ἥνθες.

"Ορῇ δίφρον, Εὔνόα, αὐτῷ.

"Εμβαλε καὶ ποτίκρανον.

Γ. Ἐχει κάλλιστα.

ΠΡ. Καθίζευ

Γ. "Ω τᾶς ἀλεμάτω ψυχᾶς μόλις ὅμμιν ἐσώθην, Πραξινόα,

5 πολλῶ μὲν ὅχλω (γεν.), πολλῶν δὲ τεθρίππων'

παντῷ κρηπίδες, παντῷ χλαμυδοφόροι ἄνδρες (εἰσι).

'Α δὲ ὀδός (ἐστιν) ἄτρυτος, τὺ δὲ ἀποικεῖς αἰὲν ἔκαστέρω.

ΠΡ. Ταῦτα (ἐποίησεν) δι πάραρος τῆνος·

ἔνθδον ἐπ' ἔσχατα γᾶς, ἔλαβεν ἵλεόν, οὐκ οἰκησιν, ὅπως μὴ δώμες γείτονες ἀλλήλαις,

ποτ (=ποτὶ) ἔριν,

10 φθονερὸν κακόν, αἰὲν ὅμοιος.

ΓΟΡΓΩ. Μέσα (εἰναι) ἡ Πραξινόη;

ΠΡΑΞΙΝΟΗ. Ἀγαπητή μου Γοργώ, ἔπειτα ἀπὸ πόσον καιρὸν (ἔρχεσαι). Μέσα (εἰναι). Θαῦμα (εἰναι) ὅτι καὶ τώρα ἥλθες.

(Πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν). Κοίταξε (νὰ φέρῃς) ἔνα κάθισμα, Εὔνόη, δι' αὐτήν (: διὰ τὴν κυρίαν).

Βάλε ἐπάνω καὶ (ένα) μαξιλλάρι.

Γ. Εἶναι πολὺ ὡραῖα (ἔται).

ΠΡ. Κάθισε.

Γ. "Ω τὸ ἀπερίσκεπτο μυαλό μου (τί ἀνοησίαν ἔκαμα) !

μόλις ἐσώθην, εὐτυχῶς διὰ σᾶς (=υμιεν), Πραξινόη μους, ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀμάξια·

παντοῦ ἀρρύλες (: στρατιῶται), παντοῦ ἄνδρες μὲ χλαμύδας.

'Ο δὲ δρόμος εἶναι ἀτελείωτος καὶ σὺ πηγαίνεις καὶ κάθεσαι ὅλο καὶ μακρύτερα.

ΠΡ. Αὐτὰ (μοῦ ἔκαμεν) ὁ ἀνόητος ἔκεινος (δηλαδὴ ὁ σύζυγός της) ἀφοῦ ἥλθε εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ἔπιασε μιὰ τρύπα, ὅχι σπίτι, διὰ νὰ μὴν εἴμεθα γειτόνισσες μεταξύ μας,

διὰ φιλονικίαν (: ἔται, γιὰ καβγά), φθονερὸ τέρας, πάντα ὁ ἴδιος.

Γ. Φίλα, μή λέγε τὸν τεὸν
ἄνδρα Δίνωνα τοιαῦτα
παρεόντος τῷ μικκῷ·
ὅρη, γύναι, ως ποθορῆ τυ.
Θάρσει, Ζωπυρίων, γλυκε-
ρὸν τέκος·
οὐ λέγει ἀπόφην.

ΠΡ. Αἰσθάνεται τὸ βρέφος,
ναὶ τὰν πότνιαν.

Γ. Καλὸς (ἐστιν) ἀπόφην.

15 ΠΡ. Ἀπόφην μάν τῆνος τὰ
πρόσαν—λέγομες δὲ πρόσαν θην
βάντα ἀγοράσδειν νίτρον καὶ
φῦκος ἀπὸ σκανᾶς—

ἡνθε φέρων ἄμμιν ἀλας, ἀ-
νήρ τρισκαιδεκάπαχυς.

Γ. Χῶμδος Διοκλείδας ταυτῷ
ἔχει,

φθόρος ἀργυρίω·

ἔλαβε χθὲς πέντε πόκως ἐ-
πταδράχμως (δυτας) κυνάδας,

ἀποτίλματα γραιῶν πηρᾶν
(γεν. πλ.),

20 ὅπαν ρύπον, ἔργον ἐπ' ἔργῳ.
Ἄλλ' ίθι, λάζευ τῷμπέχονον
καὶ τὰν περονατρίδα.

Βῆμες ἔς (δώματα) τῷ ἀ-
φνειῶ βασιλῆος Πτολεμαίω
θασόμεναι τὸν "Ἀδωνιν"
ἀκούω τὰν βασίλισσαν κο-
σμεῖν καλόν τι χρῆμα.

ΠΡ. Πάντα (ἐστιν) ὅλβια ἐν
(οἶκῳ) δλβίω (γεν.)

25 Γ. Ὡν ἰδες, ὅν εἴπαις κα
(=εἴποις ἀν) τῷ μὴ ἰδόντι,
ἰδοῖσά τυ.

“Ωρα εἴη κε (=εἴη ἀν) ἔρ-
πειν.

ΠΡ. Ἐορτὰ (ἐστιν) αἱὲν ἀερ-
γοῖς.

Εὔνόα, αἱρε τὸ νῆμα καὶ θὲς
πάλιν ἔς μέσον, αἰνόθρυπτε·

αἱ γαλέαι χρήζοντι καθεύ-
δειν μαλακῶς.

Γ. Ἀγαπητή μου, μή λές διά τὸν ἄνδρα
σου τὸν Δίνωνα τέτοια λόγια
μπροστά στὸν μικρόν.

κοίταξε, φίλη μου, πῶς σὲ προσβλέπει.

“Ἐκε θάρρος, Ζωπυρίωνα, γλυκό μου παιδί.

δὲν τὰ λέγει διά τὸν μπαμπά (σου).

ΠΡ. Καταλαβαίνει τὸ μωρό, ναὶ μὰ τὴν
Δέσποιναν (ἐνν. τὴν Περσεφόνην).

Γ. (Εἰναι) καλὸς ὁ μπαμπάς (σου).

ΠΡ. Ὁ μπαμπάς (του) δμως ἐξεῖνος προ-
χθὲς—τοῦ ἐλέγαμεν προχθὲς βέβαια
νά πάγι ν' ἀγοράσῃ ποτάσσα καὶ κοκκινάδι
ἀπὸ τὸ μαγαζί—

ηρθε καὶ μᾶς ἔφερεν ἀλάτι, ἔνας ἄντρας
μὲ δεκατοεις πήγεις μπόι !

Γ. Καὶ ὁ δικός μου ὁ Διοκλείδης ἔτσι εἰναι,

καταστροφὴ τοῦ χοήματος·

ἀγόρασε χθὲς μ' ἐπτὰ δραχμὰς πέντε του-
λοῦπες μαλλί (τοὺς ἡταν) σκυλότριχες (: ποὺ
ἡταν σκληρὸ σὰν σκυλότριχες),

ξεφτίσματα ἀπὸ παλιὰ σακκιά, δλο βρῶμα,
δουλειὰ ἐπάνω στὴ δουλειὰ (: ποὺ θέλουν
πολὺ καθάρισμα).

‘Αλλὰ (ἄς ἀφήσωμε τὰ λόγια), ἔλα, πάρε
τὸ ἐπανωφόρι σου καὶ τὸ φόρεμά σου.

“Ας πᾶμε εἰς (τ' ἀνάκτορα) τοῦ πλουσίου
βασιλέως Πτολεμαίου, διὰ νὰ ἴδωμεν τὸν
“Ἀδωνιν·

μαθάνω ὅτι ή βασίλισσα ἔτοιμάζει πολὺ^ν
ώραιον θέαμα.

ΠΡ. “Ολα εἰναι πλούσια εἰς τὸ σπίτι τοῦ
πλουσίου.

‘Απὸ ὅσα εἰδες, ἀπ' αὐτὰ ἡμιπορεῖς νὰ εἴ-
πης εἰς ἔκεινον ποὺ δὲν τὰ εἰδες, ἀφοῦ
(προηγουμένως) τὰ εἰδες ἐσύ.

(Λοιπὸν) εἰναι ὥρα ισως νὰ πηγαίνωμεν.

ΠΡ. Ἐορτὴ (: καιρὸς ἐλεύθερος) εἰναι
πάντα δι’ ὅσους δὲν ἔχουν δουλειά.

(Πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν:) Εὔνόη, σίκωσε τὸ νῆμα
καὶ βάλε το πάλιν στὴ μέση, τεμπέλα, (ἐνν.
δπως κάνεις συνήθως).

οἱ γάτες ἔχουν ἀνάγκην νὰ κοιμοῦνται εἰς
τὰ μαλακά.

Κινεῦ δὴ, φέρε θᾶσσον ὅδωρ. Δεῖς ὅδατος πρότερον. "Α δὲ φέρει σμῆμα.

30 Δός δημως. Μή δηράδα, ἀπληστε·

"Εγχει ὅδωρ. Δύστανε, τί ἄρδεις μεν τὸ χιτώνιον; Παῦνε· δόκοια ἔδόκει θεοῖς, τοιαῦτα νένιμμαι.

'Α κλάξ τᾶς μεγάλας λάρ-νακος πῆ (ἔστι); Φέρε αὐτὰν ὁδε.

Γ. Πραξινόα, τοῦτο τὸ κατα-πτυχὲς ἐμπερόναμα πρέπει τοι μάλα.

35 Λέγε μοι, πόσσω (γεν.) κατέ-βα τοι ἀφ' ἵστῳ;

ΠΡ. Μή μνάσῃς, Γοργοῦ·

(κατέβα) πλέον ἢ δύο μνᾶν (γεν. πληθ.=μνῶν) καθαρῶ ἀργυρίω·

ποτέθηκα δὲ καὶ τὰν ψυχάν τοῖς ἔργοις.

Γ. Ἀλλὰ ἀπέβα τοι κατὰ γνῶμαν.

ΠΡ. Τοῦτο κα εἴπαις (=εἴ-ποις ἄν).

Φέρε μοι τῷμπέχονον καὶ τὰν θολίαν. Ἀμφίθες κατὰ κόσμον.

40 Οὐκ ἀξῶ τυ, τέκνον.

Μορμώ (ἔστι), δάκνει δὲ πόπος.

"Ερπωμες.

Φρυγία, λαβοῖσα τὸν μικκὸν παῖσδε, κάλεσον ἕσω τὰν κύ-να, ἀπόκλαξον τὰν αὐλείαν.

(Αἱ δύο γυναῖκες μὲ τὰς ὑπηρετίας των ἐξέρχονται)

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ. 1 ἔνδος (ἔνδον)=μέσα.—Γοργοῦ κλητ. τοῦ δύομ. Γορ-γώ, -οῦς, -ώς χρενω (τὸ ὡς ἐπιφωνηματ.) = μετὰ πόσον χρόνον (ένν. ἥκεις).—2 δωρ. ἥνθες = ἀττ. ἥλθες.—δωρ. δρη = ἀττ. δρο (προστ.): καίταξεν τὰ φέρης, φέρε.—δίφρος (δ) κάθισμα χωρὶς στήριγμα τῶν νώτων καὶ τῶν

Κουνήσου λοιπόν, φέρε γρήγορα νερό. Πρῶτα χρειάζεται νερό. Καὶ αὐτὴ (μοῦ) φέρνει σαπούνι.

Δῶσε μοῦ το δμως. "Οχι ἔνα βουνὸ (δηλ. τόσον πολὺ σαπούνι), ἀχόρταγη.

Χύνε νερό. Κακομοίρα, γιατί μοῦ βρέχεις τὸ πουκαμισάκι μου;

Σταμάτα· ὅπως ἐφάντη καλὸν εἰς τοὺς θεούς, ἔτοι ἔχω νιφθῆ (δηλ. ὅχι ὅπως ἥθελα ἔγω, ἀλλὰ ὅπως ὅπως).

Τὸ κλειδί τῆς μεγάλης κασέλας ποῦ εἶναι; Φέρε το ἔδω.

Γ. Πραξινόη, αὐτὸ τὸ πολύτιμον φόρεμα σοῦ ταιριάζει πολύ.

Λέγε μου, ἀντὶ πόσου (χρήματος) σοῦ κα-τέβιηκε ἀπὸ τὸν ἀργαλειό (πόσον σοῦ ἐστοίχισε, διὰ νὰ τὸ πάρῃς ἀπὸ τὸν ἀργαλειό); ΠΡ. Μή (μοῦ τὸ) ἐνθυμίζεις (μή ρωτᾷς), Γοργώ μου.

(μοῦ ἐστοίχισε) περισσότερον ἀπὸ δύο μνᾶς καθαροῦ ἀργυρίου.

προσούθεσα (ἔβαλα) δὲ καὶ τὴν ψυχήν μου διὰ τὴν ἔργασίαν (διὰ νὰ τὸ φτιάξω).

Γ. Ἀλλὰ σοῦ ἔγινε ὅπως τὸ ἥθελες.

ΠΡ. Αὐτὸ ἥμπορεῖς νὰ τὸ εἴπῃς.

(Πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν Εὐνόην:) Φέρε μου τὸ ἐπανωφόρι καὶ τὸ καπέλλο. Τακτοποίησε τα ἐπάνω μου (=ἀμφίθες) ὅπως πρέπει.

(Πρὸς τὸ παιδάκι της.) Δὲν θὰ σὲ πάρω (μαζί μου), παιδί μου. Είναι ό μπαμπούλας, δαγ-κάνει τὸ ἄλογο!

"Ας πηγαίνωμεν.

(Πρὸς ἄλλην ὑπηρέτριαν:) Φρυγία, πάρε τὸ μ-κόδι καὶ παῖξε του, φώναξε μέσα τὴν σκύλα, κλεῖσε καλὰ τὴν αὐλόθυραν.

χειρῶν, σκαμνί.—**αὐτῆς**, δοτ. χαρ. = δι' αὐτήν (τὴν κυρίαν). —**3 ποτίκρανον** (πρόσ-κρανον) = προσκεφάλαιον, μαξιλλάρι.—δωρ. **καθίζεο** = ἀττ. καθίζουν.—**4 δωρ. τᾶς ἀλεμάτω ψυχᾶς** = ἀττ. τῆς ἡλεμάτουν ψυχῆς (ή γεν. δηλοὶ τὴν αἰτίαν τοῦ ἐπιφωνήματος). ἡλέματος μάταιος, κοῦφος (ἐκ τοῦ ἡλεός πεπλανημένος, ἄφοων· ἐκ τοῦ ίδιου θέμ. : ἄλη = περιπλάνησις, ἀλάομαι = πλανῶμαι).—δωρ. **ὕμεν** = ἀττ. **ὑμῖν** (δοτ. ήθική). —**6 δωρ. γεν. πολλῷ ὅχλῳ** = ἀττ. πολλοῦ ὅχλου (γεν. ἀφαιρετ. ἐκ τοῦ ἔσσωθην ὡς ἀπαλλαγῆς σημαντικοῦ). —**6 δωρ. παντῆ** = ἀττ. πάντη, παντοῦ.—**κρητηῖδες** στρατιώτα. ὑποδήματα (ἀρβύλες), ἀντί : κρητιδοφόροι ἄνδρες, στρατιώται.—**7 ἀτρυτός (ἀ-τρύνω)** ἀτελείωτος.—**ἔμαστέρω**, συγκριτ. τοῦ ἐπιθ. ἔκας = μακράν.—**όμηρος**. **πάραρος** (παρόγορος, ἐκ τοῦ παρασίω) = ἀνόητος.—δωρ. **τῆγνος** = ἀττ. **ἔκετνος**. —**ἴλεδος** (καὶ εἰλεός) φωλεὰ θηρίου ἡ ὅφεως, τρύπα.—δωρ. **ἔνθων** = ἀττ. ἐλθών.—δωρ. **δῆμες** = ἀττ. **ῶμεν**. —δωρ. **ἄλλάλαις** = ἀττ. **ἄλλήλαις** — ποτ^{*} **ἔρειν** = πρὸς **ἔριν** (προσδ. τοῦ σκοποῦ).—τὸ **φθονερὸν πακόν** καὶ **αἰὲν ὅμοιος**, παράθεσις εἰς τὸ **πάραρος τῆγνος**. —**11 δωρ. τεδες** = ἀττ. **σός** μὴ λέγε μὲ διπλῆν αἰτιατ. λέγω τινὰ **τι=λέγω** διὰ κάπιον κάτι.—**12 δωρ. τῷ μικρῷ παρεόντος** = ἀττ. τοῦ μικροῦ παρόντος (μτχ. ἔνδοτ., γεν. ἀπόλ.). —**ὅρη**, βλ. στ. 2.—δωρ. **ποθορῆ τυ** = ἀττ. προσορῷ σε (σὲ προσβλέπει). —**13 γλυκερὸν τέκος**, παράθεσις εἰς τὸ **Zωαποθίων**. —**ἀπτφῦς, -νός**, παιδικὸν ὑποκοιτ. = μπαμπάς.—**15 δωρ. μάν** = ἀττ. μήν, ὥμως.—δωρ. **πρόσαν** = ἀττ. πρόφητ^{*} τὰ πρόσαν ἐσχάτως, τίς προάλλες, προχθές (ἀορίστως).—δωρ. **λέγομες** = ἀττ. ἐλέγομεν.—**Θην,** μόριον βεβαιωτ. ἐγκλιτ. = βέβαια.—**16 βάντα**, μτχ. ἀορ. β' τοῦ βαίνω· ή μτχ. χρον. προσδιορίζει τὸ ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. **ἀγοράσδειν** (= ἀγοράζειν), ὄπερ ἀντικ. τοῦ λέγομες : τοῦ ἐλέγαμεν, ἀφοῦ ὑπάγῃ, νὰ ἀγοράσῃ = νὰ πάῃ ν' ἀγοράσῃ.—**17 αἰολ. ἄμμιν** = ἀττ. **ἥμην**, παράν. εἰς τὸ **ἀπτφῦς τῆγνος**. —**18 χωμὸς** = καὶ ὁ ἐμὸς (σύνυγος). —**ταντῆς ἔχει** = ὕσαντως ἔχει, τὸ ίδιο εἶναι.—**φθόρος ἀργυρίω**, παράν. εἰς τὸ χώμός.—**19 δωρ. ἐπταδράχμως** (αἰτ. πληθ.) = ἀττ. = ἐπιαδράχμους, κτηγμτ. προσδ. εἰς τὸ πόκως : πόκους ἀξίζοντας ἐπτὰ δραχμὰς = ἀντὶ ἐπτὰ δραχμῶν. —**κυνάς, -άδος** ή ἀνήκουσα εἰς κύνα, σκυλίσια· **κυνάδες** (ἐνν. τρίχες) = σκυλότριχες.—δωρ. γεν. πληθ. **γραιᾶν πηρᾶν** = ἀττ. γραιῶν πηρῶν πεπαλαιωμένων σάκων.—δωρ. αἰτ. πληθ. **πόκως** = ἀττ. πόκους **πόκως (δ)** ἀκατέργαστον ἔριον προβάτου, δγκος μαλλίου, τουλούπια ἀπὸ μαλλὶ (ἐκ τοῦ πέκω=κουρεύω). —**20 ἀπαν,** ἐπίρρο.= ὄλως, ἐντελῶς.—**ἴθι,** προστ. τοῦ **εἵμι** (ἔρχομαι), ὡς παρακελευσματικὸν = ἔλα, ἐμπρός.—**21 τῷμπε-χονον** (= τὸ ἀμπέχονον) λεπτὸν ἐπανωφόρι χωρὶς μανίκια.—**περονατρίς, -ίδος** φόρεμα συγκρατούμενον μὲ πόρπας (περόνας). —**λάζεν** = λάζον, προστ. ἐνεστ. τοῦ λάζομαι λαμβάνω.—**22 δωρ. βάμεις** = ἀττ. βώμειν. —**έσ,** ἐνν. δώματα —**23 Θασόμεναι,** μτχ. τελ.—**24 δωρ. γεν. δλβίω** = ἀττ. δλβίον ἐν (**οἰκηφ**) δλβίω=ἐν οἰκφ δλβίου.—**25 ὁν ἵδεις, ὁν*** ή πρώτη ἀντων. ὁν ἀναφορ., ή δευτέρᾳ δεικτική : **ὁν εἰδεις** (= ἡ εἰδεις, καθ' ἔλειν), τούτων (γεν. διαιρ.). τὸ νόημα : καλὸν εἶναι νὰ βλέπῃ κανεὶς πολλά, διὰ νὰ ἔχῃ νὰ διηγῆται εἰς τοὺς ἄλλους.—**εἴπαις κα** (δυνητ.)=εἴποις ἄν.—**27 αἰνύθρυπτος** δι πολὺ καϊδεμένος, τρυφηλός, δκνηρὸς (ἐκ τοῦ αἰνὸς = δεινὸς καὶ θρύπω). —**28 δωρ. χρήζοντε** = ἀττ. χρήζονται.—**καθεύδειν,** ἀντικ. τοῦ κρήζονται.—**29 δωρ. κινεῦ** = ἀττ. κινοῦ (προστ. ἐνεστ. τοῦ κινοῦμαι). —**θᾶσσον,** ἐπίρρο. συγκριτ. τοῦ ταχέως

(ύπερθ. τάχιστα). — ὕδατος, ἀντικ. τοῦ δεῖ, ὅπερ ἀπόδοσ. ἄνευ προσωπ. ύποκειμ.=ὑπάρχει ἀνάγκη.—30 δωρ. σμᾶμα=ἀττ. σμῆμα = σάπων (ἐκ τοῦ σμάω καθαρίζω).—δωρ. δηράδε=ἀττ. δειφάς, -άδος ράχις ὁροσειρᾶς· μή δηράδα=μή μοῦ δίδης ἔνα βουνὸν (δηλ. τόσον πολὺ σαπούνι).—31 ἔγχει = ἔγχες, β' ἐνικ. προστ. ἐνεστ. τοῦ ἔγχεω.—δωρ. μεν=ἀττ. μου.—32 δωρ. δκοῖα=ἀττ. δποῖα.—νένυματ, πρωμ. τοῦ νίζομαι νίπτομαι.—33 δωρ. ἀ ολάξ (κλακός) = ἀττ. ἡ ολεῖς -δός.—34 δωρ. τοι = ἀττ. σοι.—35 δωρ. γεν. πόσσω = ἀττ. πόσσον (γεν. τῆς ἀξίας=ἀντι πόσσον).—δωρ. ἀφ' ἵστω (γεν.)=ἀττ. ἀφ' ἵστοι, ἀπὸ τὸν ἀργαλειό.—36 δωρ. γεν. πληθ. μνᾶν = ἀττ. μνῶν.—ἀργυρίω καθαρῶ=ἀττ. ἀργυρίων καθαροῦ.—37 δωρ. ποτέθηκα=ἀττ. προσέθηκα.—40 δωρ. οὐκ ἀξῶ τν= ἀττ. οὐκ ἀξω σε.—μορμώ (ἥ) φανταστικὸν τέρας πρὸς ἐκφόβισν τῶν μικρῶν παιδιῶν, μπαμπούλας.—41 δωρ. τν=ἀττ. σε (ύποκ. τοῦ γενέσθαι).—42 δωρ. ἔρωταμες = ἀττ. ἔρωταμεν, προτρεπτικὴ ὑποτακτ.—δωρ. παῖσδε = ἀττ. παῖςε, προστακτ.—43 δωρ. ἀπόκλιψην=ἀττ. ἀπόκλεισον, κλεῖσον καλά.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. — *Συρακούσαι* ἡ "Αδωνιάζουσαι εἶναι αἱ δύο γυναῖκες, ἡ Πραξινόη καὶ ἡ Γοργώ, αἱ δποῖαι κατάγονται μὲν ἐκ Συρακουσῶν, κατοικοῦν δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Λέγονται 'Αδωνιάζουσαι, διότι λαμβάνον μέρος εἰς τὴν ἑορτήν, τὴν τελουμένην πρὸς τιμὴν τοῦ 'Αδώνιδος. "Ο "Αδωνις ἦτο θεότης τῶν Ἀσιανῶν, ἀλλ' ἡ λατρεία του μετηνέγθη εἰς τὴν Ἑλλάδα. "Επιστενέτο δτι ἡτο νεανίας ἐκπάγλου κάλλους, τὸν δποῖον ἡγάπησε περιπαθῶς ἡ Ἀφροδίτη. "Αλλ' ὁ "Αρης ἐκ ζηλοτυπίας μὲ τὴν βοήθειαν καὶ τῆς Ἀρτέμιδος ἐξήγειρεν ἐναντίον τοῦ 'Αδώνιδος ἄγριον κάπρον, διότοις τὸν κατεσπάραξεν, ἐκ δὲ τοῦ αἰματός του ἐβλάστησεν ἡ ἀνεμώνῃ. "Η "Αφροδίτη κατεθλίβη διὰ τὸν θάνατόν του καὶ δ Ζεὺς ἐπέτρεψεν, ἵνα δ "Αδωνις ἐπανέρχεται κατ' ἔτος ἐπὶ τινα χρόνον ἐκ τοῦ "Ἄδου εἰς τὴν ζωήν. Τοιουτορρόπτως διὰ τῆς περιοδικῆς του ἐμφανίσεως ἐπὶ τῆς γῆς προσωποποεῖ τὴν βλάστησιν. "Ἐκ τούτου προηλθον αἱ κατ' ἔοις τελούμεναι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑορταῖ τοῦ 'Αδώνιδος, αἱ δποῖαι ἐκαλοῦντο "Αδώνια. "Η πρώτη ἡμέρα ἡτο ἀφιερωμένη πρὸς ἑορτασμὸν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ἐλέγετο ενδοστις, ἡ δὲ δευτέρα ἡτο ἡμέρα πέντιμος, ἀφιερωμένη εἰς τὸν θάνατόν του, καὶ ἐλέγετο ἀφανισμός. Εἰς τὸ εἰδύλλιον περιγράφονται τὰ γεγονότα τῆς πρώτης ἡμέρας.

1 *ἔνδοι** ἡ Γοργώ φθάνουσα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινόης ἔρωτῷ, ὡς φαίνεται, τὴν ὑπηρέτιαν τῆς Εὐνόην, ἀν εἶναι μέσα ἡ κυρία της. "Αλλ' ἡ Πραξινόη, ἀναγνωρίσασα αὐτὴν ἐκ τῆς φωνῆς, δεικνύει τὴν χαράν της καὶ ἀπαντᾷ ἡ ίδια: *ἔνδοι*, δηλ. «μέσα εἰμα». "Η ὑπηρέτια Εὐνόη εἶναι βιωθὸν πρόσωπον.—6 *κρητῆδες* εἶναι τὰ στρατιωτικὰ ὑπόδηματα· ἡ δὲ χλαμὺς ἡτο ἐπανωφόρι κυρίως τῶν Μακεδόνων στρατιωτῶν.—16 *νίτροι* εἶναι ἡ ποτάσσα· αὕτη ἀναμειγνυομένη μὲ ἔλαιον ἐχρησίμευεν ὡς σάπων.—τὸ φύκος (φύκι). ἐδῶ ἐννοεῖται τὸ ἐξ αὐτοῦ παρασκευαζόμενον ἐρυθρὸν χρῶμα, κοκκινάδι (ψιμύθιον).—16 ἀπὸ *σκανάς** σκηνὴ ἡτο ξύλινον παραπτηγμα ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ δποῖα κατεσκεύαζον εἰς τὰς πανηγύρεις οἱ πωληταί· κατ' εύρυνσιν τῆς ἐννοίας λέγεται γενικῶς κάθε μικρὸν κατάστημα, μαγαζί.—21 *περονοτρόις*, φόρεμα ἄνευ χειρίδων ἐκ δύο τεμαχίων ὑφάσματος, τὰ δποῖα συνδέονται κατὰ τοὺς ὕμιους καὶ τὰ πλευρὰ διὰ περονῶν.—*ἀμπέχονον*, λεπτὸν ἐπανωφόρι.—24 *τὰν βασίλισσαν** βασίλισσα ἡτο ἡ Ἀρσινόη.—ἐν δλβίῳ δλβια

πάντα* παροιμία, δηλοῦσσα ὅτι ὅσοι ἔχουν πολλά ἔξοδευνον πολλά· ταῦτα λέγει η Πραξινόν μετ' ἀδιαφορίας, ή ὅποια φανερώνει ὅτι δὲν ἔχει πολλήν ὄρεξιν νὰ ἔξελθῃ διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἕοτην. — 26 ἀεροῖς αἱὲν ἔσορτά· παροιμία, δηλοῦσσα ὅτι αἱ ἔσορται καὶ τὰ πανηγύρια εἰναι διὰ τοὺς τεμπέληδες, ποὺ εἰναι πάντοτε ἔτοιμοι πρὸς ἔξοδον· οἱ ἔχοντες ὅμως ἐργασίαν, ὅπως ἔγω — λέγει η Πραξινόν — ἔχουν ἀνάγκην νὰ ἔτοιμασθοῦν. Ἀποφασίσασα δηλ., νὰ ἔξελθῃ, παρακαλεῖ τὴν φίλην της νὰ περιμένῃ, διὰ νὰ ἔτοιμασθῇ. *Ακολουθοῦν διαταγαὶ πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν. — 27 αἱρετὸν νῆμα κτλ.· τὸ νῆμα ἔχοντιμοποιεί η Πραξινόν διὰ τὸ ἐργόγειρόν της· ηδη δ' εἰρωνικῆς ἐπιτῆξεως συνιστᾶ εἰς τὴν ὑπηρέτριαν της Εύνόνην νὰ μῇ τὸ ἀφήση πάλιν εἰς τὸ μέσον καὶ ἔξαπλωθῇ ἐπάνω του ή γαλῆ, ὅπως ἔγινεν ἄλλοτε (τῶρα κοίταζε νὰ κάμψει αὐτὸν ποὺ ἔκαμες καὶ τὴν ἄλλη φορά· νὰ φέρῃς τὸ νῆμα στὴ μέση, γιὰ νὰ ἔξαπλωθῇ ή γάτα).

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τό παρόν ειδύλλιον ἔχει μορφήν μικροῦ δράματος. Είς τοὺς στίχους 1-43 περιέχεται ἡ πρώτη σκηνή, ἡ ὅποια ἐκτυλίσσεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινός. Τὰ διαλεγόμενα πρόσωπα είναι αἱ δύο Συρακούσιαι φίλαι, ἡ Γοργὼ καὶ ἡ Πραξινός. Ἡ πρώτη ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φίλης της καὶ τὴν «ξεσηκώνει» διὰ νὰ μεταβοῦν μαζὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν τελούμενην Ἑορτὴν τῶν Ἀδωνίων. «Ολα διεξάγονται μὲν φυσικότητα, ζῷη δὲ καὶ χάρα. Παρουσιάζονται δὲ οἵ ζαρακήρες τῶν διαλεγομένων γυναικῶν ψυχολογικότατα καὶ παραστατικότατα μὲν ζωντανὰ ἥθογραφικὰ στοιχεῖα.

Αισθητικά στοιχεῖα στ. 1-43. — 1 *Γοργοῖ* φίλα κτλ. 'Η πρόσφων ησίς τῆς φύλης ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς οἰκίας ψυχολογικωτάτη. — 1 δρη δίφρον, ἔμβαλε καὶ ποτίκεφανον, αἱ προσταγαὶ δηλοῦν τὴν προθυμίαν πρὸς περιπόησιν τῆς φύλης. — ἔχει κάλλιστα, δηλ. καλά εἶναι καὶ ἔτοι, κωρίς μαξιλλάρι ἔκφρασις εὐγενείας πρός ἀποφυγὴν περιττῆς περιποιήσεως. — ὁ τὰς ἀλεμάτω ψυχᾶς· ἐπιφέρει την ησίαν τῆς Γοργοῦς, ἐπιπληττούσης δῆθεν ἑαυτὴν διὰ τὴν ἀνοησίαν, τὴν δοπίαν ἔκαμε νὰ ἔξελθῃ (καθαρὰ πρόσποιησις, διότι ἀντιθέτως διόργυψις καὶ ἡ κίνησις τοῦ κόρμου τὴν εὐζηταστοῦν, ἀφοῦ κατόπιν παρακανεῖ καὶ τὴν φύλην τῆς εἰς ἔξοδον) λέγουσα ταῦτα ἡ Γοργὸς ρίτεται ἐπὶ τοῦ καθίσματος ἔξηντηλμένη. — 8 ταῦθ' διάφορος τῆτος· τὸ συνοδευτικὸν ἐπίθετον «πάραρρος» καὶ αἱ κακολογίαι τῆς Πραξινόης διὰ τὸν σύζυγόν της ἀποτελοῦν ἡ θογαφικὰ στοιχεῖα, διῶν χαρακτηρίζεται αὕτη ὡς γυνὴ ἀπλοῖκη, στερουμένη λεπτῶν τρόπων. — 13 Θάρσει, Ζωπυρίων κτλ.· ἀποστροφὴ πρὸς τὸν παριστάμενον μικρὸν ἡ παρουσία τοῦ μικροῦ, ἐνώπιον τοῦ δοπίου γίνονται αἱ κακολογίαι, προσθέτει χάριν. — γλυκερόδυ τέκνος, ἔκφρασις γυναικείας τρυφερότητος. — οὐ λέγει ἀπτρῆν (αὐτὸν τὰ λέει γιὰ τὸν μπαμπά σου) τοῦτο λέγεται πρὸς παραπλάνησιν τοῦ μικροῦ (γυναικεία πονηρία). — 18 χῶμδες ταῦτα ἔχει ἡ Γοργὼ, διὰ νὰ μὴ υστερήσῃ, κακολογεῖ τὸν σύζυγόν της μὲ τὸν ίδιον τρόπον, ὥστε καὶ ἡ φίλη της. — ἀλλ' ἔθι κτλ., φράσις παρακελευσμάτων, ἐμφανούσα σπουδῆν (: ἐμπρός, κάμε γρήγορα κτλ.). — 23 θασόμεναι τὸν "Ἀδωναν" δηλοῦ ζωηράν ἐπιθυμίαν διὰ τὸ θέαμα. — ἐν δλβιώ δλβια πάντα, παροιμιαὶ ἡ φράσις (βλ. Πραγματ.): ἡ Πραξινόη προσποιεῖται διτὶ δὲν

ἔχει ὅρεξιν νὰ ἔξελθῃ γρήγορα ὅμως μεταπείθεται.— 27 αἰρε τὸ νῆμα κτλ.· χαριεστάτη σκηνὴ περιέχουσα τὰ συνήθη παράπονα τῶν κυριῶν κατὰ τῶν ὑπηρετιῶν (ἐπιπλήξεις, παρατηρήσεις, διαταγαὶ διαδέχονται ἀλλήλας ἐν συνεχείᾳ).— μάλα τοε... πρέπει («πολὺ σοῦ πάει αὐτὸ τὸ φόρεμα») μετὰ τὰς κακολογίας ἐναντίον τῶν συζύγων, μετὰ τὰ παράπονα κατὰ τῶν ὑπηρετιῶν, αἱ γυναικες ὁμιλοῦν διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν φορεμάτων: ὅλα εἰναι χαρακτηριστικά τῆς νοστροπίας τῶν δύο γυναικείων τύπων, τοὺς ὅποιους παρουσιάζει μὲ τόσην κάριν ὁ ποιητής.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ; 1) Ἐπίσκεψις τῆς Γοργοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Πραξινόης. Διαχύσεις μεταξὺ τῶν δύο φίλων γυναικῶν (1 - 4).— 2) Δικαιολογίαι διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν λόγῳ τῆς ἀποστάσεως τῶν οἰκιῶν των. Παράπονα καὶ κακολογίαι κατὰ τῶν συζύγων των (5 - 20).— 3) Ἀποφασίζουν νὰ ἔξελθουν διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν ἑορτὴν (21 - 26).— 3) Ἐτοιμασίαι καὶ καλλωπισμὸς τῆς Πραξινόης (27 - 40).— 4) Ἐκφόβισις τοῦ μικροῦ, διαταγαὶ πρὸς τὴν μένουσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπηρέτιαιν (40 - 43).

ΣΚΗΝΗ 2^α

Καθ' ὄδὸν (44 - 47)

(Πρόσωπα : Γοργώ, Πραξινόη, Γραῖα, Σένος)

ΠΡ. Ὡ θεοί, δόσσος ὅχλος
(ἔστι).

Πῶς καὶ πόκα χρὴ περᾶσαι
(ήμας) τοῦτο τὸ κακόν;

45 Μύρμακες ἀνάριθμοι καὶ ἀμετροῦ.

Πολλὰ καλὰ ἔργα πεποίηται
τοι, ὡς Πτολεμαῖε, ἔξι ὁ
(=ἔξι ὁδὸς) δ τεκών (ἔστιν) ἐν
ἀθανάτοις·

οὐδεὶς κακοεργὸς δαλεῖται
τὸν λόντα παρέρπων Αἴγυπτιστί,

οἷα πρὶν ἔπαισδον ἄνδρες
κεκροτημένοι ἔξι ἀπάτας,

50 δύμαλοι ἀλλάλοις, κακὰ παιγνια,
πάντες ἐρινοί.

Ἄδιστα Γοργοῖ, τί γενώμεθα;
Τοι πολεμισταὶ ἵπποι τῷ βασιλῆιος.

“Ανερ φίλε, μή με πατήσῃς.

‘Ορθός ἀνέστα ὁ πυρρός· ἵδε
ώς ἄγριος.

ΠΡ. Ω θεοί, πόσσος κόσμος!

Πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ περάσωμεν αὐτὸ τὸ κακόν;

Μυρμήπια ἀναρίθμητα καὶ ἀμέτρητα.

Πολλὰ ὧραῖα ἔργα ἔχουν γίνει ἀπὸ ἐσένα,
ὦ Πτολεμαῖε, ἀφ' ὅτου δι πατέρας σου εύρισκεται μεταξὺ τῶν ἀθανάτων.

κανεὶς πακοποὺς δὲν βλάπτει τὸν διαβάτην πλησιάζων κρυφίως (γλιστρώντας δίπλα του) κατὰ τὸ Αἴγυπτιακὸν σύστημα,
ὅπως πρὶν τὸ εἰχαν ώς παιγνίδι ἄνδρες πλασμένοι ἀπὸ ἀπάτην (φύσει ἀπατεῶνες)
(ὅλοι) δύμοιοι μεταξύ τους, κατεργάρηδες,
ὅλοι ἐλεευνοί.

Φιλτάτη μου Γοργώ, τί νὰ γίνωμεν;
(Νὰ) τὰ πολεμικὰ ἄλογα τοῦ βασιλέως.

(Πρός τινα Ιππονόμον) Ἀγαπητὲ κύριε, (πρόσεχε) μή μὲ πατήσῃς.

‘Ορθὸς σηκώθηκε τὸ κόκκινο (ἄλογο), κοίταξε πόσον εἶναι ἄγριο.

Κυνοθαρσής Εύνόα, οὐ φευξῆ;

Διαχρησεῖται τὸν ἄγοντα.

55 Ὡνάθην μεγάλως, δτι τὸ βρέφος μοι μένει ἔνδοι.

Γ. Θάρσει, Πραξινός· καὶ δὴ γεγενήμεθα δηπισθεν· τοι δὲ ἔβαν ἐς χώραν.

ΠΡ. Καύτά (=καὶ αὐτὴν) συνογείρομαι ἡδη.

Δεδοίκω τὰ μάλιστα ἐκ παιδὸς ἵππον καὶ τὸν ψυχρὸν δφιν' σπεύδωμες· δχλος πολὺς ἐπιρρεῖ ἄμμιν.

Γ. Ἐξ αὐλᾶς (ἔρχει), ὁ μάτερ;

ΓΡΑΥΣ. Ἔγών, τέκνα.

60 Γ. Εἰτα, εύμαρές (ἐστι) παρενθεῖν;

ΓΡ. Ἀχαιοὶ πειρώμενοι ἦνθον ἐς Τροίαν, κάλλιστα παίδων.

Πάντα θην τελεῖται πείρα.

Γ. Ἄ πρεσβύτις ἀπώχετο θεσπίξασα χρησμῶς (=χρησμούς).

ΠΡ. Γυναῖκες ἵσαντι πάντα καὶ ὡς Ζεὺς ἀγάγετο "Ηραν.

65 Γ. Θᾶσαι, Πραξινόα, δσσος δμιλός (ἐστι) περὶ τὰς θύρας.

ΠΡ. Θεσπέσιος. Γοργοῖ, δός μοι τὰν χέρατ λάβε καὶ τύ, Εύνόα, (τὰν χέρα) Εύτυχ(δος· πότεχε αὕτα, μή τι πλαναθῆς.

Εἰσένθωμες πᾶσαι ἄμα· Εύνόα, ἔχευ ἀπρίξ ἀμῶν.

Οἶμοι δειλαία, τὸ θερίστριόν μευ ἔσχισται ἥδη δίχα, Γοργοῖ.

Πότ τῷ Διός, δώνθρωπε, εἴ τι γένοιο εύδατιμων, φυλάσσεο 70 τὸ ἀμπέχονόν μευ.

(Πρὸς τὴν ἑπηρέτριαν;) Παράτολμη Εύνόη, δὲν δέν θά φύγης;

(Αὐτὸ τὸ ἄλογο) θά σκοτώσῃ τὸν καβαλλάρη του!

Εύχαριστήθηκα πολύ, διότι τὸ βρέφος μου μένει μέσα (εἰς τὸ σπίτι).

Γ. Ἐχε ύδρος, Πραξινόη· καὶ τώρα πλέον ἔχομεν μείνει ὅπισσ· αὐτοὶ δὲ (οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἄλογα) ἐπῆγαν εἰς τὴν θέσιν τους. ΠΡ. Καὶ ἔγω ἡ ἴδια ἀρχίζω πλέον καὶ συνέρχομαι.

Φοβοῦμα πάρα πολὺ ἀπὸ μικρὸ παιδὶ τὸ ἄλογο καὶ τὸ κρύο φίδι· ἀς σπεύσωμεν· κόσμος πολὺς ὁρμῇ κατεπάνω μας.

1. (Πρὸς διερχομένην γραῖαν;) Ἀπὸ τὸ ἀνάκτορα ἔρχεσαι, μανούλα;

ΓΡΑΙΑ. Μάλιστα, παιδιά μου.

Γ. Λοιπόν, εἰναι εὔκολον νὰ περάσῃ κανείς;

ΓΡ. Οἱ Ἀχαιοὶ προσπαθοῦντες ἤλθαν εἰς τὴν Τροίαν, ὀραιόταται κόραι μου.

"Ολα βεβαίως γίνονται μὲ τὴν προσπάθειαν.

Γ. Ἡ γραῖα ἔφυγε ἀφοῦ (μᾶς) εἰπε χρησμούς (λόγια αἰνιγματώδη).

ΠΡ. Αἱ γυναῖκες τὰ γνωρίζουν ὅλα, (ἀκόμη) καὶ πᾶς ὁ Ζεὺς ἐπῆρε γυναῖκα του τὴν "Ηραν.

Γ. Κοίταξε, Πραξινόη, πόσος κόσμος (εἰναι) γύρω ἀπὸ τὰς θύρας (τῶν ἀνακτόρων).

ΠΡ. Ἐξαιρετικός, Γοργώ, δῶσε μου τὸ χέρι σου· πιάσε καὶ σύ, Εύνόη, τὸ χέρι τῆς Εύτυχ(δος·

πρόσεχε μόνη σου, μή τυχόν χαθῆς.

"Ἄς εἰσέλθωμεν ὅλαι μαζί· Εύνόη, κρατήσου σφιχτὰ ἀπὸ ήμᾶς.

"Ωχ δυστυχισμένη (ποιού εἰμαι), τὸ λεπτόν μου ἐπανωφόρι ἔχει σχισθῆ ἥδη εἰς τὰ δύο, Γοργώ.

(Πρὸς συνωθούμενον πλησίον της ἀγνωστού ξένου;) Δι! ὄνομα τοῦ Διός, ἀνθρωπέ μου, ἔτσι νὰ εἰσαι καλά, πρόσεχε τὸ ἐπανωφόρι μου.

ΞΕΝΟΣ. Οὐκ (ἔστιν) μὲν ἐπ' ἔμιν, δῆμος δὲ φυλαξεῖμαι.
ΠΡ. Ὁχλος ἄθρως· ὀθεῦνθ (=ῳθεῦνται = ὀθοῦνται) ὁσ-
 περ ὕει.

Ξ. Θάρσει, γύναι· εἰμὲς ἐν καλῷ.

ΠΡ. Κῆς (=καὶ ἐς) ὥρας κῆ-
 πειτα εἴης ἐν καλῷ, φίλε ἀν-
 δρῶν, περιστέλλων ἄμμε.

75 **Χρηστῶ** καὶ οἰκτίρμονος ἀν-
 δρός.

Εὐνός φλίβεται ἄμμιν' ἄγε,
 βιάζει, ὃ δειλά τυ.

Κάλλιστα· «Ἐνδοι πᾶσαι»,
 εἶπεν ὁ ἀποκλάξας τὰν νυόν.

ΞΕΝΟΣ. Δὲν ἔξαρτάται μὲν ἀπὸ ἐμὲ (: δὲν
 εἶναι στὸ χέρι μου), ἀλλ' ὅμως θὰ προσέξω.
ΠΡ. Κοσμοσυρροή· σπρώχνονται ὡσάν γου-
 ρούνια.

Ξ. Ἔχε θάρρος, κυρία μου· εἴμεθα εἰς κα-
 λὴν θέσιν.

ΠΡ. Καὶ τώρα καὶ πάντα νὰ εἰσαι καλά,
 ἀγαπητὲ κύριε, ποὺ φροντίζεις γιὰ μᾶς.

(Αὐτὸς εἶναι γνώρισμα) καλοῦ καὶ εὔσπλα-
 χνικοῦ ἀνθρώπου.

‘Η Εὐνόη σπρώχνεται ἐπάνω μας· ἐμπρός,
 προσπάθησε νὰ περάσῃς διὰ τῆς βίας καὶ
 σύ, δειλή.

‘Ωραίτατα· «Μέσα εἶναι δλεῖς», εἶπεν ἐκεῖ-
 νος ποὺ ἔκλεισε μέσα τὴν νύμφην.

(*Ἡ Γυργά, ἡ Πραξινόη καὶ αἱ ἑπλότεραι τῶν Εὐνόη καὶ Εὐνυχίς συνοιδούμεναι εἰσέρχονται ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων.*)

Β' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—44 περᾶσαι, ὑποκ. τοῦ χρήγ ύποκ. δὲ τοῦ ἀπαρ. ἐνν. ἡμᾶς.—46 τοι, ποιητ. αἴτιον.—47 ἐξ ὁ (γεν.)=ἐξ οὐ (χρόνου), ἀφ' ὅτου.—48 δωρ. δαλέομαι=ἀττ. δηλέομαι βλάπτω, κακοποιῶ.—ἰόντα, μτχ. ἐνεστ. τοῦ εἷμι, (ἔρχομαι). ἵδη ἰόντα τὸν διερχόμενον, τὸν διαβάτην.—49 οἰα, σύστ. ἀντικ. τοῦ ἔπαισδον (=ἀττ. ἔπαιζον) : ὅποια παίγνια ἔπαιζον, δῶρος τὸ εἰχαν ώς παιγνίδι.—κεκροτημέγος, μτχ. παθ. πρκμ. τοῦ κροτέω·ω συγκροτῶ, σφυρηλατῶ, κατασκευάζω (ἐδῶ μεταφορικῶς).—50 δμαλδς ὅμοιος.—κακὰ παίγνια, τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκρ.=κακοὶ ἀπατεῶνες, κατεργάρηδες.—ἔριγδς ἀγριόδουκον ἐδῶ μτφρ. πάντες ἔριγοι δύοι ἐλεεινοί.—51 δωρ. ἀδίστα=ἀττ. ἡδίστη γλυκυτάτη.—53 κυνοθαρσῆς θρασὺς ὡς κύων, παράτολμος.—δωρ. φευξῆ=ἀττ. φεύξει, β' ἐνικ. δριστ. μέλ. τοῦ φεύγω.—διαχρησίται, μέλλ. τοῦ διαχρῶμαι καταστρέψω, σκοτώων.—55 δωρ. ὡνάθηγ=ἀττ. ὡνήθηγ, παθ. ἀδρ. τοῦ δηνίαμαι ὠφελοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι.—56 δωρ. ἔβαν=ἀττ. ἔβησαν.—κανύτα καὶ ἐγὼ αὐτή.—57 δωρ. δεδοίκω=ἀττ. δέδοικα.—58 δωρ. σπεύδωμες=ἀττ. σπεύδωμεν, προτρεπτ. ὑποτ.-αἰολ. ἄμμιν=ἀττ. ἡμῖν.—ἔπιρροῖ, τοῦ ἔπιρρούς χύνομαι, δρμᾶ.—60 εἴτα, ἐδῶ = λοιπόν.—δωρ. παρενθεῖν=ἀττ. παρελθεῖν, ὑποκ. τῆς ἀπροσ. ἐκφρ. εὐμαρές (ἔστιν), ὑποκ. δὲ τοῦ ἀπαρ. ἐνν. τὸ ἡμᾶς ἡ τινά.—61 πειρώμενοι, μτχ. τροπ.—62 πειρά, δοτ. τοῦ μέσουν.—θηγ, βε-
 βαιωτ. μόριον = βεβαίως.—δωρ. θεσπίξασα=ἀττ. θεσπίσασα, τοῦ θεσπίζω λέγω προφητείας.—δωρ. ζσαρτε=ἀττ. ζσαρι (τοῦ οἰδα).—καὶ ὁς (ἐπιό. τροπ.)=καὶ πῶς, μὲ ποῖον τρόπον τὸ νόημα: αἱ γυναῖκες τὰ ἔρδουν ὅλα, ἀκόμη καὶ τὰ ἱδιαίτερα μυστικὰ τοῦ Διός.—65 δωρ. θᾶσαι=ἀττ. θέασαι (β' ἐνικ. προστ. τοῦ θεῶμα).—66 θεσπέσιος δ ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεγόμενος, ἀνέκρωστος, ἔξαιρετικὸς (ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ἔσπον=εἰπον).—67 δωρ. πότερο=ἀττ. πρόσοσχε.—αὔτα=αὔτη, σὺ ή ἰδία.—68 δωρ. εἰσένθωμες=ἀττ. εἰσέλθω-

μεν, προτρεπτ. ὑποτ.—ἀποίξ, ἐπίφρ. (α εὐφων. καὶ πρέω=πριονίζω, τρίζω)=μὲ σφιγμένους τοὺς ὀδόντας· ἐπομένως=σφιγτά, κολλητά.—δωρ. ἔχεν=ἄττ. ἔχου, β' ἐνικ. προστ. τοῦ ἔχομαι.—ἀμῶν = ἡμῶν, ἀντικ. τοῦ ἔχου.—70 εἰ τι γένοιο εὐδαίμων, ἔκφρασις εὐχῆς: ἔτσι νὰ εἰσαι καλὰ (πρέσεξε νὰ μὴ σχισθῇ περισσότερον τὸ ἐπανωφόρι μου).—71 φυλαξεῦμαι, δωρ. μέλ. τοῦ φυλάσσομαι προσέχω.—72 ἄθρως = ἄττ. ἀθρός οὐκλος ἄθρως κοσμοσυρροή.—δωρ. ὥθενυται=ἄττ. ὥθοῦνται.—δωρ. εἰμὲς = ἄττ. ἐσμέν.—75 αἰολ. ἄμμες = ἄττ. ἡμᾶς.—χρηστῶ (=χρηστοῦ) καὶ οἰκτίγμονος ἀνδρός, γεν. κτγμτ. τῆς ἰδιότητος: τοῦτο (τὸ περιστέλλειν ἡμᾶς ἔστι) χρηστοῦ... ἀνδρός.—76 φλίβομαι θλίβομαι, πεῖζομαι, σπρώχνομαι.—76 αἰολ. ἄμμιν=ἄττ. ἡμῖν.—δωρ. βιάζεν=ἄττ. βιάζουν, προσπάθησε νὰ περάσης διὰ τῆς βίας.—77 ἔνδοι μέσα (βλ. Πραγματικά).—τὰν υψὸν=τὴν υύψον υψός = νύμφη.—ἀποκλάξας=ἄττ. ἀποκλίσας.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—47 δ τεκνῶν ὁ πατὴρ τοῦ τότε βασιλέως Πτολεμαίου τοῦ Β' ἡτο ὁ Πτολεμαῖος ὁ Α', δ. Λάγον.—48 Αἰγυπτιστέ: κατὰ τὸν τρόπον τῶν Αἰγυπτίων, οἱ δοποῖοι ἡσαν διαβόητοι ὡς κλέπται καὶ λωποδύται· ὁ Πτολεμαῖος Β' ἔλαβε αὐτηρὸν μέτρα καὶ ἀποκατέστησε τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν.—51 τοὶ πολεμισταὶ ἵπποις οὗτοι θὰ ἐλάμβανον μέρος εἰς τοὺς ἵππους ἀγῶνας, οἱ δοποῖοι ἐτελοῦντο κατὰ τὴν ἕօρτήν.—60 ἐς Τρολαρ κτλ., παροιμια καὶ ἡ φράσις, τῆς δοπίας τὸ νόημα εἶναι ὅτι διὰ τῆς προσπαθείας ὅλα κατορθώνονται (πρβλ. τὸ ἰδικόν μας: «ρωτώντας πάει κανεὶς στὴν Πόλην». —64 καὶ ὡς Ζεὺς ἀγάγεθ^ο "Ἡρας" ἐπίσης παροιμια καὶ φράσις δι' ἐκείνους οἱ δοποῖοι νομίζουν ὅτι τὰ ἔργαντα ὅλα.—67 Εὐτυχίες ἡτο ἡ ὑπηρέτρια τῆς Γοργοῦς.—69 τὸ θερλεστρίον ἡτο λεπτὸν γυναικεῖον ἐπανωφρόνιον (εἰδος ἐσάρρας) ἀλλαχοῦ δυνομάζεται ἀμπέχοντον (21, 39, 71).—77 «ἔνδοι πᾶσαι» παροιμια καὶ φράσις: κατὰ γαμήλιον ἔθιμον αἱ φύλαι τῆς νύμφης προσεποιοῦντο ὅτι ἡθελον νὰ εἰσέλθουν μαζὶ τῆς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ· ἐκεῖνος ὅμως ἡ διαράνυμφος κατάρθωνε νὰ τὴν χωρίσῃ ἀπὸ τὰς συντρόφους της καὶ νὰ τὴν εἰσαγάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, κλείων τὴν θύραν (ἀποκλάξας), ἔλεγε δὲ εἰς αὐτὰς χαριτολογῶν «ἔνδοι πᾶσαι». μέσα εἶναι ὅλαι δοσι πρέπει, δηλ. ἡ νύμφη. Ἡ φράσις αὐτῇ ἐλέγετο παροιμιωδῶς δοάκις κατάρθωνε κανεὶς νὰ εἰσχωρήσῃ κάπου ὑπερνικῶν τὰ ἐμπόδια.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν β' σκηνὴν (44-77) τοῦ δραματικοῦ εἰδύλλιου. Αἱ δύο φύλαι ἔξερχονται καὶ διασχίζουν τὰς κοσμοβριθεῖς ὁδοὺς τῆς Ἀλεξανδρείας μεταβαίνουσαι εἰς τ' ἀνάκτορα, διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἕօρτήν. Μὲ παραστατικότητα εἰκονίζεται καὶ ἡ κίνησις τῆς ὁδοῦ, διόφθος τῶν γυναικῶν μὴ καταπατηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἵππεῖς, ἡ προσπάθειά των νὰ διασχίσουν τὸ πλῆθος, ἡ περιπέτεια τῆς Πραξινόης, τῆς δοπίας σχίζεται τὸ ἐπανωφόρι ἀπὸ τὸν συνωστισμὸν κτλ. Ἐπίσης φυσικώτατοι καὶ καὶ ἡθογραφικοὶ εἶναι οἱ τρόποι καὶ οἱ διαμειβόμενοι λόγοι τῶν προσώπων: ἡ Πραξινόη θαυμάζει τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου, μὲ χαρακτηριστικὴν φλυαρίαν ἐκφράζει τὸν φόβον της καὶ σχολιάζει δι', τι βλέπει — ἡ Γοργὼ ζητεῖ πληροφορίας ἀπὸ διερχομένην γραίαν, ἡ δοπία, ὅπως συνήθως αἱ γυναικεῖς τῆς ἡλικίας της, διμειεῖ μὲ παροιμια καὶ φράσεις — ἡ Πραξινόη πάλιν δίδει ὀδηγίας εἰς τὴν φίλην της καὶ εἰς τὰς ὑπηρετρίας διὰ νὰ μὴ χαθοῦν — καὶ πάλιν ἡ Ιδία διδύρεται διὰ τὸ σχίσιμον τοῦ ἐπανωφορόφου της καὶ ἐπικαλεῖται

τὴν προσοχὴν τοῦ παραπλεύρου συνωθουμένου ἔνου — τέλος εἰσχωροῦν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἀκούεται θριαμβευτικὴ ἡ φωνὴ τῆς Πραξινόης : «ἔνδοι πᾶσαι» (ἐπὶ τέλους ἐμπίκαμε !)

Αἰσθητικὰ συνιχεῖσα στ. 43 - 77. — 44 ὁ θεοί, πρὸ σφών ησίς θαυμασμοῦ καὶ ἐπιλήξεως. — 45 μύρμακες, γραφικὴ μεταφορά. — 46 ἐξ ὃν ἦν ἀθανάτοις (ἐστίν), περίφρασις, ἀντί : ἀπέθανε (πρὸς ἐκφρασιν τιμῆς). — δ τεκών, ἀντονομασία, ἀντί : δ πατήρ. — 54 οὐ φενέξῃ, ἐρωτηματική πρόστασις, πρὸς ἐμφασιν). — 60 ἐξ αὐλᾶς, ὡς μάτερ; διὰ τὴν γοργότητα τοῦ διαλόγου ὁ στίχος κατατέμνεται, ητοι εἰς τὸν αὐτὸν στίχον ἐφωτὶ ἡ Γοργός, ἀπαντᾷ ἡ γραία καὶ ἀνταπαντᾷ ἡ Γοργώ· (ή τοι αὐτῇ κατάτμησις τοῦ στίχου λέγεται ἀντιλαβή). — 61 ἐξ Τροίαν κτλ. χαρακτηριστικὸν τῶν ἡλικιωμένων ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ καὶ μάλιστα τῶν γυναικῶν εἰναι τὸ διμεῖν διὰ παροιμιῶν. — 66 θεσπέσιος κτλ., ἡ βραχύτης τῶν προτάσεων καὶ τὸ ἀσύνδετον δηλοῦν ζωηρότητα. — 69 οἷμος δειλαία, ἐπιφώνησίς ταῦτα εἰσάγεται τὸ ἐπεισόδιον μὲ τὸ σχίσμιον τοῦ ἐπανωφορίου. — 73 ὕσπερ ὅσες, παρομοίωσις ἀπερπήσης, χαρακτηρίζουσα τὴν Πραξινόην, ἡ δοία ἐκφράζει τὴν δυσφορίαν της, διότι αὐτή, ἡ ἐξέχουσα κυρία, συνωθεῖται μὲ τὸν ταπεινὸν ὄχλον! — 76 «ἔνδοι πᾶσαι», ἐπιφώνησίς της ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰσόδου των εἰς τὸ ἀνάκτορα.

Δ' ΠΕΡΙΔΗΨΕΙΣ : 1) "Εξοδος τῶν γυναικῶν εἰς τὴν ὁδόν ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ κινήσεως καὶ σχόλια τῶν γυναικῶν (44 - 58). — 2) Διάλογος αὐτῶν μὲ τὴν γραίαν ἐρχομένην ἐκ τῶν ἀνακτόρων (59 - 64). — 3) Συνωστισμὸς πρὸ τῶν ἀνακτόρων· σχίζεται τὸ ἐπανωφόριον τῆς Πραξινόης (65 - 71). — 4) Διάλογος μὲ ἔνοντα εἰσόδος εἰς τὸ ἀνάκτορα (72 - 77).

ΣΚΗΝΗ 3η

Εἰς τὰ ἀνάκτορα (78 - 149).

(Πρόσωπα : Γοργώ, Πραξινόη, ἔτερος ἔένος, γυνὴ ἀσιδός).

Γ. Πραξινόδα, πόταγε ὁδε.
"Αθρησον πρᾶτον τὰ ποικίλα.
"Ως λεπτὰ καὶ χαρίεντά (ἐστι)· φασεῖς (αὐτὰ) τεχνάματα θεῶν.

80 ΠΡ. Πότνια Ἀθαναί· ποῖαι ἔριθοι ἐπόνασάν σφε,
ποῖοι ζωγράφοι ἔγραψαν τὰ ἀκριβέα γράμματα;
"Ως ἔτυμα ἐστάκαντι, καὶ ὡς
ἔτυμα ἐνδιεῦντι. "Ἐμψυχα,

Γ. Πραξινόη, πλησίασε ἐδῶ.
Κοίταξε πρῶτα τὰ ἐργάζεια.
Πόσον λεπτὰ καὶ χαριτωμένα εἰναι· θὰ τὰ εἴπης (: θὰ τὰ νομίσῃς) ἔργα τέχνης τῶν θεῶν.
ΠΡ. Σεβαστὴ Ἀθηνᾶ· ποῖαι ὑφάντριαι τὰ ἐδούλεψαν,
ποῖοι ζωγράφοι ἔζωγράφησαν τὰ τέλεια (αὐτὰ) σχέδια;
Πόσον φυσικὰ στέκονται καὶ πόσον φυσικὰ κινοῦνται! (Εἶναι) ζωντανὰ καὶ ὅχι βιαλ-

οὐκ ἔνυφαντά. Ἀνθρωπος τοι (ἐστι) σοφὸν χρῆμα.

Αὐτὸς δὲ ὡς θαητὸς κατάκειται ἐπ' ἀργυρέω κλισμῷ,
85 καταβάλλων ἀπὸ κροτάφων πρῶτον ἰουλον,
ὅ τριφίλητος Ἀδωνις, διφλεῖται κὴν (=καὶ ἐν) Ἀχέροντι.

ΕΤΕΡΟΣ ΞΕΝΟΣ. Ὡ, θύστανοι, παύσασθε κωτίλλοισι
σαὶ ἀνάνυτα, τρυγόνες
ἔκκναισεῦντι ἀπαντα πλα-
τειάσδοισισι.

ΠΡ. Μᾶ, πόθεν ὕνθρωπος (=πόθεν ἦκεν δ ἄνθρωπος);
Τι δὲ τὸν (=τι δέ σοι, ἐνν. μέλει), εἰ εἰμὲς κωτίλαι;
90 Πασάμενος ἐπίτασσε.
Ἐπιτάσσεις Συρακοσίαις;

Ως εἰδῆς καὶ τοῦτο εἰμὲς
Κορίνθιαι ἄνωθεν, ὡς καὶ
Βελλεροφῶν.

Λαλεῦμες Πελοποννασιστί·
ἔξεστι δέ, δοκῶ, τοῖς Δωριέ-
εσσι δωρίσδεν.

Μὴ φύ, Μελιτώδες,

95 δις εἴη καρτερὸς ἀμῶν,
πλάνη ἐνός.

Οὐκ ἀλέγω μὴ ἀπομάξης
κενεάν μοι (ἐνν. χοίνικα).

Γ. Σίγη, Πραξινός μέλλει
ἀείδειν τὸν Ἀδωνιν
ἀθυγάτηρ τὰς Ἀργείας, πο-
λύιδρις ἀοιδός,
ἄτις καὶ πέρυσιν ἀρίστευσε
τὸν λάλεμον.
Φθεγξεῖται τι καλόν, οἶδα
σάφα·
διαθρύπτεται ἥδη.

μένα εἰς τὸ ὕφασμα. Ο ἀνθρωπος ἀλλήθεια
εἶναι σοφὸν ὄν.

Καὶ ὁ ἔδιος πόσον θαυμάσιος εἶναι ἔξα-
πλωμένος ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς κλίνης,
ἐκβάλλων κάτω ἀπὸ τὸν κροτάφους τὸ
πρῶτον χνούδι (: τὰ πρῶτα γένεια),
δι πολυαγαπημένος Ἀδωνις, δι ποτὸς εἶναι
ἀγαπητὸς καὶ εἰς τὸν Ἀδην.

ΑΛΛΟΣ ΞΕΝΟΣ. Αθλιαι, παύσετε νὰ
φλυαρῆτε ἀκατάπαυτα, τρυγόνες·

θὰ τὰ χαλάσουν ὅλα ἀνοίγουσαι πλατειὰ τὸ
στόμα τους (: μὲ τὴν πλατειὰ τους προφορά).

ΠΡ. Μπᾶ, ἀπὸ ποῦ (μᾶς ἤλθεν αὐτὸς) ὁ
ἀνθρωπος;

Καὶ τί σ' ἐνδιαφέρει, ἂν εἴμεθα φλύαρες (: ἀν
ἔμεις φλυαροῦμε);

Αμα ἀποκτήσῃς (δούλους), νὰ τοὺς διατάξῃς.
Διατάξεις (: τολμᾶς νὰ διατάξῃς) Συρα-
κουσίας;

Διὰ νὰ ξέρῃς καὶ αὐτό, εἴμεθα Κορίνθιαι
ἐκ καταγωγῆς, ὅπως δι πελλεροφῶν.

Ομιλοῦμεν Πελοποννησιακά·
καὶ ἐπιτρέπεται, νομίζω, εἰς τοὺς Δωριεῖς
νὰ διμιοῦν δωρικά.

Εἰςθε νὰ μὴν ὑπάρξῃ, Γλυκειά μου (Περ-
σεφόνη),

(ἄνθρωπος), δι ποτὸς νὰ γίνῃ κύριός μας,
ἐκτὸς ἀπὸ ἔναν (δηλ. ἀπὸ τὸν σύνυγον μας).

Δὲ σὲ λογαριάζω μὴ ξεκαθαρίσῃς αὐτὸς
ποὺ περισσεύει ἀπὸ τὴν ἄδειαν μου χοί-
νικα (: ἀν δὲν σ' ἀρέσῃ, νὰ μοῦ κρατήσῃς
τὸ μισθὸ — βλ. Πραγματικά).

Γ. Σιώπα, Πραξινός πρόκειται νὰ τρα-
γουδήσῃ τὸν Ἀδωνιν
ἡ κόρη τῆς Ἀργείας, ἡ σοφὴ ἀοιδός,

ἡ δοπία καὶ πέρυσιν ἔλαβε τὸ βραβεῖον
εἰς τὸ θρησκευτικὸν τραγούδι

Θὰ τραγουδήσῃ κάτι ὠραῖον, τὸ ξέρω
καλά·

κάνει τὰ νάξια της (: ἐτοιμάζεται) τώρα.

100 ΓΥΝΗ ΑΟΙΔΟΣ. Δέσποινα,
δὲ ἐφίλησας Γολγώς τε καὶ
Ἴδαλιον, αἴπεινόν τ' Ἔρυκα,
Ἄφροδίτα παιζοισα χρυσῷ,

οἵον τοι ἄγαγον τὸν Ἀδωνιν
νιν ἀπ' ἀενάῳ Ἀχέροντος
μηνὶ δυωδεκάτῳ μαλακαὶ πόδας Ὡραι.

Φίλαι Ὡραι (εἰσι) βάρδισται
μακάρων,

105 ἀλλὰ ἔρχονται ποθειναι πάντεσσι βροτοῖς φέροισαι αἰεὶ τι.

Κύπρι Διωναία, τὺ μὲν ἐποίησας Βερενίκαν ἀθανάταν ἀπὸ θνατᾶς, ὡς μῦθος ἀνθρώπων (ἐστίν),
ἀποστάξασα ἀμβροσίαν ἐξ στῆθος γυναικός.

χαριζομένα δὲ τίν, πολυώνυμε καὶ πολύναε,

110 ἀ Βερενίκεία θυγάτηρ, εἰκυνία
Ἐλένα, Ἀρσινόα,
ἀτιτάλει Ἀδωνιν πάντεσσι
καλοῖς.

Πάροι μὲν
κεῖται ὕρια,
ὅσα φέροντι ἄκρα δρυός,

πάρο δὲ (ἐνν. κείνται)
ἀπαλοὶ κῆποι πεφυλαγμένοι
ἐν ἀργυρέοις ταλαρίσκοις,
χρύσεια δὲ ἀλάβαστρα Συρίω μύρω (γεν. ἐν.).

115 Εἴδατα θ' ὅσσα (=ὅσσα τε
εἴδατα)

γυναικες πονέονται ἐπὶ πλαθάνω
μίσγοισαι παντοῖα ἀνθεα
λευκῷ μαλεύρῳ
ὅσσα τε (πονέονται) ἀπὸ γλυκερῶ μέλιτος

ΓΥΝΗ ΑΟΙΔΟΣ. Δέσποινα, (σύ), ἡ ὁποία
ἡγάπησες τοὺς Γολγοὺς καὶ τὸ Ἰδάλιον
καὶ τὸν ἀπόκρημνον Ἐρυκα.
Ἄφροδίτη, (σύ), ἡ ὁποία παῖζεις μὲ τὸ
χρυσάφι,

πόσον ὥραιον σοῦ ἔφεραν τὸν Ἀδωνιν ἀπὸ
τὸν ἀέναον (: τὸν πάντοτε ρέοντα) Ἀχέροντα
κατὰ τὸν δωδέκατον μῆνα αἱ τρυφεραὶ
κατὰ τὸν πόδας (: αἱ ἐλαφρόποδες) Ὡραι.
Αἱ ἀγαπηταὶ Ὡραι εἰναι αἱ περισσότερον
βραδυκίνητοι ἀπὸ (ὅλους) τοὺς θεούς.
ἀλλὰ ἔρχονται ποθηταὶ εἰς ὅλους τοὺς ὑπητούς
πέροισαι πάντοτε κάτι (καλόν).

Ἄφροδίτη, κόρη τῆς Διώνης, σὺ μὲν ἐκαμες τὴν Βερενίκην ἀθανάτον ἀπὸ μητήτην
(ποὺ ἦτο πρίν), καθὼς λέγουν οἱ ἄνθρωποι,

ἀφοῦ ἐνεστάλαξες ἀμβροσίαν εἰς τὸ στῆθος
τῆς γυναικός.

Θέλουσα δὲ νὰ εἰναι εὐχάριστη εἰς ἐσός, ὡς
θεὰ μὲ τὰ πολλὰ ὄνόματα καὶ μὲ τοὺς πολλοὺς
ναούς,

ἡ κόρη τῆς Βερενίκης, ἡ ὁποία δημιούραι
μὲ τὴν Ἐλένην, δηλ. ἡ Ἀρσινόη,
περιποιεῖται τὸν Ἀδωνιν μὲ ὅλα τὰ καλὰ
(τοὺς κόσμους).

Κοντά του μὲν (: πλησίον μὲν τοῦ Ἀδώνιδος)
εἰναι βαλμένοι οἱ καρποὶ τῆς ἐποχῆς,
ὅσους παράγουν τὰ ἀκρόδρυα (: τὰ ὀπωροφόρα δένδρα),

κοντά του (εἰναι βαλμένοι ἐπίσης) ἀπαλὰ
ἄνθη φυλαγμένα μέσα εἰς ἀργυρᾶ καλαθάκια,
καὶ χρυσᾶ μυροδοχεῖα (πλήρη) Συριακοῦ
μύρου.

Καὶ ὅσα γλυκίσματα

αἱ γυναικες παρασκευάζουν ἐπάνω εἰς τὸ
πλαστήρι
ἀναμειγνύουσαι τὸν χυμὸν διαφόρων ἀνθέων
μὲ λευκὸν ἄλευρον,
καὶ ὅσα (παρασκευάζουν) ἀπὸ γλυκὺ^{μέλιτος},

τά τε (πονέονται) ἐν ὑγρῷ
ἔλαιῳ,
πάντα πάρεστιν αὐτῷ τῇδε.
πετεηνά καὶ ἔρπετά.

Δέδμανται δὲ χλωραὶ σκιάδες
μαλακῶ βρίθοντος ἀνήθω·
120 οἱ δέ τε κῶροι "Ἐρωτεῖς ὑπερ-
πωτῶνται,
οἵτινες ἀγδονιδῆς πωτῶνται
ἐπὶ δένδρῳ ἀπ' ὅζω ὅζον,
πειρώμεναι ἀεξομενᾶν πτε-
ρύγων.

"Ω ἔβενος, ὡς χρυσός, ὡς αἰε-
τοὶ ἔκ λευκῶ ἐλέφαντος φέ-
ροντες Κρονίδι Διὸς οἰνοχόον
παῖδα,

125 πορφύρεοι δὲ τάπητες ἄνω,
μαλακῶτεροι ὅπνω.

"Α Μιλατίς χῶ (=καὶ δ) βό-
σκων κατὰ τὰν Σαμίαν (χώ-
ραν) ἔρει :

«Ἐστρωται κλίνα ἀμά τῷδιώ-
νιδι (τῷ Ἀδώνιδι) τῷ καλῷ».

Τὸν μὲν ἔχει Κύπρις, τὰν δὲ
(ἔχει) δριδόπαχυς "Αδωνις.

"Ο γαμβρός (ἔστιν) δόκτωκαι-
δεκέτης ἥ ἐννεακαΐδεκα"

130 οὐ κεντεῖ τὸ φίλημα,
χείλη οἱ (=αὐτῷ) περὶ ἔστι
πυρρά.

Νῦν μάν Κύπρις χαιρέτω ἔ-
χοισα τὸν αὐτᾶς ἄνδρα·
ἄμμες δὲ ἀθρόαι ἀῶθεν ἄμα
δρόσῳ
οἰσεῦμές νιν ἔξω ποτὶ κύ-
ματα πτύοντα ἐπ' ἀιόνι,
λύσασσαι δὲ κόμαν καὶ ἀ-

καὶ ὅσα (παρασκευάζουν) ἀπὸ ὑγρὸν ἔλαιον,

ὅλα εἶναι πλησίον αὐτοῦ ἔδω
ὅς πτηνά καὶ ὡς ἔρπετά (: μὲ μορφὴν πτη-
νῶν καὶ ἔρπετῶν.

Καὶ ἔχουν κατασκευασθῆ (ἐπίσης) χλοεραὶ
σκιάδες ἀπὸ τρυφερὸν ἄφθονον ἄνηθον·
Καὶ παιδιά (ἀκόμη) οἱ "Ἐρωτεῖς πετοῦν ἀπ'
ἐπάνω,
ὅπως τ' ἀγδονάκια πετοῦν ἐπὶ τοῦ δένδρου
ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον,
δοκιμάζοντα τὰς αὐξανομένας πτέρυγάς
των.

"Ω τί ἔβενος, τί χρυσάφι, τί ἀετοὶ ἀπὸ λευ-
κὸν ἐλεφαντόδοντα φέροντες εἰς τὸν οἴνον
τοῦ Κρόνου Δία τὸν οἰνοχόον παιδα (τὸν
Γανυμήδην)

καὶ τί πορφυρᾶ κλινοσκεπάσματα ἐπάνω,
μαλακώτερα ἀπὸ τὸν ὅπνον.

"Η Μιλήσια καὶ ἐκεῖνος ποὺ βόσκει (τὰ
πρόβατά του) κατὰ τὴν χώραν τῆς Σάμου,
θά εἴπουν :

«Ἐχει στρωθῆ ίδική μας κλίνη (: ἔχουν
στρωθῆ κλινοσκεπάσματα τοῦ τόπου μας)
διὰ τὸν ὠδαῖον "Αδωνιν».

Αὐτὸν μὲν (τὸν "Αδωνιν) τὸν κρατεῖ ἡ "Α-
φροδίτη, αὐτὴν δὲ (τὴν Ἀφροδίτην) (τὴν
κρατεῖ) δὲ "Αδωνις ὁ ἔχων ροδαλούς βρα-
χίονας.

"Ο γαμβρός (εἶναι) δέκα δόκτω ἥ δέκα ἐν-
νέα ἔτῶν·

δὲν ἀγκυλώνει τὸ φίλημά του,
τὰ χείλη εἰς αὐτὸν εἶναι δλόγυρα ἔσανθά
(: τὰ χείλη του ἔχουν ἀκόμη δλόγυρα ἔσαν-
θό χνούδι).

Τώρα βέβαια ἡ Ἀφροδίτη ἀς χαίρεται ποὺ
ἔχει τὸν ἄνδρα τῆς·
ἥμεις ὅμως ὅλαι μαζὶ πρωὶ πρωὶ μὲ τὴν
δροσιά

θά φέρωμεν αὐτὸν πρὸς τὰ κύματα ποὺ
ἀφρίζουν εἰς τὴν ἀκρογιαλιά,
ἀφοῦ δὲ λύσωμεν τὰ μαλλιά καὶ ἀφοῦ χα-

νεῖσαι κόλπον ἐπὶ σφυρά

135 στήθεσι φαινομένοις ἀρξεύ-
μεθα λιγυρᾶς ἀοιδᾶς :

«Ἐρπεις, δὲ φίλε Ἀδωνι, καὶ
ἐνθάδε κεὶς Ἀχέροντα μονώ-
ταος ἡμιθέων, δῶς φαντί.

Οὕτε Ἀγαμέμνων ἔπαθε τοῦ-
το οὕτε δὲ μέγας Αἴας, ἥρως
βαρυμάνιος,

οὕτε Ἐκτωρ, δὲ γεραίταος
εἰκατι παίδων Ἑκάβης,

140 οὐ Πατροκλῆς, οὐ Πύρρος
ἔπανενθών ἀπὸ Τροίας,
οὕτε οἱ ἔτι πρότερον Λαπί-
θαι καὶ Δευκαλίωνες,
οὐ Πελοπιάδαι καὶ ἄκρα
Ἀργεος Πελασγοί.

Ἶλαθι νῦν, φίλε Ἀδωνι, καὶ
ἔς νέον (ἔτος)
καὶ νῦν ἦνθες (ἥμīν) εὐθυμεύ-
σαις (=εὐθυμούσαις)
καὶ ὅκκα ἀφίκη, ἤξεῖς φίλοις».

145 ΓΟΡΓΩ. Πραξινόα, ἀ θήλεια
τί χρῆμα σοφώτατόν (ἔστι).
Ὦλβία (ἔστιν) δσσα ἵσατι,
πανολβία (ἔστιν) ὡς γλυκὺ¹
φωνεῖ.
“Ωρα ὅμώς (ἔστιν) κεὶς οἰ-
κον (ἀπιέναι). Διοκλείδας
(ἔστιν) ἀνάριστος.

Χώνήρ (ἔστιν) ἄπαν δξος,
μηδὲ δὲ ποτένθης (ἀυτῷ) πει-
νάντι.

Χαῖρε, Ἀδων ἀγαπητέ, καὶ
ἀφίκευ ἔς χαίροντας.

λαρώσωμεν τὸν κόλπον τοῦ φορέματός μας,
ῶστε (τοῦτο) νὰ πέσῃ μέχρι τῶν ἀστραγά-
λων μας

μὲ τὰ στήθη μας γυμνωμένα θ' ἀρχίσωμεν
τὸ θρηνητικὸν τραγούδι :

«Ἐρχεσαι, ἀγαπητὲ Ἀδωνι, καὶ ἐδῶ (εἰς
τὴν γῆν) καὶ εἰς τὸν Ἀχέροντα μόνον καὶ
μόνον ἔσου μεταξὺ ὅλων τῶν ἡμιθέων, κα-
θὼς λέγοντι.

Οὕτε δὲ Ἀγαμέμνων εἰχεν αὐτήν τὴν τύ-
χην οὔτε δὲ μεγαλόσωμος Αἴας, δὲ ἥρως μὲ
τὸν βαρὺν θυμόν,

οὔτε δὲ Ἐκτωρ, δὲ μεγαλύτερος ἀπὸ τὰ εἰ-
κοσι παιδιά τῆς Ἑκάβης,

οὔτε δὲ Πάτροκλος, οὔτε δὲ Πύρρος, δὲ ὁ-
ποῖος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Τροίαν,
οὔτε οἱ ἀκόμη παλαιότεροι Λαπίθαι καὶ
Δευκαλίωνες,

οὔτε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Πέλοπος καὶ αἱ κορυ-
φαι (οἱ κορυφαῖοι) τοῦ Ἀργοντ Πελασγοί.
Γενοῦν ἵλεως τώρα, ἀγαπητὲ Ἀδωνι, καὶ
τοῦ χρόνου·

καὶ τώρα ἥλθες (εἰς ἥμας) εὐθυμούσας
(καὶ τώρα μᾶς εὐρήκες γεμάτες χαρᾶ)
καὶ ὅταν ἐπανέλθης, θὰ ἔλλης ἀγαπητός».

Γ. Πραξινόή, (αὐτή) ἡ γυναίκα τί πρᾶγμα
σοφώτατον (εἶναι).

Εὐτυχισμένη (εἶναι) ποὺ τόσα πολλὰ γνωρίζει
πολυευτυχισμένη (εἶναι) ποὺ τόσον γλυ-
κειά φωνήν ἔχει.

Είναι δμως ωρα (νὰ πάμε) καὶ εἰς τὸ σπίτι.
‘Ο Διοκλείδης εἶναι χωρὶς πρόγευμα.

Καὶ δ ἄνδρας εἶναι ὅλο ἔιδι (ξίδι) μονάχο
καὶ μήτε νὰ τὸν πλησιάσῃς, ὅταν πεινᾶ.

Χαῖρε, ἀγαπητὲ Ἀδωνι, καὶ νὰ ἐπανέλθης
εἰς χαίροντας (καὶ ὅταν ἐπανέλθης, νὰ
μᾶς εῦρῃς χαρούμενους).

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—79 δωρ. πτέραγε=ἄττ. πρόσαγε.—δωρ. πρᾶτον=ἄττ.
πρᾶτον.—ἄθρησσον, προστ. ἀσρ. τοῦ ἀθρέω παρατηρῶ.—79 δωρ. φασεῖς =
ἄττ. φήσεις (μέλ. τοῦ φημι).—δωρ. τεχνάματα=ἄττ. τεχνήματα.—80 ἔριθος ἡ
ἐργάτις καὶ κυρίως ἡ ἐριουργοῦσα, ἡ ὑφάντρια (ἀγνώστου ἐτυμολογίας τυ-

χαία είναι ή διμοιότης πρόδει τὴν λ. ἔριον).—82 ἔτυμος, ἀληθής, πραγματικός, φυσικός.—δωρ. ἐστάκαντι = ἀττ. ἐστήκασι.—ἐνδιερεῦντι = ἀττ. ἐνδιεροῦντι, τοῦ ἐνδιερέω κινοῦμαι.—84 θαητὸς = ἀττ. θεαῖς.—δωρ. ἐπ' ἀργυρέω κλι-
σμῷ (γεν. ἐν.) = ἀττ. ἐπ' ἀργυρῷ κλισμῷ ἐπὶ ἀργυρῷ κλίνης.—85 ἕουλος τὸ
πρῶτον χνοῶδες γένειον τῶν νέων.—86 δωρ. δ = ἀττ. δς.—87 ἀγάννυτος
ἀτελείωτος (ἐκ τοῦ στερητ. α καὶ ἀνύω).—αἰολ. κωτίλλοισαι = ἀττ. κωτίλλοι-
σαι τοῦ κωτίλλω φυλαρῷ.—88 δωρ. ἐκκατεσεῦντι = ἀττ. ἐκκατάσουσι, μέλ. τοῦ
ἔκ-κναιώ κατατριβῶ, καλῶ.—αἰολ. πλατειάσθοισαι = ἀττ. πλατειάς. συσαι (μτχ.
τροπ.) πλατειάω = ὅμιλῶ πλατιά, μὲ ἀνοικτῷ τῷ στόμᾳ (ὅπως οἱ Δωρεῖς διὰ
τὰ πολλὰ ἄ).—89 μᾶ ἐπιφάνω = μπά (συγκεκομ. τύπος τοῦ μάτηρ).—δωρ. τὶν =
ἀττ. σοὶ τῇ δὲ τὶν (ἐνν. μέλει) = τῇ δὲ μέλει σοι.—δωρ. εἰμὲς = ἀττ. ἐσμέν.—
90 πασάμενος, μτχ. ἀορ. ἀρχήστον ἐνεστ. = ἀρχόσασ· τὸ νόημα: ἀγόρασε
δούλους, διὰ νὰ τοὺς διατάσσῃς (νὰ διατάξῃς τοὺς δούλους σου καὶ δχι
ἐμάς).—91 ὡς εἰδῆς (ἐνν. ἀκούσον καὶ τοῦτο) ὡς εἰδῆς, ὑποτ. τοῦ οἴδα (: διὰ
νὰ ἔργης).—ἄνωθεν παλαιόθεν, ἐκ καταγωγῆς.—92 δωρ. λαλεῦμες = ἀττ.
λαλοῦμεν.—αἰολ. δωρίσθεν = ἀττ. δωρίζειν (ὑποκ. τοῦ ἔξεστι) δωρίζω ὅμιλῶ
δωρικά.—94 φύη, εὐκτ. ἀορ. τοῦ φύομαι.—94 Μελιτώδες, κλητ.: Μελιτώ-
δης = Γλυκεῖα (προσωνυμία τῆς Περσεφόνης).—ἄμων (= ἡμῶν), γεν. ἀντικ.
τοῦ καρτερός.—πλάν (= πλήν) ἔνος, δηλ. τοῦ συζύγου· κατ' ἄλλους: τοῦ
Πτολεμαίου).—95 ἀλέγω φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι· οὐκ ἀλέγω δὲν σὲ λογα-
ριάζω.—κενεάν = κενήν, ἐνν. τὴν χοίνικα (μετρον χωρητικότητος), βλ. Πραγ-
ματικά.—ἀπομάζης, ὑπότ. ἀορ. τοῦ ἀπομάσσω α) σπογγίζω, β) ὅμαλίζω,
ἰσάζω τὸ ὑπεροπληρωθὲν μέτρον (κυρίως τῶν σιτηρῶν) μὲ τὸ ἀπόμακτρον (μὲ
τὴν «κόφτραν»), ἔκανθαρίζω αὐτὸν ποὺ περισσεύει ἀπὸ τὴν χοίνικα.—97
πόλυνιδεις ὁ πολλὰ εἰδώς, ὁ σοφὸς (ἐκ τοῦ πολὺ καὶ θ. Ιδ- τοῦ οἴδα).—98
λάλεμος θρηνῶδες ἄφιμα (πιθανῶς ἐκ τῆς κραυγῆς λᾶ).—101 χρυσῶ, ἀντικ.
τοῦ παιζούσα = παιζούσα.—102 οἶον, ἐπιφωνηματ. = πόσον ὥραιον.—102
τοις = σοι (συναπτ. μὲ τὸ ἄγαγον — ἤγαγον).—104 βάρδισται = βράδισται (ὑπερθ.
τοῦ βραδύς, στὰ, ἡ) = βραδύταται.—105 πάντεστι = πᾶσι.—110 Ἐλένη, ἀντικ.
τοῦ εἰκνῆα (= ἐσοικνῆα).—καλοῖς δοτ. δργ. —ἀτετάλλω ἀνατρέφω, περιποιοῦ-
μαι (ἀναδιπλ. τοῦ ἀτάλλω τρέφω).—112 πάρο οἱ = παρ' αὐτῷ, πλησιον αὐ-
τοῦ.—ἄρεια οἱ τῆς ὥρας καρποί, οἱ καρποί τῆς ἐποχῆς (τὸ ὥραια ὑποκ. τοῦ
κεῖται, ἀττ. ούντ.).—δρυδὸς ἄκρα = ἀκρόδρυνα, διπωροφόρα δένδρα.—δωρ. φέ-
ροντε = ἀττ. φέρονται.—κῆποι = κῆποι ἄνθη (βλ. Πραγματ.).—114 μύρω = μύ-
ρον, γεν. τοῦ περιεχομένου.—115 εἰδαρ, -ατος ἔδεσμα, φαγητόν, γλύκυνσμα
(ἐκ θ. ἐδ- τοῦ ἔδω, ἔσθιω).—πλάθανον τὸ πλαστήρι· πλατεῖα σανίς, ἐπὶ
τῆς ὁποίας πλάθουν τὰ γλυκύνσματα.—116 αἰολ. μίσγοισαι = ἀττ. μίσγονται
μειγνύονται.—118 πάντα, ὑποκ., τὸ δὲ πετεγηνὰ καὶ ἐρπετὰ κτηγμα.—120 δωρ.
δέδμανθ (= δέδμανται) = ἀττ. δέδμηνται, παθ. προκ. τοῦ δέμω οἰκοδομῶ, κατα-
σκευάζω.—κῶδος (διμη. κοῦδος) ἔφηβος, παιδί.—ὑπερστωτῶμαι ὑπερπέτο-
μαι, πετῶ ὑπεράνω.—ἀηδονιδῆς (πληθ.) ὁ ἐνικός: ἀηδονιδεὺς ἀηδονάκι.—
121 ἀεξομενᾶν = ἀττ. αὐξομένων (θηλ.), μτχ. ἐπιθητ. εἰς τὸ πιεργάνων, τοῦτο
δὲ ἀντικ. τοῦ πιερώμεναι (μτχ. τροπ.).—122 δῖος κλάδος· δῖον, ἀπλῆ αἰτ. τῆς
εἰς τόπον κινήσεως· ἀπ' δῖο = ἀπ' δῖον (ἐμπρόθ. προσδ. τῆς ἀπὸ τόπου κινή-
σεως).—126 Μιλατὶς Μιλησία, γυνὴ ἐκ Μιλήτου.—127 ἐστρωται, προκ. τοῦ

στρώννυμαι.—άμα = ἀττ. ήμετέρα.—128 ἔοδόπαχνς = ὁ ἔχων τοὺς πήγηες (τοὺς βραχίονας) ροδαλούς.—130 οἱ = αὐτῷ, δοτ. κτητ. εἰς τὸ ἐννοούμ. ἐστί, τοῦ διοίου ὑποκ. τὸ χείλεα, τὸ δὲ πυρρὰ (= ξανθὰ) κτγρι. — περὶ ἐπιρρηματ. = πέριξ, διλόγυρα.—131 αἰολ. ἔχοισα = ἀττ. ἔχονσα.—132 δωρ. ἀῶθεν (δύμηρ. ἡῶθεν) = ἀττ. ἐωθεν αὐριον πρωὶ πρωὶ.—αἰολ. ἄμμεις = ἀττ. ήμεις.—133 δωρ. οἰσεῦμεις = ἀττ. οἰσομεν, μέλλ. τοῦ φέρω.—δωρ. ἡ ἀιών, τῆς ἀιόνος (δύμηρ. ἡιών) = ἀττ. ἥδων ἀκτή.—πτνώ, ἐδῶ μτφρ.=ἀφρίζω.—134 κόλπος (τοῦ φορέματος) ἡ κατά τὸ στήθος πτυχὴ τοῦ φορέματος.—ἀγεῖσα, μτχ. δορ. β' τοῦ ἀνίημ χαλαρώνων, ἀφήνω.—135 λιγυρδος ὁδύνφωνος, διαπεραστικός, θρηνώδης.—δωρ. ἀρξεύμεθα = ἀττ. ἀρξόμεθα.—137 δωρ. φαντὶ = ἀττ. φασι.—δωρ. βαρυμάνιος = ἀττ. βαρεῖαν μῆνιν (δργήν) ἔχων.—139 εἴκατι είκοσι.—143 Ἰλαθι, εὐζηρ. μόνον εἰς προστ. = γενοῦ Ἰλεως, εὐμενής.—ἔς νέον, ἐνν. ἔτος (καὶ ἔς νέωτα) καὶ τοῦ χρόνου.—δωρ. εὐθυμεύσαις = ἀττ. εὐθυμούνσαις μτχ. ἀναφ. εἰς τὸ ἐννούμ. ἡμέτην.—144 δωρ. ἡξεῖς = ἀττ. ηξεῖς.—145 δωρ. ἡ Θάλεια = ἀττ. ἡ θάλεια ἡ γυνὴ (δηλ. ἡ ἀιδός).—146 δσσα, ἀναφ. αιτιολ.=διότι τόσα, πον τόσα (αιτιολογεῖ τὸ δλβία ἐσι).—δωρ. ἵσσατι = ἀττ. οἰδε.—147. ὅρα δμως, ἐνν. ἔστιν ἀπίειν.—ἀνάρρεστος ἄνευ ἀρίστου, χωρὶς πρόγευμα.—148 ἀπαγ., ἐπιρρηματ. = ὅλως (δλο ξίδι).—δωρ. πεινάγητι = ἀττ. πεινῶντι = δωρ. ποτένθης = ἀττ. προσέλθης, ἐνν. ἀντικ. αὐτῷ (εἰς τὸ διοίου ἀναφέρεται ἡ χρον. μτχ. πεινᾶντι ὅταν πεινᾷ).—149 δωρ. ἀφίκευν = ἀττ. ἀφίκον (προστ.) = νὰ ἐπανέλθῃς.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—80 πότνια "Αθηγαία" ή Πραξινόη θαυμάζουσα τὰ ἐκτεθειμένα ἔργα τέχνης ἐπικαλεῖται τὴν Ἐργάνην "Αθηνᾶν.—δικήν "Αχέροντι φελεῖται, διότι ὁ "Αδωνις ἡγαπάτο καὶ ὑπὸ τῆς Περσεφόνης εἰς τὸν "Ἄδην.—88 πλατειάσδοισας* αἱ δύο γυναῖκες ωμίλουν εἰς τὴν δωρικὴν διάλεκτον, ἡ δοπία ἔχει ιδιάζουσαν προφοράν καὶ δὲν ἱκούντο εὐχαρίστως ἀπὸ τοὺς μὴ Δωριεῖς κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς προφορᾶς ταύτης ἡτο ὁ πλατειασμός, δηλ. τὸ συχνὸν καὶ παρατεταμένον ἄνοιγμα τωῦ στόματος λόγῳ τῶν πολλῶν αἱ (πρβλ. "Αθαναία, ἐστάκαντι κ.ἄ.)· διὰ τοῦτο ὁ ἄγωντος ἔνοις ἐνοχληθεὶς ἀπὸ τὴν φλυαρίαν τῶν γυναικῶν εἰρωνεύεται αὐτὰς διὰ τὴν δωρικὴν προφοράν των περιέργως ὅμως φέρεται καὶ αὐτὸς διμῆλον εἰς τὴν Δωρικὴν διάλεκτον· ὁ ποιητὴς ἐποτιμήσει τὴν ἀντίφασιν αὐτῆν, διὰ νὰ μὴ καταστρέψῃ τὴν γλωσσικὴν διοικητικὴν μέρος τοῦ εἰδούλλου.—91 Κορίνθιοι εἰμὲς ἀνωθεν, διότι ἡ Κόρυνθος ἦτο ἡ μητρόπολις τῶν Συρακουσῶν, τὰς δοπίας λέγεται διτι ἔκτισεν ὁ Κορίνθιος Ἀρχίας.—92 Βελλεροφῶν* οὗτος ἦτο νίδος τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου Γλαύκου, γνωστὸς διότι ἐφόνευσε τὴν Χίμαιραν (μυθόλογ. τέρας, τὸ διοίον ἦτο κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ σώματος λέων, κατὰ τὸ μεσαῖον ἄγρια αἴξ καὶ κατὰ τὴν οὐφάν δράκων).—μή μοι κενεάν ἀπομάξης* ὅταν ἐμετροῦντο εἰς τοὺς δούλους οἱ χορηγούμενοι εἰς αὐτοὺς καρποί, οἱ ἐπιστάται ἐγέμιζον τὴν χοίνικα (μέτρον χωρητικότητος) καὶ ἔπειτα μὲ τὸ ἀπόμακτρον (μὲ τὴν «κόφτρα») ἐξωμάλιζον τὴν ἐπιφάνειαν, ὥστε νὰ μὴ πλεονάζῃ καὶ ἐξέχῃ τὸ περιεχόμενον, ἀλλὰ νὰ ἔλθῃ ἔως τὰ χείλη τῆς χοίνικος. Συχνὰ ὅμως ἐκ κερδοσκοπίας δὲν ἐπλήρουν ἐντελῶς τὴν χοίνικα, διότε δ ἔχων κενήν τὴν χοίνικα δὲν ἐνδιεφέρετο, ἀν διέσουν ἐπ' αὐτῆς τὸ ἀπόμακτρον ἐπομένως τὸ μή μοι κενεάν (τὴν χοίνικα) ἀπομάξης σημαίνει ἀδιαφορίαν καὶ περιφρόνησιν (πρβλ. τὸ σήμερον λεγόμε-

νού: νὰ μοῦ κόψῃς τὸν μισθό κ.ἄ.—98 καὶ πέρυσιν κτλ., δηλ. ἡ ίδια ἀοιδὸς ἡρίστευσε κατὰ τὴν περυσινὴν ἔορτήν, διότι εἰχε τραγουδῆσει θρηνῶδες χοραὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἀδώνιδος (κατὰ τὴν β' ἡμέραν τῆς ἔορτῆς).—100 Γολγοὶ (καὶ Γόλγοι), πόλις τῆς Κύπρου, διότι λατρεύεται ἡ Ἀφροδίτη.—**Ίδαλιον**, ἀκρωτήριον καὶ πόλις τῆς Κύπρου ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀφροδίτης.—101 Ἔρυξ (γεν. τοῦ Ἔρυκος), ὅρος τῆς Σικελίας παρὰ τὸ Δρέπανον ἀκρωτήριον, ὄνομαστὸν διὰ τὸν ἐπ' αὐτοῦ ναὸν τῆς Ἐρυκίνης Ἀφροδίτης.—103 μηρὶ δυωδεκάτῳ, διότι τὰ Ἀδώνια ἐτελοῦντο καθ' ἕκαστον ἔτος, τὴν ίδιαν ἐποχὴν.—**Ωραί**, πρὸ σαποποιία τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους· αὗται εἰναι βάρδισται, διότι ἑκάστη παρατείνει τὴν πραουσίαν τῆς ἐπ' ἀρκετὸν καὶ ἐπομένως ἡ ἐναλλαγὴ τῶν γίνεται βαθμαῖα· εἰναι καὶ ποθειναὶ πάντεσσι βροτοῖς, διότι ἀπὸ κάθε ἐποχῆς οἱ ἄνθρωποι προσδοκοῦν δγαθὰ (κάθε ἐποχὴ ἔχει τὰ καλά της).—106 Κύπρις ἐλέγετο ἡ Ἀφροδίτη, διότι ἡ Κύπρος πρώτη ἐδέχθη τὴν λατρείαν αὐτῆς καὶ τὴν μετέδωκεν εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα.—**Διωναία**, ὡς κόρη τοῦ Διός καὶ τῆς Διώνης, ἡ ὁποία ἦτο Τιτανίς θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, λατρευομένη κυρίως ἐν Δωδώνῃ τῆς Ἡπείρου.—107 **Βερενίκη**, σύζυγος τοῦ Πτολεμαίου Α' τοῦ Σωτῆρος, μήτηρ τοῦ Πτολεμαίου Β' τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τῆς Ἀρσινόης.—109 πολυάνωμος, λέγεται ἡ Ἀφροδίτη. διότι ἐφέρετο μὲ πολλὰ ὀνόματα: **Κυθέρεια**, **Παφία**, **Κόπρις**, **Ἐρυκίνη** κ.ἄ.—110 **Ἐλένα εἰκνῦνα Ἀρσινόα*** ὁ ποιητὴς διὰ στόματος τῆς ἀοιδοῦ κοιλακεύει τὴν βασιλίσσαν Ἀρσινόην, ὡς ὅμιοιάζουσαν μὲ τὴν ὥραίαν **Ἐλένην**.—113 καστοις (κῆποι)· ἐλέγοντο **Ἀδώνιδος κῆποι** τὰ ταχέως ἀναπτυσσόμενα, ἀλλὰ καὶ ταχέως μαρανόμενα φυτά καὶ ἄνθη, τὰ δόποια ἐκαλλιέργουν ἐντὸς πολυτελῶν δοχείων (ἐν ταλαρίσκοις ἀργυρέοις) ὡς σύμβολα τῆς ἐφημέρου νεότητος· τὰ ἀνθοδοχεῖα ταῦτα παρετίθεντο ὡς προσφορά κατὰ τὴν ἔορτήν τοῦ Ἀδώνιδος.—115 εἰδαταρ* προσεφέροντο ἐπίσης εἰς τὸν Ἀδωνιν διάφορα γλυκύσματα ἔχοντα μορφὴν πτηνῶν καὶ ἐρπετῶν.—120 καῦδοις **Ἐρωτεῖς**, μικρὰ ἀγάλματα, τὰ ὁποῖα ἡσαν τοποθετημένα μεταξὺ τῶν κλάδων τῶν σκιάδων καὶ παρίσταντον τὸν **Ἐρωτα** ὡς ἔφηβον πετῶντα μὲ τὰς νέας πτέρυγάς του.—124 οἰγοχόον... παῖδα, δηλ. τὸν Γανυμήδην· οὗτος ἦτο ὡραιότατος ἔφηβος, νίδος τοῦ Τρωός καὶ τῆς Καλλιρρόης, ἀφαρπαγεῖς εἰς τὸν Ὁλυμπον ὑπὸ τοῦ Διός μεταμορφωμένου εἰς ἀετὸν καὶ δρισθεὶς ὑπὸ αὐτοῦ ὡς οἰνοχόος τῶν θεῶν.—126 ἀ **Μιλατίς** (Μιλησία, γυνὴ τῆς Μιλήτου)· ἐπειδὴ εἰς τὴν Μιλήτον καὶ τὴν Σάμον παρήγετο ἀρίστης ποιότητος ἔριον καὶ ἥκμαζεν ἡ βιομηχανία του, ὃ ποιητὴς λέγει διτὶ οἱ Μιλήσιοι καὶ οἱ Σάμιοι θ' ἀνεγνώριζον ὡς προϊόντα τοῦ τόπου των τὰ λαμπρὰ κλινοσκεπάσματα τοῦ Ἀδώνιδος.—128 **Κύπρις**, βλ. στ. 106.—132 ἀῶθεν: αὔριον πρώι, ὅτε ἐπόρκειτο νὰ ἔργατασθῇ ὁ θάνατος τοῦ Ἀδώνιδος.—138 **Ἄιας δέ μέγας**, δονομαζόμενος οὕτω λόγῳ τοῦ πελωρίου ἀναστίματός του, ἐπικαλούμενος δὲ καὶ **Τελαμώνιος**, ὡς νίδος τοῦ Τελαμῶνος ἐκ Σαλαμίνος (πρὸς διάκρισιν τοῦ συνωνύμου ἥφωτος, Αἴαντος τοῦ Ὄιλέως ἡ Λοκροῦ)· βαρυμάνιος λέγεται διὰ τὴν ὑπερβολικήν ὅργήν του, ἡ ὁποία ἐφθασε μέχρι παραφροσύνης καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν.—139 εἰκναταρ* μεταχειρίζεται στρογγύλον ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ πραγματικοῦ 19 ('Ιλιάδ. Ω, 446).—**Πύρρος**, ὁ νίδος τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ ἄλλως καλούμενος Νεοπτόλεμος.—141 **Λαπίθας**, δηλ. ὁ Πειρίθους καὶ ὁ Δρύας ('Ιλιάδ. Α,

262), ηρωες τῶν Λατιθῶν, μυθικοῦ λαοῦ τῆς Θεσσαλίας, τοῦ δποίου οἱ ἐναντίον τῶν Κενταύρων ἀγῶνες κατέστησαν περιφημοι.—*Δευκαλίωνες*, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Δευκαλίωνος: ὁ Ἐλλην, ὁ Ἀμφικτύων καὶ οἱ ἔξι αὐτῶν.—142 *Πελοπηάδαι*, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Πέλοπος: Ἀτρεύς, Θυέστης καὶ οἱ ἔξι αὐτῶν.—*Πελασγοί* οὗτοι ὠνόματζον οἱ Ἐλληνες τοὺς πρὸ αὐτῶν κατοίκους τῆς Ἐλλάδος· ἐδῶ ἐννοεῖ τοὺς ἐπιφανεῖς ηρωας τοῦ Ἀργος («*Ἄργεος ἄκρα*»).

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—‘Η γ' σκηνὴ (78 - 149) τοῦ εἰδυλλίου ἐκτυλίσσεται εἰς τ' ἀνάκτορα τοῦ Πτολεμαίου Β', δπον ἐτελοῦντο τὰ Ἀδώνια καὶ ὅπου εἰσῆλθον αἱ δύο γυναικες. Ἡ διακόσμησις εἶναι λαμπρὴ καὶ προσελκύει τὸν θαυμασμὸν αὐτῶν. Αἱ φιλοθεάμονες γυναικες παρατηροῦν μ' ἔκπληξιν τὰ ἐκθέματα, τὰ ἔργα τέχνης, τὰς διαφόρους προσφορὰς εἰς τὸν Ἀδωνιν καὶ τὸν ἐν γένει μεγαλοπετῆ διάκοσμον τῆς ἑορτῆς. Βλέπουν, περιγράφουν καὶ σχολιάζουν τὰ πάντα μὲ ζωηρότητα καὶ παραστατικότητα, ὥστε ὁ ἀναγνώστης τοῦ εἰδυλλίου μεταφέρεται καὶ αὐτὸς ἔκει καὶ φαντάζεται ὅτι συμμετέχει τῆς ἑορτῆς. Χαρακτηριστικὸς καὶ φυσικότατος εἶναι ὁ διάλογος τῆς Πραξινόης καὶ τοῦ ἀγνώστου ξένου, τοῦ ἐνοχληθέντος ἀπὸ τὴν φλυαρίαν τῆς. Καὶ ἐδῶ ὑπογραμμίζεται ὁ χαρακτήρας τῆς εὐθερεθίστου, ἐπιδεικτικῆς καὶ πούφης γυναικός, η̄ δποία ἐπικαλεῖται τὴν μακρυνήν καταγωγήν τῆς καὶ ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ διαταγάς! Ἀκολουθεῖ τὸ λυρικότατον ἣ σμα τῆς ἀιδοῦ, τὸ δποίον ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Ἀφροδίτην, ὡς σύζυγον τοῦ τιμωμένου Ἀδώνιδος, καὶ καταλήγει μὲ τὸν ὑμνον πρὸς αὐτὸν τὸν Ἀδωνιν. Τοιουτορόπως τὸ δλον εἰδύλλιον παρουσιάζει τὴν πληρότητα ἐνδὸς δλου μικροῦ δράματος, εἰς τὸ δποίον ἐνυπάρχει ἀρμονικῶς τὸ διαλογικὸν καὶ τὸ λυρικὸν στοιχεῖον, πάντως μέσα εἰς τὸν εἰδυλλιακὸν κύκλον τῆς θεοκριτείου ποιήσεως.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 78-149.—78 πότερος ὁδες προεξαγγελτικὴ πρόσοκλησις, δηλοῦσα ὅτι κάτι ἔξαιρετικὸν βλέπει καὶ θέλει νὰ τὸ ὑποδειξῃ καὶ εἰς τὴν φίλην τῆς (፡ ἔλα ἐδῶ καὶ σὺ νὰ θαυμάσῃς). τοιουτοτρόπως ἐλκύεται καὶ ἡ προσοχὴ τοῦ ἀναγνώστου.—79 λεπτὰ καὶ ὡς χαρίεντα, ἐπι φωνῇ μα τικὴ κρίσις.—*Θεῶν τεχνάματα*, ὑπερβολὴ τὴν φίλην τῆς Ἀθηνᾶν.—80 Πότνια Ἀθαναλία, ἐπι φωνῇ ησις πρὸς τὴν ἐμπνεύσασαν τὰ ὑπέροχα ἔργα Ἐργάνην Ἀθηνᾶν.—ποῖαι... ποῖοι, ἐπι αναφορά (ἡ αὐτὴ λ. ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπαλλήλων προτ.) πρὸς ἐκφρασιν ἀπορίας καὶ θαυμασμοῦ.—82 ὡς ἔτυμο... ὡς ἔτυμα, ἐπι αναφορά (ώς ἀνωτέρω).—83 ἔμψυχος, οὖν ἐνυφαντά, σχῆμα ἐκ παραλλήλου (ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῶς).—σοφόν τοι χεῖμ” ἀνθρωπος, ἀποφθεγμός τοι τοντονισμός (πρβλ. Σοφοκλ.).
Αντιγ. 100 «πολλὰ τὰ δεινά, κονδὲν ἀνθρωπον δεινότερον πέλει».—84 ὡς θαητός, ἐπιφανηματικῶς.—86 τριφίλητος, κοσμητικὸν ἐπιθετικόν τον τοῦ Ἀδώνιδος.—89 Μᾶ, πόθεν ἀνθρωπος, τὸ ἐπιφάνημα, αἱ ἐπάλληλοι ἐρωτήσεις πρὸ δήλωσιν πάθους καὶ δργῆς (καὶ ἡ λ. *ἀνθρωπος* λέγεται περιφρονητικῶς).—90 πασάμενος ἐπίτασσες, παροιμιακὴ φράσις (፡ νὰ διατάσσῃς τοὺς δούλους σου). ἡ ἀδυναστομία καὶ ἡ κομπορρημοσύνη τῆς γυναικὸς ἐνθεικύνουν τὸν χαρακτῆρα τῆς (ἡ θογραφία).—93 δωρίσθεν δ’ ἔξεστι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσι, παρόχη ησις τοῦ δ, εἰς δήλωσιν ταραχῆς.—95 μη

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ : 1) Ἐντυπώσεις ἐκ τῶν ἔκτεθειμένων χειροτεχνημάτων καὶ τοῦ ειδώλου τοῦ Ἀδώνιδος (78-86).— 2) Ἐπεισόδιον πρὸς ἄγνωστον ἔνον (87 - 95).— 3) Προετοιμασία τῆς ἀοιδοῦ (96 - 99).— 4) Ἀρχὴ τοῦ ἄσματος : ἐπίκλησις τῆς Ἀφροδίτης (100 - 111).— 5) Αἱ προσφοραὶ πρὸς τὸν Ἀδωνιν (112 - 118).— Περιγραφὴ τῶν πέροιξ καὶ τῆς αἰλίνης, ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖνται ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ Ἀδωνις (119 - 131).— 6) Ἡ ἀοιδὸς ἀναγγέλλει ὅσα θὰ τελεσθοῦν τὴν ἐπομένην (131 - 135).— 7) Ποία θὰ εἰναι ἡ πρὸς τὸν Ἀδωνιν φόδη (136 - 144).— 7) Ἐντύπωσις ἐκ τῆς φόδης, ἀναχώρησις τῶν γυναικῶν (145 - 149).

3. Ἡλακάτη (XXVIII)

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ.—Ο Θεοφρίτος εἶχε συνδεθῆ διὰ στενῆς φιλίας μὲ τὸν ἐν Μιλήτῳ τῆς Μ. Ἀστας λαζόν καὶ ποιητὴν Νικίαν. Κάποτε δὲ μεταβαλλων εἰς Μίλητον ἡθέλησε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του Θευγενίδα μίαν ἡλακάτην (ρόκναν) ὡς σύμβολον φιλοπονίας καὶ νοικοκυρωσύνης, διὰ νὰ ἔξαρῃ τὰς ἀρετὰς αὐτᾶς τῆς καλῆς γυναικός. Πράγματι ἔφερε μαζὶ τὸν τὸ δῶρον, τὸ δόπον συνώδευσε μὲ τὸ παρόν ποίημα, τὸ δόπον ἐπιγράφεται «Ἡλακάτη» καὶ εἰς τὸ δόπον ἐκφράζει τὴν φιλίαν του καὶ τὴν ἑκτίμησίν του πρὸς τὸν φίλον του καὶ πρὸς τὴν σύζυγόν του. Τὸ ποίημα ἔχει γραφῆ εἰς ἀλοικήν διάλεκτον, τῆς δοπίας κύρια γνωρίσματα εἰναι : 1) τὸ μαρῷον α (: ἀλακάτα), 2) ἡ κατάληξις -οισα, ἀντὶ -οισα (: ἔχοισα, φορέοισα).— 3) ὁ ἀνάβιβασμὸς τοῦ τόνου ἀνωτέρω τῆς ληγούσης (: γύναιξι, ἄνδρων, ἵδων).— 4) ἡ ψίλωσις (: οῖα, ὑδάτινα, οὔτως) κ. ἄ.)]

Ω φιλέριθε ἀλακάτα,
δῶρον γλαύκας Ἀθανάσας γύ-
ναιξιν,
αἴσιν νόος (ἐστὶν) ἐπάβιολος
οἰκωφελίας,
ὅμάρτη ἅμμιν θάρσεισα (=
θαρροῦσα)
ἔς ἀγλάσαν πόλιν Νείλεος,

ὅππα (ἐστὶν) Ιρον Κύπριδος
χλῶρον ὑπ' ἀπάλω καλάμῳ.

5 Αιτήμεθα γάρ πάρ Διός
πλόον εὐάνεμον τυῖδε,

ὅππως τέρψομαι ἴδων ξέν-
νον ἔμον Νικίαν,
κάντιφιλήσομαι,

τερον φύτον ἱμεροφώνων Χα-
ρίτων,
καὶ (ὅπως) δπάσσομεν
σὲ τάν γεγενημέναν πολυ-
μόχθω ἐλέφαντος
δῶρον εἰς χέρρας ἀλόχω Νι-
κίας,

10 σύν τῷ ἐκτελέσεις πολλὰ
μὲν ἔρρα ἀνδρεῖοις πέπλοις,
πολλὰ δὲ ὑδάτινα βράκη,
οἰα γύναικες φορέοισι.
Δις γάρ αὐτοένει.

*Ω φίλη τῶν ἐργατίδων ἡλακάτη,
δῶρον τῆς γλαυκομάτας Ἀθηνᾶς εἰς τὰς
γυναικας,
τῶν δοπίων ὁ νοῦς (εἰναι) ἀφωσιωμένος
εἰς τὸ νοικοκυρό (τους),
συνόδευσέ μας μὲ προθυμίαν

εἰς τὴν λαμπρὰν πόλιν τοῦ Νηλέως (τὴν
Μίλητον),
ὅπου (εὑρίσκεται) ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης,
καταπράσινος κάτω ἀπὸ τὰ (: ἀνάμεσα εἰς
τὰ) τρυφερὰ καλάμια.

Διότι ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Δία
ταξίδι μ' εὐνοϊκὸν ἄνεμον δι' ἔκει (δηλ.
διὰ τὴν Μίλητον).

διὰ νὰ χαρῶ, ἀφοῦ ἴδω, (: διὰ νὰ χαρῶ
ποὺ θὰ ἴδω) τὸν φίλον μου Νικίαν
καὶ διὰ νὰ δεχθῶ καὶ ἐγὼ τὰς ἐκδηλώσεις
τῆς ἀγάπης του,
(αὐτοῦ, ὁ δόποις εἰναι) ιερὸν βλαστάρι τῶν
γλυκυφώνων Χαρίτων,
καὶ διὰ νὰ προσφέρωμεν
σὲ (τὴν ἡλακάτην), τὴν καμωμένην ἀπὸ
δυσκολοδούλευτον ἐλεφαντοστοῦν
ὡς δῶρον εἰς τὰς χεῖρας τῆς συζύγου τοῦ
Νικίου,

μαζὶ μὲ τὴν δοπίαν θὰ γνέσης πολλὰ μὲν
μαλλιά δι' ἀνδρικὰ ἐνδύματα,
πολλὰ δὲ διαφανῆ ὑφάσματα,
ἀπ' αὐτά ποὺ φοροῦν αἱ γυναικες.

Διότι δύο φοράς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους

μάτερες ἄρνων ἐν βοτάνᾳ

πέξαιντο

μαλάκοις πόκοις (αἰτ. πληθ.)
ἔννεκά γε ἐυσφύρω Θευγένιδος·

οὕτως (ἐστὶν) ἀνυσίεργος,
φιλέει δὲ ὅσσα (φιλέουσι) σα-
δφρονες.

15 Οὐ γάρ κεν ἐβολλόμαν ὅπασ-
σαι σε δόμοις εἰς (χέρρας)
ἀκίρας οὐδ' ἐς (χέρρας) ἀέρ-
γω (γυναικός).

ἔσσαν (=οὖσαν) ἀπὸ χθο-
νὸς δῆμετέρας.

Καὶ γάρ πατρίς τοι (ἐστιν),
ἄν (=ἡν) κτίσσε ποτὲ
ῷξ (=δ ἔξ) Ἐφύρας Ἀρ-
χίας

μύελον νάσω Τρινακρίας,

πόλιν ἄνδρων δοκίμων.

Νῦν μάν, ἔχοισα οἰκον ἄνε-
ρος,

ὅς ἐδάῃ πόλλα σόφα φάρ-
μακα ἀνθρώποισι

20 ἀπαλάκεμεν λύγραις νό-
σοις (αἰτ. πληθ.),
οἰκήσεις κατὰ ἑράνναν Μίλ-
λατον.

πεδ' Ἰαδόνων (=μετ' Ἰώνων)
ῷς πέλη Θεύγενις εὔαλά-
κατος

ἐν δαμότισιν (=ἐν δημότισιν)
καὶ (ῷς) παρέχηγες οἱ
ἄει μνᾶστιν τῷ φιλασίδω
ξένω.

Ἴδων σε γάρ τις ἔρει κῆνο
τῷπος (=τὸ ἔπος):

25 «Ἡ μεγάλα χάρις (ἐστὶ)
σὺν δλίγῳ δώρῳ·
πάντα δὲ (ἐστὶ) τίματα τὰ
πάρ φίλων».

αἱ μητέρες τῶν ἀρνιῶν μέσα εἰς τὸ βο-
σκοτόπιο

θὰ ἔπειπε ν' ἀφήνουν νὰ τοὺς κουρεύουν
τὰ μαλακὰ μαλλιά των χάριν τούλαχιστον
τῆς ὁμορφόποδης Θευγένιδος·

τόσον (εἶναι) φίλεργός
καὶ ἀγαπᾶ ὅσα (ἀγαποῦν) αἱ φρόνιμοι (γυ-
ναικες).

διότι δὲν θὰ ἥθελα νὰ σὲ προσφέρω εἰς τὸ
σπίτι (καὶ εἰς τὰ χέρια) ὀκνηρᾶς καὶ ἀέρ-
γου (γυναικός),

ἀφοῦ εἶσαι ἀπὸ τὴν ίδικήν μας χώραν.

Διότι πατρίς σου εἶναι,
(ἐκείνη), τὴν ὅποιαν ἔκτισε κάποτε
ὅ ἐξ Ἐφύρας (δηλ. τῆς Κορίνθου) καταγό-
μενος Ἀρχίας,

(ἥ ὅποια εἶναι) τὸ καμάρι τῆς νήσου Τει-
νακρίας (δηλ. τῆς Σικελίας),
πόλις ἐπιφανῶν ἀνδρῶν.

Τώρα δῆμας διαμένουσα εἰς τὸν οἰκον
ἀνδρός,

ὅ δοποῖς γνωρίζει πολλὰ σοφὰ φάρμακα
διὰ τοὺς ἀνθρώπους
ῶστε ν' ἀπομακρύνῃ (ἀπ' αὐτοὺς) τὰς ὀλε-
θρίας ἀσθενείας,

θὰ κατοικήσῃς εἰς τὴν ἀγαπητὴν Μίλητον

μαζὶ μὲ τοὺς Ἰωνας,
διὰ νὰ εἶναι ἡ Θεύγενις κάτοχος ὡραίας
ἡλακάτης (: διὰ νὰ ξεχωρίζῃ ἡ Θεύγενις
μὲ τὴν ὡραίαν ἡλακάτην τῆς)

μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς πατρίδος τῆς
καὶ διὰ νὰ παρέχῃς εἰς αὐτὴν
πάντοτε ἀνάμνησιν τοῦ ἀγαπῶντος τὴν
ποίησιν φίλου.

Διότι, ὅταν σὲ ἵδη κανεὶς θὰ εἴπῃ αὐτὸν
τὸν τόν λόγον:

«Ἀλήθεια μεγάλη εὐχαρίστησις (εἶναι) μὲ
μικρὸν δῶρον·
καὶ ὅλα (εἶναι) πολύτιμα ὅσα (προέρχονται)
ἀπὸ φίλους».

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 γλαύκας, κατά τὸν αἰολικὸν τονισμὸν ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἀντί : γλαυκᾶς (= γλαυκῆς), ἐπιθ. προσδ. εἰς τὸ **Ἀθανάσιον** τὸν ἀθανάσιον γεν. ὑποκ. εἰς τὸ δῶρον.—γλαυκὴ **Ἀθηνᾶ**, κατὰ τὸ ὄμηρικὸν γλαυκῶπις γλαυκομάτα.—φιλέριθος φίλος τῶν ἐργατίδων καὶ κυρίως τῶν ἐργούγουσῶν καὶ νηθούσων (βλ. Συρακόσιαι ἡ Ἀδωνιάζουσαι στ. 80 : ποῖαι σφ' ἐπόνασαν ἔριθοι).—ἀλανάτα ἡλανάτη (ρόκα).—2 γύναιξιν, δοτ. ἀντικειμ. εἰς τὸ δῶρον.—**αἰσιν**=**αῖς**, δοτ. κτητ. εἰς τὸ **νόδος** (= νοῦς).—**οἰκωφελία** ἡ ἐπιμέλεια τοῦ οἴκου, τὸ νοικοκυρίο.—**αἰολ.** ἐπάρθολος=ἄττ. ἐπήρθολος, κάτοχος, ἀρμόζων, ἀφωσιωμένος (ἐκ τούτου τὸ οἰκωφελίας ὡς γεν. ἀντικ.).—3 αἰολ. **θάρσεισα**=ἄττ. **θαρροῦσα**, μτχ. τροπ.=μὲν θάρρος, μὲν προθυμίαν.—**αἰολ. ἄμμιν**=ἄττ. **ἡμῖν** (ἀντικ.).—**αἰολ.** **ὑμάρτη**=**δύμάρτει**, προστ. τοῦ δμαρτέω-ῶ συνοδεύω. —**αἰολ.** **Νείλενς**, γεν. **Νείλεος**=ἄττ. **Νηλεύς**, ἑως.—4 αἰολ. **δππα**=ἄττ. **δπνον**.—**αἰολ.** **Ιρον**=ἄττ. **Ιερὸν** ναός.—**χλῶρον** χλωρόν, καταράσινον (κτηγρμ. εἰς τὸ **Ιρον**).—**αἰολ.** **τυνδες**=ἄττ. **ἐκεῖ**, **ἐκεῖσ** (εἰς τὴν Μίλητον).—**αἰολ.** **αἰτήμεθα**=ἄττ. **αἰτούμεθα**.—6 **ἱδων**=**ἱδών**, μτχ. κτγρμτ. ἐκ τοῦ τέργηματι.—**ἀντιτεφιλοῦμα** δέχομαι τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης τινὸς εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς ίδικῆς μου ἀγάπης πρὸς αὐτόν.—7 **ἱμερόδφωνος** γλυκύφωνος, τοῦ ὅποιουν τὴν φωνὴν ἐπιθυμεῖ τις ν' ἀκούσῃ ἐκ τοῦ **ἱμερος** (= ἐπιθυμία), καὶ φωνή).—**ἱερον φύτον**=**ἱερὸν φυτόν**, παραθέσεις εἰς τὸ **Νικίαν**.—**Χαρίτων**, γεν. ὑποκ. εἰς τὸ **φύτον**.—8 **ἔλεφαγτος**, γεν. τῆς ὕλης.—9 **δῶρον**, κτγρμ.—**αἰολ.** **χέρρος**=ἄττ. **χειρας**.—**δπάξω** δίδω, προσφέρω. —10 **σὺν τῷ**=**σὺν** ἦ (ἀλόχῳ Νικίου).—**ἔρρα** ἔρια.—**πέπλοις**, δοτ. τοῦ σκοποῦ.—11 αἰολ. **φορέοισι**=ἄττ. φοροῦσι.—**βράκος** φόρεμα ἔδω=νφασμα πολυτελές.—12 αἰολ. **ἄρνων**=ἄττ. **ἄρνῶν** (δ ἀμνός, τοῦ ἀμνοῦ κτλ. καὶ τοῦ ἀρνός, τῷ ἀρνί, τὸν ἀρνα—οἱ ἀρνες, τῶν ἀρνῶν, τοὺς ἀρνας ἡ ὄνομ. ἀρήν σπανία).—**μαλάκοις πόνοις**, αἰτ. πληθ., ἀντικ. τοῦ πέξαιντο. —**βοτάρα** (ἥ) βοσκοτόπι.—13 **πέξαιντο** γ' πληθ. εὐκτ. μέσο. ἀρ. τοῦ πέκω=κουρεύω' μέσο. **πέκομαι**=κουρεύομαι, ἀφήνω νά μὲ κουρεύονταν.—**αντιστένει**, ἐπίρ. (ὅμηρ. αντιστέτες)=κατὰ τὸ αντὸν ἔτος.—**ἐνσφυρδος** ἡ ἔχουσα ὠραῖα σφυρά, διορφόποδη.—14 **ἀνυσίεργος** (ἀνύω+ἔργον) ὁ φέρων εἰς πέρας τὸ ἔργον του, φύλεργος.—15 αἰολ. **ἀκίρος**, **ἀκίρα**, **ἀκίρον**=νωθός, δικνηρός.—αἰολ. **κεν ἐβολλόμαν**=ἄττ. **ἐβαλλόμην** ἀν.—16 **δπασσαι**, ἀπαρ. (= δπάσσαι, στ. 9), ἀντικ. τοῦ **ἐβολλόμαν**.—αἰολ. **ἔσσαν**=ἄττ. **ονσαν**.—αἰολ. **ἀπν**=ἄττ. **ἀπό**.—18 αἰολ. **νάσω**=ἄττ. **νήσον**.—αἰολ. **μνέλον**=ἄττ. **μνελὸν** (παράθ. εἰς τὸ **ἄν**=**ῆν**, τὸ δοποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ πάτριο). τὸ νόημα : ἡ πατρὶς τοῦ Θεοκρίτου καὶ τῆς ἡλακάτης, αἱ Συρακοῦσαι εἶναι δι μνελὸς (δ ἔγκεφαλος, ἡ λαμπροτάτη πόλις, τὸ καμάρι)^{τῆς Τρικαρανίας}, τῆς νήσου Σικελίας.—**πεδλιν**, παράθ. εἰς τὸ **μνελόν**.—19 **μάν**=μήν, ὅμως.—αἰολ. **ἔχοισα**=ἄττ. **ἔχονσα** (**ἔχονσα οίκον**)=κατέχουσα τὸν οἶκον, διαμένουσα εἰς τὸν οἶκον.—αἰολ. **ἄνερος**=ἄττ. ἀγδός.—**ἔδάη**, παθ. ἀρ. β' τοῦ ἀχρ. δάω (δι-δά-σκω).—19 αἰολ. **ἀπαλάλημεν**=ἄττ. **ἀπαλαλεῖν**, ἀπαρ. ἀρ. β' (ώς ἐνεστ. ἐλαμβάνετο τὸ ἀπαλέξω ἀπομακρύνω) ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. εἶναι τὸ **νόσοις** λύγραις (αἰολ. αἰτιατ. πληθ.).—21 αἰολ. **Μίλλατος**=**Μίλητος**.—αἰολ. **ἔρανην**=ἄττ. **ἔρανην** ἐπιθ. **ἔραννος**, ἡ, ὃν ἔρατεινός, ποθητός, ἀγαπητός.—αἰολ. **πεδ** (**πεδά**)=ἄττ. προσθ. μετά.—22 **ώς** (= **ώς**)... **πέλη** καὶ (**ώς**)... **παρέχης**, τελ. προτάσεις.—**εναλάκατος** (= **ενηλάκατος**) δι κάτοχος ὠραίας ἡλακάτης.—

δαμότισιν (= δημότισιν), δοτ. πληθ. τοῦ δημότις, *ιδος* = ἡ ἐκ τοῦ ἰδίου δήμου, συμπατριώτισσα.—28 αἰολ. *ολ*=άττ. *ολ* (καὶ ἔγκλ. *ολ*)=αὐτῷ.—**μνᾶστις** (*ἡ*) ἀνάμνησις (θ. *μνα* = *μνη*).—*ἄει* = *ἀει*.—**τῶ φιλασίδω** (γεν.) = τοῦ φιλασίδου, τοῦ ἀγαπῶντος τὴν ποίησιν (ξένου).—24 αἰολ. *κῆρο* = ἀττ. ἐκεῖνο. — αἰολ. *ἔρει* = ἀττ. *ἔρει* (μέλ. τοῦ λέγω).—25 αἰολ. *τίματα* = ἀττ. *τιμητά*, πολύτιμα.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—1 **δῶρον** **Ἀθανάσ** ὄνομάζει τὴν ἡλακάτην δῶρον τῆς **Ἀθηνᾶς*, ἡ ὁποία (ώς **Ἐργάνη*) ἐπροστάστει τὴν ἑργασίαν καὶ δὴ τὴν ὑφαντουργικήν.—3 *ἔς πεδίῃ Νείλεος*, δηλ. εἰς τὴν Μίλητον, τῆς ὁποίας οἰκιστής ἦτο ὁ Νηλεύς, υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν **Ἀθηνῶν* Κόδρου (διὰ τοῦτο ὄνομάζει αὐτὴν πόλιν τοῦ *Νηλέως*).—4 **Κύπειδος*** *ἡ Ἀφροδίτη* ὄνομάζεται *Κύπροις*, διότι ἐκ τῆς Κύπρου διεδόθη ἡ λατρεία της εἰς τὴν λοιπὴν *Ἐλλάδα*: εἰς τὴν Μίλητον ὑπῆρχε ναὸς τῆς **Ἀφροδίτης*, περιβαλλόμενος ὑπὸ καλαμώνων.—7 *ἴερον φύτον χαρίτων** ο *Νικίας* ὡς ποιητής ὄνομάζεται ιερὸς βλαστὸς τῶν Χαρίτων, διότι οἱ ποιηταὶ εἶναι ιεροὶ ὡς θεόπνευστοι.—12 *δὶς γάρ...* *πέξαιντο** κανονικῶς κουρεύουν τὰ πρόβατα ἀπαξ τοῦ ἔτους: ἀλλ᾽ εἰδικῶς χάριν τῆς Θευγένιδος θὰ ἔπειπε δὶς τοῦ ἔτους — λέγει ὁ ποιητής — νὰ καροῦν αἱ ἀμνάδες καὶ νὰ προσφέρουν τὰ μαλακὰ μαλλιά των, διὰ νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὴν φιλεργίαν τῆς γυναικός, διότι τὸ προϊὸν μιᾶς κουρᾶς δὲν ἐπαρκεῖ δι᾽ αὐτῆς (ἔμμεσος ἔπαινος τῆς φιλεργίας της).—17 δ *ἔς Ἐφύρας Ἀρχίας** **Ἐφύρα* ἐλέγετο ἡ Κόρινθος, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποικοὶ ὑπὸ τὸν **Ἀρχίαν* ἔργουσαν τὰς *Συρακούσας*.—18 *Τειρακοία* ἐλέγετο ἡ *Σικελία* ταύτης μιελὸς (δηλ. σπουδαιοτάτη πόλις) εἶναι αἱ *Συρακούσαι*.—19 ἐδάη σόφα φάρμακα κτλ., διότι ὁ *Νικίας* δὲν ἤτο μόνον ποιητής, ἀλλὰ καὶ ιατρός.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ εἰδύλλιον τοῦ Θεοκρίτου δὲν ἔχει μορφὴν διαλόγου. Εἶναι μᾶλλον μικρὸν λυρικὸν ποίημα, εἰς τὸ ὄποιον ἐμφανίζεται ὁ ἴδιος ὁ ποιητής καὶ ἐκφράζει τὰ συναισθήματά του. **Ἐνα* μικρὸν δῶρον, ἡ ἡλακάτη, ποὺ προσφέρει ὁ ποιητής εἰς τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του συνοδεύεται μὲν ἔνα ποίημα. Τοιουτορόπως τὸ δῶρον λαμβάνει ἀξίαν μεγαλυτέραν, διότι γίνεται ἀφορμὴ νὰ γραφοῦν οἱ θερμοί αὐτοὶ στίχοι, ποὺ πλημμυρίζουν ἀπὸ ἀγάπην καὶ εὐγένειαν.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 1-25.—1 ὁ φιλέρειθε ἀλακάτη· προσ φώνη σις· ὁλόκληρον τὸ ποίημα ἀπευθύνεται ὅχι πρὸς τὸν φίλον Νικίαν οὔτε πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἀλλὰ πρὸς αὐτήν τὴν ἡλακάτην, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ προσφέρῃ (προσ φώνη σις τῆς ἀξίας τοῦ δῶρου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρετῶν τῆς Θευγένιδος, εἰς τὴν ὁποίαν τοῦτο θὰ δοθῇ: ἡ ἡλακάτη εἶναι δῶρον θεῖον, διότι τὸ χαρίζει ἡ **Ἐργάνη* **Ἀθηνᾶ* εἰς τὰς καλὰς οἰκοδεσποίνας (ὅπως εἶναι ἡ Θεύγενις).—3 *πόλεν ἔς Νείλεος* ἀντονομασία διὰ περιφράσεως, ἀντί: *ἔς Μίλητον*, —4 *καλάμῳ χλώρῳ* ὑπὲρ ἀπάλω, γραφικὴ εἰκὼν τοῦ τοπίου, ἐν τῷ ὄποιῳ κεῖται ἐν Μίλητῳ ναὸς τῆς **Ἀφροδίτης*.—5 *εδάνεμον*, κοσμητ. ἐπίθετον.—6 *τέρψιμοι* καντιφιλήσομαι, εὐγενῆς ἐκδήλωσις τῆς ἀμοιβαίας τῶν δύο φίλων ἀγάπης.—7 *Χαρίτων...* *ἴερον φύτον*, περιφράσις, ἀντί: ποιητήν.—8 *καλ σὲ* (τὴν **Ἀλακάτην*), διότι ἡ προσωποποία συνεχίζεται μέχρι τέλους τοῦ ποιήματος.—10 *σὺν τῷ* (= μαζὶ μὲν αὐτήν δηλ. στὰ χέρια μιᾶς τόσον ἀξίας γυναικός, δπως αὐτή), καὶ πάλιν λεπτὴ ἐκφρασίς ἔπαινον

διὰ τὴν ἀξίαν τῆς Θευγένιδος.—12 δὲς γὰρ κτλ., ὑπερβολὴ πρὸς ἐξύψωσιν τῆς φιλεργίας τῆς γυναικὸς (δύο φορὲς τὸν χρόνον θάλατταν εἰς τὴν φιλεργίαν τῆς!).—ματέρες ἄρνων, περιφραστικές, ἀντί: ἀμυάδες.—13 ἐνσφύρω, κοσμητή. ἐπίθετον τῆς Θευγένιδος, χαρακτηριστικὸν τῆς οἰκειότητος τοῦ ποιητοῦ μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Νικίου.—15 οὖν γὰρ εἰς ἀκίδας οὐδὲ ἐσάργω, διπλότης η ταυτολογία (ἥτοι πρὸς ἔμφασιν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφράζεται δις διὰ συνωνύμων λέξεων).—16 ἀμμυτέρας ἕσσαν ἀπὸν χθονός, χαρακτηριστικὸν τῆς ἀγάπης τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ (ποτὲ δὲν θάληθελε τὰ προϊόντα τῆς πατρίδος του νὰ ενδίσκωνται εἰς ἀναξίας χεῖρας).—18 μύνελον... πόλιν, ἐπάλληλοι παραθέσεις πρὸς ἔξαρσιν τῆς ἀξίας, ἣν ἀποδίδει εἰς τὴν πατρίδα του.—19 δὲς πόλλα ἐδάη σόφρα... φάρμακα κτλ., περιφράσεις, ἀντί: σοφοῦ λατροῦ.—21 ἐράννην, κοσμητή. ἐπίθετον τῆς Μιλήτου.—22 εναλάκατος, ποιητή. σύνθετον (πεπλασμένον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ).—23 τῶν φιλασίδων ἔργων, ἀντονομασία η διὰ περιφράσεως, ἀντί: ἐμοῦ (τοῦ Θεοκρίτου, ὡς ποιητοῦ). ἀποφεύγει τὴν χρῆσιν τῆς προσωπώς. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσ. καὶ μετὰ λεπτότητος δύμειν ὡς ἐὰν πρόκειται περὶ γ' προσώπουν.—24 οὐ μεγάλα χάρις κτλ., ἀποφεύγει τὴν φράσιν.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Καλεῖ τὴν Ἡλακάτην νὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς Μίλητον (1 - 4).—2) Ἐκεῖ θὰ προσφέρῃ αὐτὴν ὡς δῶρον εἰς τὴν σύζυγον τοῦ φίλου του (5 - 11).—3) Ἐξαίρει τὴν φιλεργίαν αὐτῆς (12 - 16).—4) Οὕτω ἐκ Συρακουσῶν ἡ Ἡλακάτη θὰ ενέρεθῇ εἰς Μίλητον, εἰς τὰς χεῖρας τῆς Θευγένιδος καὶ θὰ τῆς φέρῃ πάντοτε τὴν ἀνάμνησιν τοῦ δωρητοῦ (17 - 24).—5) Τό μικρὸν δῶρον ἔχει μεγάλην ἀξίαν ὡς δεῖγμα φιλίας (24 - 25).

4. Βουκολιασταὶ Δάφνις καὶ Μενάλκας (VIII)

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ: "Ο Θεόκριτος εἶχε γνωσθεῖ ἐκ τοῦ πλησίου τὴν ζωὴν τῶν ποιμένων καὶ τῶν ἀλιέων τῆς Σικελίας καὶ τῆς κάτω Ἰταλίας. Διὰ τοῦτο τοποθετεῖ τὴν σκηνὴν πολλῶν εἰδυλλίων τοῦ εἰς τὸν λειμῶνα καὶ τὰς ἀκτὰς τῶν χωρῶν τούτων. Ἡδη εἰς τὸ πρῶτον εἰδύλλιον τῆς παρούσης ἐκλογῆς, εἰς τὸν >Νομεῖς>, εἰδομεν τὴν σκηνὴν ἐκτυλισσομένην εἰς τὰ λιβάδια τῆς πόλεως Κροτωνος τῆς κάτω Ἰταλίας. Εἰς τὸ παρόν εἰδύλλιον μεταφερόμεθα εἰς τὰ βοοκοτόπια τῆς Σικελίας, δῆλον διό βασκοί, δὲ Δάφνις καὶ ὁ Μενάλκας, βουκολιαζονται, ἥτοι ἔδονται αὐτοσχέδια βουκολικὰ ἔσματα. Οἱ δύο οὗτοι βουκολιασταὶ (τραγουδισταὶ βουκολικῶν ἔσμάτων) ἀμιλλῶνται, ποτὸς θὰ τραγουδήσῃ καλύτερα. Οἱ ἀγῶνες δέλεγονται βουκολιασμός δίδει τὴν σύναιρίαν εἰς τὸν ποιητὴν νὰ παρεμβάλῃ τὰ ἔσματα τῶν ἀγωνιζομένων βοσκῶν, ὥστε νὰ παρακολουθήσῃ αὐτὰ καὶ διαγνωστῆς].

α') Ο Δάφνις καὶ ὁ Μενάλκας ἀποφασίζουν ν' ἀγωνισθοῦν εἰς τὸ ἔσμα (1 - 27).

Μενάλκας νέμων μᾶλα κατὰ μακρὰ ὅρεα συνάντετο, ὡς φαντί,

Ο Μενάλκας βόσκων πρόβατα εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνά συνητήθη, καθὼς λέγουν,

τῷ χαρίεντι Δάφνιδι βουκόλεοντι.

*Αμφω τῷ γε ἥστην πυρροτρίχῳ,

ἄμφω ἀνάβῳ (=ἀνηβοι),
ἄμφω δεδαημένῳ συρίσδεν,

ἄμφω (δεδαημένῳ) ἀείδεν.

5 Πρᾶτος δὲ ὁ Μενάλκας ἀγόρευε ποτὶ Δάφνιν ίδων (αὐτὸν):

«Δάφνι, ἐπίουρε βιῶν μυκητῶν,

λῆγε ἀεῖσαι μοι;

Φαμὶ νικασεῖν το (=σε),
ἀείδων δσσον αὐτὸς θέλω».

Χὼ (=καὶ δ) Δάφνις δ' ἄρα ἀπαμείβετο τὸν τοιῷδε μύθῳ:

«Ποιμὴν εἰροκόπων δίων, συ-

10 ρικτὰ Μενάλκα, οὕποτε νικα-

σεῖς με,

οὐδ' εἴ το γε πάθοις τι ἀεί-

δων»

M. Χρήσδεις δῶν εἰσιδεῖν;
Χρήσδεις καταθεῖναι ἀεθλον;

Δ. Χρήσδω εἰσιδεῖν τοῦτο,
χρήσδω καταθεῖναι ἀεθλον.

M. Καί τι νυ θησεύμεσθα, δ-

κεν εἴη ἄρκιον ἀμῖν;
Δ. Ἐγώ θησῶ μόσχον τὸ δὲ

θές ἀμνὸν Ισομάτορα.

15 M. Οὐ θησῶ ποκα ἀμνόν,
ἐπει δ πατήρ μεν (ἐστι) χα-

λεπός χά μήτηρ,
ποθέσπερα δὲ ἀριθμεῦντι τὰ

μᾶλα πάντα.
Δ. Ἀλλὰ τί μάν θησεῖς;

τί δὲ τὸ πλέον ἔξει;
M. Σύριγγα, δὲ ἔγω ἐπόησα

(=ἐποίησα) καλὰν ἐννεάφω-

νον,

ἔχοισαν λευκὸν κηρόν, ίσον

κάτω, ίσον ἄνωθεν,

μὲ τὸν χαριτωμένον Δάφνιν, δ ὅποιος ἐφύλαττε τὰ βόδια του.

Καὶ οἱ δύο αὐτοὶ ἦσαν ἔανθοι, καὶ

οἱ δύο ὅχι ἀκόμη ἔφηβοι,
καὶ οἱ δύο μαθημένοι νὰ παίζουν τὴν σύριγγα,

καὶ οἱ δύο (μαθημένοι) νὰ τραγουδοῦν.

Τότε λοιπὸν (=δὲ ὡν = δὲ οὖν) πρώτος ὁ Μενάλκας ἐλεγε πρὸς τὸν Δάφνιν, μόλις (τὸν) εἰδε :

«Δάφνι, φύλακα τῶν βοδιῶν ποὺ μουγκρίζουν,

θέλεις νὰ μοῦ τραγουδήσῃς (νὰ παραβγῆς μαζί μου εἰς τὸ τραγούδι);

Λέγω ὅτι θὰ σὲ νικήσω,
ἄν τραγουδήσω δσσον ἔγω θέλω».

Καὶ οἱ Δάφνις ἔπειτα ἀπήντησε πρὸς αὐτὸν μὲ τὰ ἔξης περίπου λόγια :

«Βοσκὲ τῶν πυκνόμαλλων προβάτων, Με-

νάλκα ποὺ παιζεις τὴν σύριγγα, ποτὲ δὲν θὰ μὲ νικήσῃς,

οὔτε καὶ ἄν ἐσὺ πάθης τίποτε (οὔτε κι ἄν

σκάσῃς τραγουδώντας».

M. Θέλεις λοιπὸν νὰ ίδῃς (: νὰ δοκιμάσῃς);
Θέλεις νὰ βάλῃς κάτω στοίχημα;

Δ. Θέλω νὰ τὸ ίδω, θέλω γὰ βάλω κάτω στοίχημα.

M. Καὶ τί (στοίχημα) λοιπὸν θὰ βάλωμε, ποὺ εἶναι ἀρκετὸν εἰς ἐμᾶς;

Δ. Ἐγώ θὰ βάλω ἔνα μοσχάρι καὶ σὺ βάλε ἔνα ἀρνί μεγάλο, σὰν τὴν μητέρα του.

M. Δὲν θὰ βάλω ποτὲ (στοίχημα) ἔνα ἀρνί, ἐπειδὴ δ πατέρας μου εἶναι αὐστηρὸς καὶ

ἡ μητέρα μου (ἐπίσης), καὶ τὸ βράδυ μετροῦν τὰ πρόβατα ὅλα.

Δ. Ἀλλὰ τί λοιπὸν θὰ βάλῃς (ώς στοίχημα); καὶ τί παραπάνω (κέρδος) θὰ ἔχῃ δ νικητής;

M. Μίαν σύριγγα τὴν δοπίαν ἔγω ἐφτιασα ωραίαν ἐννεάφωνον (: μ' ἐννέα καλαμάκια),

ἡ δοπία ἔχει ἀσπρο κερί, τόσον εἰς τὸ κάτω μέρος, δσσον καὶ εἰς τὸ ἐπάνω,

20 ταύταν κα θείην·
οὐ δὲ καταθησῶ τὰ τῶ πα-
τρός.

Δ. Ὡ μάν κήγω ἔχω σύριγ-
γα ἐννεάφωνον, ἔχοισαν λευ-
κὸν κηρόν, ἵσον κάτω, ἵσον
ἄνωθεν·

πρώαν συνέπαξά νιν·
ἔτι καὶ ἀλγῶ τὸν δάκτυλον
τοῦτον,
ἐπει λαζαμος διασχισθεὶς
διέτμαξέ με.

25 Μ. Ἀλλὰ τίς κρινεῖ ἄμμε;—
Τίς ἔσσεται ἐπάκοος ἀμέων;
Δ. Ἡν, καλέσωμες ἐνταῦθα
τῆνόν πως τὸν αἰπόλον,
ῷ καὶ δ φάλαρος

ὑλακτεῖ ποτὶ ταῖς ἔριφοις.

αὐτὴν ἡμιπορῶ νὰ βάλω (ώς στοίχημα).
δὲν θὰ βάλω ὅμινος ὅσα ἀνήκουν εἰς τὸν
πατέρα μου.

Δ. Ἀλήθεια ὅμινος καὶ ἐγὼ ἔχω σύριγγα ἐν-
νεάφωνον, η δποία ἔχει ἀσπρο κερί, τόσον
εἰς τὸ κάτω μέρος, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐπάνω·

προχθὲς τὴν ἔφτιασα.
ἀκόμη μάλιστα πονῶ εἰς αὐτὸ τὸ δάκτυλο,

ἐπειδὴ ἔνα καλάμι ποὺ ἐσχίσθηκε μοῦ τὸ
ἔκοψε.

Μ. Ἀλλὰ ποιός θὰ μᾶς κρίνῃ;
Ποιός θὰ εἰναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ μᾶς ἀκούσῃ;
Δ. Νά, ἀς φωνάζωμεν ἐδῶ ἐκεῖνον ἵσος
(: ἐκεῖνον, ἀν θέλησ) τὸν αἰγοβοσκόν,
ποὺ ὁ σκύλος του μὲ τὸ ἀσπρο σημάδι εἰς
τὸ μέτωπον
γαυγίζει κοντὰ στὶς γίδες.

**Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 συνάντετο (=συνήγετο), πρτ. τοῦ συνάντομαι τούτου
ἀντικ. τὸ Δάφνιδι.—δωρ. βουκολέοντι = ἀττ. βουκολοῦντι, μτχ. τοῦ βουκολέω
βόσκω, φυλάττε βόδια.—2 μᾶλλα=μῆλα πρόβατα.—δωρ. φαντὶ=ἀττ. φαστ.—
δωρ. ὕδρε = ἀττ. ὕδη.—3 ἀμφω τῷ γε, δυϊνδς = ἀμφότεροι οὗτοι.—ἡστηγ,
γ' πρόσ. δυϊκοῦ, πρτ. τοῦ εἰμι.—πυρροτερίχω, κτγμ., δυϊκ.= πυρρότεροιχοι
ξανθοί.—ἀνάβω, κτγμ., δυϊκ.= ἄναβοι, ἀττ. ἄνηβοι, οὕπω ἔφηβοι.—4 δωρ.
συρίσθεν=ἀττ. συρίζειν ἡ συρίζεται.—δεδαημένω, δυϊκ., μτχ. παθ. πρκμ. τοῦ
ἄχρ. κατ' ἐνεστ. δάω διδάσκω (πρβλ. ἐδάη, εἰδύλ. XXVIII, στ. 19).—δωρ.
ἀείδεν=ἀττ. ἀδειν.—5 δωρ. πράτος=ἀττ. περάτος.—δωρ. ὕν=ἀττ. οὕν.—
δωρ. ποτὶ=ἀττ. πρός.—6 δωρ. μυκητᾶν=ἀττ. μυκητῶν, γεν. πληθ. (μυκη-
τῆς μυκώμενος, ἐκεῖνος ποὺ μουγκρίζει).—ἐπιτίουρρος πύλαξ.—βοῶν, γεν. ἀντικ.
τοῦ ἐπίουρρος.—λῆσ, β' ἐνικ. δριτ. ἐνεστ. τοῦ ρ. λῶ θέλω.—ἀείσαι, ἀπαρ.
ἀιορ. τοῦ ἀείδω ἀδω.—7 δωρ. φαμὶ=ἀττ. φημὶ.—δωρ. νικασεῖν=ἀττ. νική-
σαιν, (ἀπαρ. μελ. τοῦ νικῶ).—δωρ. τὸν = ἀττ. σέ, ἀντικ. τοῦ νικασεῖν (ύποκ.
ἐγώ).—ἀείδων, μτχ. ὑποθ.—9 ποιμῆν, κλητ.—εἰδόποκος, δ ἔχων πόκους ἐξίων,
πυκνόμαλλος ἐκ τοῦ εἰρος (=εριον) καὶ πόκος (=ποκάρι, ὅγκος μαλλίου).—
διει, γεν. διος = πρόβατον (τὸ δίων γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ποιμήν).—10 δωρ. νι-
κασεῖς=ἀττ. νικήσεις.—δωρ. τὸ γε=ἀττ. σύ γε.—δωρ. χεήσδω=ἀττ. χεήζω,
χρειάζομαι, θέλω.—δωρ. ὕν=ἀττ. οὕν.—δωρ. θησεύμεσθα=ἀττ. θησόμε-
θα, μέσ. μέλ. τοῦ τίθεμαι.—δωρ. ἀμῆν=ἀττ. ἡμῆν.—κεν = ἄν (δυνητ.).—
ἀρκιος ἀρκετός.—14 δωρ. θησᾶ=ἀττ. θήσω.—ἰσομάτωρ=ἰσομήτωρ, ἵσος τῇ
μητρὶ, δηλ. μεγάλος σὰν τὴν μητέρα του.—15 δωρ. πόκα = ἀντ. ποτέ.—δωρ.
μεν=ἀττ. μοῦ.—16 δωρ. ποθέσπερα (προθ. ποτὶ+εσπέρα)=ἀττ. πρὸς ἐσπέραν,
τὸ βράδυ.—δωρ. ἀριθμεῦντε=ἀττ. ἀριθμοῦσι.—17 δωρ. ἔξει=ἀττ. ἔξει, μέλ.**

τοῦ ἔχω.—δωρ. κα θείην = ἀττ. θείην ἄν.—24 συνέπαξα (=συνέπηξα), ἀδόρ· τοῦ συμπήγνυμι=συναρμολογῶ, φτιάχνω.—τὸν δάκτυλον, αἰτ. τοῦ κατά τι.—24 διέτμαξε (=διέτμηξε), ἀδόρ. τοῦ διατέμηγω = διατέμνω, κόπτω· ἀντικ. τοῦ διέτμαξε τὸ με καὶ τὸν δάκτυλον, ὅπερ νοεῖται (κατὰ σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ἀντὶ διέτμαξέ μου τὸν δάκτυλον).—25 αἰολ. ἄμμει = ἀττ. ἡμᾶς.—δωρ. ἐπάκοος = δ ἀκούων, δ ἀκροατής.—δωρ. ἀμέων (=ἡμῶν), γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἐπάκοος.—26 δωρ. τῆγος=ἀττ. ἐκεῖνος.—πως κάπως, ἵσως (ἄν συμφωνῆς καὶ σύ).—ἢν δεικτ. μόριον = ἰδού, νά.—δωρ. καλέσωμες = ἀττ. καλέσωμεν, ὑποτ. προτρεπτική.—27 φ, δοτ. κτητ. εἰς τὸ κύων, ἀντί : οὐδὲ κύων.—φάλαρος δ ἔχων λευκὸν σημείον εἰς τὸ μέτωπον.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—11 ἀεθλον* δ Μενάλκας προτείνει εἰς τὸν Δάφνιν νά στοιχηματίσουν (καταθεῖναι ἀεθλον) περὶ τοῦ ποίος θὰ τραγουδήσῃ καλύτερα· τοιοῦτοι διαγωνισμοὶ μὲ διάφορα ἔπαθλα καὶ μὲ κριτὰς ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν διαγωνιζομένων δριζομένους ἐσυνηθίζοντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ διεξήγοντο ἐπὶ ποικίλων θεμάτων (πρβλ. τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος περὶ τῆς ὥραστητος Ἀφροδίτης, Ἀθηνᾶς καὶ "Ἡρας" οἱ βουκολιασταὶ τοῦ Θεοκρίτου διαγωνίζονται περὶ τοῦ ὥραιοτέρου φύσματος· 18 σύριγγα ἐννεάφωνον* ἡ σύριγχος (ποιμενικὸς αὐλός, φλογέρα) κατεσκευάζετο συνήθως ἐξ ἐπτὰ ἀνίσων καὶ παραλλήλων καλαμίσκων, οὗτως ὥστε πρὸς τὸ ἐν μέρος ν' ἀποτελοῦν εὑθεῖαν, πρὸς δὲ τὸ ἄλλο κλιμακωτὴν γραμμήν οἱ καλαμίσκοι οὗτοι συνεκολλοῦντο πρὸς ἄλλήλους διὰ κηροῦ (βλ. καὶ "Νομεῖς" στ. 28); δ Μενάλκας κατεσκεύασε τὴν σύριγγά του μὲ ἔννεα καλαμίσκους (ἐννεάφωνον) καὶ ἔθεσεν ἀρκετὸν κηρὸν τόσον εἰς τὸ ἄνω μέρος (τὸ εὐθύ), τὸ ἐφατέρμενον τῶν χειλέων τοῦ συρίζοντος, δοσον καὶ εἰς τὸ κάτω. Παραστάσεις τοιούτων ἐννεαφώνων συρίγγων ενδέθησαν ἐπὶ νομισμάτων τῶν Συρακουσῶν καὶ τῆς Ἀρκαδίας.—26 τῆγον...τὸν αἰπόλον* οὗτος θὰ κριτής τοῦ ἀσματικοῦ διαγωνισμοῦ τῶν βοσκῶν.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ εἰδόλλιον τοῦτο μᾶς παρέχει μίαν ὥραιάν εἰκόνα βουκολιασμοῦ, ἦτοι διαγωνισμοῦ αὐτοσχεδίων ποιητῶν. Οἱ διαγωνιζόμενοι γίνονται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συμπαθεῖς διὰ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας των (δὲν εἶναι ἀκόμη ἔφηβοι), διὰ τὴν ἀπλότητα τοῦ χαρακτῆρος των καὶ διὰ τὴν σεμνότητά των. Δὲν ἐπιδεικνύονται τὴν ἀξίαν των μὲ περιφρόνησιν τοῦ ἀντιπάλου των, ἀλλὰ συνομιλοῦν μὲ καλωσύνην ἐρωτῆ δ εἰς τὸν ἄλλον ἀνθέλη νὰ διαγωνισθοῦν, συζητοῦν περὶ τοῦ ἐπάθλου καὶ καταλήγουν χωρὶς ἀντεγκλήσεις εἰς συμφωνίαν. 'Ο διάλογος διεξάγεται μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν ἀγνῆς παιδικότητος. 'Ο Μενάλκας δὲν θέλει νὰ καταθέσῃ ὡς στοίχημα ἀμνόν, διότι φοβεῖται τὸν αὐτηστρόδον πατέρα του. 'Ο ἄλλος σέβεται τὸν φόβον τοῦ συναδέλφου του καὶ δέχεται ὡς ἔπαθλον τὴν σύριγγα ποὺ κατεσκεύασεν ὁ Ἰδιος. Καὶ αὐτός, λέγει, κατεσκεύασε σύριγγα καὶ μάλιστα ἔκοψε τὸν δάκτυλὸν του, ποὺ ἀκόμη πονεῖ. Τέλος οἱ δύο νεαροὶ βουκολιασταὶ πηγαίνουν εἰς ἓν βοσκόν, διὰ νὰ τοὺς κρίνῃ. Τοιουτορρόπως εἰς τὸ ἐρμηνευθὲν τμῆμα (στ. 1-27) ἔχομεν μίαν σειρὰν χαριτωμένων εἰδυλλιακῶν εἰκόνων, ποὺ μᾶς προδιαθέτουν εύμενῶς διὰ τοὺς δύο εύγενικοὺς ἀντιπάλους. Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ συμμερισθῶμεν τὴν χαράν τοῦ νικητοῦ, δποιοδήποτε καὶ ἀν εἶναι ἀπό τοὺς δύο.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 1 - 27. — 1 τῷ χαρέσεντε, κοσμητ. ἐπί θετον, λίαν ἐπιτυχές διὰ τὸν νεαρὸν Δάφνιν. — 3 - 4 ἄμφω... ἄμφω... ἄμφω, τετραπλῆ ἐπανάληψις τῆς λέξεως ἐν ἀρχῇ ἐπαλλήλων φράσεων) πρὸς δήλωσιν τῆς κοινότητος τῶν χαρισμάτων καὶ τῶν δύο νεαρῶν βιοσκῶν καὶ οἱ δύο κερδίζουν τὴν συμπάθειάν μας. — 6 μυητᾶν (μυητῶν), κοσμητ. ἐπί θετον τῶν βιῶν. — **Λῆγοι μοι ἀεῖσαι;** ἀπλότης ἐκφράσεως. — 9 εἰρηνοδόπων, κοσμητ. ἐπί θετον τῶν προβάτων (δίων). ὑπάρχει ἀρμονικὴ ἀντιστοιχία μεταξὺ τῶν δύο προσώπων ή σε ων στ. 6 καὶ στ. 9. — 11 **χρήστεις κτλ.**, δύο συνεχεῖς ἐφωτήσεις ἀσύνδετοι πρὸς ζωηρότεραν ἔκφρασιν. — 12 **χρήστων κτλ.**, δύο συνεχεῖς ἀπαντήσεις μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις (ταῦτο λοιγία) πρὸς δήλωσιν πλήρους συμφωνίας καὶ συμπτώσεως θελήσεων. — 15 ἐπεὶ **χαλεπός δ πατήρ μεν, παιδικὴ δικαιολογία χαρακτηριστικὴ ψυχικῆς εὐγενικότητος.** — στ. 18. σύριγγα... ἐγγεάφωνογ, λευκὸν αηρὸν **ἔχοισαν κτλ.** καὶ κατωτέρω στ. 21 ἐπαναλαμβάνεται ἡ ίδια φράσις καὶ ὑπὸ τοῦ Δάφνιδος· καὶ ἐδῶ παρουσιάζεται πλήρης διμοίρης μεταξὺ τῶν δύο ἀντιτάπλων. — 25 **τις... τις,** ἐπαναφορά φράσης στην ἁντωνυμίαν πρὸς δήλωσιν ἀμηχανίας. — 27 **φ... δ ἀνών κτλ.,** διακοσμεῖ τὴν εἰκόνα μὲ τὴν παράθεσιν τοῦ ὑλακτοῦντος κυνὸς πλησίον τῶν ἐριφίων τοῦ αἰπόλου.

Δ' ΠΕΡΙΑΝΨΕΙΣ. — 1) 'Ο Δάφνις καὶ ὁ Μενάλκας ἔριζουν περὶ τοῦ ποιος τραγουδεῖ καλύτερα καὶ ἀποφασίζουν νὰ διαγωνισθοῦν (στ. 1-12). — 2) 2) Συζητοῦν καὶ συμφωνοῦν περὶ τοῦ ἐπάθλου (στ. 13-24). — 3) 'Οριζουν ὡς κριτήν ἓνα γιδοβοσκὸν (25-28).

β') Βουκολιασμοῦ μέρος πρῶτον (27 - 40).

Χοι μὲν παῖδες ἀσταν, δ
δ' αἰπόλος ἥνθε ἐπακοῦσαι·
χοι μὲν παῖδες ἀειδον, δ
δ' αἰπόλος ἤθελε κρίνειν.
30 Πρᾶτος δὲ δῶν λαχῶν ἀειδεν
ιսκτὰ Μενάλκας,

εἴτα δὲ Δάφνις ὑπελάμβανεν
ἀμοιβαίαν βουκολικάν ἀοιδάν·
οὕτω δὲ Μενάλκας ἤρεστο
πρᾶτος,

M. «Ἄγκεα καὶ ποταμοί,
θεῖον γένος,
αὶ Μενάλκας δ συρικτάς ᾔσσε
πήποκα μέλος τι προσφιλέσ,

35 βόσκοιτε ἐκ ψυχᾶς τὰς ἀμνάδας»

Καὶ τὰ μὲν παιδιὰ ἐφώναξαν δυνατά, δὲ
γιδοβοσκὸς ἥλθε ν' ἀκούσῃ·
καὶ τὰ μὲν παιδιὰ ἐτραγουδοῦσαν, δὲ γιδοβοσκὸς ἤθελε νὰ κρίνῃ.
Καὶ πρῶτος, λοιπόν, ἀφοῦ τοῦ ἔλαχεν ὁ
κλῆρος, ἐτραγουδοῦσεν δ τραγουδιστὴς Μενάλκας,
ἐπειτα δὲ δάφνις ἔπαιρνε μὲ τὴν σειράν
του τὸ βουκολικὸν τραγούδι.

καὶ ἔτοι δ Μενάλκας ἄρχισε πρῶτος:

M. (τραγουδεῖ δ Μενάλκας:) «Λαγκάδια
καὶ ποτάμια, θεῖη γενιά,
ἄν δ Μενάλκας πού πάζει τῇ φλογέρᾳ τραγούδησε καμιὰ φορά κανένα σκοπὸς ἀγαπητή (σὲ σᾶς),
εῖχομαι νὰ βόσκετε μὲ προθυμία τις ἀμνάδες του»

ἥν δέ ποκα ἔνθη Δάφνις ἔχων δαμάλας.

μηδὲν ἐλασσον ἔχοι».

Δ. Κρᾶναι καὶ βοτάναι, γλυκερὸν φυτόν,
αἴπερ Δάφνις μουσίσδει σμοιον ταῖς ᾠδονίσι,
πιαίνετε τοῦτο τὸ βουκόλιον.
κῆν (=καὶ ἀν) Μενάλκας ἀγάγῃ τι τῇδε,
40 χαίρων νέμοι πάντα ἀφθονα».

καὶ ἄν κάποτε ἔλθῃ (ἔδω) ὁ Δάφνις ἔχοντας τις ἀγελάδες του,
(εὔχομαι ἐπίσης) νὰ μὴν εῦρῃ λιγώτερη προθυμία ἐκ μέρους σας».

Δ. (τραγουδεῖ ὁ Δάφνις :) «Πηγὲς καὶ χόρτα, γλυκὸ τῆς γῆς φύτρωμα,
ἄν βέβαια ὁ Δάφνις τραγουδεῖ δμοια μὲ τ' ἀηδόνια,
ἄς παχαίνετε αὐτὸ τὸ κοπάδι τῶν βοδιῶν·
καὶ ἄν ὁ Μενάλκας ὀδηγήσῃ κάτι (ἀπὸ τὸ κοπάδι του) ἔδω,
χαρούμενος νὰ εὐρίσκῃ γιὰ βοσκὴ ὅλα ἄφθονα».

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—28 ἄνσαν, ἀορ. τοῦ ἀνώ φωνάζω δυνατά.—δωρ. ἥνθε = ἄττ. ἥλθε.—ἐπακοῦσαι, ἀπαρ. τοῦ σκοποῦ.—29 δωρ. ἕειδον = ἄττ. ὕδον.—30 δωρ. ὅν=ἄττ. οὖν.—δωρ. ἵνκτα (ἶνοι). ἀντί : ἵνκτης = αὐλητής. τραγουδιστής.—λαχών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ λαγχάνω δρίζομαι διὰ κλήρου.—33 ἄγκεστα, πληθ. τοῦ ὄνομ. ἄγκος = ποιλάς, λαγκάδι.—θεῖον γένος, παράθεσις καὶ εἰς τὰ δύο προηγούμενά ούσιαστικά.—δωρ. αἱ = ἄττ. εἱ (ὑποθ. σύνδ.). 34 δωρ. πήκοχος (πήκονα)=ἄττ. πάστοτε.—δωρ. φσε=ἄττ. ἡσ (ἀόρ. τοῦ ἔδω).—35 ἐκ ψυχᾶς = δολοψύχως, προθύμως.—35 δωρ. ποκῷ (πόκα)=ἄττ. ποτέ.—36 μηδὲν ἐλασσον, ἐνν. β' δρος συγκρ. ἐμοῦ (νὰ μὴν ἔχῃ τίποτε διλιγωτέρον ἐμοῦ : νὰ μὴν εῦρῃ διλιγωτέραν προθυμίαν ἐκ μέρους σας ἀπὸ δησην εὔχομαι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου).—37 κρῆναι = ἄττ. κρῆναι.—βοτάνη βότανον, χόρτον.—γλυκερὸν φυτόν, παράθ. εἰς τὸ βοτάνα.—δωρ. αἴπερ = ἄττ. εἴπερ.—38 μουσίσθω=ἄττ. μουσίζω, ἄδω.—ἀηδογίς, -ίδος=ἀηδών· ταῖσιν ἀηδονίσι, δι. συντακτ. εἰς τὸ δμοιον.—39 κῆν τι=καὶ ἄν τι (μέρος τι τοῦ ποιμνίου του).

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—29 χολ μὲν παῖδες ἄνσαν* ἐφώναξαν μακρόθεν τὸν αἰπόλον, διὰ ν' ἀκούσῃ.—δ δ' αἰπέλοις ἥνθῳ* ἐπακοῦσαι* ὁ αἰπόλοις ἤκουσε τὴν φωνὴν καὶ ἥλθε νὰ παρακολουθήσῃ τὸ ἄσμα· φαίνεται δι τοῦ ἐδέχθη προθύμως τὴν διαιτήσιαν (ἥθελε κρίνειν), διότι ἡ ἀνάθεσις τῆς κρίσεως ἐπὶ διεξαγομένων διαγωνισμῶν ἐθεωρεῖτο τιμητική.—39 τοῦτο τὸ βουκόλιον πλαινετε, διότι αἱ κρῆναι καὶ αἱ βοτάναι παρέχουν ζωὴν καὶ τροφὴν εἰς τὰ βουκόλια.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Οἱ δύο νεαροὶ βοσκοί, ἀφοῦ συνεφώνησαν ν' ἀγωνισθοῦν εἰς τὸ ἄσμα καὶ ἐκάλεσαν τὸν αἰπόλον ὡς κριτήν, ἀρχίζουν τὸν ἄγωνα. Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο (28 - 40) ἔχομεν τὸ α' μέρος τοῦ βουκολιασμοῦ, διότι ἀκολουθεῖ καὶ δεύτερον. Τραγουδεῖ λοιπὸν πρῶτον ὁ Μενάλκας (33-36) καὶ ἔπειτα ὁ Δάφνις (37 - 40). Εἰς τὰ δύο ἄσματα παρατηρεῖται πρῶτον πλήρης ἀντιστοιχία μορφῆς. Τοιουτοτρόπως ἔκαστον ἄσμα ἀποτελεῖ μίαν στροφὴν ἐκ δύο ἔλεγειακῶν διστίχων (περὶ ἔλεγειακοῦ διστίχου, βλέπε Μετρικὸν Παράτημα Μεταφράσεως Ἀρχ. Ἐλλ. Λυρικῶν, Βίκτ. Κρητικοῦ σελ. 99).—Παρατηρεῖται ὅμως καὶ πλήρης ἀντιστοιχία περιεχομένου μεταξὺ τῶν δύο

άσμιάτων. Τοιουτορόπως είς ἔκαστον τούτων ὑπάρχουν: 1) προσφώνησις περιέχουσα δύο οὐσιαστικά, χαρακτηριστικά τῆς βουκολικῆς ζωῆς, 2) παράθεσις μὲ ἐπιθετ. προσδιορισμόν, χαρακτηριστική τῆς ἀγάπης τῶν βουκῶν πρὸς τὸ φυσικὸν περιβάλλον, εἰς τὸ δόποῖον ζῶν, 3) εὐχὴ ἔκάστου ἄδοντος βοσκοῦ διὰ τὴν ἀγέλην του καὶ 4) εὐχὴ ὑπὲρ τοῦ ἀνταγωνιζομένου συναδέλφου του, ἐνδεικτική τοῦ πνεύματος τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀγάπης τῶν βουκολιαστῶν.

“*Ἡτοι ἔχομεν τὴν ἀκόλουθον ἀντιστοιχίαν:*

Τάσμα Μενάλκα (33 - 36)

1. Ἀγκεα καὶ ποταμοὶ
2. θεῖον γένος
3. αἱ τι Μενάλκας... ἀσε μέλος,
4. βόσκοιτ' ἐκ ψυχᾶς τὰς ἀμνάδας·
5. ἦν δὲ ποκ' ἔνθη Δάφνις ἔχων δαμάλας, μηδὲν ἔλασσον ἔχοι.

‘*Ἡ τοιαύτη συμμετρικὴ ἀντιστοιχία στροφῶν, μέτρου καὶ νοήματος ἐκδηλοῦντος τόσην ψυχικὴν εὐγένειαν, δημιουργεῖ ἀτμόσφαιραν πράγματι εἰδύλλιακήν.*

Αισθητικὰ στοιχεῖα στ. 28 - 40.—28-29 χολ μὲν παῖδες... δ δ' αἰπόλος... χολ μὲν παῖδες... δ δ' αἰπόλος* ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἰδίων ὑποκειμένων εἰς ἔκαστον ἀντιστοιχούν ἡμιστίχιον τῶν δύο στίχων είναι στοιχεῖον συμμετρίας.—20 *ἰνυτά, κοσμητ.* ἐπίθετον τοῦ Μενάλκα (κατωτέρω: συρικτάς στ. 34).—33 ἄγκεα καὶ ποταμοὶ προσφώνησις εἰς πράγματα ἀγαπητὰ διὰ τὸν ποιμένα.—*Θεῖον γένος,* παράθεσις εἰς πιφωνηματική, ἐκφράζουσα τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν περιβάλλουσαν φύσιν.—36 *Δάφνις...* μηδὲν ἔλασσον ἔχοι, ἐκφραστικής ὑπὲρ τοῦ φίλου του.—37 *κρῆναι καὶ βοτάναι,* προσφώνησις ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ ἄγκεα καὶ ποταμοὶ (στ. 33).—*γλυκερὸν φυτόν,* παράθεσις ἐπιφωνηματική ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ θεῖον γένος.—37 *Μενάλκας...* πάντα νέμοι, εὐχὴ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ μηδὲν ἔλασσον ἔχοι (στ. 36).

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: ‘Ο αἰπόλος ἔρχεται νὰ κρίνῃ τὸν ἀγῶνα τοῦ ἄσματος· δρίζονται διὰ κλήρου νὰ τραγουδήσουν πρῶτος δ Μενάλκας καὶ δεύτερος δ Δάφνις (28-32).—2) ‘Ο Μενάλκας τραγουδεῖ εὐχόμενος ὑπὲρ τῶν ἀμνάδων του καὶ ὑπὲρ τοῦ Δάφνιδος (33-36).—3) ‘Ο Δάφνις τραγουδεῖ εὐχόμενος ὑπὲρ τοῦ βουκολίου του καὶ ὑπὲρ τοῦ Μενάλκα.

γ') Βουκολιασμοῦ μέρος δεύτερον (61 - 80).

61 Οι μὲν ὁν παῖδες ἀεισαν ταῦτα δι' ἀμοιβαίων’

Μενάλκας δὲ ἔξαρχεν τὰν πυμάταν ὥδαν οὕτως :

Λοιπὸν (*ἄγνοια*) τὰ μὲν παιδιὰ ἔτσι ἐτραγούδησαν μὲν ἐναλασσόμενα ἔοματα· δὲ δὲ Μενάλκας ἡρχισε τὸ τελευταῖο τραγούδι ως ἔξῆς :

Μ. «Λύκε, φείδευ τάν στερί-
φων, φείδευ, τάν τοκάδων μευ,

μηδ' ἀδίκει με, δτι μικκός ἔων
δύμαρτέω πολλαῖσιν

65 Ω κύον Λάμπουρε, οὕτω
βαθὺς ὑπνος ἔχει τυ;

Οὐ χρὴ κοιμᾶσθαι βαθέως,
νέμοντα σύν παιδί.

Ταὶ δ' ὅιες, μηδ' ὅμμες δ-
κνεῖσθε κορέσσασθαι ἀπαλᾶς
ποίας·

οὕτι καμεῖσθε,

ὅκκα ἄδε πάλιν φύηται.

Σίττα νέμεσθε, νέμεσθε,
πάσσαι δὲ πλήσσατε τὰ οἴθατα.

70 ὥς ἔχωντι ὅρνες (=οἱ ἄρ-
νες) τὸ μὲν
ἀποθόμαι τὸ δὲ ἔς ταλά-
ρως».

Δάφνις αὖ ἀνεβάλλετο δεύ-
τερος ἀείδεν λιγυρῶς.

Δ. «Σύνοφρυς κόρα ἰδοῖσα
(με) ἔχθες ἐκ τοῦ ἄντρου
παρελάντα τὰς δαμάλας
ἔφασκεν ἦμεν κῆμ' (κημέ =
κάμε καλὸν καλόν).

Οὐ μάν ἐκρίθην ἄπο (=οὐ
μάν ἀπεκρίθην) αὐτῷ οὐδὲ
ἔνα πικρὸν λόγον,

75 ἀλλὰ βλέψας κάτω εἰρπον
τὰν ἀμετέραν δόδον.

Ἄδεῖα (ἐστιν) ἀ φωνὰ τὰς
πόρτιος,

ἄδυ (ἐστι) τὸ πνεῦμα,
[χὼ μόσχος δὲ γαρύεται ἄδυ
χὰ βῶς δὲ (γαρύεται) ἄδυ].
Ἄδυ δ' (ἐστι) αἰθριοκοιτεῖν
(τινὰ) τῷ θέρεος παρὰ ρέον
ὕδωρ.

Ταὶ βάλανοι (εἰσὶ) κόσμος
τῇ δρυῖ,

Μ. (Τραγουδεῖ ὁ Μενάλκας :) «Λύκε, λυπή-
σου τὶς στέρφες, λυπήσου τὶς προβατίνες
μου ποὺ μόλις ἐγένησαν,

καὶ μὴ μὲ ἀδικῆς, γιατί, ἐνῷ εἶμαι μικρός,
συνοδεύω πολλές (προβατίνες)

*Ω σκύλε Λάμπουρε, τόσο βαθὺς ὑπνος
σ' ἔπιασε;

Δὲν πρέπει νὰ κοιμᾶσαι βαθιά, ὅταν πη-
γαίνης στὴ βοσκή μ' ἔνα παιδί (σὰν κι ἐμένα).
Καὶ (σεῖς) πρόβατα, καὶ σεῖς μὴ διστάσετε
νὰ χορτάσετε τρυφερὸ χορτάρι.

δὲν θὰ πάθετε τίποτε (: δὲν ὑπάρχει κίν-
δυνος νὰ τὸ στερηθῆτε),

ὅταν αὐτὸ πάλιν φυτρώσῃ.

*Ἐμπρός, βόσκετε, βόσκετε,
καὶ ὅλες γεμίσετε τοὺς μαστούς σας,
γιὰ νὰ ἔχουν τ' ἀρνιά ἔνα μέρος (ἀπὸ τὸ
γάλα σας)

καὶ βάλω τὸ ἄλλο μέρος στὰ τυροβόλια».

'Ο Δάφνις ἡρχισε δεύτερος νὰ τραγουδῇ
μὲ διαπεραστικὴν φωνήν.

Δ. (Τραγουδεῖ ὁ Δάφνις :) «Μιὰ σμιχτοφρύδα
κόρη, ποὺ μὲ εἰδες χθὲς ἀπὸ τὴ σπηλιὰ
νὰ περγῷ ἐμπρός της τὶς ἀγελάδες (μου)
ἔλεγεν ὅτι εἶμαι καὶ ἐγὼ ὥρατος,
ώρατος.

"Ομως δὲν τῆς ἀποκρίθηκα οὔτε ἔνα πικρὸ
λόγο,

ἀλλά, ἀφοῦ ἔχαμήλωσα τὸ βλέμμα μου,
τραφοῦσα τὸ δόρμιο μου.

Γλυκιὰ (εἶναι) ἡ φωνὴ τῆς δαμαλίτσας,

γλυκιὰ (εἶναι) καὶ ἡ ἀναπνοή της,
[καὶ τὸ μοσχάρι βγάζει φωνὴ γλυκειά,
καὶ ἡ ἀγελάδα ἐπίσης γλυκιὰ φωνὴ βγάζει]]
Καὶ εἶναι γλυκό νὰ ξαπλώνῃ κανεὶς στὸ
ῦπαυθρὸ τὸ καλοκαίρι, κοντὰ σὲ τρεχού-
μενο νερό.

Τὰ βαλανίδια εἶναι στολίδι στὴ βαλανιδιά,

80 μᾶλα (ἐστὶ κόσμος) τὰ μαλίδι, τὰ μῆλα (εἶναι στολίδι) στὴ μηλιά, τὸ μο-
ά μόσχος τῷ βοῖ,
αἱ βόες αὐταὶ τῷ βουκόλῳ οἱ ἄγελάδες οἱ ἵδιες στὸ βουκόλῳ»

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ. 61 δωρ. ὥν = ἀττ. οὖν.—62 πύματος τελευταῖος.—
63 δωρ. φείδεν. = ἀττ. φείδον· προστ. τοῦ φείδομαι.—τἄγι στερέφων, τἄγι
τοκάδων (γεν. πληθ.), ἀντικ. τοῦ φείδον· στέρεφος στεῖρος, ἄγονος (στέρφος).
τοκάς, ἀδος ἡ ἅρτι τεκοῦσα — δωρ. μεν = ἀττ. μον.—64 δωρ. μικηδ. =
ἀττ. μικρός.—ἔδων (= ὥν), μτχ. ἐναντιωμ. —δμαρτέω συνοδεύω τὸ πολλαῖσιν
(ἔνν. ἀμνάσιν) ἀντικείμ. 65 Δάμπονδος* ὄνομα κυνός (ἔχοντος λάμπουσαν,
δηλ. ἔρυθρωπήν οὐράν).—δωρ. τύ = ἀττ. σε, ἀντικ. τοῦ ἔχειν δὲ τύπος τι εἰ-
ναι κοινός διὰ τὴν δύναμιν καὶ αἴτ. τοῦ ἐνικοῦ τοῦ β' προσ. τῆς προσωπ.
ἀντων.—66 νέμοντα μτχ. χρον. συνάπτεται πρὸς τὸ τιν (σέ), δπερ ἐννοεῖται
ὅς ὑποκ. τοῦ κοιμᾶσθαι.—67 κορέσσασθαι, ἀπαρ. ἀορ. τοῦ κορέννυμι = χορ-
ταίνω.—68 δωρ. πολα = ἀττ. πόνα (ἡ) τῷ χορτάρι.—δωρ. δικα (ἐκ τοῦ δικα-
κα) = ἀττ. διαν (διετε+άν).—δωρ. ἀδε=ἀττ. ἡδε.—69 σίττα, ἐπιφών. τῶν βο-
σκῶν πρὸς τὰ ποίμνια των = ἐμπρός.—τὸ οὐθαρ (τοῦ οὐθατος) = ὁ μαστός.
—πλήσσατε, προστ. ἀορ. τοῦ πληπλημι = γεμίζω.—70 ἀσ...ἔχωντι, (ῶς) ἀπο-
θῶμαι, τελικαὶ προτ.—τὸ μέν...τὸ δὲ μέρος μέν...μέρος δὲ (τοῦ γάλακτος).
—ῶρνες, κρᾶσις = οἱ ἀρνες.— δωρ. ἔχωντε = ἀττ. ἔχωσι (ὑποτ.).—ἔς ταλά-
ρως (αἴτ. πληθ.=εἰς ταλάρους) τάλαρος = κάλαθος· ἐδῶ εἰδικῶς = τυροβόλι.
(βλ. Πραγματικά).—71 λιγυρδῶς (λιγός = δεξὺς) μὲ δεξεῖαν διαπεραστικήν φω-
νήν.—ἀναβάλλομαι ἀνακρούομαι, κάμνω ἔναρξιν τοῦ ἔδειν πρὸς αὐλὸν ἡ
πρὸς λύραν.— δωρ. ἀείδεν = ἀττ. ἔδειν.—72 δωρ. κῆμ* (κρᾶσις καὶ ἐκθλι-
ψις)=κῆμε=ἀττ. κάμε (καὶ ἐμέ).—73 δωρ. παρελάστα=ἀττ. παρελῶντα, μτχ.
ἐνεστ. ἀντὶ παρελάνοντα, διδηγοῦντα.— δωρ. ἡμεν = ἀττ. εἰναι, εἰδ. ἀπαρ.,
ἀντικ. τοῦ ἔφασιν, (ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ἡμεν ἐνν. τὸ ἐμέ, τὸ δὲ καλὸν καλὸν
κτυγμ.).—74 ἐκρέθην ἀπο, τμῆσις καὶ ἀναστροφὴ τῆς προθ., ἀντὶ : ἀπεκρί-
θην, ἀπεκρινάμην.—ἀντῷ=αντῆ.—76 ἀδεῖ* (ἐκθλιψις, ἀντὶ=ἀδεῖα)=ἀττ. ἡδεῖα.—
77 βῶς βοῦς.—78 δωρ. τῶ θέρεος=ἀττ. τοῦ θέρους.— αἰθριονοιτῶ ἐν ὑπαί-
θρῳ κατακλίνομαι.—79 μαλίς, ἰδος=μηλέα.—μαλον, ἐδῶ=μηλον (δι καρπός).

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—63 τἄγι στερέφων* ἐλέγοντο στέριφοι αἱ στεῖραι,
αἱ μὴ γεννῶσαι, αἱ ἄγονοι (στέρφες), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς τοκάδας, δηλ.
τὰς ἔχουσας τὴν ἴκανότητα νὰ γεννοῦν τοκάδες ἐδῶ λέγονται αἱ ἅρτι γεννή-
σασι αἱ μνάδες.—70 τάλαρος λέγεται γενικῶς δὲ κάλαθος, τὸ κάνιστρον· ἐδῶ
εἰδικῶς σημαίνει τὸ προβόλι, δηλ. κάλαθος πλεκτὸς ἐκ κλάδων λυγαριᾶς, εἰς
τὸν δροῦν ἐτίθετο δὲ νωπὸς τυρός, ἵνα ἐκρεύσῃ δὲρρος.

Γ'. ΑΙΣΘΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ γ' τοῦτο τμῆμα (στ. 61 - 80) τοῦ εἰδυλλίου
περιέχεται τὸ β' μέρος τοῦ βουκολιασμοῦ. Τραγουδεῖ πρῶτον δι Μενάλκας:
ἔξορκίζει τὸν λύκον ν' ἀφήσῃ ἀπείρακτον τὸ ποίμνιόν του, συνιστᾶ εἰς τὸν
σκύλον του ν' ἀγρυπνῆ καὶ ἀπεγύθνει λόγονς πλήρεις τρυφερότητος καὶ
ἀγάπης πρὸς τὰ πρόβατά του. "Ἐπειτα τραγουδεῖ δι Νάφιν· μὲ παιδικήν
αἰδημοσύνην διμιεῖ διὰ τὴν σμικροφρύδαν κόρην, ποὺ συνήντησε χθές, καὶ
λέγει πόσον εὐχάριστος είναι ή ζωὴ τοῦ βουκολού πλησίον τῶν ἀγαπημένων
του ζώων, τὰ ὄποια τοῦ κάνουν γλυκειά συντροφιά.—Καὶ εἰς τὰ δύο ὕσματα

ἐκχειλίζουν ἀπὸ τὴν ἄγνην ψυχῆν τῶν ἀμιλλωμένων τραγουδιστῶν τρυφερώτατα καὶ εὐγενικώτατα συναισθήματα ἀγάπης πρὸς τὴν βουκολικὴν ζωὴν καὶ πρὸς τὴν περιβάλλουσαν αὐτὸν φύσιν.—Καὶ ἐδῶ παρατηρεῖται πλήρης ἀντιστοιχία ὥστε μόνον τοῦ περιεχομένου, ἀλλὰ καὶ τῆς μορφῆς μεταξὺ τῶν δύο ἔσμάτων: ἔχομεν τέσσαρα δίστιχα τοῦ Μενάλκα (63 - 64, 65 - 66, 67 - 68, 69 - 70) καὶ τέσσαρα ἀντίστοιχα δίστιχα τοῦ Δάφνιδος, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ στίχου 77, ὁ δόποιος παρενεβλήθη ἀργότερον (72 - 73, 74 - 75, 76 - 78, 79 - 80).

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 61 - 80.—63 φείδεν... φείδεν, ἐπαναφορὰ (ἐπανάλ. τῆς λέξεως ἐν δροῇ ἐπαλλήλων φράσεων) πρὸς ἔμφασιν.—64 μικρὸς ἐσθύν—πολλαῖσιν δμαρτέω, ἀντίθετος κινοῦσα τὴν συμπάθειαν διὰ τὸν μικρὸν βοσκόν.—65 ὁ Λάμπουνδε κύνος, προσφάτῳ νησισ δηλοῦσα οἰκειότητα καὶ ἀγάπην τοῦ ποιμένος πρὸς τὰ ζῷα του.—69 νέμεσθε - νέμεσθε, ἀναδίπλωσις (ἐπανάλ. τῆς λ. ἀμέσως ἐκ δευτέρου εἰς ἔνδειξην διαρκείας (ἀς βόσκετε διαρκῶς).—72 σύνοφρους, κοσμητικὸν ἐπίθετον εἰς τὸ κόρδα, χαρακτηριστικὸν τῆς ὡραιότητός της.—73 καλδύ - καλδύ, ἀναδίπλωσις οὕτω τονίζεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπιθέτου καὶ ἐκφράζεται δι' αὐτοῦ ὅτι διὰ τοῦ ὑπερθετικοῦ, ἀλλὰ παραστατικώτερον)· δι' νεαρός ποιμήν μὲν παιδικὴν ἀφέλειαν καὶ ανταρέσκειαν ἀναφέρει ἐδῶ τοὺς λόγους τῆς κόρης «καλδὺ καλδὺ ἦμεν ἔφασκεν».—75 κάτω βλέψας, χαρακτηριστικὸν τῆς παιδικῆς ἀπλοϊκότητος καὶ κοσμούτητος τοῦ ποιμένος.—76-9 ἀδεῖα... ἀδεῖα... ἀδεῖα..., ἐπαναφορὰ πρὸς ἔμφασιν τῆς ἔννοιας (ὅδα ἐν γένει ὅσα εὑρίσκονται γύρω του εἰναι γλυκά).—78 ἀδὲ δὲ τῷ θέρεος παρ' ὕδωρ ἔσογ αἰθριοκοιτεῖν, γραφικὴ εἰκὼν τῆς ἐν ύπαθλῳ ζωῆς.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) "Ο Μενάλκας ἀρχίζει τὸ ἔσμα (60-61).—2) Παρακαλεῖ τὸν λύκον νὰ μὴ πειράζῃ τὰ ζῷα του, συνιστᾶ εἰς τὸν σκύλον τον ἄγρυπτην καὶ συμβουλεύει τὰ πρόβατά του νὰ βόσκουν ἀδιστάκτως (63-70).—3) "Ἐπειτα τραγουδεῖ ὁ Δάφνις· ἐνθυμεῖται πῶς συνήντησε χθὲς μίαν κόρην καὶ ἐκφράζει τὴν εὐχαρίστησίν του δ' δλα ὅσα ἔχει γύρω του εἰς τὴν βουκολικήν του ζωῆν (71-80).

δ') Νίκη τοῦ Δάφνιδος (81 - 93).

"Ως οἱ παῖδες ἀεισαν, δ' δ' απόλοις ἀγόρευεν ὥδε:
«Τὸ στόμα τοι (ἐστιν) ἀδύ τι
καὶ φωνά (ἐστιν) ἐφίμερος, ὁ
Δάφνι·
κρέσσον (ἐστιν) ἀκουέμεν τευ
μελπομένω ἢ λείχειν μέλι.
Λάσδεο τὰς σύριγγας· ἐνί-
κασας γάρ ἀείδων.

85 Αἱ δέ τι λῆγις διδάξαι με καὶ
αὐτὸν

"Ἐτοι τὰ παιδιὰ ἐτραγούδησαν καὶ δι γιδο-
βοσκός ἔλεγεν ἔτοι :
«Τὸ στόμα σου εἰναι πολὺ (=τι) γλυκὸ καὶ
ἡ φωνή σου εἰναι θελκτική, ὁ Δάφνι·

εἰναι προτιμότερον νὰ σὲ ἀκούῃ (κανεὶς)
νὰ τραγουδῆς παρὰ νὰ γλειφῇ μέλι.
Πάρε (ώς ἔπαθλον) τὶς φλογέρες· διότι ἐνί-
κησες τραγουδώντας (διότι ἐνίκησες εἰς τὸ
τραγούδι).
Καὶ ἂν ἵσως θέλῃς νὰ μὲ διδάξῃς καὶ ἐμὲ
τὸν ἴδιον,

άμα αἰπολέοντα,
δωσῶ τοι τὰ δίδακτρα τήναν
τάν μιτύλαν αἴγα,
ἄτις πληροῖ ἀεὶ τὸν ἀμολ-
γέα ύπερ κεφαλᾶς».

‘Ως μὲν ὁ παῖς ἔχάρη καὶ
ἀνάλατο καὶ πλατάγησε νι-
κάσας,
οὕτω καὶ ἄλοιτο νεβρὸς ἐπὶ
ματέρα.

90 ‘Ως δὲ ὁτερος (= ὁ ἔτερος)
κατεσμύχθη καὶ ἀνετράπετο
φρένα λύπα,
οὕτω καὶ ἀκάχοιτο νύμφη
δμαθεῖσα.
Κῆκ τούτω (=καὶ ἐκ τούτου)
Δάφνις ἔγεντο πρᾶτος παρὰ
ποιμέσι,
καὶ γάμε νύμφαν Ναΐδα, ἔδων
ἔτι ἄκρηβος.

ἐνῷ μαζί (σου) θὰ βόσκω τὶς γίδες μου,
θὰ σου δώσω ὡς δίδακτρα ἐκείνην τὴν χω-
ρὶς κέρατα γίδα,
ἡ ὅποια γεμίζει πάντα τὴν καρδάρα ἔως
ἐπάνω (፡ ἔχειλα).

“Οπως τὸ παιδί (δηλ. ὁ Δάφνις) ἔχάρηκε
καὶ ἐπήδησε ψηλὰ καὶ ἐκτύπησε τὰ χέρια
του, διότι ἐνίκησε,
ἔτσι θὰ ἐπήδοῦσε ἔνα ἑλαφόπουλο (τρέχον-
τας) πρὸς τὴν μητέρα του.

Καὶ ὅπως ὁ ἄλλος (δηλ. ὁ Μενάλκας) ἐμα-
ράθηκε καὶ ἐνιωσε ἀναστατωμένη τὴν ψυχή
του ἀπὸ τὴν λύπην του,
ἔτσι θὰ ἐστενοχωρεῖτο καὶ μία νύμφη ποὺ
βιαίως ὠδηγήθη εἰς γάμον.
Καὶ ἀπὸ τότε ὁ Δάφνις ἔγινε πρῶτος μέσα
εἰς τοὺς βοσκούς,

καὶ ἐπῆρε γυναικα τὴν νύμφην Ναΐδα, ἐνῷ
ἥτο ἀκόμη πολὺ νέος.

A' ΓΑΛΩΣΣΙΚΑ.—81 δωρ. *ἄεισαν* = ἀττ. ἥσαν (τοῦ ἄδω).—82 *ἔφιμερος*
ἐπὶ+ἱμερος=πόθος ποθητός, θελητικός.—83 *κρέσσον* (= *κρεῖσσον*), ἐνν. *ἔστι*,
ἀπρόσ. ἔκφρ.—δωρ. *ἀκονέμεν*=ἀττ. *ἀκονίσιν*=δωρ. *τεῦ*=ἀττ. *οοῦ*, ἀντικ. τοῦ
ἀκονέμεν.—*μελπομένω* (= *μελπομένον*) μιχ. *κτεγριτ.*—ἢ μέλι λείχειν, β' ὅρος
συγκρ.—84 *λάσθεο*, προστ. τοῦ λάσδομα (καὶ λάζομα) = λαμβάνω.—*ἀείδων*,
μιχ. τροπ.—85 δωρ. *αλ* = ἀττ. *ελ*, ὑποθ. σύνδ.—τι (αἰτ. τοῦ κατά τι) = κατά
τι, κάπως, ἵσως.—*λῆσ*, β' ἔνικ. πρόσ. τοῦ *ο.* *λῶ* = θέλω.—*αἰπολέοντα* (= *αι-
πολοῦντα*), μιχ. *χρον.*—86 δωρ. *τήγναν* = ἀττ. *ἔκεινην* (τῆς δεικτ. ἀντων. *τήνος*,
τήγνα, *τήνο*).—*μιτύλα* (αἴξ) ἀκερως, χωρὶς κέρατα (κοιν. «σούτα»).—δωρ. μέλ..
δωσῶ=ἀττ. δώσω.—*αἴγα*, ἀντικ.—τὰ *δ'δακτρα*, *κτεγρ.*=ώς δίδακτρα.—87 *ὑπὲρ
κεφαλᾶς* (-ῆς) ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς (ἔως τὸ ἐπάνω μέρος) τῆς καρδάρας.—*ἀμοιλγεῖν* (ἐκ τοῦ ἀμέλγω) καρδάρα.—88 *ἀνάλατο* (= ἀνήλατο), μέσ. ἀρ. τοῦ
ἀνάλλομαι=ἀναπληδῶ.—*πλατάγησης*, ἀρ. ανευ αὐξήσ. τοῦ πλαταγῶν την πῶ τὰς
χειρὰς μου, κροτῶ.—δωρ. *κα*=ἀττ. *ᾶν* (δυνητ.)—89 *ἄλοιτο*, εὔκτ. ἀρ. τοῦ
ἄλλομαι=πηδῶ ἀλοιτὸ κα, δυνητ. εὔκτ.=θὰ ἐπηδοῦσε.—90 *κατεσμύχθη*, παθ.
ἀρ. τοῦ *κατασμύχομαι* κατακάιμαι, μαραίνομαι.—*ἀνετράπετο*, μεσ. ἀρ. τοῦ
ἀνατρέπομαι=ἀνατρέπω κάτι ἐπωφελεῖς μου ἢ πρὸς ζημίαν μου. *ἀνατρέπομαι*
φρένα αἰσθάνομαι ν' ἀναστατώνεται ὁ νοῦς μου.—*λύπεια*, ἀναγκαστ. αἴτιον.—
91 *ἄτερος*, *κρᾶσις* = ὁ ἔτερος.—*ἀκάχοιτο*, εὔκτ. μέσ. ἀρ. β' (μὲ ἀττ. ἀναδ.)
τοῦ ἄχομαι στενάζω, στενοχωροῦμαι· ἀκάχοιτο κα, δυνητ. εὔκτ.=θὰ ἐστενο-
χωρεῖτο.—*δμαθεῖσα*, (= *δμηθεῖσα*) μιχ. παθ. ἀρ. τοῦ *δαμάζω* ὑποτάσσω,
καταβάλλω βιαίως· *νύμφη δμαθεῖσα*=όδηγηθεῖσα εἰς γάμον βιαίως.—92 *κῆκ*,
κρᾶσις=καὶ ἐκ' *κῆκ τούτω*=καὶ ἐκ τούτου (τοῦ χρόνου).—*ἔγεντο*=δέγένετο.—
93 *ἄκρηβος* (ἐκ τοῦ ἄκρα + ἥβη) ὁ εύρισκόμενος εἰς τὰ ἄκρα (εἰς τὴν ἀρχὴν)
τῆς ἥβης, ὁ πολὺ νέος.—*ἔων* (= *ῶν*), μιχ. ἐναντιωμ. —*γῆμεν* = ἀττ. *ἔγημεν*.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.— 84 *τὰς σύριγγας*, δηλ. καὶ τὴν ἰδικήν του σύριγγα τὴν ὅποιαν είχε καταθέσει διὰ τὸ στοίχημα, καὶ τὴν τοῦ Μενάλκα· ταύτας ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁ Δάφνις, διότι ἐνίκησεν.—93 *νύμφαν Ναΐδα* (*νύμφην Νηΐδα*)· *νύμφαι* ἡσαν θεότητες τῶν ἀρχαίων, προστάτιδες τῶν πηγῶν, τῶν σπηλαίων, τῶν δασῶν καὶ τῶν λιμένων· ἐνομίζοντο ὡς ὥραται καὶ χαρίεσσαι κόραι, ὥριμοι πρὸς γάμον (ἐκ τούτου καὶ τὸ ὄνομα των), ἐπεὶ οι σωποποιούσιν δὲ τὰς γονιμοποιούς δυνάμεις τῆς φύσεως· μίαν τοιαύτην νύμφην θεωρεῖ ὁ Θεόκριτος ἀξίαν ὡς σύζυγον τοῦ Δάφνιδος.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.— Εἰς τὸ τελευταῖον τμῆμα (81 - 93) τοῦ εἰδυλλίου ἐπέρχεται ἡ λύσις τοῦ βουκολιασμοῦ: ὁ αἰτόλος ὡς κριτὴς τοῦ ἀγῶνος ἀποφαντεῖται ὑπὲρ τοῦ Δάφνιδος· ὁ θαυμασμὸς τὸν ὅποιον ἐκφράζει διὰ τὴν μουσικὴν ἵκανότητα τοῦ νεαροῦ βοσκοῦ, ἐκφράζει καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀναγγώστον. Ἐπειτα κλείει τὸ εἰδύλλιον μὲ τοὺς λόγους τοῦ ποιητοῦ, ὁ ὅποιος περιγράφει τὴν χαρὰν τοῦ νικητοῦ καὶ τὴν θλῖψιν τοῦ ἀντιπάλου του. Προσθέτει δὲ ὅτι ὁ νικητὴς Δάφνις ἐπαξιώς ἐνυμφεύθη τὴν νύμφην Ναΐδα, τὴν ὅποιαν ἔθελε διὰ τοῦ ἄσματός του.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 81 - 93.— 81 ἀδὲ (= ἥδυ), προτάσσεται ἡ λέξις πρὸς ἔμφασιν.—83 *κρέσσον...* ἡ μέλι λείχειν, παρομοίωσις ὑπεροχῆς παραβάλλεται ἡ γλυκύτης τῆς φωνῆς τοῦ Δάφνιδος πρὸς τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος καὶ κρίνεται ὅτι ἡ πρώτη ὑπερέχει.—86 *τὰν μετύλαν*, γραφικὸν κοσμητικόν ἀλγός· τοῦτο μετά τῆς προτασσομένης δεικτικῆς ἀντων. παρέχει ζωντανήν τὴν εἰκόναν (: νά, ἐκείνην τῇ γίδᾳ ποὺ βλέπεις ἔκει χωρὶς κέρατα). αὐτήν θὰ ἔδιδεν ὡς «δίδακτρα» (ἐπιτυχεστάτη ἐκφραστική τῆς ἀμοιβῆς).—87 ὑπὲρ κεφαλᾶς, ὑπεροχὴ οὐδὲν ἡ.—88 ὡς μὲν δ παῖς ἔχαρη... οὕτω καὶ ἔπει ματέρα νεβρὸς ἀλοιτο· παρέχονται δύο παραστατικαὶ εἰκόνες, ἡ τοῦ Δάφνιδος ἐκδηλοῦντος τὴν χαράν του μὲ πηδήματα καὶ μὲ κτυπήματα τῶν κειρῶν του καὶ ἡ τῆς μικρᾶς ἐλάφου σκιρτώσης πρὸς τὴν μητέρα της· γίνεται δὲ παραβολὴ τῶν δύο εἰκόνων, ἀλλ᾽ ἡ παραβολὴ εἰναι ἀντίστροφος, διότι κανονικῶς ἔπρεπε νὰ παραβληθῇ ἡ πρώτη, ὡς ἥδη περιγραφομένη, πρὸς τὴν δευτέραν ὡς γνωστὴν (Ἄδες ἐπὶ μητέρᾳ νεβρὸς ἀλλεῖται — οὕτω δ παῖς ἔχαρη κτλ.). ἡ ἀντιστροφὴ δύμας αὐτῆς παρουσιάζει ἔτι ἐντονωτέραν τὴν εἰκόνα τοῦ καίροντος Δάφνιδος, ἡ ὅποια ὡς ἄμεσος καὶ παρούσα ἐνθυμίζει τὴν εἰκόνα τῆς σκιρτώσης ἐλάφου.—90 ὡς δὲ *κατεσμύχθη καὶ ἀγετράπετο...* ὕπερος — οὕτω καὶ νύμφα διαθεῖσα ἀκάχοιτο· καὶ ἐδῶ ἔχομεν ἀντίστροφον παραβολὴν τοῦ λυπημένου Μενάλκα πρὸς τὴν στενοχωρημένην νύμφην, τὴν βιαίως ἀπαγομένην.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ὁ αἰτόλος ἐκφέρει τὴν κρίσιν του ὑπὲρ τοῦ Δάφνιδος· καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν προσλάβῃ μαθητὴν του (81 - 87).—2) Ἡ χαρὰ τοῦ Δάφνιδος καὶ ἡ λύπη τοῦ Μενάλκα· ὁ Δάφνις τιμᾶται καὶ εὔτυχει (88 - 93).

5. Βουκολιασταὶ Δάφνις καὶ Μενάλκας (IX).

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τὸ παρὸν εἰδόλλιον εἶναι παραλλαγὴ τοῦ προηγουμένον (τοῦ δποίον βλ. Εἰσαγωγήν). Καὶ ἐδῶ ἡ σκηνὴ ἐκτυλίσσεται εἰς Σικελίαν μὲ τὰ ἔδια πρόσωπα, τὸν νεαροὺς βοσκοὺς Δάφνιν καὶ Μενάλκαν, οἱ δποῖοι βουκολιάζονται, ἵτοι ἄδονυ βουκολικὸν φῆμα. Ἐδῶ δῆμος οἱ νεαροὶ τραγουδοῦσι τὸν ἀμιλλῶνται (δὲν καταθέτουν στοίχημα καὶ δὲν δριζούν κριτήν). "Οἱ ἔδιοι δὲ ποιητὴς τὸν προτρέπει νὰ τραγουδήσουν πρὸς εὐχαριστησίαν τὸν καὶ ἀμείβει ἀμφοτέρους διὰ τὴν τέρψιν, ποὺ τὸν ἔχαρισαν. "Ἐν τέλει δὲ ποιητὴς ἀπευθύνει ἐπίκλησιν πρὸς τὰς Μούσας].

α) Ο ποιητὴς προτρέπει τὸν Δάφνιν καὶ τὸν Μενάλκαν νὰ τραγουδήσουν.

ΠΟΙΗΤΗΣ. Βουκολιάζεο, Δάφ-

φνι·

τὺ δὲ πρᾶτος ἄρχεο ώδᾶς,
πρᾶτος ἄρχεο ώδᾶς, ἐφεψά-

σθω δὲ Μενάλκας,

ἐφέντες μόσχως βουσίν,

ταύρως δὲ ἐπὶ στείραισι.

Χοῖ μὲν βόσκοιντο ἀμά-

καὶ πλανῶντο ἐν φύλλοισι
μηδὲν ἀτιμαγελεῦντες (=ἀτι-
μαγελοῦντες)

τὺ δὲ βουκολιάζευ ἐμὶν ἐκ
τόθεν,

Μενάλκας δὲ αὕτις ὑποκρί-
νοιτο ἄλλοθε.

ΠΟΙΗΤΗΣ. Λέγε τὸ βουκολικὸ τραγούδι,
Δάφνι·

καὶ σὺ πρῶτος ἀρχιζε τὸ τραγούδι,
πρῶτος ἀρχιζε τὸ τραγούδι, ἀς ἀκολουθήσῃ
δὲ (ἔπειτα) ὁ Μενάλκας,
ἄφοῦ ἀφήσετε τὰ μοσχάρια εἰς τὰς ἀγελάδας,
καὶ τοὺς ταύρους εἰς τὰς ἀγόνους μητέ-
ρας των.

Καὶ αὐτοὶ μὲν (δηλ. οἱ ταῦροι) ἀς βόσκουν
μαζὶ

καὶ ἀς περιπλανῶνται εἰς τὴν χλόην,
χωρὶς καθόλου νὰ περιφρονοῦν καὶ νὰ ἐγκα-
ταλείπουν τὴν ἀγέλην των.

σὺ δὲ λέγε τὸ τραγούδι πρὸς χάριν
μου ἀπ' αὐτοῦ (: ἀπὸ τὴν θέσιν σου),
καὶ δὲ Μενάλκας ἀς ἀπαντῷ πάλιν ἀπὸ τὸ
ἄλλο μέρος.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 βουκολιάζεο (=βουκολιάζον), προστ. τοῦ βουκολιάζο-
μαι λέγω βουκολικὸ τραγούδι (ἢ μὲ ἀγωνιστικὸν χαρακτῆρα ἢ, ὅπως ἐδῶ, ἀπλῶς
πρὸς τέρψιν.—δωρ. τὸ—ἀττ. σύ.—δωρ. πρᾶτος—ἀττ. πρῶτος.—2 δωρ. ἄρχεο—
ἀττ. ἄρχον, προστ. τοῦ ἄρχομαι,—ἐφεψάσθω, προστ. ἀορ. τοῦ ἐφέπομαι—
ἀκολουθῶ.—3 δωρ. ταύρως, αἰτ. πληθ.=ἀττ. ταῦρον.—ἐφέντες, μτχ. ἀορ.
β' τοῦ ἐφίημι=ἀφήνω (ἐλεύθερον).—4 χοῖ, κραῖοις καὶ ἔκθλ.=καὶ οἵ, καὶ
οὗτοι.—ἀμᾶ = ὅμοιο.—βόσκοιντο, εὐκτ. ἀντὶ προστ. (οὗτω καὶ πλα-
νῶντο).—ἀτιμαλγεῦντες (=ἀτιμαλγέοντες, οὖντες), μτχ. τοῦ ἀτιμαλγέω (ἐπὶ ταύ-
ρου)=ἀτιμάζω, καταφρονῶ τὴν ἀγέλην καὶ τὴν ἐγκαταλείπω. δὲ ἀπομα-
κρνόμενος τῆς ἀγέλης του ταῦρος ἐλέγετο ἀτιμαλγέτης.—5 δωρ. ἐμὲν=ἀττ.
ἔμοι, δοτ. χαριστ.—6 τόθεν (ἐκ τῆς προσ. ἀντων. τὸν). ἐκ τόθεν=ἀπὸ τὴν
θέσιν σου. —ὑποκρίνοιτο, εὐκτ. ἀντὶ προστ. τοῦ ὑποκρίνομαι = ἀπο-
κρίνομαι.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—1 βουκολιάζεσθαι τούς λόγους τούτους (στ. 1-6) ἀπευθύνει δὲ ἕδιος δὲ ποιητής πρὸς τὸν Δάφνιν καὶ τὸν Μενάλκαν, διότι φαντάζεται ἐαυτὸν μεταξὺ τῶν βουκολιαστῶν δύναται δῆμως νὰ ὑποτεῦῃ δὲ ἄλλος βοσκός διμιεῖ εἰς πρῶτον πρόσωπον πρὸς τοὺς δύο βουκολιαστὰς καὶ τοὺς παρακαλεῖ νὰ τραγουδήσουν.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ α' τοῦτο τμῆμα (1-6) τοῦ εἰδυλλίου δὲ ποιητής ἀπευθύνει τὸν λόγον πρὸς τοὺς δύο βοσκούς, τοὺς διοίους ἔγγωρίσαμεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον εἰδύλλιον, καὶ τοὺς παρακαλεῖ ν' ἀρχίσουν ἐκ περιτροπῆς τὸ τραγούδι των. Φαίνεται ζωηρὸς ὁ πόθος του διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ἄσματος. Ἐκφράζεται οὕτω δὲ πόθος καὶ τοῦ ἀναγνώστου.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 1-6.—1-2 φᾶσις ἀρχεο περᾶτος, φᾶσις ἀρχεο πρῶτος, ἀναδίπλωσις, (ἡ φράσις ἐπαναλαμβάνεται ἀμέσως δις), δηλοῦσα ζωηρὰν τοῦ λέγοντος ἐπιθυμίαν ν' ἀκούσῃ τὸ ἄσμα.—3 μάσχωσταύρως, βουσίν - ἐπὶ στείραισιν, συμμετρικὴ ἀντιστοιχία περιεχομένου τῶν δύο ήμιστιχίων.—4) χοῦ μὲν ἀρμᾶ βρόσουντο καὶ ἐν φύλλοισι σπλαγχντο, γραφικὴ ἐπὶ τὴν βοσκούσης καὶ περιπλανωμένης εἰς τοὺς λειμῶνας ἀγέλης.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ: 'Ο ποιητής παρακαλεῖ τὸν Δάφνιν καὶ τὸν Μενάλκαν νὰ τραγουδήσουν, διαθένας ἀπὸ τὴν θέσιν του (1-6).

β) Τὰ δύο ἄσματα (7-21).

ΔΑΦΝΙΣ. Ἄδυ μὲν γαρύεται
ἀ μόσχος,
ἄδυ δὲ χά (καὶ ἀ=καὶ ἥ) βῶς,
ἄδυ δὲ χά συριγξ χῶ βου-
κόλος, ἄδυ δὲ κῆγδων (=
κ ἀ γ ώ').

Ἶστι δέ μοι παρ' ὅδωρ ψυ-
χρὸν στιβάρις,
10 ἔν δὲ νένασται καλὰ δέρματα
ἔκ λευκῶν δαμαλᾶν,
τὰς ἀπάσας λιψ ἐτίναδέ μοι
ἀπὸ σκοπιᾶς,
τρωγοίσας κόμαρον.

Ἐγώ δὲ τόσον μελεδαίνω
τῷ θέρευς φρύγοντος,
ὅσσον γε ἔρῶν ἀκούει μύ-
θων πατρὸς καὶ μητρός».

Οὕτως Δάφνις ἀεισεν ἐμίν,
οὕτως δὲ Μενάλκας.

Δ. Γλυκειά φωνὴ βγάζει τὸ μοσχάρι,
γλυκειά καὶ ἡ ἀγελάδα,
γλυκειά καὶ ἡ φλογέρα καὶ ὁ βουκόλος,
γλυκειά (φωνὴ ἐπίσης βγάζω) καὶ ἔγω.

καὶ ἔχω (=ἴστι δέ μοι) κοντὰ σὲ πρύο νεφδ
στρῶμα ἀπὸ φύλλα,
καὶ μέσα σ' αὐτὸν εἶναι σωριασμένα ὥρατα
δέρματα ἀπὸ λευκὲς δαμάλες,
ποὺ δλες μαξὶ δ νοτιοδυτικὸς ἀνεμος μοῦ
τις ἐτίναξε ἀπὸ πηλὸ δράχο,
τὴν ὥρα ποὺ ἔτρωγαν κουμαρίες.
Καὶ ἔγω τόσο (λίγο) φροντίζω γιὰ τὸ καλο-
καίρι ποὺ ἔσοριήνει,
ὅσο βέραια καὶ ἔνας ποὺ ἀγαπᾷ ἀκούει τὶς
συμβουλὲς τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας του».

"Ἐτσι ὁ Δάφνις ἐτραγούδησε δι' ἐμέ, καὶ
ἐτσι ὁ Μενάλκας.

15 ΜΕΝΑΛΚΑΣ. Αἴτνα, μάτερ
έμα, κήγω ἔνοικέω καλὸν
ἄντρον ἐν κοίλαις πέτραισιν
ἔχω δέ τοι, δόσα φαίνονται
ἐν δνείρῳ,
πολλὰς μὲν δις, πολλὰς δὲ
χιμάρρας,
ὅν κώδα κεῖται
πρὸς κεφαλῇ μοι καὶ πρὸς
ποσί.
Χόρια δὲ ζεῖ ἐν πυρὶ δρυΐνῳ

αὗται δὲ φαγοὶ ἐν πυρὶ, χει-
μαίνοντος.

20 ἔχω δέ τοι ὥραν χείματος
οὐδ' ὅσον ἦ (ἔχει ὥραν) νω-
δὸς καρύων παρόντος ἀμύ-
λοιο.

Μ. Αἴτνα, μητέρα μου, καὶ ἐγὼ κατοικῶ σὲ
ώραια σπηλιά, μέσα σὲ κοίλους βράχους·

καὶ ἔχω βέβαια ὅσα παρουσιάζονται σὲ
ὅνειρο,
πολλὲς προβατίνες καὶ πολλὲς γίδες,

ποὺ τὰ δέρματά τους εἶναι στρωμένα
κοντά στὸ κεφάλι μου καὶ κοντά στὰ πόδια
μου.

*Ἐντόσθια βράχουν στὴ φωτιά (ποὺ καίει)
μὲ ἔντλα βαλανίδιας.

καὶ ἔντλα βαλανίδια (ψήνονται) στὴ φωτιά,
ὅταν εἶναι χειμῶνας·

καὶ (δὲν) ἔχω ἔγνοια διὰ τὸν χειμῶνα,
οὔτε δοσην (ἔγνοια ἔχει) ἔνας φαφούτης γιὰ
τὰ καρύδια, ὅταν ὑπάρχῃ μπροστά του κουρ-
κούτι ἀπὸ ἀλεύρῳ.

A' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—7 δωρ. ἄδν = ἀττ. ἥδν· ἔδω τὸ ἄδν σύστοιχον ἀντικ.
τοῦ γαρύνεται.—γαρύνομαι, ἀττ. γηρύνομαι (γῆρανς=φωνή) φωνάζω. —χᾶ, κρᾶσις
καὶ ἔκθλιψις=καὶ ἄ (και ἥ).—8 κῆγάδων (ἀττ. κάγῳ)=καὶ ἐγώ.—9 νέρασται, παθ.
πρόκρ. τοῦ νάσσω = συσσωρένω.—11 τρεωγοίσας (=τρεωγόνσας) μτχ. χρον.—12
δωρ. τῷ θέρευες = ἀττ. τοῦ θέρους, ἀντικ.—μελεδαίνω φροντίζω, γνοιάζομαι
τὸ νόημα: ὅπως ἔκεινος ποὺ ἀγαπᾷ δὲν λογαριάζει τὰς συμβουλὰς τῶν γο-
νέων του, ἔτοι καὶ ἐγώ δὲν λογαριάζω τὸ καῦμα τοῦ θέρους, διότι ζῶ εἰς
δροσεόδα μέρη.—14 δωρ. ἐμὴν=ἀττ. ἐμοὶ (δοτ. χαριστ.).—15 δωρ. κῆγάδ=ἀττ.
κάγῳ (καὶ ἐγώ).—17 δτες, οίος (ἀττ. οίς) πρόβατον ἦ προβατίνα· ἔδω δτες αἰτ.
πληθ. θηλ.—χείμαιρα αἰξ.—18 κώσα, οὐδ. πληθ. (ἐνικ. τὸ κῶας = δέρμα προ-
βάτου).—19 χόρια ἔντερα, ἔντόσθια.—19 ζεῖ, γ' ἐνικ. τοῦ ζεῖω βράχω.—αὖτος
ξηρός (έκ τῆς αὐτῆς ρεῖξις: αὖω=ἀνάτετω, αὐνάινοι, αὐχμηρός).—20 φαγδς (ἀττ.
φηγός), εἰδος δρυός καὶ ἡ βάλανος αὐτῆς, ήτις ἡτο φαγώσιμος.—χειμαίνον-
τος, γεν. ἀπόλ., μτχ. χρον. ἀνευ ὑποκ. ἀπροσώπως=ὅταν χειμωνιάζῃ.—ῶρα
φροντίς.—χείματος, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ὥραν (όνομ. τὸ ζεῖμα = τὸ ψῦχος, δ
χειμῶν) ἔχω δέ τοι οὐδὲ δοσον ὥραν χείματος ἦ ρωδὸς καρύων, σύνταξις ἀνώμα-
λος ἐκ συμφυզμοῦ δύο συντάξεων: α') ἔχω δέ τοι ὥραν χείματος οὐδὲν μᾶλλον ἦ
ρωδὸς (ἔχει ὥραν) καρύων· καὶ β') ἔχω δέ τοι ὥραν χείματος οὐδὲν ρωδὸς
(ἔχει ὥραν) καρύων· τὸ νόημα: ὅσον ἐνδιαφέρεται ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει
δόντια διὰ τὰ καρύδια (καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται, διότι δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὰ φάγῃ),
ἄλλο τόσον ἐνδιαφέρομαι καὶ ἐγώ διὰ τὸν χειμῶνα (διότι δὲν μ' ἐνοχλεῖ κα-
θόλου μέσα στὴ ζεστή σπηλιά μον').—21 ἀμύλοιο, γεν.=τοῦ ἀμύλον· όνομ. δ
ἄμυλος=δ μή ἀλευθερίες ἐν μύλῳ· ἔντευθεν δὲν λεπτοτάτου ἀλεύρου παρε-
σκευασμένος· ώς ούσιαστ. ἄμυλον, πλακοῦς ἐκ λεπτοτάτου ἀλεύρου.
ἔδω=κουρκούτι ἔξ ἀλεύρου.

B' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—7 σύριγξ, βλ. προηγούμενον εἰδύλλιον (στ. 18).

11 λίψ...ἀπὸ σκοτιᾶς ἐτίναξε· ὁ ποιητὴς ἀναφέρει τὴν λεπτομέρειαν αὐτῆν, διὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι ὁ βουκόλος ἀγαπῶν τὰς δαμάλας του, δὲν θὰ ἐφόνευε ποτὲ αὐτάς· ἐπειδὴ ὅμως ἐφονεύθησαν ἐξ ἀτυχήματος, χρησιμοποιεῖ τὰ δέρματά των.— 15 Αἴτη, τὸ γνωστὸν ἐν Σικελίᾳ ἥφαιστειον ὁ ποιητὴς παρουσιάζει τὸν Μενάλκαν ὀνομάζοντα τὴν Αἴτηναν μητέρα του, ὡς καταγόμενον ἐκεῖθεν· πράγματι ὅμως διὰ στόματος τοῦ Μενάλκα ο ποιητὴς ἐκφράζει τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν πατρίδα του, τὴν Σικελίαν.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.— Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο (στ. 7 - 21) τοῦ εἰδυλλίου ἔχομεν τὰ δύο ἄσματα τῶν δύο νεαρῶν βοσκῶν, εἰς τὰ ὅποια παρατηρεῖται πλήρης ἀντιστοιχία περιεχομένου καὶ μορφῆς.

Κατὰ τὸ περιεχόμενον ἄντιστοιχοῦν τὰ δύο ἄσματα, διότι εἰς ἀμφότερα βλέπομεν τὴν ἔξυμνησιν τῆς ζωῆς τῶν βοσκῶν. Καὶ ὁ μὲν Δάφνις καταλήγει λέγων ὅτι δὲν λογαριάζει τὸ καῦμα τοῦ θέρους, διότι κατοικεῖ εἰς ψυχροὺς τόπους, ὁ δὲ Μενάλκας τελειώνει τὸ ἄσμα του λέγων ὅτι δὲν λογαριάζει τὸν χειμῶνα, διότι ἔχει εὐχάριστη ζεστασιά εἰς τὸ ἄντρον του. Καὶ οἱ δύο μάλιστα χρησιμοποιοῦν παρομοίωσις μὲ πλήρη ἀναλογίαν πρὸς ἀλλήλας (στ. 12 - 13 καὶ 20 - 21). Ἄλλα καὶ κατὰ τὴν μορφὴν τὰ δύο ἄσματα ἀντιστοιχοῦν ἐκάτερον σύγκειται ἐξ ἐπτὰ στίχων (7 - 13 καὶ 15 - 21).

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 7 - 21.— 7 - 8 ἀδὲ μέν... ἀδὲ δέ... ἀδὲ δέ, ἐπαναφορὰ πρὸς μέμφασιν τῆς ἐννοίας: ὅλα εἰναι εὐχάριστα εἰς τὴν ζωὴν τῶν βουκόλων.— 11 λίψ... ἐτίναξε, γραφικὴ εἰκὼν τοῦ σφοδροῦ νοτιοδυτικοῦ ἀνέμου, ὁ ὄποιος ἐκτινάσσει τὰς αἰγας ἐκ τῆς κυρυφῆς τοῦ βράχου.— 12 τῶ δὲ θέρευς φρύγοντος ἐγὼ τόσσον μελεδαίνω, δσσον ἐρῶ γε πατρὸς μύθων καὶ ματρὸς ἀκούει, παρομοίωσις πρωτότυπος καὶ ἀπροσδόκητος: ὁ βουκόλος, ὁ ὄποιος ζῇ εἰς τὰ δροσερὰ μέρη δὲν λογαριάζει τὸ καῦμα τοῦ θέρους, ὅπως ὁ ἀγαπῶν δὲν λογαριάζει τὰς συμβουλὰς τῶν γονέων του.— 14 οὔτως... οὔτως, ἐπαναφορά τὸ α' ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, τὸ δὲ β' εἰς τὰ ἐπόμενα· τοιουτοτρόπως ὁ στίχος συνδέει τὰ δύο ἄσματα.— 15 Αἴτη μάτερ ἐμά, προσφάνη σις δηλοῦσα τὴν πρὸς τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην.— 16 ἔχω ἐτοι, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἔστι δέ μοι (9) τοῦ Δάφνιδος· καὶ ὁ Μενάλκας ἐδῶ, ὅπως ὁ Δάφνις ἀνωτέρω, ἀπαιριθμεῖ τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς του.— δσσον ἐν δνείρῳ φαίγονται, περὶ φασις, ἀντὶ δνειρώδη, κάλλιστα.— 16 πολλάς, πολλάς, ἐπαναφορὰ πρὸς δήλωσιν τοῦ μεγάλου πλήθους τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν.— 18 ὥν μοι... κάρε κεῖται, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ «ἐν δὲ νένασται λευκᾶν ἐδαμαλᾶν» (10) τοῦ Δάφνιδος: καὶ οἱ δύο ἔχοντα στρωμένα τὰ στήλαια των μὲ δέρματα ζέφων.— 18 ἔγ σνερ... ἔγ σνερ, ἐπαναφορὰ πρὸς δήλωσιν τῆς ποικιλίας.— 20 ἔχω δέ τοι οδός δσσον ὥραν χείματος ἡ γωδὸς καρδύων ἀμύλοιο παρόντος, παρομοίωσις ἀντιστοιχοῦσα καὶ κατὰ τὸ νόημα καὶ κατὰ τὴν πρωτοτυπίαν πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐν τῷ ἄσματι τοῦ Δάφνιδος (στ. 12 - 13): αὐτὸς δὲν λογαριάζει τὸν χειμῶνα, ὅπως ἔνας ποὺ δὲν ἔχει δόντια δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ καρύδια!

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ὁ Δάφνις ἔδων ἔξυμνετ τὰ ἀγαθὰ τῆς βουκολικῆς ζωῆς (7 - 13).— 2) Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Μενάλκας ἔδων ἔξυμνετ καὶ αὐτὸς τὰ ἴδια του ἀγαθὰ (14 - 21).

γ) Τὰ δῶρα (22 - 27).

ΠΟΙΗΤΗΣ. Τοῖς μὲν ἐπεπλάταγησα καὶ αὐτίκα ἔδωκα δῶρον,

Δάφνιδι μὲν (ἔδωκα) κορύναν, τάν ἔτραφε μοι ἀγρός πατρός, αὐτοφυῆ

(τάν οὐδὲ τέκτων Ἰσως μωμάσατο ἄν),

25 τήνῳ δὲ (ἔδωκα) καλὸν διστρακον στρόμβω,

ῷ, δοκεύσας αὐτὸς ἐν Ὑκκαρίαισι πέτραισι, σιτήθην κρέας, ταμῶν πέντε (ἡμῖν) οὖσι πέντε·

δ. δ' ἔγκαναχήσατο κόχλῳ.

ΠΟΙΗΤΗΣ. Αὐτοὺς τότε (τοὺς) ἔχειροκρότησα καὶ ἀμέσως (τοὺς) ἔδωσα δῶρον,

εἰς μὲν τὸν Δάφνιν (ἔδωσα) μιὰ γκλίτσα, τὴν ὅποιαν μοῦ ἔβγαλε ὁ ἀγρός τοῦ πατέρα μου ἀκατέργαστη

(τὴν ὅποιαν οὔτε τεχνίτης Ἰσως δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ κατηγορήσῃ) (: ποὺ οὔτε τεχνίτης Ἰσως δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ τῆς εὐη̄ ἐλάττωμα).

εἰς ἔκεινον δὲ (δηλ. εἰς τὸν Μενάλκαν) (ἔδωσα) ὥραιον διστρακον ἀπὸ ἕνα θαλασσινὸν κοχλίαν,

τοῦ ὅποιου, ἀφοῦ ὁ Ἰδιος (τὸν) ἐπαραμόνευσα εἰς τοὺς Ὑκκαρίους βράχους, ἔφαγα τὸ κρέας,

διαμοιράσας εἰς πέντε (μερίδια) (δι' ἡμᾶς) ποὺ ἥμεθα πέντε (: διὰ τὴν συντροφιά μας ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν πέντε ἄτομα).

αὐτὸς δὲ (ὁ Μενάλκας) ἔβγαλε μεγάλον ἥχον (φυσήσας) μὲ τὸ κογχύλιον.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.— 22 ἐπεπλατάγησα. ἀρ. τοῦ ἐπιπλαταγέω = χειροκροτῶ.— κορώνα μεγάλη ωρίδος, γκλίτσα.— 23 ἔτραφε, ἀρ. β' τοῦ τρέφω — μοι, δοτ. ἡθική.— 24 αὐτοφυῆς, φυσικός, ἀκατέργαστος (οὐχι τεχνήτες).— μωμάσατο (= ἐμωμήσατο), μέσ. ἀρ. τοῦ μωμάσαι -ῶμαι = ψέγω, κατηγορῶ, εὐφίσικω ἐλάττωμα (εἰς κάποιον).— 25 δωρ. τήνῳ = ἀττ. ἔκεινῳ (δηλ. τῷ Μενάλκῳ).— στρόμβως θαλασσινὸς κοχλίας· δωρ. στρόμβω (γεν. ἐνικ.) = ἀττ. στρόμβων· γεν. κτητ. εἰς τὸ διστρακον (: διστρακον θαλασσινὸν κοχλίαν).— δωρ. ώ = ἀττ. οὐδ., ἀναφέρεται εἰς τὸ στρόβω, εἶναι δὲ γεν. κτητ. εἰς τὸ κρέας.— 26 σιτήθην, παθ. ἀρ. ἀνευ αὐξήσ. τοῦ σιτέομαι = σιτίζομαι, τρώω.— δοκεύσας, μτχ. χρον. (δοκεύω = καραδοκῶ, παραμονεύω).— 27 ταμῶν (= τεμῶν), μτχ. ἀρ. β' τοῦ τέμνω.— πέντε (ένν. τημήματα), ἀντικ. τοῦ ταμών.— πέντε, κτηγρ. εἰς τὸ ἐννοούμ. ἡμῖν, δοτ. χαριστ. εἰς τὸ ταμών.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.— 25 στρόμβως, θαλάσσιον διστρακοειδές, είδος μεγάλου κοχλίου (σαλιγκαριοῦ), τοῦ ὅποιου τὸ μὲν κρέας ἐτρώγετο, τὸ δὲ διστρακον (οὐ κόχλος, στ. 27) ἔχορησμοποιεῖτο ώς σάλπιγξ.— 26 Ὑκκάρειοι πέτραι, βράχοι ἐν Σικελίᾳ πλησίον τῆς πολίχνης "Υκκαρα (vñ Carini).

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.— Μετὰ τὰ δύο ἄσματα τῶν νεαρῶν τραγουδιστῶν δύμλει ἔδω ὁ ποιητής (22 - 27). Ἐκφράζει τὴν εὐχαρίστησίν του, ἡ δοπία εἶναι καὶ εὐχαρίστησις τοῦ ἀκροατοῦ. Δικαιολογεῖται τοιουτόπως ἡ ἐπακο-

λουθοῦσα ἐπίκλησις πρὸς τὰς Μούσας, αἱ δόποιαι ἐμπνέουν τοὺς ἀπλοῦς αὐτοὺς βοσκοὺς νὰ τραγουδοῦν τόσον ώραια τραγούδια.

Αἰσθητικὴ στοιχεῖα στ. 22 - 27.—22 ἐπεπλατάγησα, ὁ νοματοποιία παριστῶσα ζωηρότερον τῆν ἔννοιαν τῆς ἐπιδοκιμασίας.—δῶρον ἔδωκα, παρέγγησις.—23 τάν μοι πατρὸς ἄτραφεν ἀγρός* διὰ τούτων ὁ ποιητὴς προσδίδει μείζονα ἀξίαν εἰς τὸ δῶρον του, ἀφοῦ προήρχετο ἀπὸ τὸν πατρὸν ἀγρόν.—25 στρόμβω... δστρακον, παρέγγησις πρὸς ἐμφασιν.—27 πέντε... πέντε, ἐπαναφορά, πρὸς δήλωσιν τοῦ μεγέθους τοῦ κοχλίου.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ: Ὁ ποιητὴς ἐκφράζει τὴν εὐχαρίστησίν του διὰ τὰ φραστα καὶ ἀναφέρει τὰ δῶρα, τὰ δόποια ἔδωσεν εἰς τοὺς τραγουδιστάς.

δ) Ἐπίκλησις πρὸς τὰς Μούσας.

Βουκολικαὶ Μοῖσαι, μάλα χαίρετε, φαίνετε δὲ φόδάς,
τὰς ἔγῳ ἀκουσά ποκα παρὸν
τήνοισι νομεῦσι,
30 μήπω φύσω δλοφυγγόνα ἐπὶ
ἄκρας γλώσσας.

Τέττις μὲν (ἐστι) φίλος τέττιγι,
μύρμαξ δὲ μύρμακι, ἵ-
ρηκες δὲ Ἱρηξιν,
ἀ δὲ Μοῖσα καὶ φόδὰ ἐμίν.

Πᾶς δόμος μοι εἴη πλεῖος
τᾶς.
Οὕτε γάρ ὅπνος οὔτε ἔαρ
ἔξαπίνας (ἐστι) γλυκερώτε-
ρον, οὔτε ἀνθεα μελίσσαις·
τόσον Μοῖσαί (εἰσιν) φίλαι
ἐμίν.

35 Οὓς γάρ (Μοῖσαι) δρεῦντι
γαθεῦσαι,
τούσδε οὕτι δαλήσατο Κίρκη
ποτῷ.

Βουκολικαὶ Μοῦσαι, πολὺ χαίρετε, καὶ διά-
δώσατε τὰ τραγούδια,
τὰ δόποια ἔγῳ ἡκουσα κάποτε, ὅταν ἥμουν
πλησίον ἐκείνων τῶν βοσκῶν,
διὰ νὰ μὴ βγάλω φουσκαλίδα εἰς τὸ ἄκρον
τῆς γλώσσης μου (ἄν κρατήσω τὰ τραγού-
δια αὐτὰ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν μου).
‘Ο τεῖτζικας εἶναι ἀγαπητὸς εἰς τὸν τεῖ-
τζικα, τὸ μυρμήκι εἰς τὸ μυρμήκι, οἱ λέρα-
κες εἰς τοὺς λέρακας,
ἡ δὲ Μοῦσα καὶ τὸ τραγούδι εἰς ἐμέ.

“Ολο τὸ σπίτι μου δις εἶναι γεμάτο ἀπὸ
αὐτὴν (δηλ. τὴν Μοῦσαν).
Διότι οὔτε δ ὅπνος οὔτε ἔξαφνικὰ (ἐρχο-
μένη) ἀνοιξις εἶναι ποὺ γλυκὸ πρᾶγμα, οὔτε
τὰ ἄνθη εἰς τὰς μελίσσας·
τόσον αἱ Μοῦσαι εἶναι ἀγαπηταὶ εἰς ἐμέ.

Διότι ὅσους (αἱ Μοῦσαι) βλέπουν χαρούμενα,
αὐτοὺς δὲν τοὺς βλάπτει συνήθως ἡ Κίρκη
μέ τὸ ποτόν της.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—28 δωρ. *Μοῖσαι* = ἀττ. *Μοῦσαι* (κλητ.). — φαίνετε,
προστ.—δις φανερώνετε, δις διαδίδετε (δι’ ἐμοῦ).—29 δωρ. πόκα = ἀττ. ποτὲ
(κάποτε).—δωρ. τήνοισι = ἀττ. ἐκείνοις.—νομεῦσι, ἀντικ. τοῦ παρῶν. —30
δλοφυγγόν, -δνος φλύκταινα, φουσκαλίδα (βλ. Πραγματικά).—φύσω, ὑποτ.
ἀορ. τοῦ φύω.—32 δύηρ. Ἱρηξ = ἀττ. λέρας.—33 τᾶς (= ταύτης, δηλ. τῆς
Μούσης), γεν. ἀντικ. εἰς τὸ πλεῖος (= πλέος καὶ πλέως) = γεμάτος.—35 δωρ.
δρεῦντι = ἀττ. δρῶσι.—36 δωρ. γαθεῦσαι (γαθέουσαι) = ἀττ. γηθέουσαι (μτχ.

χρον.) τοῦ γηθέω - ὁ = χαίρομαι. — ποτῷ, δοτ. δργανική. — δαλήσατο (= ἐδηλήσατο), μέσ. ἀδό. τοῦ δηλεόματος = βλάπτω.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. — 30 μήπω... δλοφυγγόντα φύσω* ὑπῆρχε λαϊκὴ πρόληψις ὅτι ἔβγαζαν φουσκαλίδα ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν ὅσοι κατεκράτουν κάτι, τὸ ὄποιον τοὺς εἶχε δοθῆ πρὸς φύλαξιν· ἐδῶ δ ποιητὴς λέγει ὅτι ἀκούσας τὰ τραγούδια τῶν δύο βοσκῶν αἰσθάνεται ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὰ κρατήσῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του, ἀφοῦ δὲν εἶναι ίδικά του, ἀλλ᾽ ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὰ διαδώσῃ· διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὰς Μούσας νὰ μὴ πάθῃ δ, τι ἐπάθαιναν οἱ παρανόμως κατακρατοῦντες πράγματα μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς (μήπω... φύσω δλοφυγγόντα). — 36 τούσδε* οὕτε ποτῷ δαλήσατο *Κίρκη**. *Κίρκη* εἶναι ἡ ἐκ τῆς Ὀδυσσείας γνωστὴ μάγισσα, ἡ ὄποια ποτίζουσα τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέως μὲ μαγικὸν ποτὸν μετεμόρφωσεν αὐτοὺς εἰς χοίρους· τὸ ποτὸν τῆς *Κίρκης* — λέγει ὁ ποιητὴς — δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς φίλους τῶν Μουσῶν, διότι ἡ ἐκ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς εὐγενῆς τέρψις προφυλάσσει αὐτοὺς ἀπὸ τὰς χυδαίας εύχαριστήσεις, αἱ ὄποιαι ἀποκτηνώνουν τοὺς ἀνθρώπους.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ. — Τὸ εἰδύλλιον κλείει μὲ τὴν δέ η σιν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὰς Μούσας. 'Ο ποιητής, δόποιος ἡσθάνθη τόσην εύχαριστησιν ἀπὸ τὰ ḥσματα τῶν βοσκῶν, θέλει νὰ τὰ διαδώσῃ, ὅστε νὰ τὰ χαροῦν δλοι οἱ ἀνθρωποι. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὰς Μούσας, αἱ ὄποιαι ἐμπνέουν τοὺς ποιητάς, νὰ βοηθήσουν καὶ αὐτὸν διὰ νὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ ώραῖα αὐτά βουκολικά τραγούδια. — 'Οπως εἰδούμεν, εἰς τὸ εἰδύλλιον λαμβάνει μέρος ὁ ίδιος ὁ ποιητής: εἰς τοὺς στ. 1 - 6, ὅπου καλεῖ τοὺς βοσκούς νὰ τραγούδησουν, εἰς τοὺς στ. 22 - 27, ὅπου χειροκροτεῖ καὶ βραβεύει τοὺς τραγουδιστάς, καὶ τέλος εἰς τοὺς στ. 28 - 36, ὅπου ἐπικαλεῖται τὰς Μούσας. 'Επομένως τὸ εἰδύλλιον παρουσιάζει καὶ τὸν ποιητὴν ὃς ἀναστρεφόμενον μεταξὺ τῶν βοσκῶν τοιουτορόπως ἀναμειγνύεται τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ εἰδυλλίου.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 28 - 36. — 28 *Βουκολικαὶ Μοῖσαι*, πρὸσφώνηταις καὶ χαρετισμός. — φαινετε, διότι αἱ Μοῦσαι ἐνεργοῦν διὰ τοῦ ποιητοῦ. — 30 μήπω... δλοφυγγόντα φύσω, παροιμιακὴ φράσις, δίδουσα ζωηρότητα εἰς τὸν λόγον. — 31 τέττετος τέττιγε - μνόμωντες μνόμωμαξ - λεηκες λεηξειν, ἐπαναλήψεις μετὰ παραγγήσεως: εἰς αὐτάς ἐνυπάρχει παρομοίωσις: ὅπως ὁ τέττικες εἶναι ἀγαπητὸς εἰς τὸν τέττιγα κτλ., ἔτοι αἱ Μοῦσαι καὶ ἡ φύδη εἶναι ἀγαπηταὶ εἰς ἐμέ. — 33 ταῖς μοι πᾶς εἴη πλεῖστος δόμος, μεταφράσατε ἐκ τῆς ἀφθονίας τῶν ὄντων ἀγαθῶν: δις εἶναι γεμάτο τὸ σπίτι μου ἀπὸ αὐτήν, δις ὑπάρχει πλοῦτος Μούσης. — 35 τούσδε* οὕτε ποτῷ δαλήσατο *Κίρκη*, παροιμιακὴ φράσις, εἰλημμένη ἐκ τοῦ ὄμηρικου μύθου.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) 'Ο ποιητὴς παρακαλεῖ τὰς Μούσας νὰ διαδώσουν εἰς τὸν κόσμον τὰ ḥσματα τοῦ Δάφνιδος καὶ τοῦ Μενάλκα (27 - 30). — 2) 'Εκφράζει τὴν ἐνθουσιώδη ἀγάπην του πρὸς τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν (31 - 36).

6. Ἀλιεῖς (XXI).

ΓΕΙΣΑΓΩΓΗ.—Τὸ παρὸν εἰδύλλιον εἶναι τὸ μόνον, εἰς τὸ δόποῖον ὁ Θεόκριτος πραγματεύεται θέμα θαλασσινόν. Εἶναι μία χαριτωμένη εἰκὼν τῆς ζωῆς τῶν ἀλιέων, τοὺς δόποίους δὲ ποιητὴς ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλησίου ἐν Σικελίᾳ. Πρὸ τοῦ κυρίου μέρους τοῦ εἰδύλλιον προτάσσεται εἰσαγωγή, διαιρουμένη εἰς δύο τμήματα. Εἰς τὸ α' τμῆμα (στ. 1-5) δὲ ποιητὴς ἀπευθύνεται πρὸς τὸν φίλον του Διόφαντον, εἰς τὸν δόποιον, φανεται, ἀφιερώνει τὸ ποιημά του, καὶ ὑποστηρίζει διτὶ ἡ τέχνη εἶναι κίνητρον ἐργασίας (διπος θὰ ἔξαχθῃ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ δλον εἰδύλλιον). Εἰς τὸ β' τμῆμα (στ. 6-21) περιγράφεται ἡ καλύβη τῶν ἀλιέων καὶ τὸ ἐσωτερικόν της. Ἐπακολούθετι δὲ τὸ κυρίως εἰδύλλιον, ἣτοι δὲ διάλογος μεταξὺ δύο ἄπλοτῶν καὶ ἀγαθῶν ἀλιέων. Ἐκ τούτων δὲ πρῶτος διηγεῖται ἐν ὅντερον, καὶ δὲ ἄλλος δίδει τὴν σοφὴν ἐξήγησίν του].

α) Ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται (1-5).

Ἄπειρα, Διόφαντε, μόνα ἐγείρει τὰς τέχνας,
αὐτὰ (ἔστι) διδάσκαλος τῷ μόχθῳ.
κακαὶ γάρ μέριμναι (οὐδὲ)
παρέχοντι ἐργατίναισιν ἀνδράσιν οὐδὲ εὔδειν.
Κάν τις ἐπιβρίσσησιν δλίγον
νυκτός,
5 μελεδῶναι ἐφιστάμεναι αἴ-
φνίδιον θορυβεῦσι τὸν ὅπνον.

Ἡ πενία, Διόφαντε, μόνη αὐτῇ διεγείρει
(τιθέται εἰς κίνησιν) τὰς τέχνας,
αὐτῇ (εἰναι) διδάσκαλος τοῦ κόπου (τῆς ἐργασίας).
διότι αἱ κακαὶ μέριμναι δὲν ἐπιτρέπουν εἰς
τοὺς ἐργατικοὺς ἀνθρώπους οὕτε νὰ κοιμοῦνται.
Καὶ ἀν κανεὶς ἀποκοιμηθῇ δλίγον κατὰ
τὴν νύκτα,
αἱ φροντίδες ἐπερχόμεναι αἴφνιδίως ταράσ-
σουν τὸν ὅπνον.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 δωρ. μόρνα=ἄττ. μόρνη.—2 δωρ. αὐτὰ=ἄττ. αὐτή.—
δωρ. τῷ μόχθῳ (γεν.) ἀντικ. τοῦ διδάσκαλος.—3 δωρ. ἐργατίνας = ἄττ.
ἐργατίνης, ἐργατικός.—δωρ. παρέχοντι = ἄττ. παρέχοντος.—4 γυντός, γεν.
τοῦ χρόνου.—4 ἐπιβρίσσησι, ὑποτ. ἀορ. τοῦ ἐπιβρίζω ἀποκοιμῶμαι.—5 δωρ.
θορυβεῦσι (θορυβεόνσι) = ἄττ. θορυβοῦσι (μιτρτ.) ταράσσουν.— μελεδῶνη
φροντὶς (ἔγνοια).

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—1 *Διόφαντος** φίλος τοῦ ποιητοῦ (ἀγνωστος εἰς
ἡμᾶς): εἰς τοῦτον ἀπευθύνεται τὸ παρὸν εἰδύλλιον.—2 *πενία...* τὰς τέχνας
ἔγειρε* κατὰ τὸ γνωστὸν γνωμικόν: «ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται».

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ α' τμῆμα (1-5) τῆς εἰσαγωγῆς περιέχει τὸ δίδαγμα, τὸ δόποιον θὰ ἔξαχθῃ ἐκ τοῦ δλον εἰδύλλιον, δηλ. διτὶ ἡ πενία εἶναι τὸ κίνητρον τῆς ἐργασίας. Τοιουτορόπως ὁ ποιητὴς καινοτομεῖ καὶ προτάσσει τὸ δίδαγμα τοῦτο, τὸ δόποιον κανονικῶς ἐπερπετε νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος ὡς ἐπιμύθιον.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 1-5.—1 *Διόφαντε*, προσφώνησις, δηλοῦσσα ὅτι τὸ ποίημα ἀφιεροῦται εἰς τὸν φίλον του τοῦτον.—*πενία* τὰς τέ-

νας ἔγειρει, παροιμιακὴ φράσις.—2 τῶ μόχθοιο διδάσκαλος, προσωποποιία τῆς πενίας: αὐτὴ μόνη διδάσκει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸν μόχθον.—οὐδὲ γὰρ εὔδειν, προτάσσεται χάριν ἐμφάσεως.—5 αἱφνίδειον θορυβεῦσιν ἐφιστάμεναι, παρόχη σις πρός δήλωσιν τῆς ἀποτόμου ἀφυπνίσεως: —ἐφιστάμεναι μελεδῶναι, προσωποποιία τῶν φροντίδων: αὗται ἐπέρχονται καὶ μὲ τὸν θόρυβον ποὺ προκαλοῦν, ἀποδιώκουν τὸν ὕπνον.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ: 'Ο ποιητὴς πρὸ τῆς διηγήσεως του ὑποστηρίζει ὅτι ἡ πενία διεγείρει τὸν ἄνθρωπον εἰς εὑρεσιν τεχνῶν καὶ εἰς ἔργασίαν (1-5).

β) Ἡ καλύβη τῶν ἀλιέων (6-18).

Δύο γέροντες ἀγρευτῆρες
ἰχθύων κεῖντο δύμᾶς,
στρωσάμενοι αὖν βρύον ὑπὸ¹⁰
πλεκταῖς καλύβαισι,
κεκλιμένοι πάρ τοίχῳ φυλλίνῳ.

ἐγγύθι δ' αὐτοῖν κεῖτο τὰ
ἀθλήματα τᾶς θήρας,
τοὶ καλαθίσκοι, τοὶ κάλαμοι,
τὰ ἄγκιστρα, τὰ φυκιόντα
δέλητα,
δρυμιαὶ κύρτοι τε καὶ λαβύ-
ρινθοὶ ἐκ σχοίνων,
μῆρινθοὶ, κῶπαὶ τε γέρων τε
λέμβοις ἐπ' ἐρείσμασι·
νέρθεν τᾶς κεφαλᾶς βραχὺς
φορμός, εἶματα, πῖλοι.
Οδιος (ἥν) τοῖς ἀλιεῦσιν δ
πᾶς πόρος, οδιος (ἥν) δ
πλοῦτος.

15 Οὐ κλεῖδα, οὐχὶ θύραν, οὐ
κύνα ἔχον·
πάντα (ἥν) περισσά, πάντα ἐ-
δόκει τήνοις (εἰναι περισσά).
ἀ γάρ πενία ἐτήρει σφᾶς.
Οὐδεὶς δὲ γείτων πέλεν ἐν
μέσσῳ·
ἀ δὲ θάλασσα προσέναχε
τρυφερὸν παρ' αὐτὰν θλιβο-
μέναν καλύβαν.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—6 ἵχθονος, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀγρευτῆρος.—7 ανδος ἤ-
ρος (ἐκ τῆς αὐτῆς φίλης: ανω = ἀνάπτω, αναίνω, ανχυμόρος).—8 αντοῖγ, δυ-
κός γεν.= αὐτῶν.—9 δωρ. τοὶ (ἄρθρ.)=ἀττ. οἱ.—τοὶ καλαθίσκοι κτλ., ἐπε-

Δύο γέροντες κυνηγοὶ φαριῶν (: ἀλιεῖς) ἦ-
σαν πλαγιασμένοι μαξι_,
ἀφοῦ ἔστρωσαν ἔηρὸ χορτάρι κάτω ἀπὸ
τὰς πλεκτὰς καλύβας (των),
ἔξαπλωμένοι πλησίον τοίχου ἀπὸ φύλλα·

πλησίον δὲ αὐτῶν εύρισκοντο τὰ σύνεργα
τοῦ φαρέματος,
δηλ. τὰ καλαθάκια, τὰ καλάμια, τὰ ἀγκί-
στρα, τὰ φύκινα δολώματα,

πετονιές καὶ κοφίνια καὶ πλέγματα ἀπὸ
βιοῦρλα (: καὶ δίκτυα)
σπάγκοι καὶ κουπιά καὶ μιὰ παλιὰ βάρκα
ἐπάνω εἰς στηρίγματα·
κάτω ἀπὸ τὸ κεφάλι των (ἥταν βαλμένα)
μιὰ κοντὴ φάθα, ροῦχα, καπέλλα.
Αὐτὰ (ἥσαν) διὰ τοὺς φαράδες ὄλα τὰ μέσα
τῆς ζωῆς, αὐτὸς ἥτο ὁ πλοῦτος (των).

Δὲν είχαν οὕτε κλειδὶ οὕτε θύραν οὕτε
σκύλον·

ὄλα ἥσαν περιττά, ὄλα ἐφαίνοντο εἰς αὐ-
τοὺς ὅτι ἥσαν περιττά·
διότι ἡ φτώχια τούς ἐφύλαγε.

Καὶ κανεὶς γείτων δὲν ὑπῆρχε ἀνάμεσα ἀπ'
αὐτοὺς (: πλησίον αὐτῶν)·
ἡ δὲ θάλασσα ξεσποῦσε ἀπαλὰ πλησίον ἀ-
κριβῶς τῆς στριμωγμένης καλύβης (των).

ξήγησις εἰς τὸ ἀθλήματα.—10 δωρ. δέλητα = ἄττ. δελέατα (πληθ. τοῦ δέλεαρ = δόλωμα). — δρμια (ἥ) ἀρμίδι, πετονιά (ἐκ τοῦ δρμος). — κύρτος (δ) τὸ καλάθι τοῦ φαρεύματος («κιοῦρτος», «κοφινέλλο»). — 12 μήρευθος (ἥ) σοχονίον, σπάγκος. — γέρων... λέμβος, ἡ λ. λέμβος γένος ἀρσεν. (δ λέμβος). — 13 νέρθε(ν) καὶ ἔνερθε(ν) μετὰ γεν.=κάτωθεν.—φορμὸς (ἐκ τοῦ φέρω) στρῶμα πλεκτόν, ψάθα (ἄλλοτε=μέτρον οιτηρῶν). — εἷμα φόρεμα (ἐκ τοῦ ἐν· νυ· μι, ἀμφιέρνυμι). — 13 δωρ. τήγνοις=ἄττ. ἑκείνοις.—17 παρ² αὐτάν καλύβαιν πλησίον αὐτῆς τῆς Ιδίας καλύβης=πλησίον ἀκριβῶς τῆς καλύβης.—18 θλιβομέναγ, ἐπιθ. μτχ. (ἥ καλύβη ἐθλίβετο. δηλ. ἡτο στρομωγμένη, διότι ἔκειτο ἐν στενῷ χώρῳ μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν βράχων). — δωρ. προσένταχε = ἄττ. προσένηχε (= προσένηχτο). προσένηχομαι = κολυμβῶν φθάνω κάπου ἐπὶ κυμάτων = ξεσπῶ.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—10 φυκιέεντα δέλητα (=δολώματα ἐκ φυκῶν): διάφοροι ίχθυες τρώγοντις εὐχαρίστως νωπά φύκη· διὰ τοῦτο μετεχειρίζοντο ταῦτα ὡς δολώματα.—12 γέρων ἐπ² ἔρεισμασι λέμβος^{*} τὴν λέμβον αὐτήν, ἡ δοπία εἰχεν ἀνάγκην ἐπισκευῆς, τὴν ἐτράβηξαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ τὴν ἐκρατοῦσαν εἰς ὁρθίαν θέσιν ἐπὶ διαφόρων στρογγυμάτων.—17 ἐν μέσσωφ, δηλ. μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς λοιπῆς περιοχῆς.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ β'² τμῆμα (6 - 18) τῆς εἰσαγωγῆς περὶ γράφεται οἱ λεπτομερῶς ἡ καλύβη, εἰς τὴν δοπίαν εὐρίσκοντο κατακεκλιμένοι οἱ ἀλιεῖς. Τοιουτορόπως παρουσιάζεται εἰς τοὺς ἀναγνώστας διάκοσμος τῆς σκηνῆς, ἐπὶ τῆς δοπίας θάκητυλιχθῆ τὸ ειδύλλιον, καὶ δημιουργεῖται ἡ κατάλληλος ἀτμόσφαιρα, ὥστε ν' ἀκούσωμεν μὲ συμπάθειαν συνομιλοῦντας εὐθὺς ἀμέσως τοὺς ἀπλοῖκούς ἀλιεῖς.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 6 - 18. — 6 ἰχθύος ἀγρευτῆρες, περὶ φρασίς, ἀντί : ἀλιεῖς. — γέρωντες, προστιθεται τοῦτο, ἵνα γεννηθῇ μεγαλυντέρα συμπάθεια δι' αὐτούς.—7 - 8 πλενταῖς, φυλλίνῳ, κοσμητικά ἐπί θετα προσθέτοντα παραστατικότητα.—9 κεῖτο τὰ τῆς θήρας ἀθλήματα· ἡ ἐπακολουθῦσα λεπτομερής ἀπαρίθμησις τῶν ἀλιευτικῶν ἐργαλείων αἰσθητοποιεῖ τὰ πράγματα καὶ παρουσιάζει τὴν εἰκόνα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς καλύβης.—12 γέρων, μεταφορά ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ἀντί : παλαιός.—13 φορμὸς βαρύς, εἵματα, πεῖλοι, σχῆμα ἀσύνδετον, ἵνα παρουσιασθοῦν δλα ήνωμένα ὡς ἔν.—14 οὗτος... οὗτος, ἐπαναφορά ἐπανάλ. τῆς λ. εἰς τὴν ἀρχὴν δύο ἐπαλλήλων φράσεων) πρὸς ἔμφασιν.—15 οὖ... οὐχί... οὖ, ἐπαναφορά φράσεων.—17 ἀ δὲ παρ² αὐτάν καλύβαιν τρυφερῷ προσένταχε θάλασσα, γραφικωτάτη εἰς ὡν τῆς καλύβης, ἐπὶ τῆς δοπίας ξεποῦσαν ἀπαλὰ τὰ θαλάσσια κύματα. — προσέναχε, μεταφορά ἐκ τῶν κολυμβῶντων (τὰ κύματα ἥρχοντο σὰν νὰ κολυμβοῦν).

Δ' ΠΕΡΙΑΗΨΕΙΣ : 1) Δύο γέροντες ἀλιεῖς ἐκοιμῶντο ἐντὸς καλύβης (6 - 8).—2) Ποῖα ἀλιευτικὰ σύνεργα ἔκειντο πλησίον των (8 - 14).—3) Λόγω τῆς πενίας των δὲν ἐφοβοῦντο κλοπὴν (15 - 18).

γ) Ό 'Ασφαλίων εἰδεν ὄνειρον (19 - 38).

Καὶ ἀρμα Σελάνας οὕπω
ἄνυε τὸν μέσατον δρόμου,
φίλος δὲ πόνος ἥγειρε τοὺς
ἀλιεῖς,

20 σφέτεραι δὲ φρένες ἥρεθον
(αὐτοῖς) αὐδάν, ἀπωσαμένοις
ἐκ βλεφάρων ὅπνον.

ΑΣΦΑΛΙΩΝ. Ψεύδονται, ὁ
φίλε, πάντες, δοσοὶ ἔφασκον
μινύθειν τὰς νύκτας τῷ θέ-
ρεος,

ὅτε Ζεὺς φέρει τὰ ἄματα
μακρά.

Ἐπεῖδον ἡδη μυρία δνείρατα,
καὶ οὐδέπω (ἐστιν) ἀώς.

25. Μὴ λαθόμαν; Τί (ἐστι) τὸ
χρῆμα;
Ταὶ νύκτες ἔχοντι χρόνον;

ΕΤΑΙΡΟΣ. Μέμφη ἀλεμάτως
τὸ καλὸν θέρος·

οὐ γάρ παρέβα δ καιρὸς τὸν
ἔδον δρόμον, Ἀσφαλίων,
ἀλλὰ ἡ φροντὶς κόπτοισα τὸν
ὅπνον ποιεῖ τοι τὰν νύκτα
μακράν.

ΑΣΦ. Ἄρα ἔμαθές ποκα κρί-
νειν ἐνύπνια; Εἶδον γάρ
χρηστά.

30 Οὐ θέλω ἡμεν σε ἄμοιρον
τῷμῷ (τῷ ἐμῷ = τοῦ ἐμοῦ)
φαντάσματος.

Ὦς (μερίζει σὺ) καὶ τὰν ἄ-
γραν, μερίζευ τὰ δνείρατα
πάντα.

Εδ γάρ ἂν εἰκάξαις κατὰ
τὸν λόγον·

«Οδτός (ἐστιν) δριστος δνει-
ροκρίτας, παρ' ὃ νοῦς (ἐστιν)
δ διδάσκαλος».

«Ἀλλως ἔστι καὶ σχολὰ—τί
35 γάρ ἂν ἔχοι τις ποιεῖν κεί-

καὶ τὸ ἄρμα τῆς Σελήνης δὲν είχε φθάσει
ἀκόμη εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου (τοῦ)
καὶ ἡ ἀγαπητὴ τῶν ἔργασία (፡ ἡ φροντὶς
διὰ τὴν συνηθισμένην τῶν ἔργασίαν) ἔξυ-
πνοισε τοὺς ψαράδες,

αἱ δὲ σκέψεις τῶν ἐποκαλοῦσαν (εἰς αὐτοὺς)
τὴν οὐμίλιαν (፡ τοὺς ἔκαναν νὰ ομιλοῦν), ἀφοῦ
ἔδιωξαν ἀπὸ τὰ βλέφαρά τους τὸν ὅπνον.
ΑΣΦ. Λένε ψέματα, φίλε μου, δολοὶ δοσοὶ
ἔλεγαν ὅτι μικραίνουν οἱ νύκτες τὸ καλο-
καίρι,

ὅταν ὁ Ζεὺς κάνει τις ἡμέρες μεγάλες.

Εἰδα ἔως τώρα ἀπειρα δνειρα, καὶ ἀκόμη
δὲν είναι αὐγή.

Μήπως ἔκαμα λάθος; Τί συμβαίνει;

Οἱ νύκτες χρονίζουν (፡ ἀργοῦν νὰ περά-
σουν);

ΦΙΛΟΣ. Κατηγορεῖς ἀπερίσκεπτα τὸ ὠραῖο
καλοκαίρι·

διότι δὲν ἔξεψυγε δ καιρὸς ἀπὸ τὸ δρόμο
του, Ἀσφαλίων,
ἀλλὰ ἡ ἔγνοια κόβοντας τὸν ὅπνο, σοῦ κά-
νει τὴν νύκτα μεγάλη (፡ κάνει νὰ σοῦ φαί-
νεται μεγάλη ἡ νύκτα).

ΑΣΦ. Τάχα ἔμαθες καμιὰ φορὰ νὰ ἔξηγῃς
δνειρα; Γιατὶ εἶδα καλὰ (δνειρα).

Δὲν θέλω νὰ εἰσαι ἀμέτοχος τοῦ ὄνει-
ρου μου.

«Οπως (μοιράζεσαι ἐσὺ μαζί μου) καὶ τὸ
ψάρεμα, μᾶς μοιράζεσαι καὶ τὰ δνειρά μου
ὅλα.

Γιατὶ μπορεῖς νὰ βγάλῃς καλὸ συμπέρασμα
κατὰ τὴν παροιμία:

«Ἄντὸς είναι καλὸς δνειροκρίτης, ποὺ ἔχει
τὸ μυαλὸ γιὰ δάσκαλό του».

«Ἀλλωστε ἔχομε καὶ ὡρα διαθέσιμη—γιατὶ
τὶ θὰ μποροῦσε νὰ κάμη κανεὶς πλαγιασμέ-

μενος ἐν φύλοις ποτὶ κύματι μηδὲ καθεύδων,
ἀλλ' (εἶναι) ὅνος ἐν ράμνῳ,
τὸ τε λύχνιον ἐν πρυτανείῳ;
ΕΤΑΙΡΟΣ. "Ἄγε δή, φίλε, σὺ
μάνυσον τεῷ ἔταίρῳ ὅψιν,
τὰν ἔσιδες νυκτός.

νος ἐπάνω σὲ φύλα ποντὰ στὸ χῶμα, χωρὶς νὰ κοιμᾶται,
παρὰ (νὰ εἰναι) (σὰν) γάϊδαρος μέσα στ' ἀγκάθια καὶ (σὰν) τὸ λυχνάρι στὸ πρυτανεῖον;
ΦΙΛΟΣ. Ἐμπρὸς λοιπόν, φίλε μου, φανέρωσε στὸ σύντροφό σου τὸ ὄνειρο, ποὺ εἶδες τὴν νύκτα.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—19 ἀνύω διανύω, φθάνω.—21 ἀπωσαμένοις, μτχ. χρον. προσδιορίζει τὸ ἐννοούμ. αἴτοις, δοτ. προσωπικὴ εἰς τὸ ἥρεθον (τὸ ἀπωσαμένοις μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ ἀπωθούματ).—ἥρεθον, πρτ.: τοῦ ἐρέθῳ, ἐρεθίζω, προκαλῶ.—23 τῶ θέρεος=τοῦ θέρους, γεν. τοῦ χρόνου.—μινύθω μικράινω, δλιγοστεύω· τὸ ἀπαρ. μινύθειν ὑποκ. τοῦ ἔφασκον, ἡ δὲ αἰτ. τὰς νύκτας ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφ.—τάματα (τὰ ἄματα=τὰ ἡματα)=αἱ ἡμέραι (τὸ ἡμαρ, τοῦ ἡματος, ὅμηρ).—24 μυρίοι, αι, αἱ ἀπειράριθμοι, πάρα πολλὰ (ἐνῷ : μύροι, αι, αἱ = δέκα χιλιάδες).—δωρ. ἀώς = ἀττ. ἡώς, αὐγή.—25 λαθόμαν (= ἐλαθόμην), μέσ. ἀορ. β' τοῦ λανθάνομαι.—δωρ. ἔχοντε = ἀττ. ἔχουσι (χρόνον ἔχοντι = χρονίζουσι, περνοῦν ἀργά).—26 ἀλεμάτως ἀνοίτως (ἐπιθ. ἀλέματος, ἀττ. ἡλέματος, ἐκ θ. τοῦ ἀλάομαι = πλανῶμαι).—28 κόπτοισα (= κόπτονα) μτχ. τροπ.—δωρ. τοι = ἀττ. σοι.—29 ποκ⁹ (πόκα, ἐγκλιτ.) = ποτέ, κάποτε.—30 δωρ. τῷμῷ (τῷ ἐμῷ, κρᾶσις) = ἀττ. τοῦ ἐμοῦ.—φαντάσματος, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἄμοιρον.—εἶναι ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ἡμεν).—31 ὡς καὶ τὰν ἀγραν, ἐνν. οὐ μερίζη = σὺ μοιράζεσαι μαζί μου.—δωρ. μερίζεν, προστ.=ἀττ. μερίζον.—32 εἰκάσαις=ἀττ. εἰκάσαις, εὐκτ. ἀορ. τοῦ εἰκάζω=συμπεραιώνω, βγάζω συμπέρασμα.—34 σχολὰ (= σχολῆ)=ἔλλειψις ἐργασίας, ἀργία, καιρὸς διαθέσιμος.—35 ποτί, πρόθ.=ἀττ. πρὸς (μετά δοτ.=πλησίον).—μηδὲ καθεύδων, μτχ. τροπ.—36 ἔραμνος (ἡ)=ἀκανθώδης θάμνος («παλιούρι»).—πρυταγεῖον=τὸ οἰκημα, εἰς δὲ ἐμενον οἱ πρυτάνεις (βλ. Πραγματικά).—37 δωρ. φαντὶ = φασι· — νυκτός, γεν. τοῦ χρόνου εἰς τὸ ἔσιδες.—δωρ. τεῷ=ἀττ. σῷ.—δωρ. μάνυσον=ἀττ. μήνυσον, προστ. ἀορ. τοῦ μηνύω = φανερώνω.—δωρ. ἔσιδες, ἀορ. β' ἄνευ αὐξ.=εἰσεῖδες τοῦ εἰσοράω - ὦ.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—29 κοῦπτω τὸν μέσατον δρόμον ἄνυε ἀρμα Σελάνας, δηλ. δὲν ἡτο ἀκόμη μεσονύκτιον ὁ ποιητὶς ἔχει ὑπ' ὅψει του ἀνάλογον ἔκφρασιν περὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μεσημβρίας (διότι πράγματι ὁ ἡλιος φαίνεται κατά τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ μέσον τῆς ἡμερησίας τροχιᾶς του). τοῦτο ὅμως δὲν ἀληθεύει πάντοτε προκειμένου περὶ τῆς σελήνης, διότι μόνον ὅταν εἶναι πανσέληνος, εὐρίσκεται αὐτῇ κατά τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ.—36 ἀλλ' ὅνος ἐν ἔραμνῳ, τὸ τε λύχνιον ἐν πρυταγείῳ, παροιμία λεγομένη ἐπὶ τῶν ἔχόντων ἀπνίαν, διότι ὁ ὅνος, δταν εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν δὲν δύναται νὰ κοιμηθῇ, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ λύχνος τοῦ πρυτανείου τῆς πόλεως ἔπειτε νὰ μένῃ πάντοτε ἀνημμένος (ν' ἀγρυπνῆ). πρυταγεῖον δὲ ἐλέγετο τὸ δημόσιον οἰκημα, ὅπου συνήρχοντο οἱ πρυτάνεις, δηλ. οἱ 50 βουλευταί, οἱ ὅποιοι ἐκάστοτε ἀντεπροσώπευν τὴν βουλήν ἐπίσης ἔκει ἐφιλοξενοῦντο οἱ ἔνοι πρέσβεις καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν οἱ παρασχόντες μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολιτείαν.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—'Εκ τοῦ στ. 19 ἀρχίζει τὸ κύριον μέρος τοῦ εἰδυλλοῦ. Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο (19 - 38) ὁ ποιητής παρουσιάζει τοὺς δύο ἀλιεῖς νὰ ἔξυπνοιν ἀπὸ τὸν ὑπνον τῶν καὶ νὰ συνδιαλέγωνται. Μὲ φυσικότητα καὶ παραστατικότητα παρακολουθοῦμεν τὴν πρόωρον ἀφύπνισίν των, τὴν ὥποιαν προκαλοῦν οἱ ἔγνοιες τῆς ἐργασίας των, καὶ τὸν διάλογόν των. 'Ἄρχιζει δὲ 'Ασφαλίων, δὲ δοποῖος εἰδε τὸ δύνειρον καὶ φαίνεται ἐπηρεασμένος ἀπ' αὐτό. 'Ο φίλος ζητεῖ νὰ τὸ ἀκούσῃ καὶ αὐτὸς τὸ δύνειρον τοῦ ἀπλοϊκοῦ γέροντος ἀλιέως, τὸ ὥποιον ἐπακολουθεῖ κατωτέρῳ.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 19 - 38.—19 κοῦπω τὸν μέσατον δρόμον ἄγνει ἄρμα Σελάνας παραστατικὴ ἐκὼν τὴν μεσουρανούσης σελήνης.—20 ἐκ βλεφάρων ὑπνογού ἀπωσαμένοις, περὶ φραστοῖς ἀντὶ ἀφυπνισμένοις.—22 ψεύδονται, ἀφέλεια τοῦ ἀπλοϊκοῦ ἀλιέως.—25 μὴ λαθόμαν; τί χρῆμα; ἐπαλληλία ἐρωτήσεων, βραχιογία καὶ ἀσύνδετον πρόδος δήλωσιν ἀπορίας.—26 ἀλεμάτως, προτάσσεται χάριν ἐμφάσεως.—27 παρέβα ἐδόν δρόμον, μεταφορὰ ἐκ τῶν δρομέων.—31 τῶντείρατα μερίζεν μεταφορά ἀρά, ἀντί: γίγνωσκε, ἀκούε.—32 οὗτος ἀριστος δυεροκρίτης κτλ. καὶ κατωτέρω 36 ἀλλ' ὅνος ἐν δάμνῳ, τὸ τε λύχνιον ἐν προτανείῳ διγέρων ἀλιεὺς ἀρέσκεται νὰ ὄμιλῇ μὲ παροιμίας, δπως συνηθίζουν οἱ ἀπλοῖκοι ἀνθρώποι.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ. 1) Αἱ φροντίδες ἔξυπνοιν προσώρως τοὺς δύο ἀλιεῖς (19 - 21).—2) 'Ο 'Ασφαλίων παραπονεῖται διότι αἱ νύκτες τοῦ θέρους τοῦ φαίνονται μακραὶ (22 - 25).—3) 'Ο φίλος τοῦ ἀπαντᾷ διτὶ ἀδίκως παραπονεῖται.—4) 'Ο 'Ασφαλίων λέγει διτὶ εἰδεν δύνειρον καὶ ζητεῖ ἀπὸ τὸν φίλον του νὰ τοῦ τὸ ἔξηγήσῃ αὐτὸς εἰναι πρόθυμος (29 - 38).

δ) Τὸ δύνειρον (39 - 62).

ΑΣΦΑΛΙΩΝ. 'Ως κατέδαρθον δειλινὸν ἐπ' εἰναλίοισι πόνοισιν

40 — οὐκ ἦν μάν πολύσιτος, ἐπει δειπνεῦντες ἐν ὅρᾳ, εἰ μέμνῃ, ἐφειδόμεθα τᾶς γαστρὸς—

εἰδον ἐμαυτὸν βεβαῶτα ἐν πέτρᾳ,

καθεζόμενος δὲ ἐδόκευον Ιχθύας, κατέσειον δὲ ἐκ καλάμω πλάνον ἐδωδάν.

Καὶ τις τῶν τραφερῶν ὡρέξατο·

45 πᾶσα γάρ κύων μαντεύεται καὶ ἐν ὑπνοις ἄρτον, κήγῶν (μαντεύομαι) Ιχθύα.

ΑΣΦ. Μόλις ἀποκοιμήθηκα τὸ βράδυ ἔπειτα ἀπὸ τοὺς θαλασσινοὺς κόπους

—δὲν ἡμον βέβαια πολὺ φαγωμένος, γιατὶ δειπνώντας ἐνωρίς, ἀν θυμᾶσαι, δὲν παραφορτώναμε τὴν κοιλιά (μας)—,

εἰδα (στὸν ὑπνο μον) διτὶ ἡμον ἀνεβασμένος ἐπάνω σ' ἔνα βράχο,

καὶ καθισμένος (ἐκεῖ) παραμόνευα τὰ ψάρια καὶ ἐσάλευα ἀπὸ τὸ καλάμι τὸ δόλωμα.

Καὶ κάποιο (ψάρι) ἀπὸ τὰ καλούρεμένα ἐτοίμησε·

γιατὶ κάθε σκυλί φαντάζεται (πώς βλέπει) καὶ μέσα στὸν ὑπνο του ψωμί, καὶ ἐγώ (φαντάζομαι πώς βλέπω) ψάρι.

Χῶ (= καὶ δ) μὲν ποτεφύετο τῷ γκίστρῳ (= τῷ ὁ γκίστρῳ) καὶ δέεν αἰμα, εἶχον δὲ τὸν κάλαμον ἀγκύλον ὑπὸ τῷ κινήματος· τεινόμενος τῷ χέρε, περικλώμενος εὗρον ἀγῶνα· πῶς δὲ ἔλω μέγαν ἵθυν σιδάροις ἀφαυροτέροισι;

50 Εἴτα ὑπομιμάσκων τοῦ τρώματος
ἔνυξα ἥρεμα καὶ νύξας ἔχαλαξα,
καὶ οὐ φεύγοντος ἔτεινα.

*Ηνυσα δ' ὅν (= οὖν) τὸν
ἄεθλον,
ἀνείλκυσα χρύσεον ἵθυν,
πεπυκασμένον παντάχ τῷ
χρυσῷ·

δεῖμα εἰλέ με μήτι πέλοι
ἵθυς πεφιλημένος Ποσει-
55 δάωνι ἡ τάχα κειμήλιον τᾶς
γλαυκᾶς Ἀμφιτρίτας.

*Ἐγώ δ' ἀπέλυσα αὐτὸν ἥ-
ρεμα ἐκ τῷ ἀγκίστρῳ (γεν.),
μή ποτε τῷ γκίστρᾳ (=τῷ
ἀγκίστρᾳ) ἔχοιεν χρυσὸν
τῷ στόματος.

Καὶ τὸν μὲν (ἵθυν) πίστευσα
ἔχειν (=ἔχειν) καλῶς ἥπει-
ρώταν,

ὅμοσσα δὲ οὐκέτι θεῖναι (με)
λοιπὸν πόδα ὑπὲρ πελάγους,
60 ἀλλὰ μενεῖν ἐπὶ γῆς καὶ βα-
σιλεύσειν τῷ χρυσῷ.

Ταῦτα καὶ ἔξήγειρέ με· τὸ
δὲ λοιπόν, ὃ ξένε, ἔρειδε
λοιπὸν τὰ γνώματα·

ἐγὼ γάρ ταρβῶ ὅρκον, τὸν
ἐπώμοσα.

Καὶ αὐτὸ μὲν (δηλ. τὸ ψάρι) εἶχε κολλήσει
στὸ ἀγκίστρῳ καὶ ἔτερεχε αἷμα,

ἐγὼ δὲ ἐκρατοῦσα τὸ καλάμι λυγισμένο ἀπὸ
τὸ τράβηγμα (τοῦ ψαριοῦ).
τεντώνοντας τὰ δυὸ χέρια μου, σκυμμένος
εὐφῆκα δυσκολία·

πῶς νὰ πιάσω μεγάλο ψάρι μὲ σιδεράκια
ιικρούτσικα (: μὲ τὸ μικρὸ ἀγκίστρῳ);

*Ἐπειτα θυμίζοντας (στὸ ψάρι) τὸ τραῦμα
του (: κάνοντας νὰ νιώσῃ τὸ τραῦμα του)
ἐτράβηξα ἥσυχα καὶ, ἀφοῦ ἐτράβηξα, ἔχα-
λάρωσα,
καὶ, ὅταν (πλέον) δὲν προσπαθοῦσε νὰ φύγῃ,
ἐτέντωσα (: ἐτράβηξα ἀπότομα).

Καὶ ἔτοι ἐτελείωσα τὸν ἄγωνα:

ἔσυρα ἐπάνω ἔνα χρυσὸ ψάρι,
σκεπασμένο παντοῦ μὲ χρυσάφι·

μ' ἔπιασε φόβος μήπως ἦταν κανένα ψάρι
ἀγαπητὸ στὸν Ποσειδῶνα ἢ ἵσως κειμήλιο
τῆς γλαυκῆς Ἀμφιτρίτης.

*Ἐγὼ δὲ τὸ ἔβγαλα προσεκτικὰ ἀπὸ τὸ
ἀγκίστρῳ,
μὴ τυχὸν τὰ ἀγκίστρια κρατήσουν χρυσάφι
ἀπὸ τὸ στόμα (του).

Καὶ ἐπίστευσα πῶς αὐτὸ (τὸ ψάρι) τὸ
ἐκρατοῦσα καλὰ στεριανὸ (: στὴν ξηρά),

ώρκισθηκα δὲ νὰ μὴ βάλω ποτὲ πλέον στὸ
ἔξης τὸ πόδι μου στὴ θάλασσα,
ἀλλὰ ὅτι θὰ μένω στὴν ξηρὰ καὶ θὰ ζῶ
σὰν βασιλιάς μὲ τὸ χρυσάφι.

Αὐτὰ ἀκριβῶς μ' ἔξηπνησαν· καὶ σὺ λοιπόν,
φίλε μου, βάλε σ' ἐνέργεια τὸ μναλό σου
(γιὰ νὰ μοῦ ἔξηγήσῃς τὸ ὄνειρο).

γιατὶ ἐγὼ φοβοῦμαι τὸν ὄρκο ποὺ ἔ-
καμα.

A' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.— 39 κατέδαρθρον, ἀόρ. β' τοῦ καταδαρθρῶν ἀποκοι-
μοῦμαι. — ἐπί... πτύνοιστε· ἐδῶ ἡ πρόσθ. ἐπὶ μὲ δοτ.=ἐπειτα. — εἰγάλιος (καὶ
ἐνάλιος)=θαλάσσιος (ἐν+ἄλς, ἄλσ). — 40 μάν (μήν)=δμως. — δωρ. δειπνεῦντες=—
ἀττ. δειπνοῦντες. — 41 μέμνη (μέμνησαι, μέμνηαι), β' ένικ. πρκμ. τοῦ μιμη-

σκομαι· δι πριν. μέμρημαι μὲ σημ. ἐνεστ.=ἐνθυμοῦμαι.—φείδομαι τῆς γαστρὸς=τρόγων μὲ φειδώ, δὲν παραφορτώνω τὴν κοιλιά μου.—42 βεβαῶτα (βεβδῖτα, βεβηκότα), μιχ. πρκμ. τοῦ βαίνω· ή μιχ. κτγμτ. ἐκ τοῦ εἰδορ.—δοκεύω καραδοκῶ, παραμόνεύω.—43 ἵχθύας=ἀττ. ἵχθης (αἰτ. πληθ.).—ἐκ καλάμω (γεν.)=ἐκ καλάμου.—ἔδωδά (=ἔδωδη) φαγητόν· πλάνος ἔδωδά =δόλωμα.—44 τραφερός (ἐκ θέμ. τραφ- τοῦ τρέφω) καλοθρεμμένος.—ῳδέξατο, μέσ. ἀόρ. τοῦ δρέγομαι (δργινά), κυρίως =ἀπλώνω τὸ χέρι μου νὰ πάρω κάτι· ἐκ τούτου=ἐπιθυμῶ νὰ πάρω· ἐπὶ ἵχθύων =τοιμῶ τὸ δόλωμα.—45 κύνων, ἔδω θηλυκὸν (πάσα κύνων).—45 ἵχθύα =ἀττ. ἵχθύν· 46 χᾶ μὲν (κρᾶσις καὶ ἔκθλιψις)=καὶ δέ μέν.—τρωγιλστρῷ (κρᾶσις)=τῷ ἄγκιστρῳ.—ποτεφύνετο (προθ. ποιεὶ =πρὸς + φύομαι) =προσεφύνετο =εἰχε κολλήσει.—ὅσσεν, πρτ. ἀνεν αὐξῆσ· =ἔρρεεν.—47 ἄγκυλος καμπύλος, λυγισμένος.—48 τὼ χέρες, δυϊκ. αἰτ., ἀντικείμ. τοῦ τεινόμενος.—περικλάδμενος, μιχ. τοῦ περικλάδμαι σπάζομαι, λυγίζω, σκύβω.—49 ἔλω, ύποτ. ἀόρ. β' τοῦ αἴρεω - ὥ παίρνω, πιάνω. —ἄφανθδς μικρός (α εὐφων. + φαῦρος, φαῦλος): τὸ συγκριτ. ἄφανθδτέρουσι ὑπονοεῖ β' ὅρ. συγκρίσεως ἡ δὲ ἵχθύς.—σιδάροις (σιδήροις), δοτ. δργανική σίδηρος, κατὰ συνεκδοχῆς=ἄγκιστροι.—50 ὑπομιμάσκων (=ὑπομιμήσκων) =κάνοντας γάλισθανθῆ.—τὼ τρόματος (=τοῦ τραίνατος), ἀντικ. τῆς μιχ. —ἔνυξα, ἀόρ. τοῦ γύνων=κεντῶ· ἔδω=τραβῶ (τὸ καλαμίδι διὰ νὰ κεντήσω τὸ ψάρι μὲ τὸ ἄγκιστροι καὶ νὰ κάμω νὰ πονέσῃ).—51 ἔχαλαξα, δωρ. ἀόρ. τοῦ χαλᾶ=χαλαρώνω.—οὐ φεύγοντος. γεν. ἀπόλ. μιχ. χρον. (μὲ σημασίαν ἀποπείρας)=δταν πλέον τὸ ψάρι δὲν προσπαθοῦσε νὰ φύγῃ, ἀλλ ἔμενε ἀκίνητον.—52 ἤνυσα, ἀόρ. τοῦ ἀνύνω =φέρω εἰς πέρας, τελειώνω.—δωρ. ὥ =ἀττ. οὖν =λοιπόν, ἔτοι.—δέ αεθλος (=ἀθλος)=δέ ἀγών, τὸ δύσκολον ἔργον (ἐνῷ τὸ ἀθλον=τὸ ἔπαθλον, τὸ βραβεῖον).—53 πεπυκασμένον, μιχ. πρκμ. τοῦ πυκάζομαι=καλύπτομαι πυκνά (ϙίζα πυκ-, πυκνός).—εἰλε, ἀόρ. β' τοῦ αἴρεω - ὥ.—δεῖμα φόβοις (ἐκ τοῦ θ. δει, δείδω, δέδοικα).—54 πέλοι=εἰη (βλ. 17 πέλεν).—55 ἐκ τρωγιλστρῷ (γεν.)=ἐκ τοῦ ἄγκιστρου.—57 τὼ στόματος, γεν. ἄφαιρ.=ἐκ τοῦ στόματος.—58 ἔχειν, ἀπαρ.=ἔχειν, ἀντικ. τοῦ πίστευσα· ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρ. ἔχειν ἐνν. ἐμέ, ἀντικ. δὲ αὐτοῦ είναι τὸν (=αὐτόν, τὸν ἵχθύν)· καὶ τὸ ἡπειρώταν κτγμ.=ἐπίστευσα· δτι ἐγώ ἐκρατοῦσα καλά αὐτὸ (τὸ ψάρι) στεριανόν, (: εἰς τὴν ἔρημόν).—59 ὄμοσα, ἀόρ. τοῦ ὄμυμι=δρκίζομαι· ἀντικ. τοῦ ὄμοσα, είναι τὰ ἀπαρ. θεῖναι, μενεῖν, βασιλεύσιν, ἀνομοιομόρφως τὸ πρώτον εἰς ἀόρ. (τελικόν), τὰ δὲ ἄλλα εἰς μέλλ. (εἰδικά) κανονικῶς τὸ δμυμι συντάσσεται μὲ ἀπαρ. μέλλ.—61 ἔρειδω στηρίζω· ἔρειδω τὰ γνώμαν =έφαρμόζω εἰς κάτι τὴν γνώμην μου, βάζω εἰς ἐνέργειαν τὸ μυαλό μου.—62 ταρβᾶ φοβοῦματ.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—48 τὼ χέρε τεινόμενος, περικλάδμενος πτλ. 'Ο ἀλιεύς, διὰ νὰ μὴ σπάσῃ τὸ καλάμι ἀπὸ τὰς κινήσεις τοῦ ψαριοῦ, ἀπλωσε καὶ τὰ δύο χέρια του κρατῶν τὸ καλάμι καὶ ἐλύγιζε τὸ σῶμα του πρὸς τὰ ἐμπρός.—50 ὑπομιμάσκων τὼ τρόματος. Τὸ ψάρι, ἀφοῦ ἔσυρε τὸ νῆμα πρὸς τὸ βάθος, ἐμεινεν ἀκίνητον δὲ μαράς τότε ἔνυξ, δηλ. ἔσυρε πρὸς στιγμήν τὸ καλαμίδι, διὰ νὰ κάμῃ τὸ ψάρι νὰ πονέσῃ (ὑπομιμάσκων τὼ τρόματος), καὶ ἔτοι νὰ δοκιμάσῃ ἀγ ἔξακολουθῆ τὸ ψάρι ν' ἀνθίσταται· ἀμέσως ἔπειτα, διὰ νὰ μὴ κοπῇ τὸ νῆμα, τὸ ἔχαλάρωσε (ἔχαλαξε) καὶ ἀφοῦ ἐπείσθη δτι τὸ ψάρι δὲν προσεπάθει πλέον νὰ φύγῃ (οὐ φεύγοντος), ἔσυρεν (ἔτεινεν).

δριστικῶς τὸ καλάμι. 55 Ἀμφιτρίτας· Ἀμφιτρίτη ἦτο θεὰ τῆς θαλάσσης, σύζυγος τοῦ Ποσειδῶνος.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ παρὸν τμῆμα (39 - 62) δὲ Ἀσφαλίων διηγεῖται εἰς τὸν φίλον του τὸ ὄνειρόν του. Περὶ γράφει μὲ δλας τὰς λεπτομερείας παραστατικώτατα πῶς ἐψάρευε, πῶς ἡγωνίζετο νὰ πιάσῃ τὸ ψάρι, πῶς ἐπὶ τέλους τὸ ἔπιασε καὶ τὸ ἀνέσυρε. Άλλὰ τὸ ψάρι ἦτο χρυσό! Μὲ φυσικότητα ἐκνθέτει τὴν ἔκπληξιν, τὴν δποίαν ἡσθάνθη, τὸν ὄρκον ποὺ ἔδωσε καὶ τὸν ἀπλοϊκὸν φόβον ποὺ τοῦ γεννᾷ δὲ ὄρκος αὐτὸς τώρα ποὺ ἐξύπνησε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πικρὰν πάντοτε δι' αὐτὸν πραγματικότητα. 'Ο Ἀσφαλίων διηγήθη δλα αὐτά, χωρὶς νὰ διακοπῇ ἀπὸ τὸν φίλον του· οἰαδήποτε διακοπὴ θὰ ἐμείνωντε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου καὶ θὰ ἐξησθένει τὴν τόσον παραστατικὴν περιγραφήν.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 39 - 62.—οὐκ ἦν πολύσετος, σχῆμα λιτότητος, ἀντί: μάλα διεγόσιτος.—ταῖς γαστρὸς ἐφειδόμεθα, εἰρωνεία, διότι ἡ πενιχρότης τοῦ φαγητοῦ προηρχετο ἐκ πενίας καὶ δχι ἐκ φειδοῦς τῆς γαστρὸς (: γιὰ νὰ μὴ βαρυστομαχιάσουν!).—42 ἐν πέτρᾳ βεβαῶτα, παραστατικὴ εἰκὼν τοῦ ψαρέματος (μέχρι στ. 51), δπον περιγράφονται δλαι αἱ κινήσεις τοῦ ἀλιεύοντος.—44 ὁρέξατο, μεταφορὰ ἐκ τῶν περὶ τὴν τράπεζαν ἐσθιόντων ἀνθρώπων, οἱ δποῖοι ἀπλώνουν τὸ χέρι, διὰ νὰ πάρουν δ, τι τοὺς ἀρέσει.—45 ἐν ὕπνοις πᾶσα οὐσία ἀρτον μαγεύεται, παροιμία (ὅπως συνιθῆσουν οἱ ἀπλοῖοι ἀνθρώποι).—48 ἐνδρογ ἀγῶνα, μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀθλητῶν καὶ πολεμιστῶν τῶν ἀγωνιζομένων κατὰ τοῦ ἀντιπάλου.—49 πᾶς ἀν ἔλω κτλ., ἐρώτησις δηλοῦσα ἀμηχανίαν.—50 ὑπομημάσκων τῷ τρόφματος, μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἱ δποῖοι ὑπενθυμίζουν κάτι εἰς τοὺς λησμονοῦντας (ἐπειδή τὸ ψάρι δὲν ἐκινεῖτο, ἐφαινετο διτι ἐλησμόνησε τὸ τραῦμα του· ἐγὼ τοῦ τὸ ὑπενθύμισα, διὰ νὰ δοκιμάσω ἀν ἔχασε τὰς δυνάμεις του).—52 τὸν ἀεθλον, μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀθλητῶν. — χρύσεον... παντῷ τῷ χρυσῷ πεπυκασμένον, πλεονασμὸς πρὸς ἔμφασιν (χρυσὸς ψάρι δλόχρυσο!).—γλαυκᾶς, κοσμητική. ἐπίθετον τῆς Ἀμφιτρίτης (ἐκ τοῦ χρώματος τῆς θαλάσσης).—58 καλῶς ἔχει ἡ πειρότατην ταῦτα λέγοντα μὲ δοτειότητα καὶ δηλοῦν τὴν εὐχάριστον ψυχολογικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν δποίαν τότε εὐρίσκετο (: καλὰ τὸ κρατοῦσα τὸ ψάρι στὴ στεριά καὶ τὸ είχα κάμει στεριανὸ!).—59 ὥμοσα δὲ κτλ.. ὧδησθη νὰ μὴ πατήσῃ πλέον τὸ πόδι του εἰς τὴν θάλασσαν· φανερώνει ἔτσι τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν ν' ἀπαλλαγῇ πλέον ἀπὸ τὰ βάσανα τοῦ σκληροῦ ἔργου του.—62 ὄρκον τὸν ἐπάθμοσα ταρβᾶς δηλοῦται ἡ εὐσέβεια τοῦ ἀλιέως, δὲ δποῖος φοβεῖται νὰ παραβῇ τὸν ὄρκον, τὸν δποῖον ἔστω καὶ ἐν ὄνειρῷ ἔδωσεν.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) 'Ο ἀλιεὺς κατακλιθεὶς μετὰ τὸ λιτὸν δεῖπνον του ὄνειρεύεται διτι ψαρεύει (39 - 43).—2) 'Ἐνα μεγάλο ψάρι ἐτοπίμησε τὸ δόλωμα καὶ αὐτὸς ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρῃ' τέλος τὸ κατορθώνει (44 - 51).—3) Τὸ ψάρι ἦταν χρυσό· φοβεῖται· ἐπειτα ἀναλαμβάνει τὸ θάρρος του καὶ τὸ ἀποστῷ μὲ προσοχὴν ἀπὸ τὸ ἄγκιστρον (55 - 57).—4) 'Ορκίζεται νὰ μὴ πατήσῃ πλέον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ ζήσῃ ὡς βασιλεὺς (58 - 60).—5) 'Άλλ' ἐξύπνησε καὶ φοβεῖται διὰ τὸν ὄρκον του (61 - 62).

ε) Ἡ συμβουλὴ τοῦ φίλου (63 - 67).

ΕΤΑΙΡΟΣ. Μὴ σύγε, μὴ τρέσ-
σῃς. Οὐκ ὅμοσας·

Οὐδὲ γάρ εδρεις ἵχθύν χρύ-
σεον, ὡς ἔδεις,
ὅψις δ' ἦν ἵστα (= ἵση) ψεύ-
δεσιν.

65 εἰ δ' ἄρα τὸ ματεύσεις μὴ
κνώσσων τὰ χωρία ταῦτα,
(ἔστιν) ἐλπὶς τῶν ὑπνῶν·

ζάτει τὸν σάρκινον ἵχθύν, μὴ
σὺ θάνης λιμῷ καὶ ἐπὶ χρυ-
σοῖσιν δνείροις.

ΦΙΛΟΣ. Μὴ βέβαια ἐσύ, μὴ φοβηθῆς· Δὲν
ώρκισθης·

γιατὶ καὶ ψάρι χρυσό δὲν εὐρῆκες, ὅπως
εἰδες (στὸν ὑπνὸν σου),
καὶ τὸ ὄνειρό σου εἶναι ψεύτικο (κατὰ λέ-
ξιν: εἶναι ἵστο μὲ τὰ ψέματα).

Καὶ ἀν λοιπὸν ἐσύ ψάξῃς, χωρὶς νὰ κοιμᾶ-
σαι, αὐτὰ τὰ μέρη (ποὺ εἰδες στὸν ὑπνὸν σου),
ὑπάρχει ἐλπίδα ἀπὸ τὸ ὄνειρό σου (ὑπάρ-
χει ἐλπίδα νὰ βγῇ σὲ καλὸ τ' ὄνειρό σου).
γύρενε τὸ σάρκινο ψάρι, μήπως πεθάνῃς
τῆς πείνας καὶ μάλιστα ἔπειτα ἀπὸ χρυσᾶ
ὄνειρα.

Α'. ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—63 σύγε (σύ γε)=ἐσύν βέβαια.—τρέσσης (τὸ δι-
πλοῦν σ χάριν τοῦ μέτρου), ὑποτ. ἀρ. τοῦ (ἀχρήστου κατ' ἔνεστῶτα) τρέω=—
φοβιοῦμαι.—64 δωρ. ἔδεις (ἀρ. ἄνευ αὐξήσ.)=ἄττ. εἰδεσ·—ἵστα, θηλ.=ἵση
κτυγμενον·—ψεύδεσιν, δοτ. συντακτ. εἰς τὸ ἵστα ἥτοι: ἡ ὅψις εἶναι ἵστο μὲ τὰ
ψεύδη (περίφρασις ἀντί: ἡ ὅψις ἐστὶ ψευδής=τὸ ὄνειρόν σου εἶναι ψεύτικο).—
65 κνώσσων κοιμοῦμαι· μὴ κνώσσων, μτχ. τροπ.=ὅχι κοιμισμένος.—ματεύω
(καὶ ματεύω)=ἔρευνω.—66 τῶν ὕπνων, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἐλκίς (ἴσται)=
δύνασαι νὰ ἐλπίζῃς αὐτὰ ποὺ εἰδες εἰς τὸν ὑπνὸν σου.—66 δωρ. ζάτει ἄττ.
ζήτει.—67 μὴ σὺ θάνης κτλ., ἐνδοιαστική πρότ. ἔξαρτωμένη ἐξ ἐννοούμενου
ρήμ. φόβου σημαντικοῦ (φοβοῦμαι μὴ σὺ θάνης).—κάπτε (= καὶ ἐπὶ)· ἡ πρόθ.
ἐπὶ μετά δοτ.=ἔπειτα ἀπό.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—65 εἰ ματεύσεις τὰ χωρία ταῦτα (= ἐὰν ἔρευ-
νήσῃς τὰ μέρη αὐτά), δηλ. ἔκει ὅπου συνήθιζαν νὰ ψαρεύουν· τὸ νόημα
εἶναι: ἂς ψαρεύσῃς ἀλλιθινὰ καὶ ὅχι καθ' ὕπνους (μὴ κνώσσων), διὰ νὰ
πιάσῃς κανένα ψάρι σάρκινο, διότι μὲ τὰ χρυσᾶ ὄνειρα θ' ἀποθάνῃς τῆς
πείνας.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ εἰδύλλιον τελειώνει μὲ τὴν συμβουλὴν τοῦ φί-
λου του (63 - 67). Εἶναι αὐτὴ μεστὴ λαϊκῆς θυμοσιοφρίας. Μὲ συντομίαν
καὶ ἀποφθεγματικότητα ὁ ἀπλοϊκὸς γέρων ἐνθαρρύνει τὸν φίλον του, ὁ δόποιος
ἔφοβείτο μήπως ἐπιορκήσῃ, ἀλλὰ συγχρόνως τὸν ἐπαναφέρει εἰς τὴν σκλη-
ρὰν πραγματικότητα: σήκω ν' ἀρχίσῃς τὴν ἐργασίαν σου, μὴ σὺ θάνης λιμῷ
καπὲ χρυσοῖσιν ὀνείροις. Ἐτοι ἀποδεικνύεται ὁρθότατον τὸ δίδαγμα, τὸ
δόποιον δι ποιητής ἔθεσεν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ εἰδυλλίου του: «ἄ πενία
μόνα τὰς τέχνας ἔγειρεις αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος».

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 63 - 67.—63 - 67 μή... μή... ἐπαναφορὰ
τῆς ἀρχήσεως πρὸς ἔμφασιν.—64 (ὅψις ἦν) ἵστα ψεύδεσιν, περὶ φρασίς,
ἀντί (ὅψις ἦν) ψευδής.—65 τὸ τὰ χωρία ταῦτα ματεύσης, παρόχησης
τοῦ τ, διὰ νὰ ἐπιτείνῃ τὸ νόημα.—66 ἐλπὶς τῶν ὕπνων, βραχυλογία
ἐπὶ τὸ ἀποφθεγματικότερον («τότε νὰ ἐλπίζῃς πώς ὅσα εἰδες στὸν ὑπνὸν

σου θὰ βγοῦν σὲ καλό»). — σάρκεινον ἵχθυν, ἀντίθεσις πρὸς τὸν ἵχθυν χρύσον (63), τὸν ὁποῖον ὠνειρεύθη. — 66 μὴ σὺ Θάνης λεμῷ κάπει χρυσοῖς τινὶ δονέροις, περιέχεται ἡ κεντρικὴ ἴδεα τοῦ εἰδυλλίου: μόνον μὲ τὴν ἐργασίαν καὶ ὅχι μὲ τὰ χρυσά ὄνειρα ἡμποροῦν νὰ ζήσουν οἱ ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα οἱ πτωχοί.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ὁ φίλος λέγει εἰς τὸν Ἀσφαλίωνα ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβήται τὴν ἐπιορκίαν, διότι δὲν ὠρκίσθη πράγματι (63 - 64). — 2) Ἡν ἀρχίσῃ νὰ φαρεύῃ, θὰ βγῇ τὸ ὄνειρόν του σὲ καλὸ (65 - 67).

7. Λῆναι ἢ Βάκχαι (XXVI)

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ.—Τὸ ποίημα τοῦτο τὸν Θεοκρίτον ἔχει ὡς θέμα τὸν μῦθον τοῦ Πενθέως, τὸν δόπον ἔλαβεν ὡς ὑπόθεσιν τῶν «Βακχῶν» του καὶ δὲ Εὐδριπίδης. Ὁ σχετικὸς μῦθος ἀναφέρεται τὰ ἔξης:]

‘Ο ἔγγονὸς τοῦ Κάδμου Πενθέως, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, κατεδίωκε τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου. Ἀγιειθέτως ἡ μῆτρος του Ἀγαύη καὶ αἱ ἀδελφαὶ της Ἰηώ καὶ Αὐτονόμη ἥσαν Λῆναι ἢ Βάκχαι, ἣιοι ἐνθουσιώδεις λάτριδες τοῦ θεοῦ τούτου, μετέχουσαι τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ τελειῶν. Κάποιες δὲ Πενθέως παρηκολούθησε κυνφίως τὴν μητέρα του καὶ τὰς ἀδελφάς της, ἐνῷ αὗται μετ' ἄλλων γυναικῶν ἐτέλουν τὰ τῆς Διονυσιακῆς λατρείας ἐπὶ δρους ἔξω τῆς πόλεως. Αἱ γυναῖκες ἀντιληφθεῖσαι ὅτι κάποιος βέβηλος παρακόλουθεῖ αὐτὰς ἐπέλεσον καὶ αὐτοῦ καὶ καταληφθεῖσαι ὑπὸ ιερᾶς μανίας τὸν κατεσπλάσαν, κωρίς νὰ τὸν ἀναγγωρίσουν. Τὸ τραγικὸν τοῦτο ἐπεισόδιον ἐκθέτει ὁ Θεοκρίτος εἰς τὸ ποίημά του, τὸ δόπον δὲν ἔχει καθαράν μορφὴν εἰδυλλίου, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον μικρὸν ἔπος].

α) Ὁ φόνος τοῦ βεβήλου Πενθέως (1 - 26).

‘Ινδι καύτονόα χά μαλοπάραυος Ἀγαύα ἄγαγον ἔς δορος τρεῖς θιάσως, αύται ἐοῖσαι τρεῖς.

Χαῖ (=καὶ αἱ) μὲν ἀμερξάμεναι ἄγρια φύλλα λασίας δρυός, κισσὸν ἀει ζώοντα καὶ ἀσφόδελον τὸν ὑπέρ γάς,

5 κάμον ἔν καθαρῷ λειμῶνι δυοκαίδεκα βωμώς,

τῶς τρεῖς τῷ Σεμέλᾳ, τῶς ἐννέα τῷ Διονύσῳ·

ἐλοῖσαι δὲ χερσὸν ιερὰ ποπανεύματα ἔκ κίστας,

κατέθεντο εύφάμως ἐπὶ νεοδρέπτων βωμῶν,

‘Η Ἰηώ καὶ ἡ Αὐτονόμη καὶ ἡ Ἀγαύη μὲ τὰ λεικὰ μάγοντα ὠδήγησαν εἰς τὸ βουνὸν τρεῖς ὄμιλονς (γυναικῶν), καθὼς καὶ αὐταὶ ἥσαν τρεῖς.

Καὶ αὐταὶ μέν, ἀφοῦ ἔκοψαν ἄγρια φύλλα φουντωτῆς βαλανιδιᾶς καὶ κισσὸν ποὺ πάντοτε θάλλει καὶ ἀσφόδελον, αὐτὸν ποὺ φυτεύωνται εἰς τὸν ἐπάνω κόδμον, κατεσκεύασαν εἰς καθαρὸν λιβάδι δώδεκα βωμούς,

τοὺς τρεῖς διὰ τὴν Σεμέλην καὶ τοὺς ἐννέα διὰ τὸν Διόνυσον·

ἀφοῦ δὲ ἐπῆραν μὲ τὰ χέρια των ιερὰ γλυκύσματα ἀπὸ ἔνα καλάθι,

τὰ ἀπέθεσαν μὲ εὐλαβικήν σιωπὴν ἐπὶ τῶν βωμῶν (τῶν κατεσκευασμένων) μὲ νεοκομένους κλάδους,

ώς ἔδιδασχ" (= ἔδιδασκεν),
ώς ἔθυμάρει αὐτὸς Διόνυσος.

10 Πενθεύς δὲ ἔθεωρε πάντα
ἀπὸ ἀλιβάτω πέτρας,
καταδὺς ἐς ἀρχαίαν σχῖνον,
ἐπιχώριον ἔρνος.

Αὐτονόα πράτα ἰδοῖσά νιν
ἀνέκραγε δεινόν,
ἐπιοῖσα δ' ἔξαπίνας σὺν ἑτά-
ραξ (= συνετάραξε) ποιὸν
ὅργια μανιώδεος Βάκχω,
τὰ τ' οὐχ' ὅρεοντι βέβηλοι.

15 Μαίνετο μὲν τ' αὐτά, μαί-
νοντο δὲ ἄρα εὔθυ καὶ ἄλ-
λαι.

Πενθεύς μὲν φεῦγεν πεφοβη-
μένος,
αἱ δὲ ἔδιωκον, ἐρύσαισαι
πέπλως ἐκ ζωστῆρος ἐς Ι-
γγύαν.

Πενθεύς μὲν ἔειπε τόδε: «Τί-
νος κέχρησθε, γυναῖκες;»
Αὐτονόα ἔειπε τόδε: «Γνώσῃ
τάχα πρὶν ἀκοῦσαι.»

20 Μάτηρ μὲν ἐλοῖσα κεφαλὰν
παιδὸς μυκήσατο, δσσον περ
τελέθει μύκημα λεαίνας το-
κάδος·

Ίνῳ δὲ ἔξέρρηψεν μέγαν ὅ-
μον σὺν ωμοπλάτα, βᾶσα
λάξ ἐπὶ γαστέρα,

καὶ ρυθμὸς Αὐτονόας. (Ἦν)
ωτός·

αἱ δ' ἄλλαι γυναῖκες κρεα-
νομέοντο τὰ περισσά.

25 Ἀφίκοντο δ' ἐς Θήβας πε-
φυρμέναι πᾶσαι αἷματι, φέ-
ροισσαι ἐξ ὅρεος πένθημα
καὶ οὐ Πενθῆ.

ὅπως ἔδιδασκεν, ὅπως (τὸ) ἥθελεν ὁ ἴδιος
ὁ Διόνυσος.

Ο δὲ Πενθεύς (τὰ) παρατηροῦσε ὅλα ἀπὸ
ἔναν ἀπόκρημνον βράχον,
ἀφοῦ ἐκρύφθη μέσα εἰς ἓνα γέρικο μαστι-
χόδενδρο, ἐντόπιον φυτόν.

* Η Αὐτονόα πρώτη, ὅταν τόν εἶδε, ἔβγαλε
φοβερὴ κραυγὴ,
καί, ἀφοῦ ὕρμησε ἵαφνικά, ἀναποδογύρισε
μὲ τὰ πόδια της τὰ ὅργια (: τὰ ἀντικεί-
μενα λατρείας) τοῦ μανιακοῦ Βάκχου,
τὰ ὅποια δὲν βλέπουν (: δὲν ἐπιτρέπεται
νὰ τὰ βλέπουν) οἱ ἀμύντοι.

* Εκυριεύετο μὲν ἀπὸ μανίαν καὶ ἡ ίδια,
ἐκυριεύοντο δὲ ἀπὸ μανίαν ἐπειτα ἀμέσως
καὶ αἱ ἄλλαι (γυναῖκες).

* Ο μὲν Πενθεύς (τότε) ἔφευγε φοβισμένος,

αὐταὶ δὲ τὸν κατεδίωκον, ἀφοῦ ἀνεσήκω-
σαν τὰ φορέματά των ἐπάνω ἀπὸ τὴν ζώ-
νην (ῶστε νὰ φθάσουν) ἔως τὸ γόνατο.

* Ο μὲν Πενθεύς εἶπε τοῦτο: «Τί θέλετε,
γυναῖκες;»

Καὶ ἡ Αὐτονόα εἶπε τοῦτο: «Θὰ τὸ μάθης
γρήγορα πρὶν τὸ ἀκούσῃς».

* Η μὲν μητέρα (τού), ἀφοῦ ἔπιασε τὸ κε-
φάλι τοῦ παιδιοῦ (της) ἐμούγκρισε, ὅσον
ἀκριβῶς εἶναι τὸ μούγκρισμα τῆς λεάνης
ποὺ γεννᾷ·

ἡ δὲ Ἰνώ (τοῦ) ἐξεκόλλησε τὸν μεγάλον
ὅμον μαζὶ μὲ τὴν ὡμοπλάτην, ἀφοῦ ἐπά-
τησε μὲ κλωτσιές ἐπάνω στὴν κοιλιὰ (: ἀφοῦ
τὸν ἐποδοπάτησε στὴν κοιλιά),

καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς Αὐτονόης ἦτο ὁ ἴδιος
(: καὶ ἡ Αὐτονόη ἔκαμε τὸ ἴδιο).
αἱ δὲ ἄλλαι γυναῖκες ἐμοιράζοντο τὰ κρέατα
ποὺ ἐπερίσσεψαν.

Καὶ ἔφθασαν εἰς τὰς Θήβας βουτηγμέναι
ὅλαι εἰς τὸ αἴμα, φέρουσαι ἀπὸ τὸ ὅρος
πένθος καὶ ὅχι τὸν Πενθέα.

**Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—1 χά (κρᾶσις καὶ ἐκθλιψις)=καὶ ἀ=ἄττ. καὶ ἡ. —
μαλοπάρανος (μαλὸς=λευκὸς)=λευκοπάρειος.—2 δωρ. θιάσως, αἰτ. πληθ.=
ἄττ. θιάσους (όμιλονς). —δωρ. ἄγαγον=ἄττ. ἤγαγον — δωρ. ἐοῖσσαι =ἄττ.**

οῦσαι.—3 ἀμερξάμεναι, μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ ἀμέργω δρέπω, κόπτω. —λάστος = πυκνόμαλος· ἐπὶ δένδρων = πυκνός, φουντωμένος.—4 δωρ. ζώστα = ἀττ. ζώντα —5 κάμον, ἀόρ. ἄνευ αὐξ.=ἔκαμον.—7 δωρ. κίστα = ἀττ. κίστη (λατ. cista) κιβώτιον, κάλαθος.—ποπάνευμα πλακούντιον, γλύκυσμα (λέγεται καὶ πόπανον ἐπ τοῦ πέσσω, πέπιω=μαλακώνω, ωριμάζω, παρασκευάζω).—8 εὐφάμως (=εὐφήμως)=ἐν εὐλαβεῖ σιωπῆ (εὐφημῶ=σιωπῶ ἐξ εὐλαβείας).—9 θυμαρέω (θυμὸς) εὐαρεστοῦμαι, θέλω.—10 δωρ. ἀλιβάτω, γεν. ἐνικ.=ἀττ.=ἡλιβάτον ἡλιβάτος = ὑψηλός.—11 σχῖνος (ῆ) μαστιχόδενδρος («σκίνος»).—καταδόντς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ καταδόνμαι.—ἔργος = βλαστός, φυτὸν (παραθέσις εἰς τὸ σχῖνον).—14 ἐπιοῖσα (=ἐπιοῦσα) μτχ. τοῦ ἐπέρχομαι.—τὰ = δ (τὰ ὅποια).—δωρ. δρέοντε = ἀττ. δρῶσι.—15 αὐτὰ = αὐτὴ (ἡ Αὐτονόη).—17 πέπλως=πέπλουν. —Ιγνύνα (ῆ)=τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος μέρος.—ἔργονταισαι = ἔργονται, μτχ. ἀορ. τοῦ ἐργά ἀνασύρω.—18 κέχρησθε, πρκμ. τοῦ κοῦδομαι: ἔδω = ζήτω, θέλω.—19 γνώση, β' ἐνικ. δριστ. μέλ. τοῦ γιγνώσκω.—20 μυκήσατο (=ἐμυκήσατο), μέσ. ἀορ. τοῦ μυκάομαι - ὥμαι.—ἔλοισσαι = ἔλοισσαι, μτχ. ἀορ. β' τοῦ αἰρέω - ὥ.—21 τονάς, ἀδος ἡ ἄρτι τεκοῦσσα, ἐκείνη ποὺ γεννᾶ. —τελέθει=ἔστι.—22 ἔξερρηξε, ἀόρ. τοῦ ἐκρήγνυμι = σπάξω, ξεκολλῶ.—23 λάξ, ἐπιρ. μὲ λακτίοματα («πὺξ λάξ» = μὲ γρούθιες καὶ μὲ κλωτσιές).—ωντδες (κρᾶσις) = δ αὐτός.—24 κρεαγομέομαι μοιράζομαι μὲ ἄλλους τὰ κρέατα τοῦ θύματος.—25 πεφυρμέναι, μτχ. παθ. πρκμ. τοῦ φύρομαι ἀνακατεύομαι. —26 φέροισσαι=φέρονται.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—1 *Ἴνῳ καὶ Αὐτονόῃ καὶ Ἀγαύῃ*, θυγατέρες τοῦ Κάδμου· ἐκ τούτων ἡ Ἀγαύη ἦτο μήτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Πενθέως (βλ. Εἰσαγωγὴν τοῦ εἰδυλλίου).—2 ἐσ ὅρος, ἐνν. τὸν Κιθαιρῶνα.—4 ἀσφόδελον τὸν ὑπέρ γαῖς, τὸν ἀσφόδελον ποὺ φτωρώνει ἐπὶ τῆς γῆς, δηλ. εἰς τὸν ἐπάνω κόσμον, διότι λειμών ἀσφοδέλων ἦτο καὶ εἰς τὸν "Ἀδην. —6 Σεμέλη, θυγάτηρ καὶ αὐτὴ τοῦ Κάδμου, μήτηρ τοῦ Διονύσου· (κατὰ τὸν μῆθον ὁ Διονύσος ἦτο νιὸς τοῦ Διός καὶ τῆς Σεμέλης).—13 μανιώδεος Βάκχω· ὁ Βάκχος (Διόνυσος) λέγεται μανιώδης, διότι μεταδίδει ἵεράν μανίαν εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτόν.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ τμῆμα τοῦτο (1-26) τοῦ ποιήματος εἶναι τὸ καθαρῶς ἐ πικόν. Ἐδῶ διηγεῖται πῶς διεδραματίσθη τὸ τραγικὸν ἐπεισόδιον τοῦ κατασπαραγμοῦ τοῦ Πενθέως ὑπὸ τῶν Βακχῶν. Ἡ ίδια ἡ μήτηρ κατασπαράσσει τὸ τέκνον της καὶ αἱ δύο ἄλλαι ἀδελφαὶ της τὸν ἀνεψιόν των, διαμοιράζονται τὰ κρέατά του καὶ περιχύνονται μὲ τὸ αἷμα του! Τόση ἦτο ἡ μανία τῶν ἀκολούθων τοῦ Διονύσου ἐναντίον τῶν βεβήλων!

Αἰσθητικὰ στ. 1-28.—1 *καὶ Αὐτονόδα χά...* Ἀγαύα, σχῆμα πολυσύνδετον τὸν πρὸς ἀκριβεστέραν δήλωσιν τοῦ ἀριθμοῦ· διὰ τούτο καὶ ἐν τῷ στ. 2 τρεῖς... τρεῖς... ἐ παναφορά. — μαλοπάρανος, κ.ο.σμ.η.τ. ἐ πίθετον. —6 τρεῖς τῷ Σεμέλᾳ, ἐννέα τῷ Διονύσῳ· ἡ διαφορὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ίδρυθέντων βωμῶν δηλοῖ τὴν διαβάθμισιν τῆς ἀπονεμητέας τιμῆς.—9 ὡς ἐδίδασκε, ὡς ἐθυμάρει, διπλότης ἡ τάντολογία (ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφράζεται δίς διὰ λέξεων συνωνύμων).—μαίνετο... μαίνοντο, ἐ παναφορά. — πρὸς ἔμφασιν· ἦτο τόση ἡ μανία τῶν γυναικῶν Βακχῶν, ὡστε αὗται δὲν ἀνεγνώρισαν τὸν νιὸν καὶ ἀνεψιόν των Πενθέα καὶ τὸν ἐσπάραξαν.—17 πέπλως ἐκ ζωστῆρος ἐσ Ιγνύναν ἔργονται, γραφικὴ εἰκὼν.—19-20 Πενθέν

μὲν τόδ' ἔειπε - Αὐτορόα τόδ' ἔειπε, ἐπιστροφὴ ἡ ἐπιφορὰ (αἱ προτάσεις καταλήγουν μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις) πρὸς δίγλωσσην τῆς ζωηρότητος τοῦ διαλόγου διὰ τοῦτο καὶ ἡ βραχυλογία ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεως.— 21 δύσσον περ τομάδος τελέθει μύκημα λεαίης, παρομοίωσις.— 22-25 ἡ τραγικὴ εἰκὼν τοῦ σπαραγμοῦ.— 26 πένθημα καὶ οὐ πενθῆσας, λογοπαίγνιον, δι' οὖν ἔξαρτεται ἡ τραγικὴ εἰρηνεία (διότι αἱ γυναικες ἡγνόουν ὅτι τὸ θῦμα των ἡτο Πενθεύς).

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ Ἰνώ, Αὔτονόη καὶ Ἀγαύη ἐτέλουν κρυφίως μετ' ἄλλων γυναικῶν ἐπὶ τοῦ δροῦς Κιθαιρῶνος τὰ τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου (1-9).— 2) Ο Πενθεύς μαρρόθεν τὰς παρακολουθεῖ, γίνεται ἀντιληπτὸς καὶ καταδιώκεται ὑπὸ τῶν γυναικῶν (10-17).— 3) Η μῆτη τοῦ Ἀγαύη καὶ αἱ ἄλλαι γυναικες καταληφθεῖσαι ὑπὸ μανίας τὸν κατασπαράσσονταν καὶ διαμοιράζονται τὰς σάρκας του (18-24).— 4) Αἱ μόφυρτοι αἱ γυναικες ἐπιστρέφουν εἰς τὰς Θήβας (25-26).

β) Κρίσεις τοῦ ποιητοῦ.— Χαιρετισμὸς (27-38).

Οὐκ ἀλέγω·

Δὲν ἐνδιαφέρομαι (: δὲν μὲ μέλει δι' ὅσα ἔπαθε ὁ Πενθεύς).

μηδ' ἄλλος φροντίζοι ἀπεχθομένῳ (γεν. ἐν.) Διονύσῳ,

μήτε (κανεὶς ἄλλος νὰ ἐνδιαφέρεται δι' ἐκεῖνον δοποῖος ἔγινε μισητὸς εἰς τὸν Διόνυσον,

μηδ' εἰ μογήσαι χαλεπώτερα τῶνδε

μήτε καὶ ἂν ἐπάθαινε φοβερώτερα ἀπὸ αὐτά,

(μηδ' εἰ) εἴη δὲ ἐνναέτης ἢ (μηδ' εἰ) ἐπιβαίνοι καὶ δεκάτω (ἔτους).¹

ἄλλὰ ἔγὼ διδιος εἴθε νὰ εἰμαι ἀγνὸς καὶ εἴθε νὰ ἀρέσω εἰς τοὺς ἀγνούς.

30 αὐτὸς δὲ εὐαγέοιμι καὶ ἄδοιμι εὐαγέεσσιν·

τὸ πουλὶ ὁ ἀετὸς τιμᾶται ἀπὸ τὸν αἰγίοχον Δία·

ὅρνις αἰετὸς ἔχει τιμὰν ἐκ Διὸς αἰγιόχῳ (=αἰγιόχου);

τὰ λώια (ἐστι) παίδεσσιν εὐσεβέων,

οὐ (δ' ἔστι τοῖς παίδεσσι) δυσσεβέων.

τὰ ἀγαθὰ (ἀνήκουν) εἰς τὰ παιδιά τῶν εὐσεβῶν

καὶ ὅχι εἰς τὰ παιδιά τῶν ἀσεβῶν.

Χαίροι μὲν Διόνυσος, διν ὅπατος Ζεὺς κάτθετο ἐν νιφόεντι Δρακάνῳ λύσας μεγάλαν ἐπιγουνίδα·

"Ας χαίρεται μὲν ὁ Διόνυσος, τὸν δοποῖον ὁ ὑπέρτατος Ζεὺς ἀπέθεσεν εἰς τὸ χιονισμένον Δράκανον, ἀφοῦ ἔλυσε τὸν μεγάλον του μηρῷν·

35 χαίροι δὲ εὐειδῆς Σεμέλα καὶ ἀδελφεαὶ αὐτᾶς Καδμεῖαι, ήρωιναι μεμελημέναι πολλαῖς,

αἱ χαίρεται δὲ καὶ ἡ ὥραία Σεμέλη καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆς, αἱ κόραι τοῦ Κάδμου, ήρωιδες εἰς πολλὰς (γυναικας) ἀγαπηταί,

αῖ, δρίναντος Διονύσω, ἔρε-
ξαν τόδε ἔργον οὐκ ἐπιμω-
ματόν.

Μηδεὶς δόνσαίτο τὰ (ἔργα)
θεῶν.

αἱ δοῖαι κατὰ παρακίνησιν τοῦ Διονύσου
εκαμαν αὐτήν τὴν πρᾶξιν, τὴν δχι ἀξιό-
μεμπτον.

Κανεὶς νὰ μὴ κατηγορήσῃ τὰ ἔργα τῶν
θεῶν.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—27 ἀπεκθομένω, γεν. (=ἀπεκθομένον), ἀντικείμ. τοῦ φροντίζοι.—Διόνυσοφ, ἀντικείμ. τοῦ ἀπεκθομένω.—28 μηδ' εἰ... μογῆσαι,
παραχωρητικὴ πρότασις (=μήτε καὶ ἀν ἐπάθαινε) μογῆσαι, γ' ἐν. εὔκτ. ἀορ.
τοῦ μογέω=ὑποφέρω, παθαίνω.—29 δεκάτω, γεν.=δεκάτου (ἔτονς).—30 ενα-
γέοιμι, εὔκτ. τοῦ εναγέω=εἰμαι ἄγνὸς (εναγῆς, ἦτοι ἀπηλλαγμένος ἄγονς).—
ἄδοιμε, εὔκτ. ἀορ. β' τοῦ ἀνδάρω = ἀρέσκω (δριστ. ἀορ. β' ἔαδον).—31 αἴ-
γιρόχω, γεν.= ἀττ. αἴγιοχον αἴγιοχος = δ τὴν αἰγίδα ἔχων αἴγις ἐλέγετο ἡ
ἀσπὶς τοῦ Διὸς ἐκπέμπουσα τρόμον καὶ ἐκπληξιν, ἐκ τούτων δὲ ἡ λέξις ἐσή-
μαινε καὶ τὴν ὁρμητικὴν θύελλαν, καταιγίδα (ὧς η σεισθεῖσα αἰγίς).—32
λόια (λόφα), συγκριτικὸν τοῦ ἀγαθός ἔδω ἄνευ συγκριτ. σημασίας=τὰ ἀγαθὰ
(ἡ εὐτυχία) τὸ νόημα στ. 30 - 32 : ἔκαστος τιμᾶται ὑπὸ τοῦ ἀνταξίου του.
δι' αὐτὸν καὶ ἐγὼ θέλω νὰ εἰμαι ἄγνὸς καὶ νὰ τιμᾶμαι ὑπὸ τῶν ἀγνῶν,
ὅπως δι βασιλεὺς τῶν πτηνῶν, δι ἀετός, τιμᾶται ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν θεῶν
καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ δι ως οἱ εὐσεβεῖς τιμῶνται ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν καὶ
ἀντιθέτως οἱ ἀσεβεῖς ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν.—34 ἐπιγονίς, ἰδος, τὸ ἄνω τοῦ
γόνατος μέρος, ἦτοι τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ μηροῦ.—κάτθετο (=κατέ-
θετο), μέσ. ἀορ. β' τοῦ κατατίθεμαι.—36 μεμελημέναι, μτχ. παθ. πρκμ. τοῦ
μέλω=φροντίζοι (ἔδω προσωπ.)=ἐκεῖναι περὶ δι φροντίζει τις, ἀγαπηταί.—
ἡρωίνα (=ἡρωίη), θηλ. τοῦ ἥρως (ἀντί : ἥρωίς).—37 ἔρθεξαν, ἀδό. τοῦ
ρέζω=πράττω.—δρίγαντος, μτχ. ἀπόλ. αἰτιολ. τοῦ δρίνω = παρακινῶ, παρο-
τρύνω.—38 ἐπιμωματὸν (=ἐπιμωμήτὸν) ἀξιόμεμπτος (ἐκ τοῦ μᾶδμος=μοιμφή,
ψόγος).—δυνσαίτο, εὔκτ. μέσ. ἀορ. τοῦ δηνομα=μέμφομαι, ψέγω.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—33 Δράκανον, ὅνομα ἀκρωτηρίων ἐν Κῷ καὶ
Ίκαρίᾳ ἀγνωστον ποιον ἐννοεῖ δι ποιητής.—34 μεγάλοι ἐπιγονίδα λύσασι* δι
σχετικὸς μὲν θοιος ἀναφέρει τὰ ἔξης : 'Η Σεμέλη ἐγκυμογοῦσα τὸν Διόνυσον
παρεκάλεσε τὸν Δία νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς μὲ δόλον τὸ θεῖον μεγαλεῖον
του ἐν μέσῳ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν. 'Ο Ζεὺς ἔξετέλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς,
ἄλλ' δι κεραυνὸς κατέκαυσε τὴν Σεμέλην. Τότε, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τὸ κυνοφο-
ρούμενον τέκνον του, δι Ζεὺς τὸ ἔξηγαγεν ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του
καὶ τὸ ἔρωταν ἐντὸς τοῦ μηροῦ του, διατείνεται δι μιλῶν διδοῖς δι ποιητής. 'Ο ἐπί-
λογος οὗτος διαιρεῖται εἰς δύο μέρη : εἰς τὸ α' δι ποιητής ἐκφράζει τὴν γνώ-
μην του περὶ τῆς δικαίας τιμωρίας τοῦ Πενθέως, εἰς δὲ τὸ β' χαιρετίζει

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Μετὰ τὸ κυρίως ἐπικὸν τοῦ μῆμα τοῦ ποιήματος (1-26), διονος διηγήθη πᾶς ἔγινεν δι σπαραγμὸς τοῦ Πενθέως ὑπὸ τῶν Βακχῶν, ἐπακολούθει δι ἐπίλογος, δι δοποῖος περιέχει ὑποκείμενον στοιχεῖον, διότι ἐμφανίζεται δι μιλῶν διδοῖς δι ποιητής. 'Ο ἐπί-
λογος οὗτος διαιρεῖται εἰς δύο μέρη : εἰς τὸ α' δι ποιητής ἐκφράζει τὴν γνώ-

τὸν Διόνυσον, τὴν Σεμέλην καὶ τὰς ἀδελφάς της. Τοιουτορόπως τὸ δλον ποίημα καταλήγει μὲ τὴν ἐκδήλωσιν βαθέος θρησκευτικοῦ καὶ ἡθικοῦ συναισθήματος.

**Αἰσθητικὴ στοιχεῖα στ. 26 - 38. — 27 οὐκ ἀλέγω· μηδὲ ἄλλος ἀπεκθο-
μένων Διογύσφ φροντίζοι, μηδὲ εἰ χαλεπώτερα τῶνδε μογῆσαι· ὁ ποιητής
αἰσθάνεται μὲν πόσον φρικτὸς εἶναι ὁ φόνος τοῦ Πενθέως, θεωρεῖ δῆμος
αὐτὸν ὃς δικαίαν τιμωρίαν τῆς ἀσεβείας του· ἡ διατύπωσις τῆς ἄνω κρί-
σεως ὑπενθυμίζει τοὺς διμηριούς στίχους:**

*Kai līn kēnōs γε ēoikōtē kēitai dleōdphō,
ōs apōlōito kai ἄλλος, dīs tōiaitē γε ōiōi*

(Οδυσ. Α, 47 - 48).

32 εὑσεβέων παίδεσσοι τὰ λώια, δυσσεβέων δ' οὐ, ἀντίθεσις χάριν ἐμ-
φάσεως τοῦ νοήματος (μόνον οἱ εὐσεβεῖς πρέπει νὰ εὐτυχοῦν, ἐνῷ οἱ ἀσ-
βεῖς, δπως ὁ Πενθέως, πρέπει νὰ τιμωροῦνται). — 33 - 5 χαίρο... χαίροι,
ἐπαναφρό. — 33 μηδεὶς τὰ θεῶν δύσσαιτο, ἐκδήλωσις βαθυτάτης εὐ-
σεβείας τοῦ ποιητοῦ.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Ο ποιητής κρίνει δικαίαν τὴν τιμωρίαν τοῦ
Πενθέως (27 - 32). — 2) Χαιρετίζει τὸν οὐλὸν τοῦ ὑπάτου Διός Διόνυσον, τὴν
μητέρα του Σεμέλην καὶ τὰς Καδμείας ἀδελφάς αὐτῆς (33 - 38).

8. Χάριτες ἢ Ἱέρων (XVI).

[ΕΙΣΑΓΩΓΗ.—Τὸ ποίημα τοῦτο, τοῦ δποίον ἀπόστασμα παραίθεται κατω-
τέρω, ἀπενθύνει δὲ Θεόκριτος πρὸς τὸν 'Ιέρωνα τὸν B', δὲ δποίος ἔβασιλενον ἐν
Συρακούσαις ἀπὸ τοῦ 269 μέχρι τοῦ 213. Πιθανῶς δὲ ποιητής συνέθεσε καὶ ἀπέ-
στειλε τὸ ποίημά του τὸ 275, διε δὲ Ιέρων, πρὸν βασιλεύη, ἡτομάζετο νὰ ἐπίληθη
κατὰ τὸν Καρχηδονίων, οἱ δποῖοι κατεῖχον μέρος τῆς Σικελίας. Διὰ τοῦ ποιημά-
τος τούτου δὲ Θεόκριτος ἐγκωμιάζει τὸν Ιέρωνα καὶ ζητεῖ τὴν προστασίαν του.
Φαίνεται δμως δτι δὲν εἰσηκούσθη. Διὰ τοῦτο δὲ ποιητής ἀνεχώρησεν ἐκ Σικελίας
πλήρης πυριάς καὶ μετέβη εἰς τὴν 'Αλεξάνδρειαν].

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ: ΠΛΟΥΤΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΙ)

α) Ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλούτου (22 - 33).

Δαιμόνιοι, τί δὲ κέρδος (ἐ-
στιν) δὲ μυρίος ἔνδοθι κείμε-
νος χρυσός;
Οὐχ ἀδε (ἐστιν) δηνασις πλού-
του φρονέουσιν,
ἀλλὰ (δηνασις ἐστιν) τὸ μὲν
(δοῦναι) ψυχῆ,

Δυστυχισμένοι (ἄνθρωποι), καὶ τί ὠφελεῖ
δὲ ἀμέτρητος χρυσός, ποὺ εἶναι ἀποθηκευ-
μένος μέσα εἰς τὸ σπίτι (σας);
Δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ χρησιμότης τοῦ πλούτου
διὰ τοὺς φρονίμους,
ἀλλὰ (χρησιμότης τοῦ πλούτου εἶναι) νὰ
δώσῃς τὸ μὲν ἔνα μέρος διὰ τὴν ψυχαγω-
γίαν (σου),

- τὸ δὲ δοῦναι πού τινι ἀοιδῶν·
 25 εὖ ἔρει γε πολλοὺς πηδῶν,
 πολλοὺς δὲ καὶ ὄλλων ἀνθρώπων,
 αἱεὶ δὲ ρέζειν ἐπιβώμια
 θεοῖς,
 μηδὲ ἔμμεναι κακὸν ξεινοδόκον,
 ὀλλὰ μειλίξαντα τραπέζῃ
 ἀποπέμψαι, ἐπὴν ἐθέλωντι
 νέσθαι,
 τίειν δὲ μάλιστα ιεροὺς ὑποφήτας Μουσάων,
- 30 ὅφρα ἀκούσῃς ἐσθλὸς καὶ
 εἰν Ἀίδαο κεκρυμμένος,
 μηδὲ μύρηι ἀκλεής ἐπὶ ψυχροῦ Ἀχέροντος, ὧσει ἀχήντις ἐκ πατέρων,
 τετυλωμένος ἔνδοθι χειρας μακέλα,
 κλαίων ἀκτήμονα πενίην.
- τὸ δὲ ἄλλο μέρος νὰ τὸ δώσῃς εἰς κάποιον ἀπὸ τὸν ἀσιδούς·
 νὰ εὐεργετήσῃς βέβαια πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς (σου), πολλοὺς δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ὄλλους ἀνθρώπους.
 πάντοτε δὲ νὰ προσφέρῃς θυσίας εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν,
 καὶ νὰ μὴ κακοδέχεσαι τοὺς ἔνενους (νὰ μήν εἰσαι ἀφιλόξενος),
 ὀλλὰ ἀφοῦ (τοὺς) περιποιηθῆς εἰς τὴν τράπεζάν σου, νὰ τοὺς ἔπειροβοδώσῃς, ὅταν θέλουν νὰ φύγουν,
 νὰ τιμᾶς δὲ πρὸ πάντων τοὺς ιεροὺς ἐκπροσώπους τῶν Μουσῶν (τοὺς ιεροὺς ποιητάς),
 διὰ νὰ λέγεσαι καλὸς (διὰ ν' ἀκούῃς ἐπαίνους). ἀκόμη καὶ ὅταν θὰ εἰσαι κρυμμένος εἰς τὸν Ἀδην,
 καὶ νὰ μὴ θρηγῆς ἀδοξος εἰς τὸν ψυχρὸν Ἀχέροντα, ὃσαν κανεὶς πτωχὸς ἀπὸ πατέρος (πτωχοὺς),
 οοῖαιασμένος ἀπὸ μέσα εἰς τὰ χέρια του (μὲν οὅζους εἰς τὰς παλάμας του) ἀπὸ τῆς τσάπαν,
 κλαίων τὴν γεμάτην ἀνέχειαν πενίαν του.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—22 **δαιμόνιος**, ἔδω=δυστυχισμένος; ἄθλιος. — **μυρίος**, α, ον ἀμέτρητος, ἀπειρος (ἄλλα: μύριοι, αι, α = δέκα χιλιάδες). — 23 δωρό. ἄδει = ἀττ. ἥδε = δωρ. φρονέουσιν = ἀττ. φρονοῦσιν (μτχ. δοτ. πλήθ.). — **ὄντασις** (ἀττ. ὄνησις) ὠφέλεια (ἐκ τοῦ ὀνίνημα, τοῦ ὅποιουν θέμα είναι *νη*, να μὲ τὸ εὐφρωνικὸν ο καὶ τὸν ἀναδιπλ. *γι*) ἐκ τοῦ ὄντασις ἡ γεν. ὑποκ. πλούτον καὶ ἡ δοτ. χαριστικὴ φρονέουσιν. — 24 **ψυχᾶ** (=ψυχῆ), δοτ. τοῦ σκοποῦ = διὰ τὴν ψυχήν, διὰ ψυχαγωγίαν. — 21 δοῦναι, ὑποκ. τῆς ἀπόδοσ. ἐκφρ. ὄντασις (*ἔστιν*) ἐπίσης καὶ τὰ κατωτέρω ἀπαρ. ἔρξαι, ρέζειν, ἔμμεναι, ἀποπέμψαι, τίειν. — 25 **ἔρδω** (=εὖ ποιῶ) εὐεργετῶ. — **πηῶν**, γεν. διαιρετικὴ εἰς τὸ πολλούς, σηδὸς συγγενῆς (ἐκ τοῦ πέ - πα - μαι καὶ πά - ομαι = ἀποκτῶ διότι οἱ πηοὶ είναι ἐπίκτητοι συγγενεῖς). — 26 **ἐπιβώμια**, σύστοιχον ἀντικ. τοῦ ἔρξειν (=ἔρδειν, ποιεῖν). — 27 **ξεινοδόχος** = ξενοδόχος, ὁ δεχόμενος τοὺς ἔνενους· ἡ αἰτ. ξεινοδόχον είναι κατηγορούμενον εἰς τὸ ἐννοούμ. τινὰ ὑποκείμ. τοῦ ἀπαρεμφάτου. — **τραπέζῃ**, κυρίως είναι δοτ. τοῦ μέσουν = διὰ τραπέζης, διὰ προσφορᾶς γεύματος. — 28 **μειλίχαντα**, μτχ. ἀορ. τοῦ μειλίσσω γλυκαίνω, εὐφραίνω, περιποιοῦμαι. — **ἐπὴν** (=ἐπει ἀν) ὅταν. — δωρ. ἐθέλωντι = ἀττ. ἐθέλωσι (ὑποτ. ἐνεστ.). — **γέομαι** ἐπιστρέψω, φεύγω διὰ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν πατρίδα μου (*γέστος*). — 29 **τίω** τιμῶ. — **ὑποφήτης** (*ὑπὸ + φημί*) ὁ δύμιλῶν ἔξ δινόμιατος ἄλλου, ἐκπρόσωπος. — 30 **ὄφρα** (=ἴνα) ἀκούσης, τελικὴ πρότ. — 31 **μύρηται** (=μύρησαι, μύρῃ),

β' ἐνικ. ὑποτ. ἔνεστ. τοῦ μύρομαι = θρηνῶ.—32 τετυλωμένος, μτχ. προκαταβομαι = βγάζω οδός ους.—μακέλα, ποιητικὸν αἰτιον εἰς τὸ τετυλωμένος μακέλα (ἀττ. μακέλη), καὶ τύπος μάκελλα (ἴξ οδ καὶ τὸ μτγν. μακελλάρης) ἐκ τοῦ μία καὶ κέλλω (= ὁθῶ), διότι εἰχεν ἔνα μόνον δόδοντα, ἐνῷ ή δίκελλα (δίς, κέλλω) εἶχε δύο.—χεῖρας, αιτ. τοῦ κατά τι.—34 ἀφήν, ἥρος πτωχὸς (ἐκ τῆς φίζης ἄχ- καὶ ἀγχ- : ἀχέω=στενάζω, ἀγχω = πιέζω).

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.—22 δ ἔγδοθι χρυσὸς κείμενος* ἐννοεῖ τὸν πλοῦτον, δ ὅποιος εἰναι φυλαγμένος μέσα εἰς τὸ σπίτι, δ ἀποθηκευμένος καὶ ἀχρησιμοποίητος* οἱ φρόνιμοι ἀνθρωποι—λέγει δ ποιητής—δὲν ἀποθηκεύουν τὸν πλοῦτον των καὶ δὲν τὸν ἀφήνονται ἀχρησιμοποίητον, ἀλλὰ τὸν διαθέτοντον ἐπωφελῶς καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν των καὶ διὰ τοὺς ἄλλους.—24 ἀσιδοὶ ἐλέγοντο παρ' ἀρχαίοις κυρίως οἱ ποιηταὶ καὶ ψάλται τῶν πρᾶξεων θεῶν καὶ ἡρώων.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Εἰς τὸ τὸ τμῆμα τοῦτο (22 - 33) τοῦ ποιήματος ὁ ποιητὴς διμιεῖ περὶ τῆς καλῆς χρήσεως τοῦ πλούτου καὶ τονίζει ὅτι οἱ πλούσιοι, ἀν εἰναι φρόνιμοι, πρέπει νὰ διαθέτουν τὸν πλοῦτον των καὶ εἰς ἄλλας εὐεργεσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν ποιητῶν, διὰ τῶν ὅποιων θὰ ὑμηθίουν. "Ἐτσι ἔμμεσως ζητεῖ τὴν προστασίαν του ἀπὸ τὸν Ἱέρωνα, ἵνα διαθέσῃ τὴν ποιητικὴν τέχνην του πρὸς ἔξυμνησίν του.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 22 - 33.—22 δαιμόνοι, προσφώνησις σχετλαστική.—25 πολλούς... πολλούς, ἐπαναφορὰ πρὸς δήλωσιν τῆς πολλαπλῆς εὐεργετικῆς χρήσεως τοῦ πλούτου.—30 σφρα ἐσθλὸς ἀκούσης, μηδὲ ἀκλεής μύρης, σχῆμα ἐκ παραλλήλου (ἡ αὐτὴ ἔννοια καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῶς).—33 πενίην ἀκτήμονα, προσωποποίια, ἀντί πενίην καὶ ἀκτημοσύνην.

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ: 1) Καλὴ χρῆσις τοῦ πλούτου εἰναι ἡ διάθεσις αὐτοῦ πρὸς ψυχαγωγίαν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀοιδῶν (22 - 24).—2) Ἐπίσης ὁ πλούτος πρέπει νὰ διατίθεται δι' εὐεργεσίαν τῶν συγγενῶν καὶ ἄλλων, διὰ θυσίας εἰς τοὺς θεούς, διὰ περιποίησιν τῶν ἔνεων καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν ποιητῶν, δι' ὅν ἀποκτᾷ τις δόξαν (25 - 33).

β) Ἡ μετὰ θάνατον φήμη διὰ τῶν ποιητῶν (34 - 57).

Πολλοὶ πενέσται ἔμετρήσαντο 35 το ἔμμηνον ἀρματιὴν ἐν δόμοις Ἀντιόχοιο καὶ ἄνακτος Ἀλεύα.

πολλοὶ δὲ μόσχοι ἐλαυνόμενοι ποτὶ σακούς Σκοπάδαισιν ἔμυκήσαντο σὺν κεραῆσι βρέσσῃ.

ποιμένες δὲ ἐνδιάσασκον ἀμ πεδίον Κραννώνιον μυρία ἔκκριτα μῆλα φιλοξείνοισι Κρεώνδαις.

Πολλοὶ δοῦλοι ἐμέτρησαν τὴν μηνιαίαν τῶν τροφοδοσίαν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀντιόχου καὶ τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεύα.

πολλὰ δὲ μοσχάρια, συρόμενα πρὸς τὶς μάνδρες χάριν τῶν Σκοπαδῶν, ἐμούγκρισαν μαζὶ μὲ τὰς κερασφόρους ἀγελάδας·

οἱ δὲ βισκοὶ ὠδηγοῦσαν ἀνὰ τὴν πεδιάδα τῆς Κραννῶνος ἀπειρα ἐκλεπτὰ πρόβατα διὰ τοὺς φιλοξένους ἀπογόνους τοῦ Κρέοντος.

40 ἀλλ' οὐ (=ἀλλ' οὐκ ἦν) σφιν
ἥδος τῶν,

ἔπει ἔξεκένωσαν γλυκὺν
θυμὸν ἐς εὔρεῖαν σχεδίαν
στυγνοῖο γέροντος,
ἔκειντο δὲ ἄμναστοι ἐν δει-
λοῖς νεκύεσσι μακροῦς αἰώ-
νας,

λιπόντες τὰ πολλὰ καὶ ὅλ-
βια τῆνα,

εὶ μὴ δεινὸς δοιδός δ Κήιος
θῆκε δνομαστοὺς ἐν δπλοτε-
ροις ἀνδράσι,

45 φωνέων αἰόλα ἐς πολύχορ-
δον βάρβιτον'

ἔλλαχον δὲ τιμᾶς (=τιμῆς)
καὶ ὠκέες ἵπποι, οἱ ἥλθον
σφίσι στεφανηφόροι ἐξ ιε-
ρῶν ἀγώνων.

Τίς δ' ἂν ἔγνω ποτὲ ἀρι-
στῆας Λυκίων, τίς (δὲν ἔγνω)
κομδώντας Πριαμίδας,

καὶ Κύκνον (δντα) θῆλυν ἀπὸ
χροιῆς,

50 εὶ μὴ δοιδοὶ Ὀμνησαν φυλό-
πιδας προτέρων;

οὐδ' Ὁδυσσεύς ἔσχεν (ἀν)
κλέος δηναιόν, ἀλαθεὶς ἔκα-
τόν τε καὶ εἴκατι μῆνας ἐπὶ
πάντας ἀνθρώπους ἔλθων τε
ζωὸς εἰς ἔσχατον Ἀΐδαν καὶ
φυγὼν σπήλαιγγα δλοοῖο Κύ-
κλωπος,

55 εἰσιγάθη δὲ ἀν δφορβδς Εε-
μαιος καὶ Φιλοίτιος ἔχων
ἔργον ἀμφὶ ἀγελαίαις βουσί,
αύτός τε περίσπλαγχνος
Λαέρτης,
εὶ μὴ ὕνασαν σφέας δοιδαὶ
Ιάονος ἀνδρός.

ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν εἰς αύτοὺς εύχαριστησις
ἄπ' αυτά,

διότι ἀδειασαν (: παρέδωσαν) τὴν γλυκεῖαν
ζωήν (των) εἰς τὴν εὐρύχωρον λέμβον τοῦ
μισθοῦ γέροντος (δηλ. τοῦ Χάρωνος),
θὰ παρέμενον δὲ λησμονημένοι μεταξὺ τῶν
δυστυχῶν νεκρῶν ἐπὶ μακροὺς αἰώνας,

ἀφοῦ ἄφησαν τὰ πολλὰ καὶ τὰ πλούσια
ἐκεῖνα,

ἄν διαυμάσιος ποιητὴς ἀπὸ τὴν Κέαν (: ὁ
Σιμωνίδης δ Κεῖος) δὲν τοὺς ἔκαμνεν δνο-
μαστοὺς εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώ-
πους,

τραγουδῶν περίτεχνα (ῷσματα) μὲ συνο-
δείαν πολυχόρδου λύρας.

ἔτυχον δὲ τιμῆς (: ἐτιμήθησαν δὲ) καὶ οἱ
ταχύποδες ἵπποι των, οἱ δποῖοι ἥλθον εἰς
αύτοὺς φέροντες τὸν στέφανον (τῆς νίκης)
ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας.

Καὶ ποῖος θὰ ἐγνώριζε ποτὲ τοὺς δια-
πρεπεῖς ἐκ τῶν Λυκίων, ποῖος (θὰ ἐγνώ-
ριζε) τοὺς μακρομάληδες ἀπογόνους τοῦ
Πριάμου,

καὶ τὸν Κύκνον, δ ὅποῖος ἦτο θηλυκὸς ἀπὸ
τὸ χρῶμα του (: ποὺ ἦτο λευκὸς σὰν γυ-
ναίκα),

ἄν οἱ ποιηταὶ δὲν ἔξυμνοῦσαν τὰς μάχας
τῶν παλαιοτέρων (ἀνθρώπων);
οὔτε δ Ὁδυσσεὺς θὰ εἰχε δόξαν μακροχρό-
νιον, ἀφοῦ περιεπλανήθη ἔκατὸν εἶκοσι μῆ-
νας εἰς δλον τὸν κόσμον καὶ ἀφοῦ ἥλθε
ζωανταὸς εἰς τὸ βάθος τοῦ Ἄδου καὶ ἀφοῦ
ἔξεψυγεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον τοῦ δλεθρίου
Κύκλωπος,

ἡθελε δὲ ἀποσιωπηθῆ (: καὶ θὰ ἐκαλύπτετο
ὑπὸ τῆς λήθης) δ χοιροβοσκὸς Εεμαιος καὶ
δ Φιλοίτιος, δ ὅποῖος ἡσχολεῖτο μὲ τὰ κο-
πάδια τῶν ἀγελάδων, καὶ δ ἴδιος (ἀκόμη)
δ μεγαλόψυχος Λαέρτης,
ἄν δὲν ἐβοήθησαν αύτοὺς τὰ τραγούδια
τοῦ Ἰωνος ἀνδρός (: ἀν δὲν τοὺς ἔξυμνοῦ-
σαν τὰ ἔπη τοῦ Ὁμήρου).

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.—35 ἀρμαλιὴ σιτηρέσιον, ὥρισμένον ποσὸν τροφῆς διδο-
μένης εἰς τὸν δούλον. — 36 Σκοπάδαισι, δοτ. γαριστική.—δωρ. σακοὺς (= σηκὸς
= ἡ μάνδρα). — 37 κεραῆσιν (=κεραῖς), δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. κιράς =
ὅ ἔχων κέρατα. — δωρ. βόεσσι = ἀττ. βουσὶ (δοτ. πληθ. θηλ.). — 38 ἄμ = ἄνα,
πρόθ. μὲ ἀποκοπὴν πρὸ χειλίου. — ἔνδιαιάσκω, θαυμαστικὸς πρ. τοῦ ἔνδιάω-ῶ=
περονᾶ τὴν ἡμέρα μον'. ἔδω = ἔλαυνω ποιμνια, δόηγῶ. — 39 ἔκκριτος ἐκλεκτός.—
Κρεῶνται οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κρέοντος, Θεσσαλοῦ ἄρχοντος. — 40 σφίν (=σφί-
σιν = αὐτοῖς, δηλ. τοῖς Θεσσαλοῖς ἄρχουσιν), δοτ. κτητ. εἰς τὸ ἐννοούμ.
ἐστιν. — ἥδος ἥδονή, εὐχαριστησις.—τῶν (=αὐτῶν, δηλ. τῶν βοῶν, προβάτων
κτλ.), γεν. ὑποκ. εἰς τὸ ἥδος (: αὐτὰ δὲν τοὺς εὐχαριστοῦσαν). — 41 δωρ.
στυγνοῦ = ἀττ. στυγνοῦ (στυγνὸς = φοβερός, σκληρός). — 42 ἀμναστος (=ἀμνη-
στοι) ἀμνημόνευτοι, λησμονημένοι (ἐκ τοῦ α στερητ. καὶ μιμῆσκομαι). — δωρ.
τῆμνα = ἀττ. ἔκεινα. — 43 νεκύνεσσε = νέκυοι, δοτ. πληθ. (δέ νέκυς, τοῦ νέκυος =
δέ νεκρός). — ἔκειντο, ἔνν. τὸ δυνητ. ἄγ, ἀπόδοσις τῆς ὑποθ. προτάσεως εἰ μή...
Θῆκε δνομαστοὺς κτλ. ὑποθέτε. λόγος β' εἶδονς (τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγμα-
κοῦ). — 44 Κήιος = Κείος (ἐκ Κέω) δηλ. δι Σιμωνίδης. — αἴλολος εὐκάνητος,
ζωηρός, ωραῖος: τὸ ἐπιθ. αἴλολα σύντοιχον ἀντικείμ. εἰς τὸ φωνέων (=φωνῶν,
ῷδωγ). — 45 βάρθιτος (ἥ), εἶδος λύρας. — 46 διπλότερος, συγκριτ. ἄνευ θετι-
κοῦ = νεώτερος (πάντοτε ἐπὶ προσώπῳ) κυρίως διπλότεροι = οἱ λόγῳ τῆς ἡλι-
κίας τῶν καταλληλότεροι νὰ φέρουν ὅπλα. — 46 τεμᾶς, γεν. ἔννικ. = τιμῆς,
ἄντικ. τοῦ ἔλλαχον (=ἔλαχον). — στεφανηφόροι, κτυγμ. τοῦ ἵπποι. — 48 τίς...
δ' ἀγ ἔγγω, ἀπόδοσις τῆς ὑποθ. προτ. εἰ μή... ὑμησαν (β' εἶδονς). — Δυσίων,
γεν. διαιρετική. — 50 φύλοπις, ειδος ἡ βοὴ τῆς μάχης (ἴσως ἐκ τοῦ φῦλον καὶ
τῆς φύλης δπ., ορπις = ἔργον: τὸ ἔργον τῆς φυλῆς ὁ ἀγών). — 51 ονδ' Ὀδυσ-
σεύς... κλέος ἔσχεν (ἄν), ἔσιγάθη δ' ἀγ Εὔμαιος, ἀποδόσεις εἰς τὴν ὑποθ.
προτ. (δι) εἰ μή ὠνασαν (β' εἶδονς). — 51 ἀλαθεῖς, μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ
ἀλάομαι - ὅμαι = περιπλανῶμαι. — 53 σπήληνξ, γγος σπήλαιον. — δλοσῖο, γεν. ἔννικ.
τοῦ ἐπιθ. δλοὸς (δλ-λνμι) = δλέθριος. — 51 ἔσιγάθη (=έσιγήθη), παθ. ἀορ. τοῦ
σιγάομαι - δμαι = ἀποσιωπῶμαι, καλύπτομαι ὑπὸ τῆς λήθης. — θφοβός (καὶ συ-
φορβός) = κοιροβοσκός (ἐκ τοῦ σῦς ἡ δς καὶ φέρβω = τρέφω). — 55 ἀγελαῖος
δ ἀνήκων εἰς τὴν ἀγέλην: ἀμφ' ἀγελαῖαις βοῦσι μὲ τὰς ἀγελαῖας βοῦς (: μὲ
τὰ κοπάδια τῶν ἀγελάδων). — 57 ὠνασαν, (= ὠνησαν), ἀορ. τοῦ δνίημι =
φέλω, βοηθῶ.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.— 34 Ἀγτιόχος, ἄρχων (ταγὸς) τῆς Θεσσαλίας ἐκ
τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀλευαδῶν. — Ἀλενάς, ἀρχηγὸς τῆς δνομαστῆς οἰκογε-
νείας τῶν ἀποκληθέντων ἐκ τοῦ δνομάτου του Ἀλευαδῶν (ταγῶν τῆς Θε-
σσαλίας). — 36 Σκοπάδαι, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σκόπα, ἐπίσης δνομαστὴ οἰκογέ-
Θεσσαλῶν ἀρχόντων. — 38 πεδίον Κραννώνιον, ἡ πεδιάς τῆς Κραννῶνς
ἐν τῇ Πελασγιώτιδι τῆς Θεσσαλίας· ἐκεῖ ἔκειτο καὶ ἡ πόλις Κραννών, ἔδρα
τῶν Σκοπαδῶν. — 39 Κρεῶνται ἔλέγοντο οἱ Σκοπάδαι ὡς ἀπόγονοι τοῦ ἄρ-
χοντος Κρέοντος; πατρὸς τοῦ Σκόπα. — 41 σκεδία γέροντος, ἐννοεῖ τὴν λέμ-
βον, διὰ τῆς δποίας δ Χάρων. (στυγὸς γέρων) μετέφερε τὰς ψυχὰς διὰ τῆς
Ἀχερούσιας λίμνης εἰς τὸν Ἀδην. — 44 ἀοιδὸς δ Κήιος εἶναι δ περιφήμιος
ποιητῆς Σιμωνίδης δ Κείος (556 - 468 π.Χ.), δ ὅποιος παρέμεινεν ἐπὶ τι διά-

στημα ἐν Θεσσαλίᾳ και ἔξυμνησε τοὺς Ἀλευάδας και Σκοπάδας. Τὸ νόημα τῶν στ. 34 - 47 εἶναι τὸ ἔξῆς: παρὰ τὸ πλῆθος τῶν δούλων, τὰ κοπάδια και τὰ πλούτη των, οἱ Ἀλευάδαι και οἱ Σκοπάδαι θὰ εἰχον λησμονηθῆνεις τὸν Ἀδην, ἀν δὲν εὐρίσκετο εἰς ποιητής, ὁ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, καὶ τοὺς ἀπαθανατίσῃ μὲ τὰ ποιήματά του.— 48 ἀριστῆς Δυνάμων οἱ ἀρισταὶ διὰ Γλαῦκος. Λυκία εἶναι χώρα εἰς τὰ Ν.Δ. τῆς Μ. Ἀσίας.— 49 Πρεσβύτεροι λέγονται οἱ νιοὶ τοῦ Πριάμου "Ἐπτωφ. Πάρις ἡ Ἀλέξανδρος, "Ελενος ἄλλ.— 49 Θῆλυν Κύννον· ὁ Κύννος ἦτο νιὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφονεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως· περὶ αὐτοῦ ἐγίνετο λόγος εἰς ἀπόλεσμὲν ἐπικὸν ποίημα ἐπιγραφόμενον. "Κύπρου ἔπη".— 52 Ἀΐδαν τ' εἰς ἕσχατον· ὁ Ὁδυσσεὺς εἰχει μεταβῆνεις τὸν Ἀδην, ἵνα συμβουλευθῇ τὸν μάντιν Τειρεσίαν.— 43 σπήλαιον Κύνηλωπος, ἐννοεῖ τὸ σπήλαιον τοῦ Κύνηλωπος Πολυφίμου, τὸν ὅποιον ἐτύφλωσεν. ὁ Ὁδυσσεύς.— 56 Λαέρτης ὁ πατήρ τοῦ Ὁδυσσέως.— 57 Ἰάσονς (= "Ιωνος") ἀγόδος, δῆλος τοῦ Ὁμήρου, τοῦ δοποίου πιθανωτέρα πατρὸς ἐθεωρεῖτο ή Σμύρνη τῆς Ιωνίας.

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.— Εἰς τὸ β' τμῆμα (34 - 57) τοῦ εἰδυλλίου ὁ ποιητὴς ἀναφέρει παραδείγματα ἀνθρώπων, οἱ δοποίοι διεβίλουν τὴν μετὰ θάνατον φύμην των εἰς τοὺς ποιητάς. Διὰ τούτων θέλει νὰ πείσῃ τὸν Ἱέρωνα, ὅτι καὶ αὐτός, ἂν θέλῃ ν' ἀποκτήσῃ φύμην, πρέπει νὰ τύχῃ ἀνταξίου θυμητοῦ καὶ ὅτι ἐν προκειμένῳ τοιοῦτος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ποιητής, τὸν δοποῖον πρέπει νὰ προστατεύσῃ. Ἡ ἀπαρίθμησις ἔξοχων προσώπων γίνεται διὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν Ἱέρωνα ὡς ἔχοντα θέσιν μεταξὺ αὐτῶν.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 34 - 57.— 34 πολλοί, 36 πολλοί, 38 μυριά, ἐπαναφορὰ πρὸς δήλωσιν τῆς ἀφθονίας τῶν ἀγαθῶν.— 34 πολλοί ἐν δόμοις... ἀρμαλιήν ἔμμενον ἐμετρήσαντο πενέσται, αἱ συνθήτοι οἵσις· δῆλο, ἀντὶ νὰ εἴπῃ πολλοί ἐν δόμοις πενέσαι τὸν ἥσαν, ὁ ποιητὴς ἀποφεύγων τὴν γενικότητα ἀναφέρει μίαν ὠρισμένην ἐνέργειαν τῶν πενεστῶν (τὸ μέτρον τοῦ σιτηρεσίου των) καὶ τοιούτορόπως αἰσθητοις ἐπειδή τὸ πρᾶγμα καὶ παρέγοντο ποτὲ σακοὺς μεδόσιοι κτλ., γραφικὴ εἰκὼν (καὶ ἐδῶ αἱ συνθήτοι εἰδῶν), ἀντὶ τῆς πεζολογικῆς φράσεως: πολλοί μόσχοι σὺν βόσσαιν ἥσαν.— 40 ἐπειδή τοῦν ἔξεκένωσαν θυμόν, περὶ φραστοῖς, ἀντὶ: ἐπειδήδανον τὸ δέ ἔξετρον.— 42 πολλὰ καὶ ὅλβεια, σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν, ἀντὶ: πολλὰ ὅλβεια (οὗτο δηλοῦται ἡ ἀφθονία τοῦ πλούτου).— 46 τιμᾶς καὶ ὀκνήσεως ἔλλαχον ἐπειδὴ. δῆλο. διὰ τῆς ποιησεως ἀπαθανατίζονται ὅχι μόνον οἱ ἀνθρώποι, ἀλλὰ "Ομηρος ἀποκαλεῖ τοὺς Ἑλληνας κάρῃ ομοδωτας").— 51 ἐκατὸν καὶ εἴκατε τικώτερον τὸ μακρὸν τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου).

Δ' ΠΕΡΙΔΗΨΕΙΣ: 1) Οἱ ἡγεμόνες τῆς Θεσσαλίας Ἀλευάδαι, Σκοπάδαι (ἢ Κρεῶνδαι) παρὰ ὅλα τὰ πλούτη των θὰ ἐλησμονοῦντο, ἀν δὲν ἔξυμνει αὐτοὺς ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης (34 - 47).— 2) Οἱ ἀριστεῖς τῶν Λυκίων, οἱ

Πριαμίδαι καὶ ὁ Κύνος ὁφείλουν τὴν φήμην των εἰς τοὺς ὑμνήσαντας αὐτὸὺς ἀοιδούς (48 - 50).— 3) Ὁ περιπλανηθεὶς Ὀδυσσεύς, οἱ βισκοί του Εὔμαιος καὶ Φιλοίτιος καὶ ὁ πατήρ του Λαέρτης ἐδίξασθησαν, διότι ὅμηντον αὐτοὺς ὁ Ὄμηρος.

γ) Ἡ ποίησις ὑπερέχει τοῦ πλούτου (58 - 67).

Ἄγαθὸν κλέος ἔρχεται ἀνθρώποισιν ἐκ Μοισᾶν (= ἐκ Μουσῶν),

ζώντες δὲ ἀμαλδύνουσι χρήματα θανόντων.

60 Ἀλλὰ γάρ ὁ μόχθος (τοῦ) μετρεῖν κύματα ἐπ' ἥδιν, δσσα ἀνεμος ὀδεῖν χερσόνδες κατὰ γλαυκᾶς ἀλός,
ἢ νίζειν διαιειδέι ὄδατι θολερὸν πλίνθον,
(ἐστιν) Ἰσος (τῷ) παρελθεῖν ἄνδρα βεβλαμμένον φιλοκερδεῖη·

χαιρέτω δστις (ἐστι) τοῖος, ἄργυρος δὲ εἴη οἱ ἀνάριθμοις,

65 ἴμερος δὲ πλεόνων ἔχοι αἰεὶ αὐτόν.

Αὐτῷρ̄ ἔγω ἐλοίμαν πρόσθεν τιμήν τε καὶ ἀνθρώπων φιλότητα πολλῶν ἡμιόνων τε καὶ ἵππων.

Ἡ καλὴ φήμη ἔρχεται εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς Μούσας,

οἱ δὲ ζῶντες κατεξοδεύουν τὰ χρήματα τῶν ἀποθανόντων.

Ἄλλὰ βέβαια ὁ κόπος τοῦ νὰ μετρᾶς τὰ κύματα εἰς τὴν ἀκτήν, ὅσα ὁ ἀνεμος σπρώχνει πρὸς τὴν ξηρὰν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς γαλανῆς θαλάσσης,
ἢ νὰ πλένῃς μὲ ὀλοκάθαρο νερὸν τὸ θολὸ τοῦβλο,

εἰναι Ἰσος (δηλ. ἔξισον πολὺς καὶ μάταιος)

μὲ τὸ νὰ θέλῃς νὰ διορθώσῃς ἀνθρωπον,

χαλασμένον ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν.

Ἄς πάγ στὸ καλὸ ὅποιος εἰναι τέτοιος,
ὁ πλοῦτος δὲ ἀς εἰναι εἰς αὐτὸν ἀναριθμητος (: ἀς ἔχῃ δὲ ἀναριθμητα πλούτη),
καὶ ὁ πόθος διὰ περισσότερα ἀς τὸν κατέχῃ πάντοτε.

Ἐγὼ ὅμως θὰ προτιμοῦσα περισσότερον τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ νὰ ἔχω πολλὰ μουλάρια καὶ ἄλογα.

Α' ΓΛΩΣΣΙΚΑ.— 58 δωρ. *Μοισᾶν*=ἀττ. *Μουσῶν*.— 59 δωρ. *ζώστες*=ἀττ. *ζῶντες*.— ἀμαλδύνω ἐξασθενήζω, δαπανῶ, κατεξοδεύω (ἐκ τοῦ ἀμαλός, τῆς αὐτῆς φίλης, ἔξ ής καὶ τὸ μαλακός, μὲ τὸ εὐφωνικὸν α).— 60 δωρ. *Ισος*=ἀττ. *Ισος*.— δ μόχθος εἰναι τὸ ὑποκ. τοῦ ἐννοουμ. ἐστὶν τὰ δὲ μετρεῖν καὶ *νίζειν* ισοδυναμοῦν μὲ γεν. ἀντικμ.: δ μόχθος τοῦ μετρεῖν καὶ *νίζειν* *ἐστιν* *Ισος* (τῷ) παρελθεῖν τὸ *Ισος* κτγμ. τὸ δὲ ἀπαρ. παρελθεῖν ισοδυναμεῖ μὲ δοτ. συντ. εἰς τὸ *Ισος* (: *Ισος* τῷ παρελθεῖν).— ἥδων (*ἥδων*) ἀκτή.— 62 *νέζω* νίπτω.— διειδῆς διαυγῆς, δλοκάθαρος.— 63 φιλοκερδεῖη, ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ βεβλαμμένον.— παρελθεῖη, ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ παρέρχομαι, ἐδῶ = προσπαθῶ νὰ μεταπείσω.— 65 χαιρέτω, εἰρωνικῶς = ἀς χαιρέται, ἀς πάγ στὸ καλό.— 67 πολλῶν ἡμιόνων τε καὶ ἵππων, γεν. συγκριτικὴ ἐκ τοῦ πρόσθεν ἐλοίμαν.

Β' ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.— 60 ἐπ' ἥδιν κύματα μετρεῖν, παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων τὰ ἀδύνατα.— 62 ὄδατι διαιειδέι *νίζειν* φολεράγη πλήνθος, καὶ αὐτὴ παροιμία μὲ τὴν ίδιαν σημασίαν προβλ. τὰ ἡμέτερα: «σα-

πονηζεις τὸ γουρούνι, χάνεις κόπο καὶ σαπούνι» καὶ «τὸν ἀράπη κι ἄν λευκάνης, μόνο τὸ σαπούνι χάνεις».

Γ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ.—Τὸ τελευταῖον τμῆμα (58 - 67) τοῦ παρατιθεμένου ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Ἱέρωνα ἀφιερωμένου ποιήματος εἶναι ὡς μὲν οἱ τῇς ποιήσεως οἱ μοῦσαι δίδουν δόξαν καὶ ὅχι τὰ πλούτη! Τοιουτοτρόπως ὁ ποιητὴς ἔξυψών τοιούτον τοῦ προσπαθεῖ δὲ νὰ προσελκύῃ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Ἱέρωνος.

Αἰσθητικὰ στοιχεῖα στ. 58 - 67.—58 ἐκ *Μοισᾶν*, προτάσσεται χάριν ἐμφάσεως. — ἀμαλδύνουσσι, ποιητικὴ λέξις, ἀντὶ δαπανῶσι. — 60 Ἰσος δι μόχθος κτλ., παραβολὴ τοῦ ματαίου κόπου τῆς μετρήσεως τῶν κυμάτων καὶ τῆς λευκάνσεως τῆς θολερᾶς πλήνθου (παροιμία) μὲν τὴν μεταλλαγὴν τοῦ φιλαργύρου (πρβλ. φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐδὲ ὄφιδον). — 61 δόσος ἄγεμος χερσόνθε κατὰ γλαυκᾶς ἀλλὸς ὀθεῖ, γραφικὴ εἰκὼν τῶν φερομένων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κυμάτων. — 64 χαιρέτω δύτις τοῖος, εἰρωνεία. — 65 αἰεὶ πλεόνων ἔχοι ἡμερος αὐτόν, εἰρωνεία (τὸ νὰ ἐπιθυμοῦν πάντοτε περισσότερα εἶναι ἀρκετὴ τιμωρία τῶν φιλαργύρων, διότι οὐδέποτε εὑρίσκουν ἴκανοποίησιν).

Δ' ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ. 1) Ἡ ἐκ τῶν Μουσῶν δόξα εἶναι ἀγαθή, δὲ ὑλικὸς πλοῦτος φθαρτὸς (58 - 9). — 2) Ἡ φιλαργυρία εἶναι ἀνίατος (60 - 63). — 3) Ἡ ὑπόληψις καὶ ἡ φιλία τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀνωτέρα τοῦ ὑλικοῦ πλούτου (64 - 77).

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

	Σελίς
1. Νομεῖς Βάττος καὶ Κορύδων (IV)	7
2. Συρακόσιαι ἡ Ἀδωνιάζουσαι (XV)	15
3. Ἡλακάτη (XXVIII)	36
4. Βουκολιασταὶ Δάφνις καὶ Μενάλκας (VIII)	40
5. Βουκολιασταὶ Δάφνις καὶ Μενάλκας (IX)	52
6. Ἄλιεῖς (XXI)	59
7. Λῆναι ἡ Βάκχαι (XXVI)	69
8. Χάριτες ἡ Πέρων (XVI)	74

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
 ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.
 ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ (ΣΤΑΔΙΟΥ) 38

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ
 ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΑΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ)

<i>Κρητικοῦ Βίντωρος</i>	Σοφοκλέους	"Αντιγόνη (κατά νέον σύστημα)	Δρχ.	10.000
>	>	Εύριπίδης, Ιφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις (Νέα)	>	9.000
>	>	Εύριπίδης, Ιφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι (Νέα)	>	9.000
>	>	'Αρχαῖων 'Ελλήνων Λυρικῶν	>	10.000
>	>	'Εκλογαὶ ἀρχαῖων 'Ελλήνων συγγραφέων	>	4.000
>	>	Κ. Ροΐφου, Ιστορία Μ. Αλεξανδρού	>	10.000
>	>	Καίσαρος <i>Commentarii de bello civili</i>	>	4.000
>	>	Θεοκρίτου Εἰδύλλια (κατά νέον σύστημα)	>	
<i>Κοσμᾶ Κυριάκου</i>	Δημοσθένους	"Ολυμπιακοί (Νέα)	>	6.000
>	>	'Αρριανοῦ 'Ανάβασις ἐκλογαὶ Α' Βιβλίου (Νέα)	>	5.500
>	>	'Αρριανοῦ 'Ανάβασις ἐκλογαὶ Β' Βιβλίου	>	4.000
>	>	'Ηροδότου 'Ἐκλογαὶ	>	10.000
>	>	Θουκυδίδου, 'Ἐπιτάφιος Περικλέους	>	4.000
>	>	» Ιστορίας ἐκλογαὶ	>	4.000
>	>	Θουκυδίδου, 'Ιστορίας Πλαταιᾶ (Νέα)	>	9.000
>	>	'Ισοκράτους ἐπιτολῶν πρὸς Φιλιππον	>	4.000
>	>	Πρόδος Δημονίκον λόγος τοῦ 'Ισοκράτους	>	4.000
>	>	Κικέρωνος Γ' κατὰ Κατιλίνα	>	4.000
>	>	Κορνηλίου Νέπωτος Βίοι	>	4.000
>	>	Λατινικὸν ἀναγνωσματάριον (Νέα)	>	5.500
<	>	Λυκούργου κατά Λεωνιδάτους	>	4.000
>	>	Λυστίου Λόγοι	>	4.000
>	>	Ξενοφῶντος 'Ελληνικὰ Α' καὶ Β'	>	4.000
>	>	» Γ' καὶ Δ'	>	4.000
>	>	Κύρου 'Ανάβασις, Βιβλίον Α' καὶ Β' ἔκστοτον	>	4.000
>	>	'Ομήρου 'Ιλιάς Α'-Γ'	>	4.000
>	>	» Z'	>	4.000
>	>	'Οδύσσεια Α' (Νέα)	>	7.000
>	>	» Z	>	4.000
>	>	'Οβιδίου μεταμορφώσεων: Φαέθων-Νιόβη (Νέα)	>	8.000
>	>	Πλάτωνος, 'Απολογία Σωκράτους	>	4.000
>	>	» Κρίτων	>	4.000
>	>	Βιργιλίου Αἰνειάς Α' (Νέα)	>	5.500
>	>	» Β' (Νέα)	>	6.000
>	>	Lhomond. 'Επιφανῶν ἀνδρῶν τῆς Ρώμης (Νέα)	>	6.000
<i>Δημοπούλου ΙI.</i>	Σοφοκλέους	"Αντιγόνη	>	4.000
>	>	Πλάτωνος Φαίδων	>	4.000
>	>	Πλάτωνος Προταγόρας	>	4.000
>	>	Θεοκρίτου Εἰδύλλια	>	3.500
>	>	Εύριπίδης, Ιφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις	>	4.000
<i>Μπαρμπαστάη Χρ.</i>	Λύσιες	'Αλγέρδας 'Οργανισμοῦ Σακελλαρίου	>	15.000
>	>	Λύσεις Γεωμετρίας	>	15.000
>	>	Λύσεις Τριγωνομετρίας 'Οργανισμοῦ Νικολάου	>	9.000
>	>	Λύσεις τῆς Πρακτ. 'Αριθμητικῆς καὶ Πρακτ.	>	
>	>	Γεωμετρίας 'Οργανισμοῦ Τόγκα, Πασᾶ, Νικολάου	>	15.000
>	>	Λύσεις Κοσμογονίας 'Οργανισμοῦ	>	8.000
<i>Τζουγανάτου Νικ.</i>	M. T. CICERONIS Somnium Scipionis	. . . . .	>	6.000
<i>Φιλιππίδου Λαζ.</i>	Μετάφρασις ἐκλογῶν 'Ορατίου	>	4.000	
>	>	Μετάφρ. 'Αναγνωστικοῦ τῆς Αρχαίας Γ. Ζούκη	>	4.000

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής